

Ocena programowa

Profil praktyczny

Raport samooceny

Nazwa i siedziba uczelni prowadzącej oceniany kierunek studiów:

Społeczna Akademia Nauk z siedzibą w Łodzi

Nazwa ocenianego kierunku studiów: **TURYSTYKA I REKREACJA**

1. Poziom/y studiów: **I stopień**

2. Forma/y studiów: **studia stacjonarne, studia niestacjonarne**

3. Nazwa dyscypliny, do której został przyporządkowany kierunek¹.

W przypadku przyporządkowania kierunku studiów do więcej niż 1 dyscypliny:

- a. Nazwa dyscypliny wiodącej, w ramach której uzyskiwana jest ponad połowa efektów uczenia się wraz z określeniem procentowego udziału liczby punktów ECTS dla dyscypliny wiodącej w ogólnej liczbie punktów ECTS wymaganej do ukończenia studiów na kierunku.

Nazwa dyscypliny wiodącej	Punkty ECTS	
	Liczba	%
Studia I stopnia		
Nauki o zarządzaniu i jakości	126	70

- b. Nazwy pozostałych dyscyplin wraz z określeniem procentowego udziału liczby punktów ECTS dla pozostałych dyscyplin w ogólnej liczbie punktów ECTS wymaganej do ukończenia studiów na kierunku.

Nazwa dyscypliny uzupełniającej	Punkty ECTS	
	Liczba	%
Studia I stopnia		
Geografia społeczno-ekonomiczna i gospodarka przestrzenna	36	20
Nauki o kulturze fizycznej	18	10

Na studiach prowadzone jest kształcenie przygotowujące do wykonywania zawodu nauczyciela

☐ TAK ☒ NIE

W przypadku zaznaczenia opcji TAK, proszę wskazać rodzaj zawodu nauczyciela, w zakresie którego prowadzone jest kształcenie (można zaznaczyć więcej niż jedną opcję):

- ☐ nauczyciel przedmiotu²
- ☐ nauczyciel teoretycznych przedmiotów zawodowych²
- ☐ nauczyciel praktycznej nauki zawodu²
- ☐ nauczyciel prowadzący zajęcia²
- ☐ nauczyciel psycholog
- ☐ nauczyciel przedszkola i edukacji wczesnoszkolnej
- ☐ nauczyciel pedagog specjalny
- ☐ nauczyciel logopeda
- ☐ nauczyciel prowadzący zajęcia wczesnego wspomaganie rozwoju dziecka

¹ Nazwy dyscyplin należy podać zgodnie z rozporządzeniem MNiSW z dnia 20 września 2018 r. w sprawie dziedzin nauki i dyscyplin naukowych oraz dyscyplin artystycznych (Dz.U. 2022 poz. 2202).

² Należy podać nazwę przedmiotu/zawodu/zajęć

Efekty uczenia się zakładane dla ocenianego kierunku, poziomu i profilu studiów

Symbol efektu kierunkowego	Opis efektu uczenia się dla kierunku „turystyka i rekreacja” studia I stopnia o profilu praktycznym:	Odniesienie efektów uczenia się do charakterystyki drugiego stopnia dla kwalifikacji na poziomie 6 PRK
WIEDZA		
K_W01	zna w zaawansowanym stopniu wybrane zagadnienia z zakresu turystyki i rekreacji z uwzględnieniem aspektów teoretycznych i zna ich powiązanie z dyscypliną tj. nauki o zarządzaniu i jakości jako dyscypliną wiodącą i w odpowiednim zakresie z dyscyplinami: geografia społeczno-ekonomiczna i gospodarka przestrzenna oraz nauki o kulturze fizycznej.	P6S_WG
K_W02	zna podstawowe zasady bezpieczeństwa i higieny pracy w turystyce i hotelarstwie oraz rekreacji.	P6S_WK
K_W03	zna w zaawansowanym stopniu systematykę turystyki - rodzaje i formy turystyki oraz ich zastosowanie w praktyce turystycznej.	P6S_WG
K_W04	zna w zaawansowanym stopniu typowe rodzaje i elementy struktur i instytucji rynku turystycznego, w tym organizacji turystycznych działających w Polsce i zna ich zastosowanie w działalności zawodowej związanej z turystyką i rekreacją.	P6S_WG
K_W05	zna w zaawansowanym stopniu typologię walorów turystycznych i potencjał turystyczny najważniejszych regionów turystycznych Polski i świata oraz główne kierunki międzynarodowych podróży turystycznych.	P6S_WG
K_W06	zna w zaawansowanym stopniu wybrane metody zarządzania w turystyce i hotelarstwie i ich zastosowanie w działalności zawodowej.	P6S_WK
K_W07	zna w zaawansowanym stopniu zasady organizacji usług turystycznych w zależności od ich rodzaju i ich wykorzystanie w praktyce turystycznej.	P6S_WG
K_W08	zna w zaawansowanym stopniu zależności gospodarcze i organizacyjne zachodzące między podmiotami rynku turystycznego, w tym również oddziaływanie sektora publicznego na ten rynek i zna zastosowania praktyczne tej wiedzy w działalności zawodowej.	P6S_WG
K_W09	zna w zaawansowanym stopniu czynniki rozwoju turystyki i rekreacji i ich wpływ na aktywność turystyczną człowieka oraz zna ich odniesienie do działalności zawodowej związanej z turystyką i rekreacją.	P6S_WG
K_W10	zna fundamentalne dylematy współczesnej cywilizacji z zakresu społecznych aspektów ochrony przyrody oraz ich wpływ na życie człowieka i zastosowania praktyczne tej wiedzy w działalności zawodowej związanej z turystyką i rekreacją.	P6S_WK
K_W11	zna w zaawansowanym stopniu metody, techniki i narzędzia badawcze wykorzystywanych w analizowaniu i rozwiązywaniu praktycznych problemów w turystyce i rekreacji.	P6S_WG
K_W12	zna wybrane zagadnienia prawne dotyczące działalności zawodowej w zakresie turystyki i rekreacji.	P6S_WK
K_W13	zna podstawowe trendy występujące na rynku turystycznym z uwzględnieniem społecznych, demograficznych, ekonomicznych, prawnych, politycznych, przyrodniczych, technologicznych i kulturowych uwarunkowań działalności zawodowej związanej z turystyką i rekreacją.	P6S_WK
K_W14	zna w zaawansowanym stopniu koncepcje przedstawicieli różnych szkół zarządzania i organizacji oraz stanowiska praktyki gospodarczej na temat procesów zachodzących na rynku turystycznym.	P6S_WG
K_W15	zna i rozumie podstawowe pojęcia i zasady ochrony własności intelektualnej w obszarze nowoczesnych technologii wykorzystywanych na rynku turystycznym	P6S_WK

K_W16	zna podstawowe zasady dotyczące uruchamiania, prowadzenia i rozwoju przedsiębiorstwa turystycznego.	P6S_WK
UMIEJĘTNOŚCI		
K_U01	potrafi wykorzystując posiadaną wiedzę z zakresu nauk o zarządzaniu i jakości, a także geografii społeczno-ekonomicznej i gospodarki przestrzennej oraz nauk o kulturze fizycznej analizować i ocenić zjawiska funkcjonujące w turystyce i rekreacji.	P6S_UW
K_U02	umie ocenić rangę regionu turystycznego oraz wskazać czynniki stanowiące o jego atrakcyjności.	P6S_UW
K_U03	umie organizować różne formy turystyki i rekreacji z poszanowaniem środowiska przyrodniczego.	P6S_UW
K_U04	potrafi przy tworzeniu produktu turystycznego skorzystać z różnych źródeł informacji, dokonać ich krytycznej analizy oceny oraz syntezy.	P6S_UW
K_U05	potrafi przeprowadzić analizę porównawczą usług oferowanych przez wybrane obiekty turystyczne.	P6S_UW
K_U06	potrafi analizować zjawiska zachodzące na rynku turystycznym i wykorzystywać te analizy w działalności zawodowej związanej z turystyką i rekreacją.	P6S_UW
K_U07	potrafi wskazać i ocenić pozytywne i negatywne skutki rozwoju turystyki dla miejscowości i regionów.	P6S_UW
K_U08	potrafi formułować i rozwiązywać złożone i nietypowe problemy dotyczące popytu i podaży turystycznej z wykorzystaniem metod badań rynkowych w tym zaawansowanych technik informacyjno-komunikacyjnych.	P6S_UW
K_U09	potrafi udzielić zawodowej porady odnośnie organizacji wydarzenia turystycznego.	P6S_UW
K_U10	potrafi zająć stanowisko w aktualnych debatach na kontrowersyjne tematy z zakresu turystyki i rekreacji.	P6S_UK
K_U11	umie posługiwać się aktami prawnymi (w tym normami zawodowymi) regulującymi obszar turystyki i rekreacji.	P6S_UW
K_U12	umie stosować przepisy bezpieczeństwa i higieny pracy w działalności zawodowej związanej z turystyką i rekreacją.	P6S_UW
K_U13	w oparciu o uzyskaną wiedzę potrafi dokonać analizy i oceny podmiotów gospodarczych funkcjonujących na rynku usług turystycznych.	P6S_UW
K_U14	potrafi opracować program produktu turystycznego dostosowanego do różnego odbiorcy.	P6S_UW
K_U15	potrafi opracować i zaprezentować ofertę obiektu turystycznego.	P6S_UW
K_U16	potrafi w warunkach nie w pełni przewidywalnych stosować instrumenty marketingu i prowadzić rozmowę sprzedażową.	P6S_UW
K_U17	umie posługiwać się mapą i innymi źródłami informacji w celu scharakteryzowania obiektów i regionów turystycznych w planie marketingowym.	P6S_UW
K_U18	umie przygotować i analizować sprawozdania dotyczące finansów w małym i średnim przedsiębiorstwie turystycznym.	P6S_UW
K_U19	potrafi korzystać z arkusza kalkulacyjnego do analiz wybranych aspektów rynku turystycznego ze wskazaniem najlepszego rozwiązania praktycznego.	P6S_UW
K_U20	potrafi w sposób zrozumiały, w mowie i na piśmie komunikować się z otoczeniem z użyciem specjalistycznej terminologii.	P6S_UK
K_U21	potrafi stosować terminologię z zakresu turystyki i rekreacji w jednym z nowożytnych języków obcych	P6S_UK
K_U22	umie posługiwać się co najmniej jednym językiem obcym minimum na poziomie B2.	P6S_UK
K_U23	potrafi samodzielnie planować i realizować własne uczenie się przez całe życie.	P6S_UU

K_U24	potrafi planować i organizować pracę indywidualną oraz w zespole, potrafi współdziałać z innymi osobami w ramach prac zespołowych o charakterze interdyscyplinarnym, w tym w celu zaprezentowania oferty turystycznej.	P6S_UO
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		
K_K01	jest gotów do krytycznej oceny posiadanej wiedzy i odbieranych treści dotyczących działalności turystycznej.	P6S_KK
K_K02	jest gotów do uznawania znaczenia wiedzy w rozwiązywaniu problemów praktycznych z zakresu turystyki oraz zasięgania opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu.	P6S_KK
K_K03	jest gotów do inicjowania działań na rzecz interesu publicznego uczestnicząc w różnego rodzaju organizacjach działających na rzecz turystyki.	P6S_KO
K_K04	jest gotów do dbałości o dorobek i tradycje zawodu związanego z turystyką i rekreacją, prawidłowo określając priorytety i zarządzając nimi w działalności pracownika (przedsiębiorcy) turystycznego i w zakresie potrzeb konsumenta.	P6S_KR
K_K05	jest gotów do rozstrzygania dylematów związanych z wykonywaniem zawodu związanego z turystyką i rekreacją, w tym przestrzegania zasad etyki zawodowej i wymagania tego od innych.	P6S_KR
K_K06	jest gotów do wypełniania zobowiązań społecznych, współorganizowania działalności na rzecz środowiska społecznego z wykorzystaniem odpowiednich instytucji w kwestiach związanych z turystyką i rekreacją.	P6S_KO
K_K07	jest gotów działać w sposób przedsiębiorczy, pełniąc rolę przedsiębiorcy turystycznego, a także pracownika przedsiębiorstwa turystycznego lub administracji turystycznej.	P6S_KO

Skład zespołu przygotowującego raport samooceny

Imię i nazwisko	Tytuł lub stopień naukowy/stanowisko/funkcja pełniona w uczelni
	dr / prof. SAN / Prorektor ds. umiędzynarodowienia
	dr inż. / prof. SAN / Pełnomocnik Rektora ds. Jakości Kształcenia
	dr / prof. SAN / Pełnomocnik Rektora ds. Organizacji Dydaktyki
	dr inż. / Prodziekan Wydziału Nauk o Zarządzaniu i Bezpieczeństwie / Opiekun merytoryczny kierunku
	dr / prof. SAN/ Nauczyciel akademicki / Dyrektor Zarządzający Filią SAN w Warszawie
	mgr / Pełnomocnik Dziekana ds. praktyk
	dr / Nauczyciel akademicki
	Przedstawiciel Samorządu Studenckiego
	mgr / Kierownik Działu Jakości Kształcenia
	dr / Specjalista ds. jakości kształcenia
	mgr / Specjalista ds. jakości kształcenia

SPIS TREŚCI

Efekty uczenia się zakładane dla ocenianego kierunku, poziomu i profilu studiów.....	3
Prezentacja Uczelni.....	8
Część I. Samoocena uczelni w zakresie spełniania szczegółowych kryteriów oceny programowej na kierunku studiów o profilu praktycznym	9
Kryterium 1. Konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się	9
Kryterium 2. Realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się	30
Kryterium 3. Przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie.....	40
Kryterium 4. Kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry	52
Kryterium 5. Infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie	59
Kryterium 6. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku.....	67
Kryterium 7. Warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia	76
Kryterium 8. Wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia	87
Kryterium 9. Publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach	105
Kryterium 10. Polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów	108
Część II Perspektywy rozwoju kształcenia na ocenianym kierunku studiów.....	114
Część III. Załączniki.....	115
Załącznik 1 Zestawienia dotyczące ocenianego kierunku studiów	115
Tabela 1. Liczba studentów ocenianego kierunku	115
Tabela 2. Liczba absolwentów ocenianego kierunku w ostatnich trzech latach poprzedzających rok przeprowadzenia oceny.....	115
Tabela 3. Wskaźniki dotyczące programu studiów na kierunku „turystyka i rekreacja”, studia I stopnia o profilu praktycznym	115
Tabela 4. Zajęcia kształtujące umiejętności praktyczne - studia I stopnia.....	116
Tabela 5. Zajęcia lub grupy zajęć służące zdobywaniu przez studentów kompetencji inżynierskich / Zajęcia lub grupy zajęć przygotowujące studentów do wykonywania zawodu nauczyciela	117
Tabela 6. Informacja o programach studiów/zajęciach lub grupach zajęć prowadzonych w językach obcych	117
Załącznik 2. Wykaz materiałów uzupełniających (wyłącznie w formie elektronicznej)	118

Prezentacja Uczelni

Spółeczna Akademia Nauk z siedzibą w Łodzi (zwana dalej SAN) w ciągu 30 lat swojego istnienia rozwinęła szereg obszarów badań i dydaktyki, związanych z takimi dziedzinami nauk, jak: nauki społeczne, humanistyczne, inżynierijno-techniczne, medyczne, a także sztuki. **Struktura organizacyjna Uczelni uwzględnia: jednostkę macierzystą w Łodzi oraz 7 filii** (w Bełchatowie, Londynie, Ostrowie Wielkopolskim, Szczecinku, Świdnicy, Warszawie - z dwoma wydziałami oraz w Zduńskiej Woli). **Spółeczna Akademia Nauk uzyskała w ewaluacji jakości działalności naukowej przeprowadzonej w roku 2022 kategorię naukową A** dyscyplinie „informatyka techniczna i telekomunikacja” **oraz kategorię naukową B+** w dyscyplinie „nauki o zarządzaniu i jakości” **otrzymując jednocześnie uprawnienia do nadawania stopnia naukowego doktora oraz doktora habilitowanego w tych dyscyplinach.** Prowadzi kształcenie na 22 kierunkach studiów, w tym na 13 na poziomie studiów II stopnia lub jednolitych studiach magisterskich.

Uczelnia zatrudnia 348 pracowników badawczo-dydaktycznych, w tym 93 samodzielnych nauczycieli akademickich oraz 182 doktorów. Na podkreślenie zasługuje fakt, że zarówno w Uczelni, jak i w jej filiach, obserwuje się wzrost liczby zatrudnionych pracowników badawczo-dydaktycznych oraz pracowników reprezentujących otoczenie społeczno-gospodarcze. Obserwowane tendencje świadczą o konsekwentnie realizowanej polityce kadrowej, zorientowanej na rozwój Uczelni zarówno w sferze badań naukowych, jak i procesu kształcenia poprzez preferowanie zatrudnienia w Uczelni jako podstawowym miejscu pracy, dostosowanie struktury kwalifikacji naukowych i zawodowych oraz kompetencji dydaktycznych kadry akademickiej do profilu prowadzonych kierunków studiów.

Kształcenie w Filii w Warszawie Spółeczna Akademia Nauk (wcześniej Spółeczna Wyższa Szkoła Przedsiębiorczości i Zarządzania) **rozpoczęła w roku 2002** na Wydziale Zamiejscowym na kierunku „zarządzanie” – studia I stopnia. **Filia w Warszawie Spółecznej Akademii Nauk z siedzibą w Łodzi została utworzona 01 października 2016 roku.** W ramach Filii funkcjonują dwie jednostki organizacyjne: Wydział Nauk o Zarządzaniu i Bezpieczeństwie oraz Wydział Nauk Stosowanych. Kierunek „turystyka i rekreacja”, prowadzony na Wydziale Nauk o Zarządzaniu i Bezpieczeństwie, na poziomie studiów I stopnia został uruchomiony na podstawie decyzji MNiSW z dnia 05 października 2012 r. (nr decyzji: MNiSW-DNS-WUN-6022-23505-3EK/12).

Zajęcia na Wydziale Nauk o Zarządzaniu i Bezpieczeństwie w Filii w Warszawie prowadzi 122 nauczycieli akademickich, w tym **na kierunku „turystyka i rekreacja” - 24, z tego 1 profesor, 3 doktorów habilitowanych, 15 doktorów oraz 5 magistrów.** **Na Wydziale kształci się 2207 studentów**, w tym **na kierunku „turystyka i rekreacja” studiuje 95 studentów** na studiach pierwszego stopnia o profilu praktycznym.

Część I. Samoocena uczelni w zakresie spełniania szczegółowych kryteriów oceny programowej na kierunku studiów o profilu praktycznym

Kryterium 1. Konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się

Koncepcja kształcenia na kierunku „turystyka i rekreacja” wpisuje się w Misję i Strategię Rozwoju Społecznej Akademii Nauk w Łodzi z uwagi na kształcenie specjalistów w zakresie organizacji usług turystycznych, animacji czasu wolnego, zarządzania obiektami turystycznymi i rekreacyjnymi, marketingu w turystyce oraz znajomości rynku turystycznego, w oparciu się na zintegrowanej wiedzy teoretycznej i praktycznej w zakresie dyscyplin naukowych, do których kierunek jest przyporządkowany jak „nauki o zarządzaniu i jakości”, „geografia społeczno-ekonomiczna i gospodarka przestrzenna” oraz „nauki o kulturze fizycznej”, a także praktyce branży turystycznej zorientowanych na potrzeby współczesnego rynku pracy, co zakłada strategia Uczelni. *Misją Społecznej Akademii Nauk z siedzibą w Łodzi jest kształcenie studentów w duchu wartości akademickich w pryzmacie wolności, otwartości, uczciwości, samodzielności, szacunku i tolerancji przy zachowaniu solidarności międzypokoleniowej, odwagie odpowiadających na wyzwania współczesnego świata.* Dominujące znaczenie ma kształcenie konkurencyjnych na krajowym i międzynarodowym rynku pracy, odpowiedzialnych społecznie profesjonalistów, wrażliwych na problemy współczesnego świata i wartości ogólnoludzkie, a przede wszystkim na potrzeby społeczeństwa, zdolnych sprostać wymaganiom rynku pracy i globalnej gospodarki XXI wieku. Absolwenci są przygotowani do aktywnego i twórczego udziału w rozwiązywaniu problemów właściwych dla rynku usług turystycznych, w tym hotelarskich i rekreacyjnych zarówno na terenie Polski, jak i w środowisku międzynarodowym. Program nauczania odpowiada na istotne potrzeby społeczne dotyczące planowania, organizowania i promowania różnych form turystyki i rekreacji, kształtowania ofert turystycznych dostosowanych do potrzeb gospodarki opartej na wiedzy i gospodarki doznań, kreowania różnych form przedsiębiorczości na obszarach recepcyjnych oraz innowacji zarządzania obiektami turystycznymi, dbałości o jakość usług oraz rozwijanie turystyki zrównoważonej i prowadzenia działalności turystycznej w sposób społecznie odpowiedzialny, a także krzewienia kultury prozdrowotnej i świadomości ekologicznej oraz realizacji działań zawodowych – służąc tym samym społeczeństwu i wartościom kulturowym, a także wyzwaniom stawianym przed specjalistami w zakresie turystyki i rekreacji. SAN w swojej Wizji zaznacza, iż „*pragniemy, aby Społeczna Akademia Nauk z siedzibą w Łodzi wpływała na rozwój współczesnego nowoczesnego społeczeństwa i gospodarki oraz aby była atrakcyjnym miejscem studiowania, pobudzania kreatywności i przedsiębiorczości studentów, miejscem umożliwiającym realizację ich aspiracji*”. Uczelnia chce być:

- ośrodkiem promieniowania kultury, łączącym tradycję ze współczesnością, stojącym na straży wartości akademickich, wolnym od dyskryminacji i uprzedzeń;
- ośrodkiem współpracującym z regionalnymi podmiotami gospodarczymi, samorządami i instytucjami publicznymi, wyznaczającym oraz wspierającym procesy rozwojowe i kulturotwórcze w Łodzi oraz w innych miastach, w których Uczelnia ma swoje filie, przyczyniającym się tym samym do rozwoju społecznego, technologicznego, nowoczesnego biznesu oraz bezpieczeństwa i ochrony zdrowia;
- wartym zaufania ośrodkiem edukacyjnym dbającym o najwyższą jakość na wszystkich etapach procesu kształcenia, wyróżniającym się bogatą i różnorodną ofertą kształcenia, dostosowaną do potrzeb społeczno-gospodarczych;
- miejscem, gdzie autonomia, różnorodność, otwartość, prawda, uczciwość, rzetelność, tolerancja i odpowiedzialność są urzeczywistniane w sposób synergiczny.

Koncepcja kształcenia na kierunku „turystyka i rekreacja” wyjątkowo odpowiada, tym dążeniom i pozostaje w pełni zgodna ze Strategią Rozwoju Uczelni na lata 2023–2030, przyjętą przez Senat Uczelni 8 grudnia 2022 roku. Spośród wyznaczonych celów strategicznych koncepcja kształcenia kierunku „turystyka i rekreacja” na poziomie studiów I stopnia o profilu praktycznym wpisuje się w takie cele jak:

- **Cel strategiczny 2:** podnoszenie standardów nowoczesnego i efektywnego kształcenia na studiach licencjackich, inżynierskich, magisterskich i doktoranckich;
- **Cel strategiczny 3:** wzmocnienie i rozwój współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym;
- **Cel strategiczny 5:** rozwój umiędzynarodowienia Uczelni;
- **Cel strategiczny 1:** wzmocnienie pozycji Społecznej Akademii Nauk z siedzibą w Łodzi jako znaczącego ośrodka naukowego.

Koncepcja kształcenia kierunku „turystyka i rekreacja” zakłada praktyczny profil studiów uwzględniający integrowanie aktualnej wiedzy w zakresie dyscyplin naukowych „nauki o zarządzaniu i jakości”,

„geografia społeczno-ekonomiczna i gospodarka przestrzenna” oraz „nauki o kulturze fizycznej”, ze współczesnymi rozwiązaniami i stanem praktyki w obszarach działalności zawodowej sektora turystyki na rynku usług hotelarskich i rekreacyjnych. Jest to zgodnie z celami strategicznymi tj. *Podnoszenie standardów nowoczesnego i efektywnego kształcenia na studiach licencjackich, inżynierskich, magisterskich i doktoranckich* oraz *Wzmocnienie i rozwój współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym* oraz operacyjnymi Strategii tj. daleko idące upracticznienie studiów o profilu praktycznym. Ponadto, zgodnie z misją Uczelni i celami strategicznymi, koncepcja kształcenia zakłada przygotowanie absolwentów do wymogów rynku pracy poprzez: kształtowanie umiejętności organizowania różnych form turystyki i rekreacji z poszanowaniem środowiska przyrodniczego, tworzenie produktu turystycznego, przygotowanie i prezentację oferty obiektów turystycznych, wykorzystanie tradycyjnych oraz nowoczesnych technologii, a także podkreślanie wagi konieczności ciągłego samodoskonalenia się. Z określonych dla Uczelni **celów strategicznych** na lata 2023-2030 w zakresie tak edukacji, jak i polityki jakości, zakładających kształcenie konkurencyjnych profesjonalistów i w oparciu między innymi o współpracę z otoczeniem społeczno-gospodarczym (**Cel strategiczny 3: Wzmocnienie i rozwój współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym**) przy zachowaniu standardów wysokiej jakości kształcenia (**Cel strategiczny 2: Podnoszenie standardów nowoczesnego i efektywnego kształcenia na studiach licencjackich, magisterskich i doktoranckich**) - **koncepcja kształcenia na studiach I stopnia kierunku „turystyka i rekreacja” w szczególności uwzględnia:**

- kształcenie specjalistów związanych z obsługą ruchu turystycznego, organizacją czasu wolnego oraz zarządzaniem usługami turystyczno-rekreacyjnymi, w tym jako: pilot wycieczek, rezydent biura podróży, pracownik biura podróży / doradca turystyczny, animator czasu wolnego / animator turystyki, organizator imprez turystycznych i rekreacyjnych (event manager), przewodnik turystyczny, specjalista ds. turystyki zdrowotnej i uzdrowiskowej, pracownik działu marketingu w branży turystycznej, manager obiektów hotelarskich, sportowych lub rekreacyjnych, specjalista ds. sprzedaży usług turystycznych, konsultant ds. rozwoju turystyki w samorządach lub instytucjach publicznych, czy prowadzenia własnej działalności gospodarczej w sektorze turystyki i rekreacji;
- oferowanie studentom **wiedzy** z zakresu zarządzania, marketingu, geografii turystycznej (w tym krajowej i światowej) krajoznawstwa, gospodarki turystycznej, rekreacji, znajomości prawa (szczególnie prawa turystycznego), umiejętności organizacji i obsługi ruchu turystycznego, zarządzania w turystyce i rekreacji, projektowania ofert turystycznych i rekreacyjnych;
- nabywania **umiejętności wykorzystania zdobytej wiedzy** w działalności zawodowej w zakresie turystyki, w tym w zakresie obsługi klienta, budowania relacji z klientami i technik sprzedaży w turystyce, planowania i promocji wydarzeń rekreacyjnych;
- rozwijanie **umiejętności** z zakresu posługiwania się nowoczesnymi technologiami w turystyce (systemy rezerwacyjne, aplikacje turystyczne);
- rozwijanie **umiejętności** w zakresie oceny i analizy rangi regionu turystycznego oraz czynników stanowiących o jego atrakcyjności;
- rozwijanie **umiejętności** budowania programu produktu/usługi turystycznej i rekreacyjnej dostosowanej do różnego odbiorcy;
- nabywanie **umiejętności** stosowania instrumentów z obszaru marketingu oraz prowadzenia rozmowy sprzedażowej;
- zdolność uczenia się pozwalającą na dalszą edukację, w tym **umiejętność** planowania swojego rozwoju zawodowego;
- nabywanie **kompetencji społecznych**, niezbędnych przyszłym pracownikom o wysokich kwalifikacjach, wyróżniających się przestrzeganiem praw i okazywaniem szacunku różnorodnościom kulturowym klienta i współorganizowania działalności na rzecz środowiska społecznego z wykorzystaniem odpowiednich instytucji w kwestiach związanych z turystyką;
- nabywanie **kompetencji społecznych**, w tym profesjonalnego zachowania zgodnie z zasadami etyki zawodowej oraz ugruntowania poczucia odpowiedzialności w zakresie wypełniania zobowiązań wynikających z wyznaczonych ról społecznych.

Jednym z założeń misji Społecznej Akademii Nauk jest stworzenie uczelni przyjaznej studentom, oferującej nowoczesne wykształcenie z zachowaniem najwyższych standardów jakości w co wpisuje się koncepcja kształcenia kierunku „turystyka i rekreacja” uwzględniając **Cel strategiczny 2: Podnoszenie standardów nowoczesnego i efektywnego kształcenia na studiach licencjackich, magisterskich i doktoranckich**. Uczelnia, realizując proces dydaktyczny, propaguje wartości akademickie: opiera się na

otwartości i wiarygodności wobec studentów i pracowników, poszanowaniu prawdy i sprawiedliwości, szacunku do drugiego człowieka oraz tworzeniu dobra wspólnego, kładzie nacisk na wysoką jakość kształcenia oraz prowadzenie badań naukowych. Zgodnie z Misją i Strategią Uczelni koncepcja kształcenia kierunku „turystyka i rekreacja” zakłada, iż działania Władz Uczelni, jak również kadry badawczo-dydaktycznej, mają wyposażać studentów nie tylko w wiedzę specjalistyczną umożliwiającą sprawne działanie w zakresie usług turystyczno-rekreacyjnych, określenia rangi regionu turystycznego, tworzenia produktu turystycznego, ale również posługiwania się nowymi technologiami poprzez stosowanie systemów rezerwacyjnych i aplikacji turystycznych. Studia mają rozwijać w nich wrażliwość na społeczne aspekty szeroko pojętej działalności twórczego zarządzania ofertą turystyczno-rekreacyjną, pracy z klientem oraz reagowania na zmiany rynkowe i potrzeby społeczne w zakresie spędzania wolnego czasu, jak też kształtować te kompetencje społeczne, które wskazują na poszanowanie wartości etycznych, dorobek i tradycje zawodu z obszaru turystyki i rekreacji oraz kształtowanie odpowiedzialności za podejmowane działania. Uczelnia przyjazna studentom, co uwzględnia **Cel 2** *Podnoszenie standardów nowoczesnego i efektywnego kształcenia na studiach licencjackich, magisterskich i doktoranckich*, w koncepcji kierunku „turystyka i rekreacja”, to Uczelnia, w której studenci kierunku mogą brać udział w projektach podnoszących kompetencje zawodowe realizowanych przez Uczelnię we współpracy z przedstawicielami otoczenia społeczno-gospodarczego. Przykładowe instytucje współpracy to m.in. ośrodki wellness i Spa, obiekty świadczące usługi hotelarskie i gastronomiczne, ośrodki wypoczynkowe, biura podróży, agencje turystyczne. Studenci mają okazję nabyć praktyczne umiejętności w firmach z uwagi na przygotowanie do takiej działalności jako przewodnik turystyczny czy animator czasu wolnego lub w samorządach czy instytucjach publicznych jako pracownik ds. rozwoju turystyki, jak też mogą brać udział w życiu społecznym Uczelni i uczestniczyć w gremiach odpowiedzialnych za jakość kształcenia. Otrzymują także pełne wsparcie w procesie uczenia się i rozwoju zawodowym i społecznym. Uczelnia tworzy również możliwości dla rozwoju studentów wybitnych, którzy mogą brać udział w projektach badawczych prowadzonych przez kadrę akademicką w dyscyplinach: nauki o zarządzaniu i jakości, geografia społeczno-ekonomiczna i gospodarka przestrzenna oraz nauki o kulturze fizycznej.

Absolwent kierunku „turystyka i rekreacja” o profilu praktycznym posiada kompetencje zawodowe z zakresu branży turystyczno-hotelarskiej, które przygotowują do rozwoju umiejętności pracy indywidualnej, jak i pracy w zespole. Jest w stanie pracować jako wykwalifikowany specjalista na stanowiskach takich jak pilot wycieczek, rezydent biura podróży, pracownik biura podróży/doradca turystyczny, animator czasu wolnego/animator turystyki, organizator imprez turystycznych i rekreacyjnych (event manager), przewodnik turystyczny, specjalista ds. turystyki zdrowotnej i uzdrowiskowej, pracownik działu marketingu w branży turystycznej, manager obiektów hotelarskich, sportowych lub rekreacyjnych, specjalista ds. sprzedaży usług turystycznych, konsultant ds. rozwoju turystyki w samorządach lub instytucjach publicznych. Może też prowadzić własną działalność gospodarczą w sektorze turystyki i rekreacji. Przygotowany jest do realizacji zadań w: ośrodkach wellness i Spa, obiektach świadczących usługi hotelarskie i gastronomiczne, ośrodkach wypoczynkowych, biurach podróży, agencjach turystycznych, firmach jako przewodnik turystyczny czy animator czasu wolnego lub w samorządach lub instytucjach publicznych. Studenci są uczeni posługiwania się zarówno tradycyjnymi, jak i nowoczesnymi systemami rezerwacyjnymi lub aplikacjami turystycznymi. Wymienione zajęcia i praktyki odbywają się przy jednoczesnym poszanowaniu kanonów etycznych i przy pomocy metod i technik właściwych dla przyporządkowanych dyscyplin studiów (nauki o zarządzaniu i jakości, geografia społeczno-ekonomiczna i gospodarka przestrzenna, nauki o kulturze fizycznej).

Koncepcja kształcenia na kierunku „turystyka i rekreacja” studiów I stopnia pozostaje **w pełni zgodna ze Strategią Rozwoju Uczelni na 2023–2030**, przyjętą przez Senat Uczelni 8 grudnia 2022 roku, zakładającą współuczestnictwo w rozwoju gospodarczym i cywilizacyjnym regionu poprzez kształtowanie u studentów kompetencji przydatnych w działalności zawodowej oraz życiu społecznym, otwartości na zmiany i innowacyjność oraz wyposażenie ich w kwalifikacje oczekiwane na rynku pracy. Koncepcja ta integruje cele: **Cel strategiczny 3: Wzmocnienie i rozwój współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym** oraz **Cel strategiczny 2: Podnoszenie standardów nowoczesnego i efektywnego kształcenia na studiach licencjackich, magisterskich i doktoranckich** poprzez kreowanie dobrych relacji z otoczeniem społeczno-gospodarczym z sektorem publicznym oraz prywatnym oraz nawiązywanie współpracy z firmami i instytucjami, w tym z branży turystycznej, hotelarskiej oraz wellness i Spa,

związanych z turystyką krajoznawczą, wypoczynkową, edukacyjną, biznesową, kulturową lub zdrowotną, a przy tym oferowanie studentom dodatkowych form nowoczesnego kształcenia.

Jedną z form realizacji tych celów jest stworzenie studentom możliwości uczestniczenia w wydarzeniach z obszaru turystyki, w tym organizowanych przez Uczelnię we współpracy z instytucjami otoczenia społecznego, jak też warsztatach, webinarach o tematyce integrującej aspekty teoretyczne i praktyczne turystyki i rekreacji, co dla studentów stanowi nowe doświadczenie w zakresie kontaktu z przedstawicielami świata turystycznego, poznania oferty produktów i usług w zakresie rekreacji, hotelarstwa i poznania nowych miejsc na mapie świata, zaprezentowania swoich osiągnięć, prowadzenia dyskusji problemowych. Można tu wymienić projekty, wizyty studyjne i zajęcia terenowe, warsztatowe, konferencje, spotkania, szkolenia i webinaria jak np.:

Projekty:

- *Mieszany Program Intensywny (BIP) Empowered Leadership: Managing People and Business Skills* (11-12.03.2026 i 16-20.03.2026) – realizowany w ramach programu Erasmus+. BIP organizowany jest przez partnera SAN w Rumunii (Babes-Bolyai University w Kluż-Napocze) i kierowany jest do studentów co najmniej drugiego roku studiów. Termin fizycznej mobilności za granicą to 16-20 marca 2026 (5 dni), zaś 11-12 marca odbędzie się część zdalna;
- *Mieszany Program Intensywny (BIP) Tourism, Cultural Heritage, Storytelling and the Art of Tour Guiding* (14-20.07.2025) organizowany w ramach programu Erasmus+ przez Alexandru Ioan Cuza University w Iasi, Rumunia. Do udziału zostali zaproszeni studenci kierunku „turystyka i rekreacja” oraz „dziennikarstwo i komunikacja społeczna” na co najmniej drugim roku studiów, posługujących się językiem angielskim na poziomie minimum B2. BIP składał się z mobilności fizycznej w terminie 14-20.07.2025 r. oraz części wirtualnej, która realizowana była 08.07.2025 r. Treść programu BIP miała charakter interdyscyplinarny i obejmowała dwa główne kierunki: podstawowe pojęcia i praktyczne aspekty turystyki (geografia turystyki, narzędzia prognozowania pogody, geolokalizacja, czytanie map, interpretacja i promocja dziedzictwa kulturowego itp.) oraz techniki i narzędzia przewodnictwa turystycznego (perswazyjne przemówienia, struktura wypowiedzi, techniki mowy ciała, podstawy opowiadania historii poprzez rzeczywiste wycieczki po mieście, wizyty w muzeach, wycieczki krajoznawcze, interpretacja dzieł sztuki itp.);
- *Mieszany Program Intensywny (BIP) Promotion of diversity, inclusion and well-being policies in companies through sports practices* (7-11.07.2025) organizowany w ramach programu Erasmus+ przez Universidade Europeia w Lizbonie. Do udziału zostali zaproszeni studenci kierunków „psychologia”, „turystyka i rekreacja” oraz „zarządzanie” na co najmniej drugim roku studiów, posługujących się językiem angielskim na poziomie minimum B2. BIP składał się z mobilności fizycznej w terminie 7-11 lipca 2025 r. oraz części wirtualnej, która realizowana była 24 czerwca. Program kursu miał charakter interdyscyplinarny i był kierowany dla studentów zainteresowanych różnorodnością, integracją, zdrowiem psychicznym, dobrostanem organizacyjnym i transformacyjną mocą sportu, szczególnie poprzez podejście inspirowane sportem paralimpijskim. Pracując w międzynarodowych zespołach, uczestnicy opracowywali strategie dla rzeczywistych wyzwań organizacyjnych we współpracy z portugalską firmą.

Wizyty studyjne/zajęcia terenowe:

- *Wizyta studyjna - Courtyard by Marriott Warsaw Airport* (2.06.2025) – studenci kierunku „turystyka i rekreacja” Społecznej Akademii Nauk w Warszawie odwiedzili jeden z najbardziej rozpoznawalnych hoteli biznesowych w stolicy, położony tuż obok terminala Lotniska Chopina. Wycieczkę zorganizował i koordynował [REDAKTOR], przewodnikiem była [REDAKTOR], Koordynator ds. Administracji i Szkoleń, która nie tylko oprowadziła studentów po pokojach i strefie fitness, ale także zapoznała z rozbudowaną częścią konferencyjno-bankietową hotelu i wskazała miejsca, w których odbywają się prestiżowe wydarzenia, m.in. konferencje prasowe z udziałem reprezentacji Polski czy proekologiczne inicjatywy „Green Events”. Oprócz aspektów technicznych i organizacyjnych funkcjonowania obiektu, studenci mieli możliwości porozmawiać z Panią Manager o historii rodziny Marriott, ciekawostkach kulturowych (jak obecność mormońskiej Biblii w pokojach), a także o codziennych wyzwaniach pracy w branży hotelarskiej;
- *Zajęcia terenowe w ramach przedmiotu Krajoznawstwo* – wyjście miało na celu zapoznanie studentów z dziedzictwem kulturowym i współczesnym krajobrazem okolic uczelni (18.05.2025). Studenci mogli poznać różne obiekty, o wielu z nich słyszeli po raz pierwszy. Zapoznali się z przykładami zabezpieczania i upamiętniania miejsc historycznych oraz wkomponowania ich we współczesny

- krajobraz miasta, a także ze staraniami varsavianistów, muzealników i innych działaczy, by nie zaprzepaścić tego, co powinno być zachowane dla przyszłych pokoleń;
- *Wizyta studyjna studentów kierunku „turystyka i rekreacja” w Hotelu Leonardo (18.05.2025)* – grupa studentów studiów niestacjonarnych na kierunku „turystyka i rekreacja” pod opieką [REDACTED] o odbyła zajęcia terenowe w Hotelu Leonardo Royal Hotels przy ulicy Grzybowskiej 45 w Warszawie. Podczas wizyty studenci mieli okazję poznać funkcjonowanie hotelu od strony personelu i zobaczyć, z jakimi wyzwaniami będą się mierzyć w swojej przyszłej pracy. Przewodnikiem spotkania był recepcjonista [REDACTED], który podzielił się swoim doświadczeniem, opowiadając o codziennej pracy z gośćmi oraz najtrudniejszych sytuacjach, z jakimi się spotyka. Grupa zwiedziła wszystkie kluczowe obszary hotelu – od recepcji, przez sale konferencyjne i restaurację, aż po pokoje hotelowe typu COMFORT double/twin oraz Apartament. Kulminacyjnym momentem zajęć była sesja pytań do pracowników recepcji, którzy chętnie i wyczerpująco odpowiadali na wszystkie wątpliwości studentów. Dzięki temu studenci zdobyli cenną wiedzę praktyczną, która podnosi ich kompetencje zawodowe;
 - *Wizyta studyjna dedykowana studentom III roku kierunku „turystyka i rekreacja”* odbyła się w Muzeum Sportu i Turystyki w Warszawie (13.05.2025). Głównym celem wizyty było pogłębienie wiedzy z zakresu historii sportu i turystyki oraz zapoznanie się z unikatowymi eksponatami dokumentującymi rozwój aktywności fizycznej i podróżniczej na przestrzeni wieków. Zajęcia terenowe, zorganizowane przez [REDACTED], rozpoczęły się od przypomnienia historii starożytnych igrzysk olimpijskich, rozwoju sportu w czasach nowożytnych, a także osiągnięcia polskich sportowców. Duże zainteresowanie wzbudziły eksponaty związane z wybitnymi olimpijczykami oraz zabytkowy sprzęt sportowy. W drugiej części zwiedzania studenci mieli okazję zapoznać się z historią turystyki, rozwojem infrastruktury turystycznej, dawnymi mapami, plakatami oraz przewodnikami. Uzupełnieniem wycieczki była prelekcja dotycząca roli muzeów w edukacji turystycznej – tematem istotnym dla przyszłych specjalistów branży turystycznej;
 - *Wizyta studyjna na Lotnisko Chopina (07.05.2025)*, w której uczestniczyli Studenci I i II roku kierunku „turystyka i rekreacja” oraz członkowie Koła Naukowego Marketingu i Turystyki. Zajęcia zostały zorganizowane przez [REDACTED], trenera firmy szkoleniowej kadryturystyki.pl jako partnera biznesowego Społecznej Akademii Nauk, we współpracy z koordynatorem kierunku „turystyka i rekreacja” [REDACTED], poza zajęciami przewidzianymi planem dla osób zainteresowanych poznaniem międzynarodowego portu lotniczego i jako głównej bazy Polskich Linii Lotniczych LOT. Głównymi celami wizyty było: poznanie ścieżki pasażera oraz sytuacji jakie mogą się zdarzyć w porcie lotniczym, przygotowanie do podróży prywatnych i biznesowych oraz poznanie możliwości pracy na lotnisku jako agent obsługi pasażerskiej i w samolocie w roli stewardessy/stewarda;
 - *Zajęcia terenowe do Muzeum Cosmos (06.04.2025)* – jednego z najbardziej nowoczesnych i interaktywnych muzeów w stolicy w ramach ćwiczeń pod opieką [REDACTED]. Wizyta była nie tylko ciekawym urozmaicheniem zajęć, ale przede wszystkim praktyczną lekcją o współczesnych trendach w turystyce. Studenci dostrzegli, że dla dzisiejszych turystów – szczególnie młodszych – ważne są nie tylko fakty i historia, ale także możliwość przeżycia czegoś wyjątkowego i udokumentowania tego w mediach społecznościowych. Muzea takie jak Cosmos idealnie wpisują się w nurt tzw. turystyki przeżyć, łącząc edukację z rozrywką i nowymi technologiami;
 - *Wizyty studyjne organizowane w ramach międzynarodowego projektu GREENSKILLS4DEAF: Promoting inclusion, digital innovation and green transition in VET through the acquisition of green entrepreneurial skills of DHH students for better skills match with the labour market (26-27.03.2025).* W wizytach uczestniczyli studenci Koła Naukowego Marketingu i Turystyki oraz Koła Naukowego Zarządzania z Ludzką Twarzą, którzy mieli okazję poznać funkcjonowanie różnych instytucji i przedsiębiorstw oraz zdobyć cenne doświadczenia związane z rynkiem pracy i zielonymi technologiami. Wizyty miały na celu nawiązanie współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym;
 - *Zajęcia terenowe w Muzeum Warszawskiej Pragi - dedykowana studentom „turystyki i rekreacji”* pod opieką [REDACTED] (20.11.2024). Takie praktyczne lekcje muzealne poszerzają wiedzę studentów i pozwalają zdobyć nowe doświadczenia oraz poznać założenia turystyki kulturalnej;
 - *Zajęcia Terenowe dla Studentów Turystyki w Muzeum Kolejnictwa "Stacja Muzeum" (17.11.2024).* Podczas zwiedzania studenci zaznajomili się z dziejami kolejnictwa w Polsce i na świecie, poznali historię dworca Warszawa Główna oraz kolei Warszawsko-Wiedeńskiej. Mieli możliwość

podziwiania wypełnionych modelami pociągów pasażerskich i towarowych sal ekspozycyjnych. Ekspozycja obejmowała także makiety zabytkowych dworców np. Dworca Kolei Warszawsko-Wiedeńskiej w Warszawie. Największą atrakcją muzeum okazały się prawdziwe zabytkowe pociągi, dzięki którym można było zobaczyć np. pociąg pancerny czy wejść do lokomotywy. W kilku wagonach ustawiono eksponaty i przystosowano do zwiedzania, pozwalając na swobodne wejście do środka.

Studenci kierunku „turystyka i rekreacja” uwielbiają wszelkiego rodzaju wycieczki oraz wyjścia, które w sposób praktyczny poszerzają wiedzę i pomagają zdobywać nowe doświadczenia.

Konferencje/seminaria/wykłady:

- *Konferencja Naukowa - II Warszawskie Forum Turystyki i Rekreacji „Zarządzanie turystyką i rekreacją - wczoraj, dziś i jutro”* (28.11.2025) – celem konferencji jest prezentacja wyników badań naukowych w zakresie zarządzania turystyką i rekreacją, zaprezentowanie obecnych kierunków badań nad zarządzaniem turystyką i rekreacją oraz wskazanie możliwości dalszych poszukiwań badawczych dotyczących zarządzania turystyką i rekreacją. Zakres problemowy konferencji: uwarunkowania rozwoju i zarządzanie turystyką i rekreacją, trendy w rozwoju turystyki i rekreacji, rola turystyki w rozwoju lokalnym i regionalnym, kapitał społeczny w rozwoju turystyki, zarządzanie kulturowymi determinantami rozwoju turystyki, współczesne tendencje w rozwoju form rekreacyjnych, rozwój bazy noclegowej w wybranych regionach, formy spędzania czasu wolnego, motywy i bariery uczestnictwa w rekreacji osób w różnym wieku;
- *Konferencja "Młodzi Liderzy Biznesu"* (15.05.2025), której tegorocznym tematem przewodnim była Przedsiębiorczość w naukach o zarządzaniu. Wydarzenie skierowane było do studentów, młodych naukowców, praktyków biznesu oraz wszystkich zainteresowanych tematyką zarządzania i rozwoju przedsiębiorczości. Konferencja miała na celu zgłębienie znaczenia przedsiębiorczości w naukach o zarządzaniu oraz przedstawienie najnowszych badań, innowacyjnych podejść i praktycznych rozwiązań w tej dziedzinie. W trakcie III sesji tematycznej poruszane były kwestie związane z zarządzaniem w środowisku turystyki i hotelarstwa;
- *Międzynarodowa Konferencja Finalna projektu Erasmus+ ESTET* pt. „Edukacja i szkolenia na rzecz zrównoważonej turystyki w Europie” (01.12.2022). W spotkaniu udział wzięli przedstawiciele instytucji publicznych zarządzających kształceniem i szkoleniem zawodowym, organizacji i stowarzyszeń z branży turystycznej oraz jednostek samorządu terytorialnego. Pierwsza część spotkania poświęcona była prezentacji rezultatów wypracowanych w krajach biorących udział w międzynarodowym projekcie. Druga część spotkania dotyczyła m.in.: zasad włączania zagadnień zrównoważonego rozwoju w program kształcenia kadr na potrzeby turystyki, sposobu funkcjonowania kompleksu muzealnego w Sulejówku pod kątem zastosowanych ekologicznych rozwiązań technicznych, a także polityki rozwoju zrównoważonej turystyki uwzględniającą tzw. zielone rozwiązania, które zostały wprowadzone przez rząd Chorwacji. Za najistotniejsze w rozwoju turystyki uznano wdrażanie zasad zrównoważonego rozwoju, w tym tzw. zielonych kompetencji. Konferencję zakończyły warsztaty praktyczne dotyczące wyzwań stojących przed przedstawicielami branży turystycznej w kontekście stosowania rozwiązań wpisujących się w ideę zrównoważonego rozwoju;
- *Konferencja „Dostępne podróżowanie - podróżowanie bez barier - metodologia wsparcia organizatorów oferty turystycznej skierowanej do osób o specjalnych potrzebach”* organizowana w ramach projektu Erasmus+ Access It (22.06.2022). Konferencja skierowana była do osób zainteresowanych turystyką dostępu i instytucji zajmujących się organizacją oferty turystycznej dla osób o specjalnych potrzebach w zakresie podróżowania - osób z niepełnosprawnościami, osób starszych, osób o specjalnych potrzebach żywieniowych, rodzin z małymi dziećmi, itp.;
- *Seminarium branżowo-naukowe „Zarządzanie w przedsiębiorstwie hotelarskim, Spa i Wellness”* (24.03.2025). Seminarium poruszano kwestie związane z zarządzaniem w przedsiębiorstwach hotelarskich, Spa i wellness, które zapewniają efektywne funkcjonowanie obiektu, optymalizując zasoby, usługi oraz zadowolenie gości. Skuteczne zarządzanie pozwala na utrzymanie wysokiej jakości obsługi, co przekłada się na lojalność klientów oraz ich pozytywne opinie. Prelegentami byli [REDAKTOWANO] oraz przedstawiciele środowiska społeczno-gospodarczego;
- *Seminarium Naukowe* pt. „Wybrane aspekty zarządzania zasobami ludzkimi - kobiety na rynku pracy” (30.01.2025). Wśród prelegentek była przedstawicielska sektora turystyki - [REDAKTOWANO]

- ██████████, freelance consultant w turystyce, z wystąpieniem „Kobiety w turystyce: siła, inspiracja przyszłość”;
- *Wykład otwarty „Zagraniczna konferencja dla 300 osób - co pójdzie nie tak?”* (16.12.2024), który poprowadził ██████████, Dyrektor Wsparcia Sieci w Wakacje.pl, ekspert z wieloletnim doświadczeniem w tworzeniu przedsiębiorstw oraz zarządzaniu zespołami. Specjalizuje się w optymalizacji biznesu i rozwoju kompetencji pracowników. Podczas wykładu podzielono się praktycznymi doświadczeniami z organizacji dużych konferencji międzynarodowych, wskazując na najczęstsze wyzwania i potencjalne problemy, jakie mogą się pojawić przy realizacji tego typu wydarzeń;
 - *Seminarium naukowe „Lojalność jako element kapitału marki”* (12.12.2024). Podczas seminarium skoncentrowano się nad wybranymi zagadnieniami związanymi z lojalnością i procesem jej budowania. Spotkanie otwarte dla szerokiego grona zainteresowanych tj.: studentów, pracowników uczelni oraz przedstawicieli otoczenia gospodarczego. Przewodniczącym wydarzenia był ██████████ - Kierownik Katedry Marketingu i Turystyki;
 - *I Warszawskie Forum Turystyki i Rekreacji „Nauka, Praktyka, Perspektywy”* (22.11.2024). Forum stanowiło platformę wymiany wiedzy i doświadczeń dla badaczy, praktyków oraz studentów z obszaru turystyki i rekreacji;
 - *Wykład "Przedsiębiorca w agroturystyce"* (14.11.2024). Prelegentem był ekspert w dziedzinie agroturystyki – ██████████. Podczas wykładu poruszane były kwestie związane z innowacyjnym podejściem do wykorzystania zasobów rolnych i naturalnych w celu przyciągnięcia turystów. Celem wykładu było wskazanie roli agroturystyki, będącej połączeniem rolnictwa z turystyką, wymagającej umiejętności zarządzania, marketingu oraz adaptacji do zmieniających się trendów rynkowych;
 - *Debata "Zarządzanie zrównoważonym rozwojem organizacji"* zorganizowana przez Koło Naukowe Marketingu i Turystyki, wspierane przez opiekuna koła, ██████████ (07.11.2024). Podczas spotkania podkreślono istotę zarządzania zrównoważonym rozwojem w organizacji, które przede wszystkim pozwala na efektywne wykorzystanie zasobów, co przekłada się na oszczędności i mniejsze koszty operacyjne. Debata podkreśliła, iż zarządzanie zrównoważonym rozwojem organizacji wzmacnia również reputację firmy, przyciągając klientów świadomych ekologicznie, co zwiększa konkurencyjność;
 - *Forum Promocji Turystycznej* (29.10.2024) - studenci SAN wzięli udział w ww. forum, dając możliwość poszerzenia wiedzy o najnowsze techniki promocji oraz zdobycie cennych informacji, które stanowią ważne uzupełnienie programu nauczania. Forum to organizowane cyklicznie od 2016 roku przez portal Wasza Turystyka, stanowi kluczową platformę wymiany wiedzy i doświadczeń w branży. Forum jest odpowiedzią na potrzebę profesjonalizacji narzędzi promocji w polskiej turystyce, integracji środowiska i wymiany doświadczeń pomiędzy uczestnikami całego rynku turystycznego;
 - *Spotkanie warsztatowe z kierownictwem Hotelu Bel Mare w Międzyzdrojach* (19.06.2024), w trakcie, którego przedstawione zostały wybrane aspekty zarządzania dużym obiektem hotelarskim, stan obecny i plany rozwoju infrastruktury, struktura organizacyjna obiektu, zasoby kadrowe oraz inne problemy istotne w nowoczesnym hotelarstwie. W ramach spotkania dla studentów zarządzania, kosmetologii oraz turystyki i rekreacji odbyła się Prezentacja Aqua & Belmare Resort w Międzyzdrojach oraz omówiono strukturę organizacyjną Resortu;
 - *Międzynarodowa Konferencja Finalna projektu Erasmus+ ESTET* pt. „Edukacja i szkolenia na rzecz zrównoważonej turystyki w Europie” (01.12.2022). W spotkaniu udział wzięli przedstawiciele instytucji publicznych zarządzających kształceniem i szkoleniem zawodowym.

Konkursy:

- *Konkurs wiedzy i umiejętności turystycznych: Obsługa klienta w turystyce – edycja II* (planowany termin: 19.11.2025) – organizowany przez SAN w ramach współpracy z otoczką konkurs kierowany do uczniów klas trzecich, czwartych i piątych szkół średnich, w szczególności o profilu „technik organizacji turystyki” i „technik hotelarstwa”. Konkurs poprzedzają bezpłatne warsztaty z zakresu turystyki (przekazywane treści to m.in. najpopularniejsze kierunki wakacyjne, etapy procesu sprzedaży imprezy turystycznej, obowiązki pilota wycieczek, rezydenta turystycznego i animatora czasu wolnego, praktyczne aspekty obsługi klienta w hotelu). Patronami konkursu są Polska Izba Turystyki i portal turystyczny Wasza Turystyka;

- *I edycja konkursu wiedzy i umiejętności turystycznych: Obsługa klienta w turystyce* (11.12.2024). Chcąc rozwijać wśród młodych ludzi chęć pracy w branży turystycznej, Społeczna Akademia Nauk, we współpracy z Kadryturystyki.pl oraz Green Officer [REDACTED] (Ecogiq [REDACTED]), zorganizowała konkurs wiedzy i umiejętności turystycznych. Celami konkursu wiedzy i umiejętności turystycznych organizowanego przez Społeczną Akademię Nauk było: rozwijanie zainteresowań uczniów w zakresie wiedzy i umiejętności, przydatnych w dalszej edukacji na kierunkach studiów takich jak: „turystyka i rekreacja” czy „zarządzanie” oraz do pracy w sektorze turystycznym, inspirowanie młodzieży do odkrywania potencjału turystyki jako ścieżki kariery, sprawdzenie wiedzy i umiejętności zdobytych przez uczniów podczas warsztatów oraz umożliwienie zdobycia cennego doświadczenia uczniom szkół średnich z branży turystycznej. Konkurs przewidziany był dla uczniów klas trzecich, czwartych i piątych szkół średnich, w szczególności w województwie mazowieckim.

Koncepcja kształcenia uwzględnia też, **zgodnie z Celem strategicznym nr 1 SAN** jakim jest *Wzmocnienie pozycji Społecznej Akademii Nauk z siedzibą w Łodzi jako znaczącego ośrodka naukowego*, zadanie: *rozwój potencjału kadry badawczej*. Uczelnia opiera realizację programu studiów kierunku „turystyka i rekreacja” na kadrze akademickiej prowadzącej działalność zawodową i współpracującą z otoczeniem społeczno-gospodarczym (w tym: branżą turystyczną, hotelami, ośrodkami wypoczynkowymi, ośrodkami odnowy biologicznej, stref wellness i Spa, obiektami świadczącymi usługi hotelarskie i gastronomiczne, biurami podróży, agencjami turystycznymi, aż po instytucje sektora publicznego i samodzielną działalność gospodarczą) ale również prowadzącą działalność badawczą w dyscyplinie nauki o zarządzaniu i jakości, geografii społeczno-ekonomicznej i gospodarka przestrzenna” oraz „nauki o kulturze fizycznej”. Jednocześnie kadrze zapewniana jest możliwość rozwijania dorobku naukowego i zawodowego. Stąd też w procesie kształcenia kierunku „turystyka i rekreacja” wykorzystywany jest dorobek naukowy kadry prowadzącej zajęcia w zakresie dyscyplin „nauki o zarządzaniu i jakości”, jak też przede wszystkim dorobek praktyczny uzyskany w działalności zawodowej związanej z branżą turystyczną i rekreacyjną.

Działalność zawodowa z obszaru turystyki, rekreacji, marketingu i zarządzania oraz aspektów zasobów przyrodniczych pracowników dydaktycznych zatrudnionych na kierunku „turystyka i rekreacja” pozostaje w ścisłej korelacji z prowadzonymi przez nich przedmiotami, zwłaszcza w zakresie przedmiotów wymagających umiejętności w obszarze organizacji form turystyki i rekreacji, tworzeniu produktu turystycznego, stosowania instrumentów marketingu i prowadzenia rozmowy sprzedażowej, z uwzględnieniem nowoczesnych technologii we współczesnej turystyce i rekreacji. Wykładowcy posiadają odpowiednie wykształcenie legitymujące się stopniami naukowymi (doktora i doktora habilitowanego oraz profesora) jak też znaczna część kadry posiada odpowiedni dorobek naukowy w dyscyplinach „nauki o zarządzaniu i jakości” „geografia społeczno-ekonomiczna i gospodarka przestrzenna” oraz w dyscyplinie „nauki o kulturze fizycznej”. Fakt, iż pracownicy dydaktyczni na kierunku „turystyka i rekreacja” są aktywni zawodowo w obszarze zarządzania, marketingu, turystyki i hotelarstwa daje gwarancję świadomego działania w nauczaniu praktycznym. Do osób, których dorobek naukowy oraz doświadczenie w szkolnictwie wyższym zostały wykorzystane do budowy podstaw programowych kierunku „turystyka i rekreacja” należą m.in.:

- [REDACTED]:
- (współautorzy: [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED]) *Interest in weight-loss methods among adults according to sociodemographic factors, anthropometric factors/variables?, and physical activity*. 2024 w druku;
- (współautorzy: [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED]), *The practical implications of weekly sports camps for improving the somatic, motor, and psychomotor characteristics of volleyball players (longitudinal data)*. 2024 w druku;
- (współautorzy: [REDACTED]), *Active or Passive Aging? Analysis of Selected Socioeconomic Factors in the Polish Population*. International Journal of Environmental Research and Public Health. 2023, 20(6), 4683. <https://doi.org/10.3390/ijerph20064683>, 2023;
- (współautor: [REDACTED]), *Sedentary behaviour as a lifestyle factor risk in public health. Evidence of white-collar and blue-collar workers from Poland*. Annals of Agricultural and Environmental Medicine. 2023, <https://doi.org/10.26444/aaem/165980>, 2023;
- (współautor: [REDACTED]), *Participation and Reasons for Non-participation in Sport and Recreational Activities Before and After the Outbreak of COVID-19: Analysis of Data From the*

2016 and 2021 Poland National Sports Participation Survey. *Physical Culture and Sport. Studies and Research*, 2023, 101, 63–76. DOI: 10.2478/pcssr-2023-0025, 2023;

- (współautorzy: [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED]), *Aktywność w czasie wolnym i wyjazdy poza miejsce zamieszkania*. [w:] [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED]. (red.), *PolSenior2. Badanie poszczególnych obszarów stanu zdrowia osób starszych, w tym jakości życia związanej ze zdrowiem*. Gdański Uniwersytet Medyczny, Gdańsk, s. 931-961, 2021;
 - (współautor: [REDACTED]), *Leisure-time physical activity participation trends 2014–2018: a cross-sectional cohort study in Poland*. *International Journal of Environmental Research and Public Health* 2020;17(1):208, 2020;
 - (współautorzy: [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED]) *Turystyka medyczna. Wybrane zagadnienia*. Warszawa: Oficyna Wydawnicza Szkoły Głównej Handlowej w Warszawie, 2020, ss. 164;
 - (współautorzy: [REDACTED], [REDACTED]), *Are the 100 best Spa hotels in Poland really SPA centers?* *Health Problems of Civilization* April 2019;13(3):225-232, 2019;
 - *Aktywność fizyczna jako element oferty hoteli wellness & spa*. [w:] *Produkt turystyczny Innowacje - Marketing – Zarządzanie. Przedsiębiorczość i Zarządzanie* 2019;20(2), cz. 2:305-314, 2019;
 - (współautorka: [REDACTED] (red.)), *Trendy w turystyce*. Warszawa: Oficyna Wydawnicza Szkoły Głównej Handlowej w Warszawie 2017, s. 427.
- [REDACTED]:
- *Reputacja i kapitał marek korporacyjnych*, Wyd. PWN, Warszawa (w druku);
 - (współautorzy: [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED]), *Economic importance of nutritional and healthy cereals and/or cereal products*, (in:) [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED] (ed.), *Developing sustainable and health promoting cereals and pseudocereals: Conventional and molecular breeding*, Elsevier, 2023;
 - (współautorzy: [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED]), *How Has the COVID-19 Pandemic Influenced the Tourism Behaviour of International Students in Poland?* *Sustainability*, 14 (4), 8480; <https://doi.org/10.3390/su14148480>, 2022;
 - (współautor: [REDACTED]), *Hotel Brand Loyalty—A Systematic Literature Review*, *Sustainability* 2020, 12 (12), 4810, 1-34, doi.org/10.3390/su12124810, 2020;
 - (współautorzy: [REDACTED], [REDACTED]), *Family-based brand equity in the hospitality industry*, *Prace Naukowe Uniwersytetu Ekonomicznego we Wrocławiu, Research Papers of Wrocław University of Economics*; vol. 63, nr 10, s. 161-175. <https://doi.org/10.15611/pn.2019.10.12>
 - (współautor: [REDACTED]), *Przedsiębiorczość w nauce i praktyce: zarządzanie, finanse, rynek*, Wyd. SGGW, 2019;
 - (współautor: [REDACTED]), *Rodzinny charakter mikroprzedsiębiorstw świadczących usługi noclegowe jako element zarządzania relacjami z klientem - perspektywa konsumenta*, *Prace Naukowe Uniwersytetu Ekonomicznego we Wrocławiu*, nr 535, s. 26-35, 2018;
 - (współautorzy: [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED]), *Ocena i prognoza sytuacji finansowej sektora gastronomicznego w ocenie polskich przedsiębiorców oraz perspektywie rozwoju rynku*, *Handel Wewnętrzny*, R. 64, nr 1 (372), s. 87-98, 2018;
 - (współautorzy: [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED]), *Współczesne narzędzia promocji turystyki uzdrowiskowej*. *Zeszyty Naukowe Wyższej Szkoły Turystyki i Języków Obcych w Warszawie. Turystyka i Rekreacja*, z. 21 (1), s. 19-43, 2018;
 - (współautor: [REDACTED]), *Przedsiębiorczość w nauce i praktyce: zarządzanie, rynek, usługi, żywność*, Wyd. SGGW, 2018;
 - (współautorzy: [REDACTED], [REDACTED]), *Marka jako źródło kształtowania konkurencyjności w branży turystycznej*, Wyd. Difin, Warszawa, 2017;
 - (współautorzy: [REDACTED], [REDACTED]), *Polityka turystyczna państwa. Powstanie, rozwój, główne obszary*, PWE, Warszawa, 2014;
 - Redakcja publikacji: [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED] (red.), *Współczesne wyzwania zarządzania w innowacyjnym hotelarstwie*, Warszawa: Wydawnictwo Społeczna Akademia Nauk, 2025 (w druku);

- Redakcja publikacji: [REDAKTORE] (Red.), *Innowacyjność i przedsiębiorczość w zarządzaniu – wybrane aspekty*. Warszawa: Wydawnictwo Społeczna Akademia Nauk, 2025 (w druku).
- [REDAKTORE]:
 - (współautorzy: [REDAKTORE], [REDAKTORE]) *Tourism Satellite Account as a framework for assessing sustainability*. Wydawnictwo AFiB, 2023;
 - (współautorzy: [REDAKTORE], [REDAKTORE]), *Tourism Market Segmentation: Chosen Aspects*, Wydawnictwo AFiB, 2022;
 - *Identifying Quality Gaps in Tourism for People with Disabilities: Importance Performance Analysis (I.P.A.)*. Konferencja naukowa UJ: Turystyka w naukach społecznych. Bukowina Tatrzańska 2022. Turyzm 2022;
 - (współautorzy: [REDAKTORE], [REDAKTORE]), *Segmentacja rynku turystycznego: wybrane aspekty*, Wydawnictwo AFiB, 2020;
 - (współautorzy: [REDAKTORE], [REDAKTORE]), *Familiness-Based Brand Equity In Hospitality Industry*. Prace Naukowe UEW, 2019, vol. 63, nr 10, 2019;
 - *Narzędzia oddziaływania marketingowego wykorzystywane przez platformy gospodarki współdzielenia: szczególna rola cen* [in:] Folia Turistica. Nr 51/2019.
- [REDAKTORE], **prof. SAN:**
 - (współautorzy: [REDAKTORE], [REDAKTORE]), *Tourism Satellite Account as a framework for assessing sustainability*, Akademia Finansów I Biznesu Vistula, Warszawa, ISBN 978-83-64614-70-5, 2023;
 - (współautorzy: [REDAKTORE], [REDAKTORE]) *The role of social media in shaping brand trust, brand equity and brand loyalty* [w:] Privacy, Trust and Social Media, [REDAKTORE], [REDAKTORE] (red.), Routledge, <https://doi.org/10.4324/9781003368700>, 2023;
 - (współautorzy: [REDAKTORE], [REDAKTORE]) *Trust-based communication of the most valuable corporate brands* [w:] Communication, Leadership and Trust in Organizations [REDAKTORE], [REDAKTORE] (red.), Routledge, pp. 22-33, <https://doi.org/10.4324/9781003370390>, 2023;
 - (współautorzy: [REDAKTORE], [REDAKTORE], [REDAKTORE], [REDAKTORE]), *Involvement of Higher Education Institutions in Poland in the Popularisation of the Sustainable Energy Concept*, Journal of Intercultural Management, 15 (4), s. 200-224, DOI 10.2478/joim-2023-0023, 2023;
 - (współautorzy: [REDAKTORE], [REDAKTORE], [REDAKTORE]), *Consumer Attitudes towards Pro-ecological Activities in Accommodation Facilities*, Journal of Intercultural Management, vol. 14, no. 2, pp. 66-83, DOI 10.2478/joim-2022-0007, 2022;
 - (współautorzy: [REDAKTORE], [REDAKTORE], [REDAKTORE], [REDAKTORE]) *The Shopping Behavior of International Students in Poland during COVID-19 Pandemic*; International Journal of Environmental Research and Public Health, 19(18), 11311; <https://doi.org/10.3390/ijerph191811311>, 2022;
 - (współautorzy: [REDAKTORE], [REDAKTORE], [REDAKTORE], [REDAKTORE]), *How Has the COVID-19 Pandemic Influenced the Tourism Behaviour of International Students in Poland?*, Sustainability, 14(14), 8480; <https://doi.org/10.3390/su14148480>, 2022;
 - *Zarządzanie marką w budowaniu konkurencyjności rodzinnych przedsiębiorstw na rynku usług noclegowych*, Społeczna Akademia Nauk, Łódź-Warszawa, 2021;
 - (współautorzy: [REDAKTORE], [REDAKTORE], [REDAKTORE]), *Wpływ turystyki na gospodarkę Mazowsza, Raport*, Stowarzyszenie na Rzecz Badania, Rozwoju i Promocji Turystyki, Warszawa, Praca wykonana na zlecenie Województwa Mazowieckiego, 2021;
 - (współautorzy: [REDAKTORE], [REDAKTORE], [REDAKTORE]), *Oszacowanie wpływu turystyki na gospodarkę warszawy oraz ościennych podregionów: warszawskiego wschodniego i warszawskiego zachodniego*, Stowarzyszenie na Rzecz Badania, Rozwoju i Promocji Turystyki, Warszawa, Praca wykonana na zlecenie Stołecznego Biura Turystyki, 2021;
 - (współautorzy: [REDAKTORE], [REDAKTORE], [REDAKTORE]), *Green Brand Equity—Empirical Experience from a Systematic Literature Review*. Sustainability; 13(20):11130. <https://doi.org/10.3390/su132011130>, 2021;
 - (współautor: [REDAKTORE]), *Consumer ecological behaviour and attitudes towards pro-ecological activities in accommodation facilities by generation Z*, Turyzm 30/2, s. 43-50, 2020;

- (współautorzy: [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED]), *The Specificity of Family Firms Providing Accommodation Services—The Experience of a Post-Socialist Country 30 Years after the Economic Transformation*, Sustainability 12, no. 24: 10404. <https://doi.org/10.3390/su122410404>, 2020;
 - (współautorzy: [REDACTED], [REDACTED]), *Trends in entrepreneurial behaviour among immigrant students: Conclusions from research conducted at the University of Social Sciences*, International Entrepreneurship Review, vol. 5, no 4, 25-39, 2019;
 - (współautor: [REDACTED]), *Hospitality in the Image of Small Family Accommodation Businesses*, Innovative Marketing, Volume 15, Issue 1, p. 13-29, doi: [http://dx.doi.org/10.21511/im.15\(1\).2019.02](http://dx.doi.org/10.21511/im.15(1).2019.02), 2019;
 - Redakcja monografii: [REDACTED], [REDACTED] (red.), *Wybrane zagadnienia z zakresu turystyki, hotelarstwa i rekreacji*, Warszawa: Difin 2025;
 - Redakcja publikacji: [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED] (red.), *Współczesne wyzwania zarządzania w innowacyjnym hotelarstwie* Warszawa: Wydawnictwo Społeczna Akademia Nauk, 2025 (w druku).
- [REDACTED]:
- *Ekspansja międzynarodowych sieci hotelarskich w Polsce. Zarys głównych trendów (1989-2018)*, w: *Modernizacja gospodarcza czasów transformacji ustrojowej*, red. [REDACTED], Rzeszów, s. 230-246, 2022;
 - (współautorzy: [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED]) *Consumer Attitudes towards Pro-ecological Activities in Accommodation Facilities*, Journal of Intercultural Management, Vol.14, No. 2, s. 66-83, 2022;
 - (współautorzy: [REDACTED], [REDACTED]) *Tourist Accommodation Establishments during the Pandemic – Consequences and Aid Report on a Survey among Polish Micro-enterprises Offering Accommodation Services*, Journal of Intercultural Management, Vol. 13, No. 1, s. 1-25, 2021;
 - (współautorzy: [REDACTED], [REDACTED]) *Zabytkowe obiekty obronne w turystyce. Przykłady rozwoju produktów*, w: *Wykorzystanie zabytkowych obiektów w turystyce*, red. [REDACTED], [REDACTED], Białystok, s. 11-21, 2020;
 - (współautorzy: [REDACTED], [REDACTED]) *Tourist functions and values in industrial heritage sites. Examples of adaptation using EU funds*, w: *Działania edukacyjne w promocji turystyki dziedzictwa przemysłowego*, Zabrze, s. 50-61, 2020;
 - *Wykorzystanie zabytkowych obiektów w turystyce*, red. [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], Białystok, ss. 118, 2020;
 - *Podręcznik obsługi klienta-turysty w centrach i punktach informacji turystycznej*, red.: [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], Warszawa, ss. 44, 2020;
 - *Rekonstrukcje historyczne jako produkt turystyczny*, red. [REDACTED], [REDACTED], Rzeszów, ss. 140, 2019;
 - (współautor: [REDACTED]) *Dziedzictwo kulturowe jako czynnik rozwoju turystyki wiejskiej na Podhalu*, Zagadnienia Doradztwa Rolniczego, Nr 3/2019, s. 59-71.
- [REDACTED]:
- (współautorzy: [REDACTED], [REDACTED]), *Consumer Attitudes towards Pro-ecological Activities in Accommodation Facilities*, Journal of Intercultural Management, Vol. 14, No 2, 2022, s. 66-83;
 - (współautor: [REDACTED]), *Baza noclegowa w okresie pandemii*, Rynek Turystyczny, nr 3(422), 2021, s. 30-31, 2021;
 - (współautorzy: [REDACTED], [REDACTED]), *Tourist accommodation establishments during the pandemic - consequences and aid Report on a survey among Polish micro-enterprises offering accommodation services*, Journal of Intercultural Management, Vol. 13, No.1, 2021, s. 1-25, 2021;
 - (współautor: [REDACTED]) *Ekologiczne zachowania konsumpcyjne i stosunek do proekologicznych działań w obiektach noclegowych przedstawicieli pokolenia Z*, Turyzm/Tourism, Tom 30, Wyd. 2, 2020, s.45-53, 2020;
 - *Tourist Clusters as Instruments of Implementation of Smart Regional Specialization in Tourism on the Example of Poland*, [in:] [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED] (eds) Eurasian

Economic Perspectives. Eurasian Studies in Business and Economics, vol 13/1. Springer, Cham, s. 343-357, 2020;

- *Czynniki determinujące wpływ klastrów na zrównoważony rozwój turystyki w obszarach recepcji* (w:) „Przedsiębiorczość i Zarządzanie”, Produkt turystyczny. Innowacje-marketing-zarządzanie, red. [REDAKTOR], [REDAKTOR], tom XX, zeszyt 2, część II, Wyd. Społecznej Akademii Nauk, s. 155-171, 2019;
- [REDAKTOR], [REDAKTOR], [REDAKTOR], [REDAKTOR], *The formation and development of tourist clusters: case of Poland and Armenia*, (w:) „Marketing and Management of Innovations”, Issue 1, s. 21-33, 2019;
- *Polityka oparta na klastrach w dokumentach strategicznych regionów Polski Wschodniej* (w:) „Optimum. Economic Studies”, nr 3(97), s. 106-124, 2019;
- [REDAKTOR], [REDAKTOR], zgłoszony aktywny udział w II Warszawskim Forum Turystyki i Rekreacji "Zarządzanie Turystyką i Rekreacją - Wczoraj, Dziś i Jutro" (28 listopada 2025), wystąpienie i przygotowanie artykułu na temat: „*Doskonalenie i ocena jakości w usługach turystycznych transportu lotniczego na przykładzie PLL LOT*” (współautorstwo wykładowcy ze studentem).

- [REDAKTOR]:

- Redakcja publikacji: [REDAKTOR], [REDAKTOR], [REDAKTOR] (red.), *Współczesne wyzwania zarządzania w innowacyjnym hotelarstwie* Warszawa: Wydawnictwo Społeczna Akademia Nauk, 2025 (w druku);
- Artykuł współautorski wykładowcy ze studentem: [REDAKTOR], [REDAKTOR]: *Innowacyjny wymiar gościnności w dobie transformacji: współczesne wyzwania zarządzania w sektorze hotelarskim* [w:] [REDAKTOR], [REDAKTOR], [REDAKTOR] (red.), *Współczesne wyzwania zarządzania w innowacyjnym hotelarstwie*. Warszawa: Wydawnictwo Społeczna Akademia Nauk 2025 (w druku);
- Artykuł współautorski wykładowcy ze studentem: [REDAKTOR], [REDAKTOR]: *Doświadczenie gościa jako element przewagi konkurencyjnej w segmencie hoteli luksusowych* [w:] [REDAKTOR], [REDAKTOR], [REDAKTOR] (red.), *Współczesne wyzwania zarządzania w innowacyjnym hotelarstwie*. Warszawa: Wydawnictwo Społeczna Akademia Nauk 2025 (w druku);
- Redakcja publikacji: [REDAKTOR], [REDAKTOR], [REDAKTOR] (Red.), *Innowacyjność i przedsiębiorczość w zarządzaniu – wybrane aspekty*. Warszawa: Wydawnictwo Społeczna Akademia Nauk, 2025 (w druku);
- Artykuł współautorski wykładowcy ze studentem: [REDAKTOR], [REDAKTOR]: *The importance of human resource management in the tourism sector in the context of the operation of a travel agency*. [w:] [REDAKTOR], [REDAKTOR], [REDAKTOR] (red.), *Innowacyjność i przedsiębiorczość w zarządzaniu – wybrane aspekty*. Warszawa: Wydawnictwo Społeczna Akademia Nauk, 2025;
- [REDAKTOR] (red.), *Przedsiębiorczość i zarządzanie*, Tom XXV, Zeszyt 1, *Strategiczne zarządzanie w przedsiębiorstwach i administracji publicznej*, 2024;
- [REDAKTOR] (red.), *Przedsiębiorczość i zarządzanie*, Tom XXIV, Zeszyt 4, *Wartości organizacyjne i psychofizyczne w rozwoju gospodarczym*, 2023;
- Artykuł współautorski wykładowcy ze studentem: [REDAKTOR], [REDAKTOR]: *Rola promocji w zarządzaniu ofertą usług na przykładzie przedsiębiorstwa turystycznego* [w:] *Przedsiębiorczość i Zarządzanie* tom XXIV, Zeszyt 3, *Aspekty współczesnego zarządzania: promocja, kompetencje i dobrostan w przedsiębiorstwach*, pod red. [REDAKTOR], Społeczna Akademia Nauk, Łódź – Warszawa 2023.
- *Wartości psychofizyczne turystyki żeglarskiej jako jednej z form turystyki kwalifikowanej* [w:] *Przedsiębiorczość i Zarządzanie* tom XXIV, Zeszyt 4, *Wartości organizacyjne i psychofizyczne w rozwoju gospodarczym*, pod red. [REDAKTOR], Wyd. Społeczna Akademia Nauk, Łódź – Warszawa 2023;
- (współautor: [REDAKTOR]), *Rola kapitału intelektualnego w innowacyjnym zarządzaniu przedsiębiorstwem* [w:] *Przedsiębiorczość i Zarządzanie* tom XXIV, Zeszyt 2, *Zagadnienia prawne i organizacyjne*, pod red. [REDAKTOR], Wyd. Społeczna Akademia Nauk, Łódź – Warszawa 2023;

- (współautor: ██████████), *Zarządzanie ryzykiem w standardach zarządzania* [w:] zarządzanie przedsiębiorstwem w społecznej nauce kościoła, pod red. ██████████, ██████████, Oficyna Wydawnicza Warszawskiej Szkoły Zarządzania Szkoły Wyższej w Warszawie, Warszawa 2020;
- *The Role of Spa & Wellness Services in the Tourism Business* [w:] Modern Aspect of Management, pod red. ██████████, ██████████, ██████████, Scientific Monograph, Oficyna Wydawnicza Warszawskiej Szkoły Zarządzania Szkoły Wyższej w Warszawie, Kiev-Warsaw 2019;
- *Znaczenie pojęcia silnej marki w sektorze turystycznym* [w:] Modern Aspect of Management Scientific Monograph, pod red. ██████████, ██████████, ██████████, CP „Komprint”, Odessa-Kiev 2018.

Efekty prac badawczych pracowników SAN służą zarówno rozwojowi naukowemu Uczelni, jak i przenikaniu efektów badań i działalności zawodowej, w tym najnowszej wiedzy i technologii w zakresie turystyki i rekreacji, **do procesu kształcenia**. Pozwala to na aktualizację wykładanych treści oraz wprowadzanie nowych rozwiązań. Oferta zajęć specjalnościowych, jak też i kierunkowych, wykorzystuje rozwiązania stosowane we współczesnej praktyce z zakresu turystyki i rekreacji.

Od kandydatów podejmujących studia na kierunku „turystyka i rekreacja” oczekuje się zainteresowania turystyką i rekreacją, zgodności ich postaw z wartościami kreowanymi w Misji Uczelni, w tym szczególnie tolerancji i otwartości na wartości ogólnoludzkie, szacunku dla odmienności i różnorodności ludzi, ciekawości świata, dbałości o dziedzictwo kulturowe i przyrodnicze, łatwości komunikowania się z ludźmi, umiejętności radzenia sobie z konfliktami oraz wysokiego poczucia etycznej i społecznej odpowiedzialności związanej z wykonywaniem zawodu z zakresu turystyki i rekreacji. Od kandydatów chcących podjąć studia I stopnia na kierunku „turystyka i rekreacja” wymagane jest świadectwo maturalne – brane są pod uwagę wyniki egzaminów z przedmiotów: język obcy nowożytny (na poziomie B1), matematyka oraz jeden przedmiot do wyboru: historia, wiedza o społeczeństwie lub geografia. Jeśli egzamin z danego przedmiotu zdawany był na dwóch poziomach, pod uwagę brany jest wynik korzystniejszy. Szczególne preferencje mają kandydaci posiadający świadectwo maturalne z wyróżnieniem i laureaci olimpiad i/lub konkursów przedmiotowych. Lista kandydatów zakwalifikowanych do przyjęcia na kierunek „turystyka i rekreacja” tworzona jest według kolejności uzyskanych w postępowaniu rekrutacyjnym sumy punktów, zgodnie z planowanymi limitami przyjęć.

Koncepcja i cele kształcenia są zgodne z dyscyplinami, do których kierunek jest przyporządkowany. I tak, takie cele jak np. oferowanie studentom **wiedzy** z zakresu zarządzania, marketingu, krajoznawstwa, gospodarki turystycznej, rekreacji, umiejętności organizacji i obsługi ruchu turystycznego, zarządzania w turystyce i rekreacji, projektowania ofert turystycznych i rekreacyjnych oraz czynników tworzących potencjał regionu turystycznego, roli kultury fizycznej w procesie rekreacji, dziedzictwa kulturowego i przyrodniczego wskazuje na zgodność z przyjętymi za podstawę programową dyscyplinami naukowymi tj. „nauki o zarządzaniu i jakości”, „geografia społeczno-ekonomiczna i gospodarka przestrzenna” oraz w dyscyplinie „nauki o kulturze fizycznej. Również tę zgodność wykazują oferowane specjalności, tj. „*hotelarstwo i gastronomia*” oraz „*zarządzanie w biznesie turystycznym*”, które czerpią z wiedzy z zakresu dyscypliny „nauki o zarządzaniu i jakości”, w tym w zakresie organizacji i metod zarządzania. Koncepcja kierunku „turystyka i rekreacja” uwzględnia dynamiczny postęp w branży turystycznej, zarówno w zakresie technologii, jak i trendów społeczno-ekonomicznych. Program kształcenia został zaprojektowany tak, aby przygotować studentów do pracy w nowoczesnym, cyfrowym i odpowiedzialnym środowisku turystycznym. W ramach zajęć wykorzystywane są **nowoczesne narzędzia informatyczne**, takie jak oprogramowanie do rezerwacji usług turystycznych, systemy zarządzania obiektami noclegowymi oraz **specjalistyczne aplikacje branżowe** wspierające planowanie podróży, obsługę klienta i analizę danych turystycznych. Dzięki temu studenci zdobywają praktyczne umiejętności obsługi systemów powszechnie stosowanych w nowoczesnych przedsiębiorstwach turystycznych. Treści kształcenia odzwierciedlają także współczesne wyzwania i kierunki rozwoju sektora, w tym zrównoważony rozwój, **zrównoważoną turystykę** oraz **społeczną odpowiedzialność biznesu**. W programie uwzględniono zagadnienia dotyczące minimalizowania wpływu turystyki na środowisko, rozwoju lokalnych społeczności, promocji turystyki ekologicznej i etycznej oraz wykorzystania innowacji technologicznych w celu ochrony dziedzictwa przyrodniczego i kulturowego.

W efekcie absolwent kierunku posiada kompetencje dostosowane do aktualnych trendów rynkowych - potrafi łączyć wiedzę z zakresu turystyki z umiejętnością stosowania nowoczesnych technologii informacyjnych oraz zasad zrównoważonego rozwoju, co czyni go konkurencyjnym na współczesnym rynku pracy.

Spoleczna Akademia Nauk od wielu lat systematycznie współpracuje z otoczeniem społeczno-gospodarczym w zakresie każdego prowadzonego kierunku studiów, w tym „turystyka i rekreacja”. Działania te wpisują się również w realizację Celu strategicznego 3: *Wzmocnienie i rozwój współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym*, a więc **zapewnienie zgodności koncepcji kształcenia na kierunku „turystyka i rekreacja” z potrzebami rynku pracy. Działania te podejmowane są w dwóch głównych nurtach. Pierwszy obejmuje działania związane z systematycznym dostosowaniem programu studiów do oczekiwań otoczenia społeczno-gospodarczego poprzez stałą współpracę z firmami i organizacjami, a jednocześnie uwzględnienie w programie kształcenia współczesnych tendencji rozwojowych w praktyce branży turystycznej. Stąd też **w programie studiów znajdują się dwie osadzone w potrzebach społeczna gospodarczych specjalności: „hotelarstwo i gastronomia” oraz „zarządzanie w biznesie turystycznym”**.**

Celem specjalności „hotelarstwo i gastronomia” jest kształcenie w zakresie organizacji i funkcjonowania zakładów hotelarskich i gastronomicznych oraz zapoznanie ze standardami obsługi klienta w hotelarstwie i gastronomii. Studenci zdobywają wiedzę teoretyczną i praktyczną z zakresu zarządzania personelem w hotelach i restauracjach, zarządzania zasobami gości, zarządzania przychodami i kosztami, planowania i realizacji usług noclegowych i żywieniowych, marketingu hotelarsko-gastronomicznego, znajomości systemów rezerwacyjnych i informatycznych, bezpieczeństwa i higieny w gastronomii i hotelarstwie, a także praw i ekonomiki branży HoReCa (Hotel-Restaurant-Catering). Specjalność pozwala na nabycie umiejętności w obszarze prowadzenia recepcji i organizacji pobytu gości, tworzenia ofert gastronomicznych i hotelarskich, zarządzania jakością usług oraz innych nowoczesnych koncepcji zarządzania, rozwiązywania sytuacji konfliktowych i uwrażliwia na indywidualne podejście do klienta. Hotelarstwo i gastronomia to specjalność umożliwiająca pracę w środowisku wielokulturowym i wielojęzycznym. Absolwenci tej specjalności mogą pracować jako: pracownicy i menadżerowie hoteli, pensjonatów, hosteli, pracownicy i kierownicy restauracji, kawiarni, firm cateringowych, specjaliści ds. rezerwacji, sprzedaży i marketingu w branży HoReCa, konsultanci ds. jakości usług w hotelarstwie i gastronomii, organizatorzy bankietów, eventów i usług konferencyjnych. Specjalność ta daje także solidne podstawy do prowadzenia własnej działalności gospodarczej w sektorze hotelarsko-gastronomicznym.

Specjalność „zarządzanie w biznesie turystycznym” oferuje studentom zdobycie wiedzy i umiejętności w zakresie zarządzania przedsiębiorstwami turystycznymi, ekonomiki i finansów w turystyce, tworzenia i wdrażania strategii marketingowych w usługach turystycznych, prowadzenia i korzystania z badań rynku i zachowań konsumentów usług turystycznych. Specjalność pozwala na usystematyzowanie wiedzy z zakresu organizacji działalności biznesowej (w tym start-upów) w sektorze turystycznym oraz systemów informatycznych wspierających zarządzanie. W ramach specjalności studenci nabywają umiejętności projektowania produktów i ofert turystycznych dostosowanych do potrzeb rynku, tworzenia biznesplanów i analiz opłacalności przedsięwzięć turystycznych, zarządzania z wykorzystaniem nowoczesnych metod m.in. zarządzanie wiedzą, ryzykiem, relacjami z klientem, skutecznego zarządzania zespołem i komunikacją w środowisku biznesowym oraz planowania działań promocyjnych i kampanii sprzedażowych. Studenci pozyskują również umiejętności w zakresie proponowania innowacyjnych rozwiązań w różnych segmentach turystyki. Specjalność łączy wiedzę teoretyczną z dużym naciskiem na praktyczne umiejętności prowadzenia działalności gospodarczej w turystyce. Absolwenci mogą znaleźć zatrudnienie jako: menedżerowie biur podróży, agencji turystycznych, centrów informacji turystycznej, menedżerowie obiektów Spa&Wellness, specjaliści ds. marketingu i sprzedaży usług turystycznych, doradcy i konsultanci w zakresie rozwoju turystyki, koordynatorzy projektów turystycznych, właściciele i zarządzający własną działalnością w branży turystycznej. Są także przygotowani są do zasilenia kadry menadżerskiej w przedsiębiorstwach hotelowych i gastronomicznych.

Po ukończeniu każdej ze specjalności – ze względu na uzyskane kompetencje – absolwent studiów I stopnia może znaleźć zatrudnienie w: ośrodkach wellness i Spa, obiektach świadczących usługi hotelarskie i gastronomiczne, ośrodkach wypoczynkowych, biurach podróży, agencjach turystycznych, firmach jako przewodnik turystyczny czy animator czasu wolnego lub w samorządach lub instytucjach publicznych jako pracownik ds. rozwoju turystyki. Absolwent kierunku „turystyka i rekreacja” jest przygotowany także do prowadzenia własnej działalności gospodarczej.

Absolwenci kierunku „turystyka i rekreacja” posiadają wiedzę i umiejętności z zakresu turystyki, rekreacji i hotelarstwa, stosowania zasad etycznego poruszania się w branży turystycznej. Szczególnie też z uwagi na dynamikę rozwojową środków i metod nowoczesnych technologii stosowanych w obszarze

turystyki, akcentowana jest konieczność samodzielnego uczenia się, doskonalenia i rozwoju z zakresu budowania pozytywnego wizerunku obiektu/instytucji/firmy. W obecnej rzeczywistości rynku pracy, przy licznych i zróżnicowanych zawodach związanych z branżą turystyczną, absolwenci zostają wyposażeni w kompetencje, dzięki którym mogą poradzić sobie w poszczególnych obszarach zawodowych. Absolwenci uzyskują wiedzę i praktyczne umiejętności niezbędne do efektywnego rozwijania własnej kariery w branży turystycznej, nawiązywania współpracy z firmami, podmiotami publicznymi, co pozwala na pracę w zawodzie pilota wycieczek, rezydenta biura podróży, animatora czasu wolnego, organizatora imprez turystycznych i rekreacyjnych (event manager), przewodnika turystycznego, specjalisty ds. turystyki zdrowotnej i uzdrowiskowej, managera obiektów hotelarskich, sportowych lub rekreacyjnych, konsultanta ds. rozwoju turystyki w samorządach lub instytucjach publicznych.

Studia na kierunku „turystyka i rekreacja” umożliwiają aktywny udział we współczesnym rynku pracy, fundamentalną rolę odgrywa wyposażenie absolwenta studiów I stopnia w odpowiednią wiedzę w stopniu zaawansowanym z zakresu turystyki i rekreacji oraz wykształcenie umiejętności wykorzystywania i właściwego zastosowania uzyskanej wiedzy w działalności zawodowej. **Absolwenci kierunku „turystyka i rekreacja” przygotowani są do podjęcia studiów II stopnia oraz działalności zawodowej na lokalnym, regionalnym, krajowym, a także europejskim rynku pracy.** Na studiach I stopnia w ofercie studiów zaproponowano lektoraty z języka obcego - Język obcy (do wyboru), Język obcy w turystyce (do wyboru), aby zapewnić studentom szansę na zapoznanie się nie tylko z merytorycznymi zagadnieniami dotyczącymi turystyki, rekreacji i hotelarstwa oraz promocji aktywnego stylu życia i dbałości o dziedzictwo kulturowe i przyrodnicze, ale również nabycie odpowiednich kompetencji językowych (poziom B2).

Istotnymi dla absolwentów kierunku „turystyka i rekreacja” kompetencjami są zdolności interpersonalne. W naturę zawodu wpisana jest współpraca z ludźmi, otwartość, empatia i cierpliwość w kontakcie z turystami i uczestnikami zajęć rekreacyjnych, umiejętność mediacji i negocjacji, zdolności organizacyjne i przywódcze zwłaszcza przy zarządzaniu obiektami, wydarzeniami, wycieczkami oraz umiejętność szybkiego dostosowania się do zmieniających się warunków (np. pogody, planów, preferencji turystów), a także elastyczność, gdyż niejednokrotnie zadania wiążą się ze współpracą z animatorami, przewodnikami, recepcjonistami, dlatego od absolwenta kierunku „turystyka i rekreacja” oczekuje się umiejętności przedsiębiorczych, współpracy, orientacji na klienta, zaangażowania, cierpliwości oraz empatii w realizacji zadań z zakresu turystyki i rekreacji. Specyfika zawodu w obszarze turystyki i rekreacji, pełni odpowiedzialne funkcje w obszarze rozpoznawania potrzeb klientów i proponowania im odpowiednich usług, zdolności do budowania pozytywnych relacji w zespole oraz propagowaniu i aktywnym kreowaniu zdrowego stylu życia. **Władze Uczelni kładą nacisk na kształtowanie wrażliwości studentów na odmienną kulturę, różnorodność i indywidualność ludzi oraz ich potrzeby, budowanie szacunku dla odmiennych przekonań i godności człowieka,** co znajduje odzwierciedlenie **na studiach I stopnia** w treściach takich modułów jak np. *Wiedza o kulturze, Zarządzanie zasobami ludzkimi w turystyce, Psychologia, Savoir vivre w turystyce, Negocjacje handlowe, Trening asertywności.*

Współpraca Uczelni w zakresie kierunku „turystyka i rekreacja” z otoczeniem poprzez m.in. realizację Celu strategicznego 3: *Wzmocnienie i rozwój współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym* jest zorientowana na potrzeby społeczne i gospodarcze i poprzez budowanie koncepcji kształcenia przy współudziale interesariuszy wewnętrznych i zewnętrznych. Dla zapewnienia zgodności celów kształcenia z oczekiwaniami rynku pracy do współpracy nad koncepcją kształcenia wprowadzono kadre akademicką, która posiada zarówno dorobek naukowy w dyscyplinach: „nauki o zarządzaniu i jakości”, „geografia społeczno-ekonomiczna i gospodarka przestrzenna” i „nauki o kulturze fizycznej” odpowiadający zakresowi prowadzonych zajęć, jak również doświadczenie zawodowe, szczególnie niezbędne w przypadku prowadzenia zajęć kształtujących umiejętności praktyczne oraz kadre reprezentującą praktykę turystyczną. Ten drugi nurt współpracy z otoczeniem polega na **udziale w procesie dydaktycznym osób łączących prowadzoną działalność naukową, dydaktyczną z działalnością zawodową, w tym ekspercką w branży turystycznej, rekreacyjnej lub hotelarskiej** oraz specjalistów – **praktyków z zakresu turystyki, co realizuje zadanie strategiczne: stworzenie mechanizmów pozyskiwania do grona kadry dydaktycznej SAN doświadczonych praktyków o znaczącej pozycji i renomie zawodowej.** W procesie dydaktycznym uczestniczą lub uczestniczyli nauczyciele

akademiści posiadający kompetencje zawodowe i reprezentujący związki z otoczeniem społeczno-gospodarczym oraz przedstawiciele praktyki turystycznej i rekreacyjnej:

- [REDAKTOWANE], posiada eksperckie doświadczenie w firmach prywatnych, gdzie udziela wsparcia w zakresie zarządzania marką i kapitałem marki, zarządzania marką regionalnego produktu turystycznego, w tym tożsamości i wizerunku marki w kontekście turystyki regionalnej, a także co jest tożsame z prowadzoną działalnością badawczą skupia się na zachowaniach konsumentów na rynku żywności i usług żywieniowych;
- [REDAKTOWANE], łączy działalność naukowo-dydaktyczną z zawodową działalnością w sektorze turystyki, poczynając od kształtowania polityki turystycznej i jej egzekucji (European Travel Commission, Ministerstwo Sportu i Turystyki, Polska Organizacja Turystyczna) po zarządzanie podmiotami działającymi w ramach gospodarki turystycznej np. linie lotnicze (PLL LOT) czy atrakcje turystyczne (Muzeum Józefa Piłsudskiego w Sulejówku). Wcześniej zajmował najwyższe stanowiska w instytucjach powiązanych z działalnością turystyczną tj.: Polska Organizacja Turystyczna – Prezes, 2017-2020; European Travel Commission (ETC) - Wiceprezes, 2020-2021, Polskie Linie Lotnicze LOT - Dyrektor Biura Sprzedaży Globalnej, 2020. Aktualnie piastuje stanowisko Dyrektora Muzeum Józefa Piłsudskiego w Sulejówku;
- [REDAKTOWANE] - od 2017 jest związany z branżą turystyczną, obecnie zarządza siecią ponad 350 salonów stacjonarnych (biur podróży) w ramach największego multiagenta w Polsce. Stworzył Standardy Sprzedaży, strategię szkoleniową dla ponad 1000 osób, a także przeprowadził ponad 500h szkoleń z zakresu podstaw prowadzenia biura podróży, technik sprzedaży i umiejętności sprzedażowych oraz zarządzania przedsiębiorstwem turystycznym. Pełni funkcję Dyrektora Działu Wsparcia Sieci Stacjonarnej, Wakacje.pl SA (od 2017);
- [REDAKTOWANE] – łączy dwie role – dziennikarza, gdzie relacjonuje i komentuje bieżące trendy na rynku turystycznym w Polsce i na świecie oraz eksperta będąc odpowiedzialna za kontakty z mediami i branżą turystyczną w Polsce i za granicą. Obecnie pełni funkcje Eksperta ds. Komunikacji Zewnętrznej i Obsługi Medialnej w Wakacje.pl, gdzie odpowiada za kontakty z mediami i przedstawicielami branży turystycznej, opracowanie planu PR zewnętrznego i wewnętrznego dla spółki i jego realizacja oraz reprezentowanie firmy na zewnątrz oraz w czasie wydarzeń wewnętrznych, a także prowadzenie wydarzeń firmowych. Jednocześnie spełnia się jako dziennikarz portalu branżowego turystyka.rp.pl „Rzeczpospolitej” (od 2013) oraz dziennikarz dwutygodnika branżowego Wiadomości Turystyczne (od 2009);
- [REDAKTOWANE] - wieloletni praktyk branży turystycznej i hotelarskiej. Dziennikarz podróżniczy, współpracuje z magazynem All inclusive, posiada doświadczenie zawodowe jako kierownik działu sprzedaży turystyki przyjazdowej w Holiday Travel Sp. z o.o. w Warszawie, gdzie prezentowała oferty biura na Targach Turystycznych i workshopach krajowych i zagranicznych; koordynowała działania związane z aktywną sprzedażą, przygotowaniem ofert i kalkulacji dla grup turystycznych i biznesowych, negocjowała oferty sprzedażowe dotyczących kontraktów z biurami zagranicznymi i przygotowywała plany sprzedażowe dla działów turystyki przyjazdowej; posiada doświadczenie w pracy jako kierownik działu sprzedaży i marketingu w Hotelu Novotel Warszawa Airport w Warszawie oraz kierownik działu turystyki biznesowej w Netmedia Business Travel Sp. z o.o. w Warszawie;
- [REDAKTOWANE] – ma bogate doświadczenie praktyczne jako pilot wycieczek, rezydent turystyczny, szef personelu destynacyjnego oraz trener szkoleń wewnętrznych i zewnętrznych w Kadry Turystyki Sp. Z o.o., gdzie od 2015 r. pełni funkcję Prezesa Zarządu;
- [REDAKTOWANE] - jest radcą prawnym z kilkunastoletnim stażem pracy w organach administracji publicznej, aktualnie zajmuje stanowisko zastępcy dyrektora Departamentu Opłat Drogowych Ministerstwa Finansów, wcześniej pełniła m.in. funkcję p.o. dyrektora Biura Administracyjnego Polskiej Organizacji Turystycznej oraz naczelnika wydziału nadzoru właścicielskiego w Ministerstwie Sportu i Turystyki. Do najważniejszych osiągnięć należy udział w przygotowaniu projektu ustawy o Polskim Bonie Turystycznym oraz przygotowanie organizacji do wdrożenia obsługi Polskiego Bonu Turystycznego oraz udział w negocjacjach ugodowych z wykonawcą Stadionu Narodowego w Warszawie. W latach 2017 – 2020 pełniła również funkcję przewodniczącej Rady Nadzorczej Gliwickiej Agencji Turystycznej S.A. w Szczyrku – spółki z branży hotelarskiej.

Kadra z dorobkiem zawodowym wspiera realizację ogólnego celu kształcenia jakim jest przygotowanie absolwentów kierunku „turystyka i rekreacja” do rozwijania drogi zawodowej w branży turystycznej m.in.: pilota wycieczek, rezydenta biura podróży, animatora czasu wolnego, organizatora imprez turystycznych i rekreacyjnych (event manager), przewodnika turystycznego, specjalisty ds. turystyki zdrowotnej i uzdrowiskowej, managera obiektów hotelarskich, sportowych lub rekreacyjnych, konsultanta ds. rozwoju turystyki w samorządach lub instytucjach publicznych, czy prowadzenia własnej działalności w branży turystycznej.

Koncepcja kształcenia kierunku „turystyka i rekreacja” określa studia I stopnia jako studia kończące się nadaniem tytułu zawodowego licencjata. Celem kształcenia jest nabycie przez studentów wiedzy z dziedziny nauk społecznych oraz dziedziny nauk medycznych i nauk o zdrowiu, w tym dyscyplin „nauki o zarządzaniu i jakości”, „geografia społeczno-ekonomiczna i gospodarka przestrzenna” oraz „nauki o kulturze fizycznej”, dotyczącej usług hotelarskich, gastronomicznych, zarządzania i marketingu, uwzględniającej rozwój i postęp we współczesnej turystyce, jak i posługiwania się nowymi technologiami podczas planowania i tworzenia produktów turystycznych oraz wykorzystania metod badań rynkowych w tym zaawansowanych technik informacyjno-komunikacyjnych, a przede wszystkim - reagowania na zmiany jakie zachodzą w tym obszarze. Student wykazuje się umiejętnościami i kompetencjami społecznymi: krytycznego rozumienia wiedzy i jej praktycznego i twórczego wykorzystania do opisu oraz analizy typowych problemów w szeroko pojętej działalności z zakresu turystyki, rekreacji, pracy z wykorzystywaniem nowoczesnych metod zgodnie z aktualnymi trendami w turystyce.

W ramach prowadzonej współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym koncepcja kształcenia kierunku „turystyka i rekreacja” powstawała, była i jest doskonała w wyniku szerokich konsultacji z interesariuszami zewnętrznymi. Jako interesariuszy zewnętrznych kierunku „turystyka i rekreacja” należy wymienić przede wszystkim firmy i instytucje o różnicowanym profilu działalności: począwszy od agencji turystycznych, poprzez biura podróży aż po instytucje sektora prywatnego lub samorządy, m.in.: School of Economics and Management in Public Administration w Bratysławie, firma Kadry Turystyki Sp. z o. o., spółka Sześć Gwiazd Sp. z o. o., Polskie Stowarzyszenie Turystyki, Krajowa Rada Gastronomii i Cateringu, DREAM POLAND Sp. z o. o., Grupa Trip, portal Wakacje.pl, Stowarzyszenie na Rzecz Badania, Rozwoju i Promocji Turystyki, Sektorowa Rada ds. Kompetencji HoReCa, TOUR HUB sp. z o.o., Biuro Podróży PITUR, Hotels Management Prestige PM Sp. z o.o., Związek Pracodawców Turystyki Lewiatan, firma szkoleniowo-doradcza Ecogiq. Konsultacje te prowadzone były przez Dziekana Społecznej Akademii Nauk, jak i kadre akademicką w formie spotkań z przedstawicielami otoczenia, jak i podczas seminariów, warsztatów i konferencji organizowanych przez Uczelnię. Z tego powodu w koncepcji kształcenia szczególnie akcent położony został zarówno na przygotowanie studentów do działalności zawodowej, w tym kształtowanie umiejętności zawodowych studentów, jak i współpracę z otoczeniem społeczno-gospodarczym w zakresie poznania problemów występujących w działalności zawodowej środowiska turystyki i rekreacji. Wymagają one rozwiązania z wykorzystaniem odpowiedniej wiedzy i jej zastosowań, co ma swoje odzwierciedlenie na przykład w tematyce prac dyplomowych, wykorzystywanych na zajęciach case study. Szczególną rolę odegrali interesariusze zewnętrzni w budowie profili kwalifikacyjnych absolwenta specjalności. W budowie profili kwalifikacyjnych absolwenta specjalności wyjątkową rolę odegrali interesariusze zewnętrzni. Szczególnym zakresem ustaleń z interesariuszami zewnętrznymi dotyczących koncepcji kształcenia były specjalności oraz zgodność ich programu z potrzebami rynku pracy.

Cechą wyróżniającą koncepcję kształcenia na kierunku „turystyka i rekreacja” prowadzonym w Filii w Warszawie Społecznej Akademii Nauk jest połączenie dwóch czynników: realizacji celów strategicznych Uczelni oraz wykorzystania dobrych praktyk i wzorców w kształceniu na kierunku „turystyka i rekreacja” uwzględniających współczesne rozwiązania praktyki turystycznej. Program studiów przygotowywany jest zgodnie z doświadczeniami wypracowanymi przez polskie szkolnictwo wyższe w zakresie kształcenia na kierunku „turystyka i rekreacja”, którego celem jest jak najlepsze dostosowanie oferty kształcenia do potrzeb współczesnego rynku pracy. W szczególności obserwujemy programy kształcenia prestiżowych polskich uczelni, śledzimy wyniki konferencji dydaktycznych dotyczących kształcenia na profilu praktycznym.

Konieczność skupienia się na praktycznych aspektach zawodu pilota wycieczek, rezydenta biura podróży, animatora czasu wolnego, organizatora imprez turystycznych i rekreacyjnych (event manager), przewodnika turystycznego, specjalisty ds. turystyki zdrowotnej i uzdrowiskowej, managera obiektów hotelarskich, sportowych lub rekreacyjnych, konsultanta ds. rozwoju turystyki w samorządach lub

instytucjach publicznych i wykorzystania nowoczesnych technologii jest akcentowana przez środowisko branży turystycznej, w tym interesariuszy zewnętrznych kierunku „turystyka i rekreacja”. Wynika to z trwającej dyskusji nad potrzebami zmian w edukacji zawodu „turystyka i rekreacja”, który ze względu na ogromny i zróżnicowany rynek pracy i duże znaczenie budowania wizerunku klienta, charakteryzuje się wykorzystaniem nowych technologii i wąskimi specjalnościami. Społeczna Akademia Nauk oferuje studia oparte na praktycznych zajęciach, umożliwiających studentom nabycie praktycznych umiejętności zawodowych, takich jak: organizowanie różnych form turystyki i rekreacji z poszanowaniem środowiska przyrodniczego, tworzenie produktu turystycznego, przygotowanie i prezentacja oferty obiektu turystycznego, stosowanie instrumentów marketingu i prowadzenia rozmowy sprzedażowej, z uwzględnieniem nowoczesnych technologii we współczesnej turystyce i rekreacji, stosowanie komunikatów w obsłudze klienta w destynacji turystycznej, reagowanie na sytuacje reklamacyjne, nagłe, awaryjne i kryzysowe. Zaprojektowane studia stanowią rzetelną podstawę, na której nasz absolwent będzie nadbudowywał swoje kwalifikacje na kolejnych etapach kształcenia, jak i przez doświadczenie zawodowe w różnych sferach funkcjonowania, zarówno podmiotów sfery prywatnej oraz jednostkach sektora publicznego ze świadomością i otwartością na stałe doskonalenie zawodowe.

Cechą wyróżniającą koncepcję kształcenia na kierunku „turystyka i rekreacja” prowadzonym w Społecznej Akademii Nauk jest **umożliwienie studentom uzyskania dodatkowych kompetencji zawodowych, poprzez udział w organizowanych szkoleniach i projektach**. Uczelnia wspiera udział studentów w nieobowiązkowych warsztatach, spotkaniach z praktykami i innych aktywnościach, których zadaniem jest poszerzenie wiedzy i umiejętności studentów poza kwalifikacje zawarte w programie studiów, a także zapoznanie ich ze środowiskiem zawodowym związanym z działalnością turystyczną. Studenci turystyki i rekreacji mają możliwość podnoszenia kompetencji poprzez uczestnictwo w projektach realizowanych w ramach Programu Operacyjnego POWER, współfinansowanego przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego. Ważnym przedsięwzięciem był projekt „Zintegrowany Program Rozwoju Społecznej Akademii Nauk”. Projekt realizowany był w okresie od 1.05.2018 do 30.12.2022 roku. Projekt skierowany był do studentów wielu kierunków na I i II stopniu kształcenia, którym do końca kształcenia pozostało nie więcej niż cztery semestry.

Celem projektu było podniesienie kompetencji zawodowych i społecznych oraz zdobycie doświadczenia zawodowego. Wszyscy studenci, którzy zadeklarowali uczestnictwo w projekcie wzięli udział w procesie doradczym. Łącznie z w/w wsparcia skorzystało 25 studentów – III semestr studiów I stopnia (stacjonarne i niestacjonarne). W ramach podnoszenia kompetencji zawodowych studenci wzięli udział w dwóch kursach do wyboru:

- **Pilot wycieczek** (50 godzin) – 15 uczestników. Celem kursu było przygotowanie kandydatów na do zawodu pilota wycieczek. Tematyka: przygotowania do imprezy turystycznej, obsługa imprez autokarowych, obsługa imprez samolotowych, zakwaterowanie, organizacja dnia, metodologia prowadzenia imprezy;
- **Rezydent** (50 godzin) – 10 uczestników. Celem kursu było przygotowanie kandydatów na do zawodu rezydenta turystycznego. Tematyka: systemy rezerwacyjne, obsługa systemów, zmiany w systemach, obsługa podmiotów gospodarczych.

Zajęcia prowadzone były przez firmę z wieloletnim doświadczeniem w branży: Kadry Turystyki, [redacted], ul. Kolejowa 47/47 Warszawa. Studenci otrzymali certyfikaty wydane przez Kadry Turystyki.

Dodatkowo każdy student wzięł udział w następujących formach wsparcia:

- **Kurs „Obsługa systemów rezerwacyjnych”** (25 godzin) – celem warsztatu było ukształtowanie kompetencji z zakresu obsługi systemów rezerwacyjnych. Tematyka: systemy rezerwacyjne (ze szczególnym uwzględnieniem systemu MerlinX), obsługa systemów, zmiany w systemach, obsługa podmiotów gospodarczych;
- **Język angielski w turystyce** (60 godzin) – celem warsztatu było ukształtowanie kompetencji językowych specyficznych dla branży turystycznej. Tematyka: słownictwo specyficzne w branży turystycznej, opis zabytków i atrakcji turystycznych, opisy geograficzne, słownictwo specyficzne dla zawodów turystycznych przewodnik, rezydent, itp.;
- **Wizyta studyjna** (5 godzin) – projekt zakładał zdobywanie przez studentów doświadczenia zawodowego, w tym celu odbyły się wizyty studyjne w firmie Kadry Turystyki;
- **Konsultacje z pracodawcą** (9 godzin) – studenci po dokładnym zapoznaniu się ze specyfiką funkcjonowania danej instytucji pogłębiali swoją wiedzę na temat wybranych obszarów

tematycznych, a następnie w ramach konsultacji z pracodawcą i nauczycielem akademickim tworzyli mini projekty edukacyjne;

- **Konsultacje z nauczycielem akademickim** (9 godzin) – studenci po dokładnym zapoznaniu się ze specyfiką funkcjonowania danej instytucji pogłębiali swoją wiedzę na temat wybranych obszarów tematycznych, a następnie w ramach konsultacji z nauczycielem akademickim oraz pracodawcą tworzyli mini projekty edukacyjne (temat I - Metody zwiększania sprzedaży w czasie pandemii na przykładzie wybranej firmy; temat II - Analiza promocji Kadr Turystyki w social mediach).

Podnoszenie kompetencji zawodowych (zgodnie z założeniami koncepcji kształcenia) odpowiadających potrzebom, rynku pracy realizowane jest również m.in. poprzez włączenie do programu studiów specjalistycznego oprogramowania wykorzystywanego w turystyce, umożliwiających zapoznanie studentów z obsługą narzędzi wykorzystywanych w działalności zawodowej. Studenci korzystają na zajęciach z: system *MerlinX* oraz *REVAS – Branżowe symulacje biznesowe*.

Zasadniczym celem kształcenia na kierunku „turystyka i rekreacja” o profilu praktycznym jest **zintegrowanie treści** kształcenia uwzględniających aktualną wiedzę i jej zastosowania w zakresie dyscyplin **nauki o zarządzaniu i jakości, geografia społeczno-ekonomiczna i gospodarka przestrzenna, nauki o kulturze fizycznej** oraz normy, zasady i aktualne praktyczne rozwiązania branży turystycznej, rekreacyjnej i hotelarskiej. Ponadto celem kształcenia jest tworzenie warunków do nabywania przez studentów umiejętności praktycznych, właściwych dla zawodu pilota wycieczek, rezydenta biura podróży, animatora czasu wolnego, organizatora imprez turystycznych i rekreacyjnych (event manager), przewodnika turystycznego, specjalisty ds. turystyki zdrowotnej i uzdrowiskowej, managera obiektów hotelarskich, sportowych lub rekreacyjnych, konsultanta ds. rozwoju turystyki w samorządach lub instytucjach publicznych oraz posługiwanie się tradycyjnymi i nowoczesnymi technologiami w działalności turystycznej. Koncepcja kształcenia uwzględnia rozwój i postęp w obszarach działalności zawodowej kierunku „turystyka i rekreacja” jak np. wykorzystanie nowoczesnych technik i metod podczas wykonywania rezerwacji noclegów, lotów, korzystania z aplikacji dedykowanych organizacji, nawigowaniu i przebiegu wyjazdu, monitorowaniu pogody. Należy zaznaczyć, że koncepcja kształcenia zakłada innowacyjne - w stosunku do regionalnego otoczenia akademickiego - prowadzenie zajęć w oparciu o aktualne treści odpowiadające również (w szczególności w zakresie treści specjalnościowych) na zapotrzebowanie rynku usług turystycznych, które jest sygnalizowane przez środowiska zawodowe. Dostrzegając wciąż pojawiające się nowe potrzeby społeczne w złożonym, dynamicznie rozwijającym się społeczeństwie i odpowiadając na aktualne zapotrzebowanie współczesnego rynku pracy Społeczna Akademia Nauk współpracuje z instytucjami odpowiadającymi potrzebom dydaktycznym kierunku „turystyka i rekreacja”. Uczelnia w zależności od realizowanej przez studentów specjalności podjęła inicjatywę współpracy z pracodawcami. Porozumienia z odpowiednimi instytucjami pozwoliły na przygotowanie bazy instytucji do uczestnictwa w wizytach studyjnych, jak też praktykach i stażach zawodowych oraz współpracy z ekspertami z zakresu działalności turystycznej. Wykaz tych organizacji ujęty jest w raporcie w Kryterium 2.

Trzeba też wskazać, iż koncepcja kształcenia kierunku „turystyka i rekreacja” wpisuje się w **Cel strategiczny 5**: *Umieędzynarodowienie procesu kształcenia i zadanie sformułowane jako: „Umieędzynarodowienie i mobilność kadry naukowo-dydaktycznej i studentów jako podstawa profesjonalnego przygotowania studentów do funkcjonowania w globalnej społeczności oraz wysokiego międzynarodowego poziomu działalności naukowo-badawczej”* poprzez udział studentów i kadry akademickiej w wymianie międzynarodowej, programach mobilności jak np. Erasmus+, współpracy naukowej i dydaktycznej z ośrodkami akademickimi Europy, **nabycie kompetencji językowych** przez studentów na studiach I stopnia na poziomie odpowiednio B2 oraz nabycie kompetencji społecznych – propagowanie działań w środowisku międzynarodowym np. otwartości na różnorodne wartości kulturowe, nowe technologie stosowane w turystyce w otoczeniu międzynarodowym.

Koncepcja kształcenia na kierunku „turystyka i rekreacja”, jak wspomniano, jest elastyczna i obok kształcenia tradycyjnego uwzględnia model zdalnego kształcenia synchronicznego, co pozwoliło na efektywne dostosowanie zasad kształcenia, do warunków pandemii Covid-19 i regulacji prawnych określonych przez Ministerstwo Edukacji i Nauki. Od roku akademickim 2022/2023 niektóre zajęcia (wykłady, seminaria i konwersatoria) prowadzone są w systemie synchronicznym z wykorzystaniem technik i metod kształcenia na odległość. Taki model kształcenia, rozwijający również kształcenie zdalne, uwzględniony jest zarówno w Strategii rozwoju SAN, jak i w Polityce jakości. Uczelnia posiada odpowiednią infrastrukturę informatyczną umożliwiającą kształcenie zdalne z zachowaniem standardów

jakości kształcenia (np. oprogramowanie Teams, w tym np. technologia udostępniania pulpitu). Ponadto zakłada się wykorzystywanie w procesie kształcenia specjalistycznego oprzyrządowania i wyposażenia pracowni.

W związku z dostosowaniem programów kształcenia do ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce Senat Społecznej Akademii Nauk z siedzibą w Łodzi przyjął **Uchwałę Nr 31 z dnia 27 września 2019 r. w sprawie przyporządkowania kierunków do dyscyplin naukowych**, a następnie dostosował nazwy dyscyplin do rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 11 października 2022 roku (Dz. U. 2022 poz. 2202). Kierunek „**turystyka i rekreacja**” na poziomie studiów I stopnia o profilu praktycznym został przyporządkowany do dyscyplin naukowych „**nauki o zarządzaniu i jakości**” – jako dyscypliny wiodącej oraz „**geografia społeczno-ekonomiczna i gospodarka przestrzenna**” i „**nauki o kulturze fizycznej**” – jako dyscypliny uzupełniające – w ramach dziedziny nauk społecznych i nauk medycznych i nauk o zdrowiu.

Koncepcja kształcenia zakłada, iż zarówno wiedza, jak i umiejętności zdobywane podczas studiów na kierunku „turystyka i rekreacja” odwołują się do dyscyplin: „nauki o zarządzaniu i jakości”, „geografia społeczno-ekonomiczna i gospodarka przestrzenna”, „nauki o kulturze fizycznej”. Przyjęte efekty uczenia się kierunku „turystyka i rekreacja”, profil praktyczny, studia I stopnia obejmują 16 efektów w zakresie wiedzy, 24 efektów w zakresie umiejętności oraz 7 efektów w zakresie kompetencji społecznych.

Efekty uczenia się, zgodnie z koncepcją kształcenia uwzględniają wszystkie charakterystyki drugiego stopnia efektów uczenia się określonych na poziomie 6 w Polskiej Ramie Kwalifikacji, Ponadto uwzględniają aktualny stan wiedzy w odniesieniu do dyscypliny wiodącej „nauki o zarządzaniu i jakości”, i w odpowiednim zakresie do dyscyplin „geografia społeczno-ekonomiczna i gospodarka przestrzenna”, „nauki o kulturze fizycznej” jako dyscyplin uzupełniających, do których został przyporządkowany kierunek „turystyka i rekreacja”. Efekty kierunkowe są zgodne ze stanem praktyki w obszarach działalności zawodowej związanej z działalnością turystyczną oraz zawodowego rynku pracy. Efekty kierunkowe uwzględniają umiejętności praktyczne, w tym wykorzystania nowoczesnych technologii z zakresu turystyki, posługiwania się tradycyjnymi i nowoczesnymi środkami w działalności turystycznej, komunikowania się w języku obcym na poziomie B2 - na studiach I stopnia, a także kompetencje społeczne niezbędne w działalności zawodowej na krajowym i międzynarodowym rynku pracy, w tym postawy przedsiębiorcze.

Jako przykładowe kluczowe efekty uczenia się zgodne z dyscyplinami naukowymi „nauki o zarządzaniu i jakości”, „geografia społeczno-ekonomiczna i gospodarka przestrzenna”, „nauki o kulturze fizycznej” (w tym z aktualnym stanem wiedzy i jej zastosowaniami) można wymienić na studiach I stopnia:

- w zakresie wiedzy:

- **w odniesieniu do dyscypliny naukowej „nauki o zarządzaniu i jakości”: K_W14** (zna w zaawansowanym stopniu koncepcje przedstawicieli różnych szkół zarządzania i organizacji oraz stanowiska praktyki gospodarczej na temat procesów zachodzących na rynku turystycznym) (charakterystyka: P6S_WG), **K_W06** (zna w zaawansowanym stopniu wybrane metody zarządzania w turystyce i hotelarstwie i ich zastosowanie w działalności zawodowej) (charakterystyka: P6S_WK), **K_W08** (potrafi formułować i rozwiązywać złożone i nietypowe problemy dotyczące popytu i podaży turystycznej z wykorzystaniem metod badań rynkowych w tym zaawansowanych technik informacyjno-komunikacyjnych) (charakterystyka: P6S_WG),
- **w odniesieniu do dyscypliny naukowej „geografia społeczno-ekonomiczna i gospodarka przestrzenna”: K_W05** (zna w zaawansowanym stopniu typologię walorów turystycznych i potencjał turystyczny najważniejszych regionów turystycznych Polski i świata oraz główne kierunki międzynarodowych podróży turystycznych) (charakterystyka: P6S_WG), **K_W13** (zna podstawowe trendy występujące na rynku turystycznym z uwzględnieniem społecznych, demograficznych, ekonomicznych, prawnych, politycznych, przyrodniczych, technologicznych i kulturowych uwarunkowań działalności zawodowej związanej z turystyką i rekreacją) (charakterystyka: P6S_WK), **K_W10** (zna fundamentalne dylematy współczesnej cywilizacji z zakresu społecznych aspektów ochrony przyrody oraz ich wpływ na życie człowieka i zastosowania praktyczne tej wiedzy w działalności zawodowej związanej z turystyką i rekreacją) (charakterystyka: P6S_WK),
- **w odniesieniu do dyscypliny naukowej „nauki o kulturze fizycznej”: K_W09** (zna w zaawansowanym stopniu czynniki rozwoju turystyki i rekreacji i ich wpływ na aktywność

turystyczną człowieka oraz zna ich odniesienie do działalności zawodowej związanej z turystyką i rekreacją) (charakterystyka: P6S_WG);

- **w zakresie umiejętności:**

- **w odniesieniu do dyscypliny naukowej „nauki o zarządzaniu i jakości”:** K_U01 (potrafi wykorzystując posiadaną wiedzę z zakresu nauk o zarządzaniu i jakości, a także geografii społeczno-ekonomicznej i gospodarki przestrzennej oraz nauk o kulturze fizycznej analizować i ocenić zjawiska funkcjonujące w turystyce i rekreacji) (charakterystyka: P6S_UW), K_U06 (potrafi analizować zjawiska zachodzące na rynku turystycznym i wykorzystywać te analizy w procesie prowadzenia działalności zawodowej związanej z turystyką i rekreacją) (charakterystyka: P6S_UW), K_U24 (potrafi planować i organizować pracę indywidualną oraz w zespole, potrafi współdziałać z innymi osobami w ramach prac zespołowych o charakterze interdyscyplinarnym, w tym w celu zaprezentowania oferty turystycznej) (charakterystyka: P6S_UO),
- **w odniesieniu do dyscypliny naukowej „geografia społeczno-ekonomiczna i gospodarka przestrzenna”:** K_U02 (umie ocenić rangę regionu turystycznego oraz wskazać czynniki stanowiące o jego atrakcyjności) (charakterystyka: P6S_UW), K_U03 (umie organizować różne formy turystyki i rekreacji z poszanowaniem środowiska przyrodniczego) (charakterystyka: P6S_UW);

- **w zakresie kompetencji społecznych:**

- **w odniesieniu do dyscypliny naukowej „nauki o zarządzaniu i jakości”:** K_K04 (jest gotów do dbałości o dorobek i tradycje zawodu związanego z turystyką i rekreacją, prawidłowo określając priorytety i zarządzając nimi w działalności pracownika (przedsiębiorcy) turystycznego i w zakresie potrzeb konsumenta), (charakterystyka: P6S_KR), K_K07 (jest gotów działać w sposób przedsiębiorczy, pełniąc rolę przedsiębiorcy turystycznego, a także pracownika przedsiębiorstwa turystycznego lub administracji turystycznej) (charakterystyka: P6S_KO).

Jako przykłady efektów uczenia się uwzględniających umiejętności praktyczne:

- **w zakresie umiejętności:** K_U03 (umie organizować różne formy turystyki i rekreacji z poszanowaniem środowiska przyrodniczego), (charakterystyka: P6S_UW); K_U05 (potrafi przeprowadzić analizę porównawczą usług oferowanych przez wybrane obiekty turystyczne), (charakterystyka: P6S_UW); K_U17 (umie posługiwać się mapą i innymi źródłami informacji w celu scharakteryzowania obiektów i regionów turystycznych w planie marketingowym) (charakterystyka: P6S_UK).

Dla każdego przedmiotu opracowano efekty przedmiotowe dla zajęć, które stanowią z kolei uszczegółowienie efektów kierunkowych (w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych).

Spójność i relacje między efektami przedmiotowymi i kierunkowymi oraz charakterystykami drugiego stopnia ilustrują sylabusy przedmiotów. Wszystkie efekty kierunkowe są uzyskiwane w ramach efektów przedmiotowych przewidzianych w programie kształcenia. **I tak na przykład na studiach I stopnia:**

- **kierunkowy efekt uczenia się z zakresu wiedzy K_W09** (zna w zaawansowanym stopniu czynniki rozwoju turystyki i rekreacji i ich wpływ na aktywność turystyczną człowieka oraz zna ich odniesienie do działalności zawodowej związanej z turystyką i rekreacją) **znajduje rozwinięcie w efektach przedmiotowych m.in. takich przedmiotów**, jak np.: *Podstawy turystyki* w kategorii wiedzy P_W02 (Student zna w zaawansowanym stopniu czynniki rozwoju turystyki (walory, atrakcje, zagospodarowanie turystyczne, produkt turystyczny, gościnność), system organizacji turystyki w Polsce, organizacjach turystycznych, trendy i tendencje oraz pozytywne i negatywne konsekwencje rozwoju turystyki); *Podstawy rekreacji* w kategorii wiedzy P_W02 (Student ma uporządkowaną wiedzę dotyczącą biologicznych i społecznych wartości rekreacji, jej struktur, treści i programów działania); *Obsługa ruchu turystycznego* w kategorii wiedzy P_W01 (Zna w zaawansowanym stopniu zakres obsługi ruchu turystycznego i związane z nim rodzaje imprez turystycznych jako praktycznej formy uprawiania turystyki. Zna czynniki mające znaczenie w rozwoju ruchu turystycznego i rozumie ich wpływ na aktywizację turystyczną człowieka);
- **kierunkowy efekt uczenia się z zakresu umiejętności K_U03** (umie organizować różne formy turystyki i rekreacji z poszanowaniem środowiska przyrodniczego) **znajduje rozwinięcie w efektach przedmiotowych takich przedmiotów**, jak np.: *Zarządzanie ekologią i zrównoważonym rozwojem* w kategorii umiejętności P_U02 (Student potrafi wskazać rozwiązania proekologiczne mogące mieć zastosowanie w usługach turystycznych oraz przykłady ich praktycznego wykorzystania, przygotować

narzędzie pozwalające ocenić świadomość ekologiczną turystów i/lub przedstawicieli przedsiębiorstw turystycznych, a także określić zachowania turystów, społeczności lokalnej obszarów recepcji turystycznej oraz usługodawców w aspekcie ekologicznym, społeczno-kulturowym i ekonomicznym zrównoważonego rozwoju turystyki); *Przedsiębiorczość turystyczna na obszarach wiejskich* w kategorii umiejętności P_U02 (Student potrafi zaproponować ofertę dodatkowych usług w oparciu o dostępne walory przyrodnicze i kulturowe dla wybranego gospodarstwa agroturystycznego, w tym o charakterze innowacyjnym, zaproponować koncepcję wioski tematycznej); *Pedagogika czasu wolnego* w kategorii umiejętności P_U01 (Umie organizować różne formy zajęć wolnoczasowych z elementami pedagogiki, turystyki i rekreacji z poszanowaniem uwarunkowań środowiska naturalnego), *Fizjologiczne aspekty aktywności fizycznej w turystyce* w kategorii umiejętności P_U01 (Potrafi prawidłowo analizować zjawiska z zakresu fizjologicznych aspektów aktywności fizycznej. Potrafi wskazywać związki i współzależności w obszarze aktualnych zjawisk społecznych i przyrodniczych z wykorzystaniem wiedzy podczas planowania i organizowania zajęć z elementami fizjoterapii i odnowy biologicznej przy zachowaniu zasad bezpieczeństwa i prozdrowotnego trybu życia. Potrafi identyfikować problemy zdrowotne i objawy zmęczenia oraz ocenić ich wpływ na funkcjonowanie organizmu. Potrafi ostrzec przed zagrożeniami zdrowotnymi);

- **efekt uczenia się określony dla kierunku z zakresu kompetencji społecznych: K_K02** (jest gotów do uznawania znaczenia wiedzy w rozwiązywaniu problemów praktycznych z zakresu turystyki oraz zasięgania opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu) znajduje rozwinięcie w efektach przedmiotowych takich przedmiotów, jak np.: *Marketing usług i destynacji turystycznych* w kategorii kompetencji społecznych P_K01 (Jest gotów do uznawania znaczenia wiedzy w zakresie marketingu usług i destynacji turystycznych w rozwiązywaniu problemów z zakresu usług turystycznych); *Zarządzanie jakością w turystyce* w kategorii kompetencji społecznych P_K01 (Jest gotów do wykorzystywania wiedzy specjalistycznej w rozwiązywaniu określonych problemów jakości usług turystycznych); *Metody badań rynku turystycznego* w kategorii kompetencji społecznych P_K02 (jest gotów do krytycznej oceny posiadanej wiedzy i odbieranych treści, w tym dotyczących działalności turystycznej oraz posiada świadomość konieczności pogłębiania wiedzy odnośnie obszaru badań rynku turystycznego).

Szczegółowe sformułowanie efektów dla zajęć określające zakres oferowanej wiedzy, rodzaj osiąganych umiejętności i kompetencji społecznych pozwala na stworzenie systemu weryfikacji osiągania efektów uczenia się dla każdego przedmiotu. Przyjęte dla kierunku efekty uczenia się zostały sformułowane z zastosowaniem terminologii typowej dla języka dyscyplin nauki o zarządzaniu i jakości, geografia społeczno-ekonomiczna i gospodarka przestrzenna oraz nauki o kulturze fizycznej, do których się odnoszą, jak również zasad PRK i w sposób zrozumiały, są spójne z efektami kierunkowymi i je uszczegóławiają, dzięki czemu są sprawdzalne i weryfikowalne przy zastosowaniu narzędzi i procedur przewidzianych w ramach Wewnętrznego Systemu Zarządzania Jakością Kształcenia (WSZJK). Czytelność i komunikatywność zastosowanego opisu efektów uczenia się potwierdzili studenci uczestniczący w pracach Komisji Programowej i Uczelnianej Komisji ds. Jakości Kształcenia, a także w przeprowadzonych na koniec semestru zimowego roku akademickiego 2024/2025 badaniach ankietowych dotyczących znajomości efektów uczenia się. Wyniki badań pokazują, że studenci wiedzą, czym są kierunkowe i przedmiotowe efekty uczenia się, w jakich kategoriach się je określa oraz znają efekty przedmiotowe określone dla poszczególnych przedmiotów. Wyrażają także przekonanie, że realizowane treści kształcenia oraz stosowane metody dydaktyczne pozwalają na osiągnięcie założonych efektów uczenia się. Potwierdzona wiedza studentów o efektach wynika między innymi z faktu, iż na pierwszych zajęciach w semestrze, prowadzący przedmiot szczegółowo omawia efekty uczenia się, które będą realizowane w ramach przedmiotu oraz formy ich weryfikacji i kryteria oceny.

Zalecenia dotyczące Kryterium 1 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę.

BRAK

Kryterium 2. Realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się

Program studiów na kierunku „turystyka i rekreacja” dla studiów I stopnia o profilu praktycznym w formie stacjonarnej i niestacjonarnej obowiązujący w roku akademickim 2025/2026 został ustalony

przez Senat Społecznej Akademii Nauk z siedzibą w Łodzi Uchwałą nr 8/16/06/2025 z dnia 16 czerwca 2025 roku. W ramach tego kierunku, na studiach I stopnia oferowane są dwie specjalności: „hotelarstwo i gastronomia” oraz „zarządzanie w biznesie turystycznym”.

Program studiów **stacjonarnych I stopnia** obejmuje ogółem **4560 godzin** (w tym 60 godzin zajęć z wychowania fizycznego), zaś **studiów niestacjonarnych 4500 godzin**, którym przypisano **180 punktów ECTS**. Zajęciom dydaktycznym wymagającym bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów na studiach stacjonarnych przypisano – **106 punktów ECTS**, co stanowi **59% ogółu punktów ECTS**, zaś na studiach niestacjonarnych – **76 punktów ECTS**, co stanowi **42% punktów ECTS**. Liczba godzin z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich i innych osób prowadzących zajęcia oraz studentów na studiach stacjonarnych wynosi **2660 godzin**, a na niestacjonarnych **1892 godzin**.

Program studiów zawiera zajęcia ogólnouczelniarne, które stanowią **635 godzin** (w tym 60 godz. zajęć z wychowania fizycznego), przedmioty podstawowe i kierunkowe – **1800 godzin**, przedmioty specjalnościowe wspólne – **250 godzin**, zajęcia do wyboru, które obejmują ogółem **1375 godzin**, tj. **55 punktów ECTS** (składają się na nie: **400 godzin** przedmiotów kształcenia ogólnouczelniarnego, **150 godzin** przedmiotów podstawowych i kierunkowych, **250 godzin** przedmiotów kierunkowych do wyboru oraz **575 godzin** przedmiotów specjalnościowych) oraz seminarium dyplomowe – **300 godzin i praktyki zawodowe – 6 miesięcy (750 godzin zegarowych)**.

Grupom tym jak i poszczególnym przedmiotom przypisano odpowiednią liczbę punktów, przyjmując zasadę, iż **1 pkt ECTS odpowiada 25 godzinom pracy studenta**. Jest to miara średniego nakładu pracy osoby uczącej się, niezbędnego do uzyskania zakładanych efektów uczenia się.

Uczelnia w semestrze zimowym roku akademickiego 2021/2022 planowała realizować hybrydowy model kształcenia, w którym wszystkie zajęcia na studiach I i II stopnia oraz jednolitych studiach magisterskich stacjonarnych i niestacjonarnych prowadzone w formie wykładów, seminariów i konwersatoriów miały odbywać się w trybie zajęć synchronicznych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość, tj. platformy MS Teams, natomiast zajęcia w formie aktywizującej studentów, tj.: ćwiczeń, laboratoriów, warsztatów, projektów, miały być prowadzone z bezpośrednim udziałem studentów i nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia w siedzibie Uczelni z bezpośrednią transmisją zajęć na platformie MS Teams. Jednak z uwagi na wzrost liczby zachorowań na COVID-19 wśród studentów i pracowników Uczelni, zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Edukacji i Nauki z dnia 13 grudnia 2021 r. w sprawie czasowego ograniczenia funkcjonowania jednostek systemu oświaty w związku z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19 (Dz. U. z 2021 r. poz. 2301), a także w związku z decyzją Rektora Społecznej Akademii Nauk, podjęto decyzję o zmianie formy prowadzenia zajęć na kierunku „turystyka i rekreacja” na studiach I stopnia stacjonarnych i niestacjonarnych, które do dn. 24.04.2022 wyłącznie były w pełni realizowane z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość.

Od roku akademickim 2022/2023 realizacja procesu kształcenia prowadzona jest w formie hybrydowej, tj. wykłady, niektóre seminaria oraz konwersatoria prowadzone są z zastosowaniem metod i technik kształcenia na odległość z wykorzystaniem platformy TEAMS w trybie zajęć synchronicznych, zaś ćwiczenia, laboratoria, warsztaty prowadzone są z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich i innych osób (tradycyjnie - stacjonarnie) oraz studentów w pomieszczeniach Uczelni. Udział zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość dla profilu praktycznego spełnia wymagania określone w regulacjach prawnych (§ 12 i 13 rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 27 września 2018 r. w sprawie studiów (Dz. U. z 2023 r. poz. 2787) – w rozdziale 5. Kształcenie na odległość), tj. liczba punktów ECTS, jaka może być uzyskana w ramach kształcenia z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość nie może być większa niż 50% liczby punktów ECTS koniecznej do ukończenia studiów, a w przypadku zajęć kształtujących umiejętności praktyczne metody i techniki kształcenia na odległość mogą być wykorzystywane tylko pomocniczo. Uczelnia jest w pełni przygotowana do kształcenia hybrydowego, posiada niezbędną infrastrukturę informatyczną i oprogramowanie. W celu realizacji zajęć prowadzonych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość, Uczelnia korzysta z odpowiednich narzędzi, które są monitorowane i doskonalone, poprzez aktualizację oprogramowania, zakup dodatkowych narzędzi i zapewniają bezpieczeństwo danych i informacji. Ponadto, spełniają też standardy jakości gwarantując rzetelność i wiarygodność procesu nauczania. Dzięki dostępności platformy do prowadzenia zajęć zdalnych, a także specjalistycznych narzędzi dedykowanych kierunkowi „turystyka i rekreacja”, zarówno

z poziomu Uczelni, jak i w miejscu zamieszkania studentów, możliwe jest swobodne korzystanie z nich w ramach zakładanej pracy indywidualnej studenta, co wspiera osiąganie efektów uczenia określonych w programie studiów.

W programie studiów I stopnia **Przedmioty ogólnouczelniane** służą wszechstronnemu rozwojowi intelektualnemu studentów i obejmują takie przedmioty jak: *Wiedza o kulturze / Wiedza o sztuce* (do wyboru), *Oprogramowanie użytkowe / Technologie informacyjne* (do wyboru), *Język obcy* (do wyboru), *Psychologia*, *Podstawy prawa i ochrona własności intelektualnej*, *Prawo w turystyce i hotelarstwie* oraz *Wychowanie fizyczne* (dla studiów stacjonarnych).

Moduł przedmiotów podstawowych i kierunkowych obejmuje 19 przedmiotów obowiązkowych o istotnym znaczeniu dla studiowanego kierunku. Należą do nich: *Ekonomia*, *Podstawy zarządzania*, *Historia architektury i sztuki*, *Podstawy turystyki*, *Geografia turystyczna*, *Podstawy rekreacji*, *Ekonomika turystyki i rekreacji*, *Zarządzanie ekologią i zrównoważonym rozwojem*, *Marketing usług i destynacji turystycznych*, *Podstawy finansów przedsiębiorstwa turystycznego*, *Hotelarstwo*, *Obsługa ruchu turystycznego*, *Pedagogika czasu wolnego*, *Zarządzanie jakością w turystyce*, *Informatyka w zarządzaniu biznesem turystycznym*, *Krajoznawstwo*, *Zarządzanie zasobami ludzkimi w turystyce*, *Język obcy w turystyce*, *Fizjologiczne aspekty aktywności fizycznej w turystyce i rekreacji*.

Moduł przedmiotów do wyboru obejmuje 5 par przedmiotów o szczególnym znaczeniu dla studiowanego kierunku. Należą do nich: *Savoir vivre w turystyce / Obsługa klienta w destynacji turystycznej*, *Nowe trendy na rynku usług turystycznych / Metody badań rynku turystycznego*, *Negocjacje handlowe / Trening asertywności*, *Ubezpieczenia i transport na rynku turystycznym / Świadczenia pomocowe w turystyce*, *Przedsiębiorczość w ekoturystyce / Przedsiębiorczość turystyczna na obszarach wiejskich*.

Ponadto w programie studiów przewidziano przedmioty specjalnościowe wspólne dla specjalności. Należą do nich: *Turystyka zdrowotna*, *Gospodarka turystyczna*, *Zarządzenie marką w biznesie turystycznym*, *Turystyka biznesowa*.

Po ukończeniu IV semestru studenci studiów I stopnia **wybierają jedną z dwóch specjalności. Są to: „hotelarstwo i gastronomia” oraz „zarządzanie w biznesie turystycznym”.**

Do przedmiotów **na specjalności „hotelarstwo i gastronomia”** należą: *Strategie i modele biznesowe w hotelarstwie*, *Kultura i obsługa gościa hotelowego*, *Zarządzanie przychodami i kosztami w obiekcie hotelarskim*, *Ekonomika przedsiębiorstwa hotelarskiego i gastronomicznego*, *Zarządzanie w przedsiębiorstwie hotelarskim i gastronomicznym*, *Organizacja technik i usług hotelarskich*, *Współczesny rynek hotelarski*, za to **na specjalności „zarządzanie w biznesie turystycznym”**: *Biznesplan i prowadzenie działalności gospodarczej*, *Planowanie turystyczne*, *Umiejętności sprzedażowe w branży turystycznej*, *Zarządzanie ośrodkiem wellness & Spa*, *Turystyka kwalifikowana i aktywna*, *Innowacje w turystyce*, *Nowoczesne metody zarządzania w turystyce*.

W ramach **programu studiów I stopnia o profilu praktycznym** na kierunku „turystyka i rekreacja” studenci muszą zrealizować **6-cio miesięczne praktyki zawodowe (750 godzin zegarowych)**, przewidzianych odpowiednio do realizacji w semestrach od IV do V.

Zajęcia **kształtujące umiejętności praktyczne na kierunku „turystyka i rekreacja”** obejmują ogółem **2500 godzin**, którym przypisano **100 punktów ECTS**, a więc **56% ogółu punktów ECTS**. Składają się na nie: **50 godzin przedmiotów ogólnouczelnianych**, **600 godzin przedmiotowych podstawowych i kierunkowych**, **250 godzin przedmiotów do wyboru**, **175 godzin specjalnościowych wspólnych**, **375 godzin przedmiotów specjalnościowych**, **6 miesięcy praktyk zawodowych (750 godzin zegarowych)** oraz **300 godzin seminarium dyplomowego**. Zajęcia te prowadzone są w warunkach, które zapewniają wykonywanie przez studentów czynności praktycznych, a więc w pracowniach, jak i z wykorzystywaniem oprogramowania specjalistycznego (stosowanego aktualnie w działalności zawodowej związanej z turystyką i rekreacją) dla kierunku „turystyka i rekreacja”.

Czas trwania kształcenia wynosi: **6 semestrów na studiach I stopnia** – co umożliwia realizację treści programowych oraz zdobycie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych, założonych w programie kształcenia, zarówno w czasie zajęć zorganizowanych, jak i indywidualnej pracy każdego studenta, w ilości godzin odpowiedniej do przypisanych punktów ECTS. W sylabusach przedmiotów zawarte są informacje dotyczące nakładu pracy studenta, niezbędnego do realizacji zajęć dydaktycznych i zgodnego z zasadami Europejskiego Systemu Transferu i Akumulacji Punktów (ECTS). Nakład pracy studenta uwzględnia liczbę godzin z bezpośrednim udziałem studentów i nauczycieli akademickich lub innych

osób prowadzących zajęcia (w tym zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość i konsultacji) oraz godzin pracy indywidualnej studenta potrzebnych na wykonanie prac cząstkowych, w tym związanych z przygotowaniem do zajęć w tym kształtujących umiejętności praktyczne, jak np. tworzenie produktu turystycznego, klasyfikowanie atrakcyjności danego regionu, organizowanie różnych form turystyki i rekreacji, analizowanie usług oferowanych przez obiekty turystyczne, stosowanie instrumentów marketingowych, przygotowanie się do zaliczeń i egzaminów oraz do samodzielnego uzupełniania i utrwalania wiedzy.

Treści kształcenia dla kierunku „turystyka i rekreacja”, zgodnie z przyjętą i scharakteryzowaną w Kryterium 1 koncepcją są zgodne z efektami uczenia się i obejmują **aktualną wiedzę i jej zastosowania w zakresie dyscyplin naukowych „nauki o zarządzaniu i jakości”, „geografia społeczno-ekonomiczna i gospodarka przestrzenna”, „nauki o kulturze fizycznej”,** a także są zgodne z zasadami i normami oraz aktualnym stanem praktyki działalności zawodowej związanej z turystyką i rekreacją.

Podstawę doboru treści programowych stanowiły przede wszystkim:

- określone dla programu efekty uczenia się;
- rozwój dyscyplin naukowych, do których kierunek jest przyporządkowany, i do których odnoszą się efekty uczenia się;
- współczesne rozwiązania praktyki turystycznej oraz działalności zawodowej związanej z branżą turystyczną, rekreacyjną i hotelarską;
- aktualny dorobek naukowy kadry w dyscyplinach, do których został przyporządkowany kierunek;
- doświadczenie zawodowe kadry prowadzącej zajęcia;
- opinie kadry prowadzącej zajęcia oraz studentów;
- opinie interesariuszy zewnętrznych, dotyczące potrzeb rynku pracy.

Treści kształcenia na studiach I stopnia stacjonarnych i niestacjonarnych **uwzględniają aktualny stan wiedzy oraz kluczowe zagadnienia dotyczące zastosowań wiedzy w zakresie dyscypliny wiodącej nauki o zarządzaniu i jakości oraz dyscyplin uzupełniających geografia społeczno-ekonomiczna i gospodarka przestrzenna, nauki o kulturze fizycznej, a także normy i zasady oraz aktualny stan praktyki turystycznej, rekreacyjnej w obszarach zawodowej działalności turystyki i zawodowego rynku pracy. I tak treści dotyczące wiedzy i jej zastosowań na przykład można wskazać w modułach:** *Historia architektury i sztuki* (między innymi tematy: Architektura i sztuka starożytnej Grecji. Świątynia grecka – symbolika i znaczenie. Nowe typy konstrukcji. Architektura i sztuka starożytnego Rzymu. Sztuka wczesnochrześcijańska. Bazylika – typ budowli. Architektura i sztuka wczesnego średniowiecza. Architektura, malarstwo i rzeźba gotycka. Symbolika sztuki średniowiecznej. Renesansowy humanizm. Architektura i sztuka renesansu. Reformacja i kontrreformacja. Architektura i sztuka baroku); *Podstawy turystyki* (między innymi tematy: Gospodarka turystyczna jako gałąź gospodarki narodowej a sektor usług turystycznych (przemysł turystyczny). Rola i zadania gospodarki turystycznej. Proces rozwoju gospodarki turystycznej w regionie. Uwarunkowania i czynniki rozwoju turystyki. Megaczynniki rozwoju turystyki. Uwarunkowania endogeniczne i egzogeniczne rozwoju lokalnej gospodarki turystycznej. Potencjał turystyczny. Atrakcyjność turystyczna i atrakcje turystyczne; Walory turystyczne i zasoby turystyczne; Charakterystyka rodzajów walorów; Gościnność. Trendy i tendencje w turystyce. Konsekwencje rozwoju turystyki w regionie (społeczno-kulturowe, ekologiczne, ekonomiczne, infrastrukturalne). Ruch turystyczny i jego badania; Organizacja turystyki w Polsce); *Podstawy rekreacji* (między innymi tematy: Klasyfikacja form rekreacji według różnych kryteriów (formy organizacyjno-metodyczne, metody i formy prowadzenia zajęć rekreacyjnych); *Obsługa ruchu turystycznego* (między innymi tematy: Czynniki wpływające na wielkość i charakter ruchu turystycznego. Zewnętrzne i wewnętrzne determinanty rozwoju ruchu turystycznego. Rodzaje motywów podejmowania wyjazdów turystycznych. Klasyfikacja imprez turystycznych. Podział ruchu turystycznego ze względu na kryteria opisujące podróż turystyczną. Produkt turystyczny – istota, rodzaje, charakterystyka. Podstawowe rodzaje produktu: usługa i impreza turystyczna. Rodzaje imprez turystycznych. Rola produktu w kształtowaniu ruchu turystycznego. Rodzaje bazy materialnej w turystyce – baza noclegowa, żywieniowa, towarzysząca, rodzaje i środki transportu w turystyce. Obsługa turysty w obiektach bazy noclegowej i gastronomicznej. Klasyfikacja obiektów noclegowych. Usługi gastronomiczne na rynku turystycznym. Wykorzystanie transportu w turystyce w podziale na jego rodzaje); *Metody badań rynku turystycznego* (między innymi tematy: Informacja marketingowa w przedsiębiorstwie. Proces realizacji badań rynku turystycznego. Techniki badań rynku turystycznego i dobór próby do badań. Charakterystyka badań ankietowych. **Jako przykłady treści uwzględniających zasady oraz stan praktyki** można podać: *Podstawy rekreacji*

Projektowanie uczestnictwa w sporcie dla wszystkich (programowanie; realizacja; ocena skuteczności). Organizacja imprezy rekreacyjnej. Zasady bezpieczeństwa w rekreacji; *Metody badań rynku turystycznego* budowa kwestionariusza, rodzaje pytań, skala – specyfika branży turystycznej); *Biznesplan i prowadzenie działalności gospodarczej* (między innymi tematy: Omówienie szczegółowe struktury biznesplanu i przedstawienie przykładowych biznesplanów. Podstawowe zagadnienia związane z rozpoczynaniem działalności gospodarczej w turystyce – jak założyć własną firmę. Style kierowania przedsiębiorstwem. Modele polityki personalnej w kierowaniu firmą).

Dobór treści programowych na kierunku „turystyka i rekreacja” jest zgodny z zakładanymi kierunkowymi efektami uczenia się. Przyporządkowanie treści programowych przypisanych poszczególnym przedmiotom do efektów uczenia się określa matryca efektów uczenia się. Matryca pokazuje, że wszystkie założone efekty uczenia się, w tym efekty umożliwiające uzyskanie kompetencji z zakresu turystyki mają przyporządkowane odpowiednie treści kształcenia stanowiące program studiów kierunku „turystyka i rekreacja”. Liczba wskazań wyrażających zbieżność efektów kierunkowych z treściami kształcenia poszczególnych przedmiotów wynosi **od 1 do 37**.

Program studiów, w tym treści kształcenia umożliwiają i wspierają osiąganie przez studentów zakładanych kierunkowych efektów uczenia, w tym kształtujących umiejętności praktyczne. Dla przykładu można wskazać następujące powiązania treści programowych z efektami kierunkowymi. I tak **treści przedmiotów na studiach I stopnia:** *Geografia turystyczna, Podstawy turystyki, Krajoznawstwo*, dotyczące takich zagadnień jak np. rodzaje turystyki i ich miejsca realizacji w praktyce oraz jej uwarunkowań i czynników rozwoju oraz ich oceny dla wybranych obszarów recepcji turystycznej **umożliwiają osiąganie efektu kierunkowego K_W05** (zna w zaawansowanym stopniu typologię walorów turystycznych i potencjał turystyczny najważniejszych regionów turystycznych Polski i świata oraz główne kierunki międzynarodowych podróży turystycznych).

Efekt kierunkowy w zakresie umiejętności K_U14 (potrafi opracować program produktu turystycznego dostosowanego do różnego odbiorcy) **osiągany jest np. poprzez treści przedmiotów:** *Marketing usług i destynacji turystycznych* (np. poprzez między innymi takie tematy jak: Istota promocji. Miejsce promocji w marketingu-mix. Cele i instrumenty promocji. Strategia promocji i etapy budowy profesjonalnej strategii promocji w odniesieniu do indywidualnych produktów oraz do produktu destynacji. Marka jako narzędzie do komunikacji marketingowej. Zarządzanie marką. Marka a lojalność – wybrane studium przypadku przedsiębiorstwa turystycznego lub destynacji); *Pedagogika czasu wolnego* (np. poprzez między innymi takie tematy jak: Rodzaje aktywności ruchowej w czasie wolnym w zależności od wieku i zainteresowań. Analiza czasu wolnego w budżecie czasu w podziale na różne grupy społeczne. Bariery i ograniczenia uczestnictwa w aktywnych formach wypoczynku w budżecie czasu wolnego); *Fizjologiczne aspekty aktywności fizycznej w turystyce* (np. poprzez między innymi takie tematy jak: Pojęcie i rodzaje wypoczynku (czynny i bierny). Rodzaje zabiegów wellness i Spa – ich skuteczność w profilaktyce zdrowia. Zasady żywienia w poszczególnych okresach życia człowieka. Suplementacja diety); *Przedsiębiorczość w ekoturystyce* (np. poprzez między innymi takie tematy jak: Identyfikacja czynników sprzyjających i ograniczających ekologizację gospodarstw agroturystycznych. Przykładowe gospodarstwa oferujące kontakt z naturą i ich oferta dla ekoturystyki. Innowacyjna oferta jako przejaw przedsiębiorczości gospodarstw agroturystycznych. Propozycja dodatkowych usług dla wybranego gospodarstwa w oparciu o dostępne walory przyrodnicze).

Jako przykładowe zajęcia związane z kształtowaniem umiejętności praktycznych poprzez treści i formy zajęć uwzględniające przygotowanie studentów do pracy zawodowej na studiach I stopnia można wymienić: *Informatyka w zarządzaniu biznesem turystycznym* (np. poprzez między innymi takie tematy jak: Zapoznanie z systemem generowania bazy klientów CRM (Zarządzanie relacjami z klientami w systemie). Omówienie systemów rezerwacji lotniczych, hotelowych, samochodowych i wycieczkowych. Przygotowanie i zaprezentowanie przykładowych ofert sprzedażowych w oparciu o przedstawiane systemy i aplikacje rezerwacyjne); *Zarządzanie marką w biznesie turystycznym* (np. poprzez między innymi takie tematy jak: Kapitał marki i jego analiza w biznesie turystycznym. Kreowanie relacji i lojalności w biznesie turystycznym. Promowanie marek w biznesie turystycznym); *Turystyka kwalifikowana i aktywna* (np. poprzez między innymi takie tematy jak: Proces wychowania do turystyki i przez turystykę realizowany poprzez turystykę kwalifikowaną. Psychofizyczne uwarunkowania uczestnictwa w turystyce kwalifikowanej i aktywnej ze wskazaniem na posiadanie umiejętności właściwego zachowania się w plenerze i obiektach bazy turystycznej. Projektowanie imprezy (w tym wędrowni i obozy wędrownie) w turystyce kwalifikowanej i aktywnej (planowanie,

programowanie, preliminarz kosztów). System szkolenia i kwalifikowania osiągnięć turystycznych w zakresie turystyki kwalifikowanej (system odznak turystycznych, system szkolenia kadr dla potrzeb turystyki kwalifikowanej). Organizatorzy form turystyki kwalifikowanej w Polsce); *Współczesny rynek hotelarski* (np. poprzez między innymi takie tematy jak: Analiza zakresu usług hotelarskich, stylów kierowania na wybranych przykładach hoteli jak również wpływ cech osobowych na dobór personelu. Omówienie i analiza współczesnych kierunków rozwoju współczesnego hotelarstwa w powiązaniu ze zgrupowaniami przedsiębiorstw hotelarskich. Analiza znaczenia modeli zarządzania najczęściej występujących w trendach hotelarskich. Znaczenie pojęcia jakości w usługach hotelowej – analiza wskaźników jakości. Omówienie wybranych przykładów związanych z systemami i metodami zabezpieczenia hotelu i gościa hotelowego).

Doboru treści kształcenia w zakresie znajomości języków obcych dokonano na **studiach I stopnia** poprzez wprowadzenie do treści przedmiotu *Język obcy* (do wyboru) oraz *Język obcy w turystyce* (do wyboru) tematów zarówno dotyczących zasad pisowni, gramatyki jak i słownictwa specjalistycznego (realizowane zwłaszcza na ostatnich semestrach) powiązanego również z kierunkiem „turystyka i rekreacja” (np. tematy: Praca w branży turystycznej i hotelarskiej. Nazwy zawodów i opis obowiązków: przewodnika wycieczek krajowych i zagranicznych, pracownika biura podróży, rezydenta. Współczesne trendy w turystyce masowej i indywidualnej, popularne destynacje, Rodzaje i formy turystyki. Turystyka zrównoważona. Przemysł hotelarski – standardowe usługi hotelarskie, wyposażenie hotelu, przyjmowanie gości (procedura check-in, rozliczanie pobytu, wymeldowanie gości (procedura check-out), skargi i zażalenia. Turystyka korporacyjna. Targi i wystawy w branży turystycznej. Turystyka motywacyjna. Organizacja podróży. Wykorzystanie nowych technologii w organizacji turystyki biznesowej. Opisywanie geografii w języku angielskim.).

Treści programowe oferowane na kierunku „turystyka i rekreacja” dotyczące aktualnego stanu praktyki w obszarach działalności zawodowej związanej z branżą turystyczną, rekreacyjną i hotelarską, a także zawodowego rynku pracy właściwych dla kierunku „turystyka i rekreacja” są wzmocnione poprzez dorobek zawodowy osób prowadzących zajęcia. Prezentowany dorobek zawodowy przez kadrę akademicką oraz współczesne rozwiązania praktyki turystycznej, zgodnie z celem profilu praktycznego są uwzględnione w treściach programowych kierunku „turystyka i rekreacja” na studiach I stopnia, wpływają na zakres treści programowych w kontekście uaktualniania oferowanej wiedzy dotyczącej zawodu pilota wycieczek, rezydenta biura podróży, animatora czasu wolnego, organizatora imprez turystycznych i rekreacyjnych (event manager), przewodnika turystycznego, specjalisty ds. turystyki zdrowotnej i uzdrowiskowej, managera obiektów hotelarskich, sportowych lub rekreacyjnych, konsultanta ds. rozwoju turystyki w samorządach lub instytucjach publicznych i wykorzystania nowoczesnych technologii oraz nabywania specyficznych, zgodnych z potrzebami rynku pracy umiejętności i kompetencji społecznych przez studentów. I tak na przykład:

Posiadany dorobek zawodowy [REDAKTOR], która w swej praktyce zawodowej skupia się przede wszystkim na problematyce promocji zdrowia publicznego, pomiaru pozytywnych wskaźników zdrowia i ekonomicznych skutków ich braku i jest jednocześnie Autorką ponad 150 publikacji dotyczących: relacji między aktywnością fizyczną (sportową, turystyczną i rekreacyjną) a poziomem zdrowotności Polaków- wzbogaca treści zajęć *Turystyka zdrowotna* przybliżając tematykę z zakresu koncepcji zdrowia i wellness oraz możliwości, jakie niesie turystyka dla utrzymania lub poprawy zdrowia, a w konsekwencji wspiera osiągnięcie takich efektów jak:

- **P_U02** – Potrafi ocenić cechy i uwarunkowania współczesnej turystyki zdrowotnej;
- **P_U03** – Potrafi programować i organizować różne formy turystyki zdrowotnej dla różnego odbiorcy.

Dorobek zawodowy [REDAKTOR] związany z wykonywaniem pracy jako ekspert/konsultant, który udziela wsparcia w zakresie zarządzania marką i kapitałem marki, zarządzania marką regionalnego produktu turystycznego, w tym tożsamości i wizerunku marki w kontekście turystyki regionalnej, a także co jest tożsame z prowadzoną działalnością badawczą skupia się na zachowaniach konsumentów na rynku żywności i usług żywieniowych, co służy do wzbogacenia treści przedmiotu *Zarządzanie marką w biznesie turystycznym* i jednocześnie umożliwia pogłębienie osiągnięcia efektów uczenia się:

- **P_U01** – Ma umiejętność posługiwania się narzędziami i metodami kreowania i zarządzania marką;
- **P_U02** – Ma umiejętność przeprowadzania analizy elementów budujących markę.

Doświadczenie zawodowe [REDAKTOWANE] w sektorze turystyki, poczynając od kształtowania polityki turystycznej i jej egzekucji (European Travel Commission, Ministerstwo Sportu i Turystyki, Polska Organizacja Turystyczna) po zarządzanie podmiotami działającymi w ramach gospodarki turystycznej np. linie lotnicze (PLL LOT) czy atrakcje turystyczne (Muzeum Józefa Piłsudskiego w Sulejówku) – posłużyło wzbogaceniu treści przedmiotu *Obsługa ruchu turystycznego*, w tym ćwiczeń – w szczególności w realizacji takich tematów jak: Badanie jakości obsługi ruchu turystycznego - projektowanie i prezentowanie narzędzi. Programowanie imprez turystycznych oraz prezentowanie projektów wyżej wymienionych imprez turystycznych, w konsekwencji służy osiągnięciu przez studentów efektów uczenia się tj.:

- **P_U02** – Umie właściwie reagować w sytuacjach kryzysowych w obsłudze ruchu turystycznego; potrafi kontrolować i oceniać jakość świadczeń wydawanych przez poszczególnych kontrahentów;
- **P_U03** – Umie przygotować program imprezy turystycznej z harmonogramem czasowym. Ma umiejętność planowania, kalkulowania i rozliczania imprez turystycznych w różnych wariantach czasowych, cenowych i składowych z różnych usług.

W przekazywanych treściach kształcenia zajęć *Negocjacje handlowe* jest wykorzystywany dorobek zawodowy [REDAKTOWANE], który od 2017 jest związany z branżą turystyczną, obecnie zarządza siecią ponad 350 salonów stacjonarnych (biur podróży) w ramach największego multiagenta w Polsce. Aktualnie pracuje jako Dyrektor Działu Wsparcia Sieci Stacjonarnej, Wakacje.pl S.A., wprowadzając do projektów aktualne rozwiązania praktyki przy realizacji takich tematów jak: Negocjacje a konflikty. Alternatywne metody rozwiązywania sporów. Burze mózgów i generowanie rozwiązań. Symulacje negocjacji, co wspiera osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się:

- **P_U01** – Potrafi zastosować zdobytą wiedzę w praktyce w kontekście komunikacji biznesowej. Umiejętnie opracowuje etapy komunikacji i projektuje proces negocjacji. Implementuje właściwą strategię negocjacyjną w zależności od typu partnera;
- **P_U02** – Potrafi na bieżąco reagować i korygować błędy popełniane w trakcie negocjacji.

Przy realizacji zajęć z przedmiotu *Nowe trendy na rynku usług turystycznych* – w ramach tematów: Co motywuje do podróżowania?, Co demotywuje potencjalnych turystów, Jak podróżują ludzie – turystyka zorganizowana vs. indywidualna, Nadmierna turystyka (overtourism) / Metody zarządzania ruchem turystycznym w destynacjach – tworzenie alternatywnych ofert turystycznych i sposobów jej ograniczenia. ESG – jak sprawić, by podróże były bardziej zrównoważone? czy Bariery w rozwoju turystyki – opracowanie metod przeciwdziałania ograniczeniom. Jak poszerzyć ofertę turystyczną – z perspektywy touroperatora i kierunku turystycznego – praca w grupach. Kreowanie nowoczesnych produktów turystycznych w oparciu o najnowsze trendy – wykorzystywany jest dorobek zawodowy [REDAKTOWANE], który powiązany jest z pracą jako dziennikarz, gdzie relacjonuje i komentuje bieżące trendy na rynku turystycznym w Polsce i na świecie oraz ekspert będąc odpowiedzialny za kontakty z mediami i branżą turystyczną w Polsce i za granicą, co wspiera osiągnięcie efektu uczenia się:

- **P_U02** – Potrafi proponować rozwiązania aktualnych problemów w turystyce oraz tworzyć produkt uwzględniający potrzeby odbiorców oraz uwarunkowania obszaru recepcji turystycznej, współpracując w zespole.

Długoletnie doświadczenie zawodowe [REDAKTOWANE] jako pilota wycieczek, rezydenta turystyczny, szefa personelu destynacyjnego oraz trenera szkoleń wewnętrznych i zewnętrznych w Kadry Turystyki Sp. Z o.o., gdzie od 2015 r. pełni funkcję Prezesa Zarządu, posłużyło wzbogaceniu treści przedmiotu *Obsługa klienta w destynacji turystycznej*, w tym warsztaty - w szczególności w realizacji takich tematów jak: Obowiązki zawodowe pilota wycieczek, rezydenta turystycznego, animatora czasu wolnego. Przykładowy grafik pracy/rozkład dnia. Komunikaty w obsłudze klienta w destynacji turystycznej: powitanie, organizacja dnia, program aktywności, itd.). Techniki sprzedaży wycieczek lokalnych, co w konsekwencji służy osiągnięciu przez studentów efektów uczenia się przedmiotowych i w konsekwencji efektu szczegółowego, tj.:

- **P_U02** – Potrafi zaprezentować wybraną wycieczkę fakultatywną zgodnie z zasadami wystąpień publicznych i technik sprzedaży.

Wymienione przykładowe zajęcia i ich treści związane są z praktyką zawodową branży turystycznej, rekreacyjnej i hotelarskiej zapewniają przygotowanie studentów do działalności zawodowej, w obszarach zawodowego rynku pracy właściwego dla kierunku „turystyka i rekreacja”, a więc do prowadzenia działalności związanych z organizacją wypoczynku, poprawą jakości życia, aktywizacją fizyczną oraz usługami wellness i Spa o charakterze pielęgnacyjnym i relaksacyjnym związanej z zawodem pilota

wycieczek / przewodnika turystycznego, rezydenta biura podróży, specjalisty ds. turystyki, managera obiektów hotelarskich, konsultanta ds. rozwoju turystyki w samorządach lub instytucjach publicznych.

Zgodnie z przyjętymi założeniami programowymi w procesie kształcenia dla profilu praktycznego, dokłada się starań na rzecz dywersyfikacji **metod kształcenia, umożliwiających studentom rozwijanie umiejętności praktycznych**, polegających m.in. na wykorzystaniu case study, projektów indywidualnych i zespołowych, zadań problemowych, zadań indywidualnych – praca nad organizacją wypoczynku, poprawą jakości życia, aktywizacją fizyczną oraz usługami wellness i Spa o charakterze pielęgnacyjnym i relaksacyjnym oraz tworzenie produktu turystycznego, klasyfikowanie atrakcyjności danego regionu, organizowanie różnych form turystyki i rekreacji, analizowanie usług oferowanych przez obiekty turystyczne, stosowanie instrumentów marketingowych, symulacje, scenki rodzajowe, praca w małych grupach, komunikacji interpersonalnej. Zaawansowane metody i techniki informacyjno-komunikacyjne z wykorzystaniem programów komputerowych, stosowane są w ramach ćwiczeń, i tak na przykład **na studiach I stopnia**: *Marketing usług turystycznych, Podstawy finansów przedsiębiorstwa turystycznego, Obsługa ruchu turystycznego, Informatyka w zarządzaniu biznesem turystycznym, Obsługa klienta w destynacji turystycznej, Nowe trendy na rynku usług turystycznych* pozwalają studentom na zapoznanie się z stosowanymi współcześnie narzędziami w działalności zawodowej. Studenci zostają zapoznani też w zakresie ekonomicznych aspektów działalności zawodowej poprzez treści przedmiotu: *Zarządzanie zasobami ludzkimi w turystyce, Zarządzanie jakością w turystyce, Zarządzanie marką w biznesie turystycznym, Zarządzanie ośrodkiem wellness & SPA, Zarządzanie w przedsiębiorstwie hotelarskim i gastronomicznym, Gospodarka turystyczna*. Studenci zostają zapoznani też z zasadami prawa autorskiego poprzez przedmiot *Podstawy prawa i ochrona własności intelektualnej* oraz z wymogami stawianymi podmiotom prowadzącym działalność gospodarczą w branży turystycznej i hotelarskiej i zasadami zawierania umów poprzez przedmiot *Prawo w turystyce i hotelarstwie* oraz treści wymienionych przedmiotów.

Metody kształcenia dostosowywane są na poziomie modułu zarówno do formy zajęć, jak i do określonych efektów uczenia się, a także w kształceniu zdalnym dostosowane są do stosowanych narzędzi i technik kształcenia na odległość, jak np. udostępnienie pulpitu, praca w pokojach. I tak: efekty uczenia się w zakresie wiedzy realizowane są przede wszystkim metodą wykładu, wykładu z wykorzystaniem elementów multimedialnych, wykładu z elementami dyskusji, dyskusji problemowej, dyskusji ukierunkowanej, a także metodą konwersatorium z wykorzystaniem technik audiowizualnych, pogadanki. Wykłady umożliwiają osiągnięcie m.in. efektów: **na studiach I stopnia K_W03** (zna w zaawansowanym stopniu systematykę turystyki – rodzaje i formy turystyki oraz ich zastosowanie w praktyce turystycznej) na przedmiotach: *Podstawy turystyki, Geografia turystyczna, Obsługa ruchu turystycznego*.

Efekty uczenia się w zakresie umiejętności i kompetencji społecznych osiąmane są na ćwiczeniach, konwersatoriach, seminariach i w trakcie praktyk zawodowych z wykorzystaniem metod analitycznych, symulacyjnych i projektowych. Do najczęściej stosowanych metod kształcenia w zakresie kompetencji turystycznych należą metody takie jak: metoda warsztatowa, praca z wykorzystaniem specjalistycznego oprogramowania, metoda instruktażowa, praca z klientem, zadania problemowe, metoda problemowa, studium przypadku, analiza, projekt indywidualny, zespołowy, metoda „burzy mózgów”, prezentacje, metody symulacyjne, które pozwalają na **osiąganie m.in. takich efektów jak: na studiach I stopnia K_U02** (umie ocenić rangę regionu turystycznego oraz wskazać czynniki stanowiące o jego atrakcyjności) na przedmiotach: *Historia architektury i sztuki, Podstawy turystyki, Krajoznawstwo, Zarządzanie ekologią i zrównoważonym rozwojem*. Do kształtowania umiejętności analitycznych, komunikacyjnych, prac zespołowych wykorzystywane są takie metody jak dyskusja, analiza, praca w grupie, burza mózgów, case study.

Stosowane metody dydaktyczne umożliwiają dostosowanie ich do potrzeb studentów z niepełnosprawnością poprzez na przykład przygotowanie odpowiednich materiałów dydaktycznych (np. w powiększonej czcionce), uwzględniających również kształcenie zdalne oraz pracę indywidualną, dostosowanie tempa zajęć do możliwości studenta, pozwolenie na korzystanie z dodatkowego sprzętu: laptopa, lupy, powiększalnika, notatnika brailowskiego; odczytywanie lub omawianie wyświetlanego tekstu; opisywanie wizualnej rzeczywistości (informacje zawarte na, slajdach, w tabelach), informowanie z wyprzedzeniem (najlepiej drogą elektroniczną) o zmianie miejsca odbywania się zajęć lub ich terminu, by umożliwić swobodne dotarcie na zajęcia osobom nieznającym nowej lokalizacji. Studentowi z niepełnosprawnością Dziekan może przyznać na jego wniosek prawo do Indywidualnej Organizacji Studiów (IOS) – indywidualny sposób realizacji i rozliczania programu studiów w danym roku

akademickim niezależnie czy jest to forma zdalnego kształcenia, czy z bezpośrednim udziałem studenta i nauczyciela akademickiego. W porozumieniu z prowadzącymi poszczególne przedmioty ustalany jest sposób uczestnictwa studenta w zajęciach dydaktycznych, formy ich zaliczania oraz realizowania innych obowiązków studenckich. Indywidualna Organizacja Studiów umożliwia osiągnięcie efektów uczenia się określonych w programie studiów. Należy tu również wspomnieć o metodach i technikach kształcenia na odległość, które wykorzystują technologię komunikacji elektronicznej, tj. usługę internetową MS Teams opartą na platformie Microsoft 365, umożliwiającą wykorzystanie analogicznych metod jak w kształceniu z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich i studentów.

Na kierunku „turystyka i rekreacja” wykorzystywane są następujące formy zajęć: wykłady, konwersatoria, ćwiczenia, warsztaty, laboratoria, lektoraty, seminaria oraz praktyki. Dobór form i metod kształcenia sprzyja aktywizacji studentów do kształtowania umiejętności praktycznych przy wykorzystaniu odpowiednich metod i narzędzi oraz osiąganiu przez nich umiejętności zawodowych i kompetencji społecznych przydatnych w pracy zawodowej, motywuje ich do aktywnego udziału w procesie nauczania i uczenia się oraz umożliwiają studentom osiągnięcie efektów uczenia się. W programie przewidziano zajęcia związane z kształtowaniem kompetencji zawodowych (w tym seminaria, ćwiczenia, konwersatoria) przygotowujące studentów do prowadzenia działalności zawodowej w zakresie turystyki i rekreacji. Niektóre przedmioty, dotyczące szczególnie rozległej tematyki, realizowane są jednocześnie w formie wykładów/ konwersatoriów i towarzyszących im ćwiczeń. Kładziony jest duży nacisk na możliwie szerokie aktywne włączanie studentów w prowadzone zajęcia. **Cechą szczególną zajęć kształtujących umiejętności praktyczne na kierunku „turystyka i rekreacja” jest pełna aktywność studentów. Proporcja liczby godzin zajęć aktywizujących studentów na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych, w tym m.in. konwersatoriów, ćwiczeń, lektoratów, seminariów na poszczególnych specjalnościach, do ogólnej liczby godzin z bezpośrednim udziałem nauczyciela akademickiego i studentów kształtuje się na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych powyżej 50% ogółu zajęć.**

Znaczący udział zajęć aktywizujących tj. prowadzonych w formie ćwiczeń, warsztatów, laboratoriów, praktyk lub konwersatorium, pozwala na skuteczne realizowanie treści zajęć, które prowadzą do osiągnięcia przez studentów kompetencji zawodowych, umiejętności praktycznych i zapewniają przygotowanie do działalności zawodowej/gospodarczej.

Grupy zajęciowe – ćwiczeniowe (audytoryjne) liczą maksymalnie 35 osób, co pozwala na efektywną pracę ze wszystkimi studentami w trakcie zajęć, natomiast grupy w ramach zajęć językowych oraz specjalnościowe liczą maksymalnie 20 osób. Grupy seminaryjne również liczą max. 16 studentów.

Harmonogram zajęć na studiach stacjonarnych, w przypadku ich uruchomienia przewiduje zajęcia od poniedziałku do piątku na ogół w godzinach od 8 do 18-tej. Z kolei na studiach niestacjonarnych zajazdy odbywają się co dwa tygodnie. Zajęcia odbywają się w soboty i w niedziele w godzinach 8.00 – 21.00. Bloki zajęć podczas zjazdów nie przekraczają 4 godzin z jednym prowadzącym. Przerwy między blokami trwają najczęściej około 15 minut, z jedną przerwą nie dłuższą niż 30 minut, przeznaczoną na zjedzenie posiłku. Takie rozplanowanie zajęć z jednej strony zapewnia studentom możliwość odpoczynku i regeneracji, z drugiej zapewnia efektywne wykorzystanie czasu przeznaczonego na nauczanie.

Głównym celem **studenckich praktyk zawodowych** na studiach o profilu praktycznym jest stworzenie możliwości do praktycznego zastosowania wiedzy zdobytej w czasie studiów, odniesienie jej do warunków instytucji/organizacji, w których odbywa się praktyka, pogłębienie jej o aspekty praktyczne, nabywanie, rozwijanie oraz doskonalenie umiejętności praktycznych, a także nabywanie kompetencji społecznych – w tym kompetencji niezbędnych do wykonywania zawodu związanego z kierunkiem studiów „turystyka i rekreacja”. Praktyka umożliwia poznanie realnych warunków i zadań realizowanych w działalności zawodowej oraz zorientowanie się w wymaganiach rynku pracy i pracodawców. Dzięki praktykom studenci bezpośrednio pozyskują doświadczenie zawodowe i praktyczną wiedzę pomocną w pogłębianiu treści kształcenia podczas zajęć dydaktycznych na Uczelni. Zapoznają się z funkcjonowaniem Organizacji, które mogą być w przyszłości miejscem pracy absolwentów, doskonalią umiejętności zastosowania wiedzy specjalistycznej w sytuacjach zawodowych poprzez zadania praktyczne, przygotowują się do samodzielności i odpowiedzialności za powierzone im zadania, kształtują umiejętności zawodowe związane z miejscem odbywania praktyki, poznają metody, formy oraz narzędzia organizacji i sposobu planowania pracy związane bezpośrednio z miejscem odbywania praktyki związanym z działalnością zawodową w zakresie turystyki i rekreacji. W przypadku, gdy miejsce praktyki tworzy warunki do realizacji odpowiedniej pracy dyplomowej, zadaniem studenta jest zapoznanie się z

organizacją pracy instytucji/firmy/przedsiębiorstwa, praktyką turystyczną i działalnością zawodową związaną z branżą turystyczną, rekreacyjną i hotelarską oraz zasadami funkcjonowania tych działów, których zakres celów i działań jest powiązany z tematyką pracy dyplomowej, zapoznanie się ze źródłami informacji odpowiadających zakresowi pracy dyplomowej i zasadami ich pozyskiwania oraz zebranie informacji i materiałów do realizacji pracy dyplomowej.

Praktyki zawodowe na studiach I stopnia realizowane są w IV i V semestrze, w łącznym wymiarze 6 miesięcy (750 godzin zegarowych), którym przypisano 30 punktów ECTS.

Zasady odbywania praktyk, sposób monitorowania i weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się przypisanych praktykom zawodowym regulują: obowiązująca w ramach WSZJK procedura P-11 oraz Regulamin Studenckich Praktyk Zawodowych na kierunku „turystyka i rekreacja”. Uwzględniają one m.in. hospitację praktyk, nie mniej niż 20% praktyk realizowanych w danym roku akademickim.

Student zobowiązany jest do odbycia praktyk w wymiarze określonym w planie i programie studiów dla kierunku „turystyka i rekreacja”. Efekty uczenia się i zadania zostały określone w sylabusach i programie praktyk zawodowych. Praktyki mogą się odbyć w jednej z organizacji/instytucji, z którymi Uczelnia ma podpisane stosowne umowy i które znajdują się w ofercie praktyk studenckich przedstawionej przez Akademickie Biuro Karier. Student może także samodzielnie wybrać organizację lub instytucję, w kraju lub za granicą, pod warunkiem, że jej profil działania umożliwia studentowi zrealizowanie programu praktyk i osiągnięcie założonych efektów uczenia się, a także, że spełnia kryteria oceny miejsc praktyk ustalone przez Uczelnię. Kryteria te uwzględniają: pozycję instytucji na rynku, możliwość osiągnięcia zakładanych efektów uczenia się, tj. profil i zakres działania, strukturę organizacyjną, infrastrukturę odpowiadającą współczesnym wymogom rynku pracy, kwalifikacje zatrudnionych, doświadczenie we współpracy z uczelniami wyższymi, możliwość zapewnienia Opiekuna Zakładowego, umożliwienie opieki nad praktykantem również przez Pełnomocnika Dziekana ds. praktyk z ramienia Uczelni.

Merytoryczny nadzór nad praktykami z ramienia Uczelni sprawuje Pełnomocnik Dziekana ds. praktyk powołany przez Rektora (na wniosek dziekana) posiadający odpowiednie kwalifikacje, w tym doświadczenie zawodowe, który m.in. akceptuje (na podstawie przyjętych w Uczelni kryteriów oceny miejsc praktyk) miejsce odbywania praktyk, dokonuje hospitacji praktyk oraz zatwierdza program praktyk oraz dokonuje zaliczenia praktyki. Przed rozpoczęciem praktyk studenci zgłaszają się do dyrekcji organizacji/instytucji przyjmującej studenta na praktyki oraz wyznaczonego Opiekuna Praktyk z ramienia organizacji/instytucji przyjmującej w celu ustalenia dokładnego przebiegu praktyk. W przypadku gdy wybrana organizacja/ instytucja nie ma podpisanego z Uczelnią porozumienia o praktykach, konieczne jest podpisanie stosownej Umowy i przekazanie organizacji/instytucji przyjmującej studenta Regulaminu Studenckich Praktyk Zawodowych. Po rozpoczęciu praktyki, w ciągu pierwszego tygodnia jej trwania, studenci zgłaszają się do Pełnomocnika Dziekana ds. praktyk z ramienia uczelni w celu poinformowania o terminowym jej rozpoczęciu.

Organizacje/instytucje przyjmujące studentów na praktyki muszą nie tylko odpowiadać profilem działalności kierunkowi studiów, ale, zgodnie z przyjętymi kryteriami zatwierdzania miejsc praktyk, także posiadać infrastrukturę, która jest nowoczesna i odpowiada wymogom rynku pracy i umożliwi studentom osiągnięcie efektów uczenia się. Każda organizacja, w której studenci odbywają praktyki, przechodzi ocenę merytoryczną w formie kwestionariusza, w której oceniana jest zarówno infrastruktura instytucji, wykształcenie i doświadczenie pracowników, charakter i zakres działalności oraz doświadczenie w pracy ze studentami. Do instytucji, które współpracują z Społeczną Akademią Nauk w Łodzi, w zakresie praktyk studenckich należą firmy o różnym profilu działalności związanej z branżą turystyczną, rekreacyjną czy hotelarską, np.: Hotel „Warsaw Marriott”, Royal Bristol Warszawa, Sakana Restaurant, Hilton Warsaw City Hotel, Karmello Chocolatier, Double Tree by Hilton Hotel & Conference Centre Warsaw, Circus Family Kraków, Muzeum Wsi Radomskiej, Muzeum Regionalne w Łukowie, Pałac Rozalin oraz Atlantica Imperial Resort i Atlantica Holiday Village (Rodos, Grecja).

Pracownik, który nadzoruje praktykę z ramienia Organizacji, w której odbywa się praktyka posiada wyższe wykształcenie oraz pełne kwalifikacje umożliwiające nadzór nad studentem w zakresie wykonywania przez niego określonych w programie praktyk zadań. Do zadań Opiekuna należy m.in. zapoznanie studenta z zakresem prowadzonej działalności organizacji/instytucji, udostępnienie niezbędnych materiałów i środków do wykonania postawionych zadań, sprawowanie opieki merytorycznej nad studentem i konsultowanie wykonywanych przez niego zadań a także wspomaganie w tworzeniu dobrego klimatu pracy i właściwych relacji w miejscu odbywania praktyki. Warunkiem

zaliczenia praktyk jest osiągnięcie wszystkich założonych efektów uczenia się, udokumentowane przez studenta w Dzienniczku praktyk, w postaci raportu specyfikującego przebieg praktyk i realizowane przez studenta w trakcie praktyk zadania. Opiekun praktyk z ramienia organizacji/institucji przyjmującej weryfikuje osiągnięcie przez studenta każdego efektu uczenia się, potwierdza podpisem i pieczęcią osiągnięcie założonych efektów uczenia się w Dzienniczku praktyk oraz przedstawia opinię na temat postawy i pracy studenta. Uczelnia w 2020 roku, zgodnie ze stanowiskiem interpretacyjnym Prezydium PKA, wdrożyła zmianę zasad zaliczania praktyk zawodowych wprowadzając zaliczenie praktyk na ocenę. Ocenę praktyk, w tym programu praktyk przypisanych im efektów uczenia się i organizacji praktyk oraz pracy Opiekuna dokonują władze uczelni poprzez analizy wyników hospitacji oraz pozyskiwanych opinii od pracodawców. Studenci oceniają praktyki w ramach badań ankietowych dotyczących oceny jakości zajęć, a także spotkań z dziekanami.

Zalecenia dotyczące kryterium 2 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę

BRAK

Kryterium 3. Przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie

Zasady, warunki, tryb postępowania przy rekrutacji studentów na studia oraz termin rozpoczęcia i zakończenia rekrutacji określa Uchwała Senatu Społecznej Akademii Nauk z siedzibą w Łodzi Nr 5 z dnia 6 maja 2024 roku w sprawie: warunków i trybu rekrutacji na studia w Społecznej Akademii Nauk z siedzibą w Łodzi na rok akademicki 2025/2026. Uchwała ta określa m.in. niezbędne dokumenty, wymagane w procesie rekrutacji, w tym: wypełnione zgłoszenie rekrutacyjne oraz kopię świadectwa dojrzałości w przypadku studiów I stopnia lub kopię ukończenia studiów wyższych (I, II stopnia lub jednolitych studiów magisterskich) - w przypadku rekrutacji na studia II stopnia. Proces rekrutacyjny wspomagany jest procedurą WSZJK - Procedura jakości „P-01 *Nabór kandydatów na studia*”. Celem procedury jest zapewnienie prawidłowego, zgodnego z regulacjami prawnymi oraz przyjętymi w Uczelni zasadami, przebiegu rekrutacji na studia. Postępowanie kwalifikacyjne przeprowadzają Komisje Rekrutacyjne powołane na czas trwania rekrutacji, przez Rektora. Przewodniczącym Komisji jest nauczyciel akademicki ze stopniem co najmniej doktora. Do zadań Komisji należy m.in: przeprowadzanie postępowania kwalifikacyjnego na podstawie dokumentów odpowiadających wymogom rekrutacji. Komisja Rekrutacyjna zapoznaje się z treścią „Podania/kwestionariusza w sprawie przyjęcia na studia” oraz z dokumentami złożonymi przez kandydata na studia oraz dokonuje ich oceny. Uchwała Senatu SAN w sprawie zasad rekrutacji na studia przewiduje, że przy przyjmowaniu **kandydatów na studia I stopnia**, kierunek „turystyka i rekreacja”, brane są pod uwagę wyniki egzaminów maturalnych z przedmiotów: język obcy nowożytny (na poziomie B1), matematyka oraz jeden przedmiot do wyboru: historia, wiedza o społeczeństwie lub geografia. Jeśli egzamin z danego przedmiotu zdawany był na dwóch poziomach, pod uwagę brany jest wynik korzystniejszy. Szczególne preferencje mają kandydaci posiadający świadectwo maturalne z wyróżnieniem i laureaci olimpiad i/lub konkursów przedmiotowych. Lista kandydatów zakwalifikowanych do przyjęcia na kierunek „turystyka i rekreacja” tworzona jest według kolejności uzyskanych w postępowaniu rekrutacyjnym sumy punktów, zgodnie z planowanymi limitami przyjęć.

Ponadto kandydat na studia w Społecznej Akademii Nauk powinien posiadać kompetencje cyfrowe umożliwiające kształcenie na wybranym kierunku studiów. Podczas studiowania na kierunkach prowadzonych w SAN wymagana jest umiejętność obsługi: edytorów tekstu (np. Microsoft Word, Libre Office Writer), arkuszy kalkulacyjnych (np. Microsoft Excel, Libre Office Calc), poczty elektronicznej (za pomocą przeglądarek internetowych lub klientów pocztowych), a w przypadku kształcenia na odległość dodatkowo: narzędzi pracy zespołowych (np. Microsoft Teams), programów umożliwiających kształcenie na odległość i sprawdzanie wiedzy na odległość (np. Moodle). W przypadku trudności Uczelnia udziela wszystkim potrzebującym studentom odpowiedniego wsparcia w doskonaleniu kompetencji cyfrowych oraz dostępu do odpowiedniego sprzętu.

Po przeprowadzeniu weryfikacji złożonych przez kandydatów dokumentów, Komisja Rekrutacyjna dokonuje selekcji kandydatów w oparciu o przyjęte kryteria i podejmuje decyzję o ich przyjęciu na studia, a następnie zawiadamia kandydatów, w formie decyzji, o wynikach postępowania kwalifikacyjnego.

O przyjęcie na studia mogą starać się także kandydaci, którzy studiowali na takim samym lub zbliżonym z uwagi na program studiów kierunku w innej Uczelni i chcieliby uzyskać przeniesienie

swoich osiągnięć i podjąć studia w SAN. Zasady uznawania efektów uczenia się i okresów kształcenia uzyskanych w innej Uczelni, w tym zagranicznej, określa Regulamin studiów oraz Uchwała Senatu Społecznej Akademii Nauk z siedzibą w Łodzi nr 15 z dnia 27 września 2019 r. w sprawie przenoszenia i uznawania efektów uczenia się.

Zgodnie z zapisami uchwały, student może ubiegać się o przepisanie oceny z przedmiotu zaliczonego w innej uczelni lub na innym kierunku studiów oraz przypisanych tym zajęciom punktów ECTS (przy czym liczba ECTS przypisana danemu modułowi powinna być taka, jak w SAN), a jeden punkt ECTS odpowiada średnio 25-30 godzinom pracy studenta zarówno w bezpośrednim kontakcie z nauczycielem jak i w ramach jego indywidualnej pracy, tj. nakładowi pracy niezbędnemu do uzyskania zakładanych efektów uczenia się. Procedura przeniesienia oceny z przedmiotu rozpoczyna się od złożenia przez studenta podania w dziekanacie z dołączonym potwierdzeniem zaliczenia przedmiotu i informacją o treściach kształcenia, formie zajęć, wymiarze czasowym i zdobytych punktach ECTS. Decyzję o uznaniu efektów uczenia się i przypisanych punktach ECTS podejmuje Dziekan. Dziekan może wystąpić z prośbą o zaopiniowanie podania przez nauczyciela odpowiedzialnego za przedmiot, a jeśli opinia jest pozytywna, podejmuje decyzję dotyczącą przepisania oceny oraz dokonuje odpowiednich wpisów.

Uczelnia przewiduje również przyjęcie na studia zgodnie z art. 69 Ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce przez potwierdzanie efektów uczenia się, w tym także możliwość zaliczenia części programu studiów na podstawie doświadczenia zawodowego, odbytych kursów i staży z uwzględnieniem trybu i wymogów art. 71 Ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce. Procedury potwierdzania efektów uczenia się uzyskanych poza systemem studiów regulowane są przez Regulamin potwierdzania efektów uczenia się przyjęty przez Senat Społecznej Akademii Nauk w Łodzi – uchwałą nr 4 z 27 września 2019 roku. Zasady zakładają, iż w wyniku potwierdzenia efektów uczenia się można zaliczyć nie więcej niż 50% punktów ECTS przypisanych do zajęć objętych programem studiów. O kolejności przyjęcia na studia decyduje wynik potwierdzenia efektów uczenia się. Liczba studentów, którzy zostali przyjęci na studia na podstawie potwierdzenia efektów uczenia się, nie może być większa niż 20% ogólnej liczby studentów na danym kierunku, poziomie i profilu. Procedura rozpoczyna się od złożenia przez wnioskodawcę wniosku o potwierdzenie efektów uczenia się, do którego dołącza dowody pozwalające na ocenę wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych (m.in. dokumenty potwierdzające staż pracy z opisem stanowiska pracy i zakresu obowiązków lub zaświadczenia, świadectwa i certyfikaty dotyczące ukończonych kursów i szkoleń lub potwierdzenia odbytych staży). W ciągu 14 dni od daty wpłynięcia wniosku Rektor powołuje Komisję ds. Potwierdzania Efektów Uczenia się (Kds. PEU), w której skład wchodzi minimum cztery osoby posiadające co najmniej stopień naukowy doktora, w tym co najmniej dwie posiadające dorobek naukowy lub doświadczenie zawodowe w zakresie programu studiów na kierunku, którego dotyczy wniosek. W pracach Komisji mogą uczestniczyć także nauczyciele akademicki prowadzący zajęcia, o zaliczenie których i potwierdzenie efektów ubiega się wnioskodawca. Zadaniem Komisji jest weryfikacja i potwierdzanie efektów uczenia się, w tym wyznaczenie terminu i zgodnej z sylabusem formy potwierdzenia efektów uczenia się – np. egzaminu, odrębnie dla każdego z przedmiotów wskazanych przez wnioskodawcę we wniosku. W uzasadnionych przypadkach Komisja może postanowić o innej formie weryfikacji efektów uczenia się niż ta wskazana w sylabusie przedmiotu. Weryfikacja efektów uczenia się w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych powinna uwzględniać warunki określone w sylabusach przedmiotów, których wniosek dotyczy. Weryfikacji i oceny efektów, o których potwierdzenie ubiega się Kandydat, dokonują nauczyciele akademicki prowadzący wskazane we wniosku i zaakceptowane przez Komisję przedmioty. Na podstawie wyników weryfikacji Komisja podejmuje ostateczną decyzję o potwierdzeniu efektów uczenia się o przyjęciu wnioskodawcy na studia. Przyjęcie na studia następuje w drodze wpisu na listę studentów. Odmowa przyjęcia na studia następuje w drodze decyzji administracyjnej. Od decyzji Komisji przysługuje odwołanie do Rektora. Pozytywna decyzja umożliwia kandydatowi podjęcie studiów według indywidualnego planu i programu studiów. Kierunek „turystyka i rekreacja” o profilu praktycznym prowadzony w Społecznej Akademii Nauk w Łodzi otrzymał pozytywną ocenę jakości kształcenia, wydaną w 2018/2019 przez PPKA Uchwałą nr 861/2019 z dnia 28.11.2019 r., w związku z tym, posiadał uprawnienia do potwierdzania efektów uczenia się.

Osiągnięcie końcowych efektów uczenia się, dla wszystkich studentów kierunku „turystyka i rekreacja”, weryfikowane jest w procesie dyplomowania, na który składa się realizacja seminarium dyplomowego, przygotowanie i ocena pracy dyplomowej (licencjackiej) oraz egzamin dyplomowy. Proces dyplomowania weryfikuje z jednej strony zdobytą przez studenta wiedzę, a z drugiej strony umiejętności

wykorzystania tej wiedzy do rozwiązania w pracy dyplomowej problemu badawczo-praktycznego związanego z zakresem kierunku. Kluczowym kryterium w doborze tematu pracy dyplomowej – licencjackiej, przy zachowaniu inicjatywy ich przyszłych autorów, jest wymagany związek z jedną z dyscyplin, do której przyporządkowany jest kierunek „turystyka i rekreacja”. Problematyka pracy powinna bezpośrednio odnosić się do zakresu programowego kierunku oraz wybranej przez studenta specjalności. Ustalenie tematu pracy jest dokonywane wspólnie przez promotora i dyplomanta w trakcie pierwszego semestru seminarium dyplomowego. Promotorem pracy dyplomowej na kierunku „turystyka i rekreacja” może być nauczyciel akademicki posiadający co najmniej stopień doktora i dorobek naukowy z zakresu dyscyplin nauki o zarządzaniu i jakości, geografia społeczno- ekonomiczna i gospodarka przestrzenna, nauki o kulturze fizycznej i aktualnie prowadzący badania naukowe. Przy doborze promotorów uwzględnia się również, w uzasadnionych przypadkach, z uwagi na praktyczny profil studiów jako uzupełnienie kwalifikacji dorobek zawodowy w obszarze turystyki i rekreacji. Istotne znaczenie w procesie dyplomowania ma także doradztwo na seminarium dyplomowym oraz uzupełniających konsultacjach - zwłaszcza, we wstępnym jego etapie, pod kątem wynikającym z wyboru zakresu tematycznego pracy i dostępności źródeł - aby zachęcać studentów do wyboru tematów badawczych o aktualnej problematyce odpowiadających ich zainteresowaniom, ale i możliwych do zrealizowania. Po zakończeniu procesu wyboru tematu prac dyplomowych w danej grupie seminaryjnej, promotor składa Dziekanowi listę tematów prac dyplomowych. Przedłożone tematy prac dyplomowych podlegają zatwierdzeniu od roku akademickiego 2019/2020 w Komisji Programowej.

Prace licencjackie na kierunku „turystyka i rekreacja” na profilu praktycznym są pracami badawczymi z odpowiednim do poziomu kształcenia zakresem analitycznym z wykorzystaniem właściwych metod badawczych odpowiednich do stopnia/poziomu kształcenia, rozwiązującymi określony w pracy problem praktyczny, jak i odzwierciedlającymi aktualny stan wiedzy i jej zastosowań z zakresu dyscyplin naukowych: nauki o zarządzaniu i jakości, geografia społeczno- ekonomiczna i gospodarka przestrzenna oraz nauki o kulturze fizycznej, a także praktyki turystycznej realizowanymi pod opieką Promotorów. Są też prace stanowiące studium przypadku.

Na studiach pierwszego stopnia od dyplomanta oczekuje się opanowania poprawnej (zgodnej z zasadami dyplomowania dla kierunku „turystyka i rekreacja”) techniki pisania prac dyplomowych, wykazania się znajomością literatury przedmiotu oraz w zaawansowanym stopniu wiedzy dotyczącej zagadnień związanych z tematyką pracy. Dodatkowo student ma za zadanie opanować szereg umiejętności związanych z przygotowaniem pracy dyplomowej, m.in.: samodzielnego planowania pracy, samodzielnej realizacji zakładanej jej struktury, umiejętność semantycznej analizy tekstu oraz wnioskowania w oparciu o typy rozumowania dedukcyjnego i indukcyjnego, panowania nad spójnością wyводу, a także prezentacji treści pracy zgodnej z zasadami logiki i gramatyki. Zakłada się tym samym, że proces dyplomowania na studiach pierwszego stopnia służy do rozwiązania prostego problemu praktycznego przy pomocy poznanych metod i narzędzi typowych dla dyscyplin: nauki o zarządzaniu i jakości, geografia społeczno- ekonomiczna i gospodarka przestrzenna oraz nauki o kulturze fizycznej.

Tematyka dotychczas przygotowanych prac licencjackich na studiach I stopnia kierunku „turystyka i rekreacja” obejmowała m.in. taką tematykę jak: „Rola technologii w turystyce - wpływ aplikacji mobilnych i platform rezerwacyjnych na zarządzanie biurem podróży Itaka”, „Wpływ turystyki filmowej na rozwój wybranych destynacji”, „Istota gościnności i jej znaczenie w pozyskiwaniu gości w obiekcie gastronomiczno-hotelarskim Pałac Rozalin”, „Zarządzanie doświadczeniem gościa: Personalizacja usług hotelowych i ich wpływ na lojalność gości”, „Muzea gastronomiczne jako atrakcje turystyczne na przykładzie Polski i świata” czy „Proekologiczne rozwiązania w obiektach gastronomicznych na przykładzie ukraińskiej sieci restauracji „Hi”, „Zarządzanie zrównoważonym rozwojem na przykładzie przedsiębiorstw świadczących usługi transportowe”, „Rekrutacja i selekcja jako element zarządzania zasobami ludzkimi, na przykładzie hoteli 3- i 5- gwiazdkowych”, „Wykorzystanie mediów społecznościowych w zarządzaniu relacjami z klientem w branży hotelarskiej”, „Zarządzanie działalnością promocyjną gospodarstw agroturystycznych”, „Zarządzanie ofertą produktową prywatnych ogrodów pokazowych jako nowych destynacji i przedsięwzięć turystycznych”, „Zarządzanie jakością usług na przykładzie sieci kawiarni Costa Coffee”, „Nowoczesne trendy w gastronomii na przykładzie restauracji Nuta”.

Każda złożona do obrony praca dyplomowa podlega sprawdzeniu antyplagiatowemu w systemie JSA (Jednolity System Antyplagiatowy). Jednolity System Antyplagiatowy ustala Procentowy Rozmiar Podobieństwa, który wskazuje na poziom podobieństwa badanej pracy do:

- innych prac umieszczonych w Ogólnopolskim Repozytorium Pisemnych Prac Dyplomowych;
- dokumentów pochodzących z innych źródeł porównania (Internet, akty prawne, uczelniane bazy referencyjne).

Przez podobieństwo rozumie się wystąpienie fraz zawierających co najmniej 20 kolejnych wyrazów. Prace dyplomowe niespełniające kryteriów, nie mogą być dopuszczone do egzaminu dyplomowego. Każda z prac dyplomowa podlega recenzji. Recenzentem pracy dyplomowej (licencjackiej) może być osoba posiadająca tytuł naukowy lub stopień naukowy posiadająca dorobek naukowy związany z zakresem tematycznym planowanej do recenzji pracy dyplomowej. Przy doborze recenzenta może być także brane pod uwagę doświadczenie zawodowe z zakresu turystyki, rekreacji i hotelarstwa. Recenzenta pracy dyplomowej wyznacza dziekan po konsultacji z Kierownikiem Zakładu. Funkcję recenzenta może pełnić nauczyciel akademicki, który został wskazany przez Dziekana do pełnienia tej funkcji poprzez zlecenie wykonania recenzji pracy dyplomowej.

Egzamin dyplomowy na studiach I stopnia student zdaje przed 3 - osobową Komisją Egzaminacyjną, w skład której wchodzi: przewodniczący (dziekan, prodziekan lub osoba wyznaczona przez dziekana, która posiada co najmniej stopień doktora) oraz promotor i recenzent pracy dyplomowej. W trakcie egzaminu dyplomowego, składającego się z dwóch części, student powinien wykazać się wiedzą oraz umiejętnościami z zakresu programu studiów. W pierwszej części dyplomant przedstawia krótką charakterystykę pracy dyplomowej ukazując temat, cel pracy. W kolejnej części, student udziela odpowiedzi na trzy pytania komisji egzaminacyjnej: dwa pytania problemowe z zakresu kierunkowych efektów uczenia się (zagadnienia stanowiące podstawę dla tych pytań podane są studentom do wiadomości na początku roku akademickiego), trzecie związane z tematyką pracy dyplomowej oraz ewentualnie na pytania dodatkowe członków Komisji (nieprotokołowane, dotyczące tematyki pracy). Komisja Egzaminacyjna, biorąc pod uwagę oceny z pracy dyplomowej wystawione przez promotora i recenzenta oraz ocenę z egzaminu dyplomowego, ustala ostateczną ocenę ukończenia studiów dla dyplomanta. Na czas obowiązywania w kraju zagrożenia epidemicznego związanego z COVID-19 prowadzono w SAN procedurę zdalnego dyplomowania. Zasady przeprowadzania zdalnego egzaminu dyplomowego przy użyciu infrastruktury technicznej z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość, w tym audio i video zostały określone w Zarządzeniu nr 1 Rektora Społecznej Akademii Nauk z siedzibą w Łodzi z dnia 28 kwietnia 2020 r. w sprawie przeprowadzania egzaminów dyplomowych z wykorzystaniem technik audio – wideo i gwarantują identyfikację studenta i bezpieczeństwo danych dotyczących studentów. Zasadniczo, zmianie uległa tylko forma przeprowadzenia egzaminu – z tradycyjnej na cyfrową – pozostałe składowe procedury dyplomowania pozostają bez zmian. **Od roku akademickim 2021/2022 w Społecznej Akademii Nauk w Łodzi zniesiono procedurę zdalnego dyplomowania.**

Uczelnia posiada określone **narzędzia monitorowania i oceny postępów studentów**. Jednym z nich jest procedura jakości P-10 (*Określenie efektów uczenia się, monitorowanie i weryfikacja osiągniętych przez studentów efektów uczenia się*), która związana jest z opiniowaniem oraz określaniem efektów uczenia się dla poszczególnych kierunków studiów, zaliczeniem przedmiotów i egzaminów semestralnych, monitorowaniem i weryfikacją zakładanych i osiągniętych przez studentów efektów uczenia się oraz dokumentowaniem i archiwizowaniem wyników osiągania założonych efektów uczenia się. Zgodnie z procedurą monitorowanie i weryfikacja osiągniętych przez studentów efektów uczenia się obejmuje wszystkie kategorie: wiedzę, umiejętności i kompetencje społeczne i jest realizowana na różnych etapach kształcenia poprzez: bieżącą obserwację i ocenę pracy studenta w trakcie realizacji przedmiotu (np. aktywność, projekty indywidualne i zespołowe, prezentacje, udział w dyskusji, praktyk zawodowych, seminarium dyplomowego, egzaminów z poszczególnych przedmiotów, egzaminu dyplomowego, przygotowania pracy dyplomowej). Sposoby weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się założonych dla poszczególnych przedmiotów określone są w sylabusach, a nauczyciel akademicki prowadzący zajęcia jest zobowiązany do ich monitorowania zgodnie z przyjętymi w sylabusie wymogami.

Nauczyciele akademicki - koordynatorzy przedmiotów, opiekunowie seminariów dokonują analizy osiągnięcia zakładanych dla przedmiotu/modułu efektów uczenia się, a wnioski przekazują do Komisji Programowej, która dokonuje przeglądu i analizy otrzymanych materiałów. Na podstawie zebranych danych Komisja Programowa dokonuje analizy skuteczności osiągania efektów uczenia się na kierunku studiów uwzględniając dobór formy prowadzenia zajęć, metod dydaktycznych i formy zaliczenia przedmiotu do zakładanych efektów uczenia się. Ponadto, dokonuje weryfikacji prac etapowych i dyplomowych. W zależności od wyników tych analiz oraz analizy osiągnięć studentów z poszczególnych

przedmiotów, Dział Jakości Kształcenia, Uczelniana Komisja ds. Jakości Kształcenia oraz Komisja Programowa przygotowują podsumowanie zawierające ocenę weryfikacji efektów uczenia się i rekomendacje na kolejny rok akademicki. Mogą one stanowić punkt wyjścia do wprowadzania modyfikacji w programie studiów, w tym efektów uczenia się oraz sposobów monitorowania osiągania przez studentów efektów uczenia się. W wyniku prowadzonego monitorowania i weryfikowania efektów uczenia się, jako przykładowe przeprowadzone działania doskonalące można wskazać: zmiany na poziomie przedmiotowych efektów uczenia się, treści kształcenia dla poszczególnych przedmiotów, metod dydaktycznych, wykorzystywanych narzędzi dydaktycznych zapewniających osiągnięcie zakładanych efektów uczenia się oraz liczbę godzin zajęć.

Narzędziem pomocnym w ocenie postępów studentów jest przeprowadzana co pół roku (w semestrze zimowym i letnim) analiza struktury ocen uzyskanych przez studentów kierunku „turystyka i rekreacja”. Badanie to pozwala na rzetelną ocenę stopnia osiąganych przez studentów efektów, pozwala na refleksję, czy nie występuje nieuzasadniona przewaga jednej z ocen w skali przyjętej dla oceniania, czy struktura ocen nie odnotowuje oczekiwanego ich zróżnicowania, a także uwidacznia problemy studentów z zaliczeniem niektórych przedmiotów, z których nauczyciele wystawiają duży odsetek ocen niedostatecznych lub dostatecznych. Raport ze struktury ocen jest wykorzystywany do poprawy jakości kształcenia, wskazuje na konieczność wglądu w metody nauczania i sposoby weryfikacji poziomu wiedzy i umiejętności na przedmiotach cechujących się nadmierną jednolitością ocen, ale także tych, których zaliczenie sprawia największe trudności. Ostatnia analiza z semestru letniego roku akademickiego 2024/2025 wykazała, że do przedmiotów, z których studenci kierunku „turystyka i rekreacja” otrzymali niskie oceny należą np. *Prawo w turystyce i hotelarstwie* (konwersatorium), *Język obcy* (lektorat), *Socjologia* (konwersatorium) – studia niestacjonarne, *Prawo w turystyce i hotelarstwie* (konwersatorium), *Język obcy* (lektorat), *Marketing usług turystycznych* (wykład i ćwiczenia), *Podstawy rekreacji* (wykład), *Planowanie turystyczne* (konwersatorium), *Nowoczesne metody zarządzania w turystyce* (konwersatorium) – studia stacjonarne.

Prowadzone są działania wspomagające uczenie się studentów, poprzez wprowadzenie fakultatywnych bezpłatnych kursów dla studentów. Do rekomendacji pojawiających się w raporcie z analizy struktury ocen zalicza się: prowadzenie rozmów wyjaśniających ze studentami i nauczycielami odpowiedzialnymi za poszczególne moduły i zajęcia, wnikliwa analiza prac zaliczeniowych i egzaminacyjnych, organizacja spotkań posesyjnych na temat struktury ocen, zasad oceniania i przebiegu sesji egzaminacyjnych.

Ponadto, **Dział Rekrutacji i Dziekanat prowadzą dokładną statystykę liczby kandydatów, osób przyjętych na studia i podejmujących naukę oraz studentów kończących studia.** Zbierane są także informacje na temat ilości studentów skreślonych z listy studentów z powodów formalnych oraz studentów rezygnujących z dalszej nauki (odpływ). Z zebranych danych wynika, że najwyższy odsiew i odpływ studentów kierunku „turystyka i rekreacja” prowadzonym w SAN w Łodzi dotyczy I roku studiów I stopnia. W roku akademickim 2024/2025 udział studentów kończących studia w terminie wynosił na studiach I stopnia 40%, przy czym 19% studentów zrezygnowało, a 41% zostało skreślonych z listy studentów już podczas I roku swojej nauki na kierunku „turystyka i rekreacja”. Minimalny odsiew i odpad studentów można natomiast zaobserwować na II i III roku studiów (3 studentów skreślono z listy studentów, a 1 student zrezygnował).

Według obserwacji pracowników Dziekanatu oraz opinii studentów, wśród powodów takiego odsiewu i odpływu jest **słabe przygotowanie studentów na wejściu w zakresie wiedzy ze szkoły średniej i trudności w sprostaniu wymagań na uczelni wyższej oraz specyfika kierunku, wymagająca nie tylko umiejętności przyswajania wiedzy, ale też praktycznych umiejętności i kompetencji w zakresie języków obcych.** W zakresie odpływu najczęstszymi przyczynami były: **pogorszenie warunków materialnych studentów czy podejmowanie pracy bądź studiów za granicą.** Dane te są omawiane na posiedzeniach Uczelnianej Komisji ds. Jakości Kształcenia oraz Komisji Programowej, która analizuje przyczyny niepodjęcia przez kandydatów studiów na kierunku „turystyka i rekreacja”, czy też rezygnacji z tych studiów. Analiza taka pomaga w weryfikowaniu i doskonaleniu funkcjonujących na Uczelni systemów wsparcia studentów, którzy z powodów niezależnych, finansowych lub osobistych są zmuszeni do przerwania nauki lub mają problemy z osiąganiem dostatecznych wyników w nauce. System opieki i wspierania studentów przedstawiony jest szerzej w kryterium 8.

W celu monitorowania i oceny postępów studentów, Dział Jakości Kształcenia gromadzi informacje pozwalające poznać oczekiwania, potrzeby, a także bariery, na jakie napotykają studenci w procesie kształcenia. Analiza wyników prowadzonych badań pozwala na doskonalenie systemu wspierania oraz

motywowania studentów. Badania ankietowe dotyczące badania jakości obsługi administracyjnej i organizacji procesu kształcenia są przeprowadzane wśród studentów raz na 2 lata. Ponadto, w celu zbadania przyczyn odsiewu i odpadu studentów zaproponowano zaprojektowanie ankiety, w której studenci mają możliwość wypowiedzenia się na temat powodów rezygnacji ze studiów.

Przyjęte na Uczelni zasady i sposoby weryfikacji i oceny wiedzy, umiejętności oraz kompetencji społecznych są ściśle powiązane z metodami dydaktycznymi, formami zajęć oraz efektami uczenia się. Są oparte na zasadzie konsekwencji metodycznej i korespondencji merytorycznej w sposobach weryfikacji efektów na poszczególnych etapach kształcenia oraz dostosowane do metod dydaktycznych właściwych dla poszczególnych form kształcenia w ramach dydaktyki przedmiotów, procesu dyplomowania i praktyk zawodowych. Warunkiem ukończenia studiów i uzyskania dyplomu ukończenia studiów jest:

- uzyskanie efektów uczenia się określonych w programie studiów, którym przypisano 180 pkt. ECTS na studiach I stopnia;
- pozytywna ocena pracy dyplomowej – licencjackiej;
- złożenie egzaminu dyplomowego.

Zasady związane z oceną efektów uczenia się określone są w Regulaminie Studiów. Określa on w szczególności prawa i obowiązki studenta związane z zaliczaniem przedmiotów, zdawaniem egzaminów, zaliczaniem etapów studiów i zakończeniem procesu kształcenia. Rozwiązania zawarte w Regulaminie wprowadzają odpowiednie regulacje związane z zaliczaniem przedmiotów i etapów kształcenia, określają ramy organizacyjne dla procesu weryfikacji osiągnięć studenta, formułują uprawnienia odwoławcze oraz określają konsekwencje braku zaliczenia. W sytuacjach problematycznych student może wystąpić o egzamin komisyjny. Regulamin Studiów określa w § 33: „Student, który otrzymał z zaliczenia/ egzaminu ocenę niedostateczną i nie zgadza się z otrzymaną oceną może złożyć wniosek o dopuszczenie do egzaminu komisyjnego. W tym celu powinien złożyć do dziekana wniosek w tej sprawie w ciągu 3 dni od daty ogłoszenia wyników zaliczenia/egzaminu” oraz w § 34: W przypadku stwierdzenia poważnego naruszenia zasad rzetelnego przeprowadzania egzaminu/ zaliczenia dziekan może unieważnić ocenę z egzaminu/zaliczenia. Dziekan wyznacza inną osobę do przeprowadzenia egzaminu/ zaliczenia”. Ogólne Zasady oceniania efektów uczenia się osiągniętych przez studentów uwzględniają reakcje na zachowania nieetyczne: *„W przypadku uzasadnionego podejrzenia przypisania sobie przez studenta autorstwa części lub całości cudzego utworu, prowadzący przedmiot niezwłocznie zawiadamia o tym fakcie - w formie pisemnej - odpowiedniego dziekana. W razie potwierdzenia przypisania sobie przez studenta autorstwa części lub całości cudzego utworu, Dziekan kieruje wniosek o wszczęcie postępowania dyscyplinarnego wobec studenta. Skierowanie wniosku do Komisji dyscyplinarnej skutkuje nieuzyskaniem zaliczenia przedmiotu, a w przypadku przedmiotów kończących się wystawieniem oceny skutkuje oceną niedostateczną. Stwierdzenie przez nauczyciela akademickiego ściągania przez studenta, na egzaminie/ zaliczeniu z danego przedmiotu skutkuje wystawieniem oceny niedostatecznej z tego przedmiotu w danym terminie egzaminu/zaliczenia”*.

Regulamin określa również skalę stosowanych ocen w ramach procesu weryfikacji osiągnięć studenta. Na Uczelni przyjęto wyrażanie poziomu osiągnięcia danego przedmiotowego efektu uczenia się w następującej skali ocen: bardzo dobry (5), dobry plus (4+), dobry (4), dostateczny plus (3+), dostateczny (3), niedostateczny (2). Warunkiem promocji na kolejne semestry jest osiągnięcie efektów uczenia się przypisanych dla przedmiotów na danym semestrze i uzyskanie ustalonej liczby punktów ECTS.

Skuteczność osiągania zakładanych efektów uczenia się weryfikowana jest poprzez bieżącą ocenę wyników uczenia się studentów - wystawianie oceny częściowej, formującej, jak i końcowej z poszczególnych modułów ujętych w programie studiów. Na egzaminie podawana jest skala ocen z punktacją przyporządkowaną ocenom a koordynator przedmiotu odpowiada za porównywalny poziom wymagań egzaminacyjnych dla poszczególnych grup studenckich. Skuteczność osiągania zakładanych efektów uczenia się weryfikowana jest także przez praktyki zawodowe, proces dyplomowania. Uczelnia zachowuje zasadę przejrzystości i rzetelności procesu weryfikacji efektów uczenia się, co między innymi zapewnia dostęp studentów do zweryfikowanych przez Prowadzącego nauczyciela prac etapowych, egzaminacyjnych, ogłoszenie z czasowym wyprzedzeniem wymagań dotyczących zaliczania zajęć, egzaminów w sylabusach i programie studiów. Efekty przedmiotowe i ich weryfikacja dokumentowana jest między innymi pracami etapowymi, które są archiwizowane. Studenci otrzymują informację zwrotną dotyczącą oceny swoich prac w terminie 7 dni, co zapewnia przejrzystość systemu oceniania.

Przygotowane prace etapowe w ramach zajęć praktycznych (ćwiczeniowych, warsztatowych, laboratoryjnych) mają formę indywidualnych lub grupowych zadań problemowych, prezentacji wybranych tematów, opracowań projektów, ćwiczeń praktycznych związanych między innymi z przygotowaniem koncepcji oferty turystycznej wybranych miejsc i obiektów turystycznych, przygotowaniem oferty sprzedażowej wyjazdów, ćwiczeń z mapami topograficzno-turystycznymi, przygotowaniem/projektowaniem i przeprowadzeniem własnych analiz badawczych, ukazaniem studiów przypadków produktów turystycznych, w tym destynacji i obiektów turystycznych, ich walorów i oferty turystycznej, odgrywania ról i symulacji, kolokwiiów i sprawdzianów pisemnych, rozwiązywanych zadań praktycznych. Prace zaliczeniowe i egzaminacyjne miały formę testów zawierających pytania otwarte i zamknięte, opisowe oraz zadania do wykonania, prac opisowych problemowych i koncepcyjnych, zaliczeń ustnych poprzez odpowiedzi na pytania oraz zaliczeń ustnych praktycznych, np. na przedmiocie:

- **Podstawy turystyki** -prace etapowe realizowane w ramach ćwiczeń polegały na wykonaniu pięciu zadań cząstkowych. W pierwszej kolejności w ramach zadania cząstkowego należało określić czynniki przyciągające turystów do dużych miast i na obszary wiejskie. Następnie dokonać identyfikacji rodzajów/form turystyki jakie mogą być realizowane w różnych regionach (nadmorskim, górskim, nizinym, pojeziernym) oraz odpowiadających im produktów turystycznych (wskazując konkretne przykłady z różnych ich rodzajów). W ramach kolejnej pracy studenci mieli za zadanie scharakteryzować wybrane rodzaje turystyki ze wskazaniem przykładowych miejsc ich realizacji w Polsce i na świecie w postaci prezentacji multimedialnej. Inne zadanie o charakterze projektowym polegało na analizie wybranych aspektów dotyczących rozwoju turystyki w gminie/powiecie i zaprezentowanie potencjału turystycznego tych obszarów. Szczególną uwagę należało zwrócić na walory turystyczne obszaru, infrastrukturę turystyczną, a także formy turystyki realizowane na danym obszarze wynikające z walorów i zagospodarowania turystycznego oraz analizę ruchu turystycznego. Opracowanie to dało podstawę do kolejnego elementu projektu i ostatniego zadania, które polegało na przygotowaniu analizy SWOT – opracowaniu czynników zmian istniejących i prognozowanych dla analizowanego obszaru, tj. wewnętrznych kluczowych dla rozwoju turystyki i poddanie ich ocenie pod kątem pozytywnego lub negatywnego wpływu na wykorzystanie i rozwój potencjału turystycznego i uwarunkowań zewnętrznych będących źródłem szans i zagrożeń dla wykorzystania i rozwoju potencjału, dokonanie wyliczeń i interpretacji graficznej poprzez wybór jednego z modeli strategii rozwoju jednostki samorządowej oraz wskazania kierunków rozwoju turystycznego obszaru. Ocena końcowa stanowiła średnią ocen z poszczególnych zadań (w tym z wykonania zadania i udziału w omówieniu opracowania z wykorzystaniem prezentacji multimedialnej przy dwóch zadaniach). Przyjęte metody weryfikacji pozwoliły ocenić zdolność studenta do samodzielnego i w pracy grupowej wykorzystania wiedzy teoretycznej do analizy poszczególnych zagadnień w ramach prac etapowych, poszerzania wiedzy w ramach wyszukiwania informacji do opracowywania zagadnień z zakresu turystyki, analizowania zdobytych informacji a także jego gotowość do poszukiwania rozwiązań problemów praktycznych, wskazując kierunki rozwoju obszarów oraz korzystania z dostępnych źródeł i narzędzi warsztatowych, typowych dla pracy w sektorze turystycznym;
- **Informatyka w zarządzaniu biznesem turystycznym** – W ramach zajęć praca etapowa pierwsza polegała na przygotowaniu oferty wyjazdu do wskazanych destynacji np. do Lizbony, w oparciu o systemy i aplikacje rezerwacyjne omawiane na zajęciach, składającej się z 5 elementów (przelot w dwie strony, hotel min. ***, wyżywienie typu HB lub FB, wypożyczenie auta oraz 6 dowolnych atrakcji w Lizbonie). W ramach drugiej pracy etapowej student przy wykorzystaniu systemu MerlinX przygotowywał projekt spersonalizowanej ofert wg podanych wytycznych dotyczących 4 klientów uwzględniających: wypoczynek w Hiszpanii, rejs po Morzu Śródziemnym, kolonię zimową dla dziecka, wyjazd na narty – nie w Polsce. Zastosowane metody weryfikacji pozwoliły na zapoznanie z praktycznymi zasadami działania systemów rezerwacyjnych, zrozumienie ich obsługi oraz nabycie umiejętności tworzenia ofert sprzedażowych do określonych destynacji oraz według konkretnych wytycznych klienta, ich profesjonalnego przedstawiania i sprzedaży;
- **Ubezpieczenia i transport na rynku turystycznym** – w ramach zajęć konwersatoryjnych studenci oprócz rozwiązywania testu realizowali zadanie (pozwalające na weryfikację umiejętności) składające się z 6 pytań, w ramach których wykorzystując konkretny bilet podróży czy podany rozkład jazdy odpowiadali na liczne pytania, które dawały nabycie umiejętności analizy dokumentów, zapoznawali się z nazwami portów lotniczych w Polsce i kodami lotniska IATA oraz na podstawie fragmentu pozwu do sądu, klienta niezadowolonego z usługi podczas imprezy turystycznej, korzystając z Tabeli

Frankfurckiej mieli za zadanie obliczyć przewidywaną kwotę rekompensaty dla turystów, którzy pozwalają organizatora wyjazdu do wskazanej destynacji. Nabywali też umiejętność określenia wysokości składki na TFG w przypadku, kiedy organizowana jest konkretna impreza do wskazanej destynacji z dojazdem własnym turysty. Wskazane metody weryfikacji pozwalały zrozumieć funkcje i klasyfikacje ubezpieczeń, poznać produkty ubezpieczeniowe wykorzystywane w turystyce, klasyfikacje środków transportu i prawa przysługujące pasażerom oraz nabyć umiejętności interpretacji zawartych w umowie warunków ubezpieczenia i poszerzyć wiedzę z zakresu ubezpieczeń i transportu w życiu codziennymi i pracy zawodowej;

- **Zarządzanie ekologią i zrównoważonym rozwojem** – wieloetapowe prace składały się na zaliczenie zajęć ćwiczeniowych w ramach przedmiotu. Na zadania składała się między innymi ocena umiejętności, tj. identyfikacja zagrożeń środowiskowych płynących ze strony turystyki dla środowiska przyrodniczego, w szczególności określenie rodzaju zagrożenia oraz ich przyczyn – zadanie ćwiczeniowe grupowe. Także przygotowanie grupowej prezentacji multimedialnej z zakresu zagrożeń środowiskowych płynących z działalności bazy turystycznej oraz możliwych do zastosowania rozwiązań proekologicznych i ich praktycznego wykorzystania w wybranych podmiotach działających na rynku usług turystycznych. Z kolei zadanie ćwiczeniowe indywidualne polegało na analizie wybranych wskaźników zrównoważonego rozwoju wg wytycznych obejmujących ich przyporządkowanie do jednego z 17 głównych celów Agendy 2030, określenie z jakim Priorytetem dla Polski związany jest wskaźnik i jego objaśnienie wraz z podaniem pomiaru/ prezentacji danych i przedstawienie przekroju czasowego na lata 2010- 2023 wraz z wnioskami z analizy. Potem należało przybliżyć programy/projekty strategiczne uruchamiane w Polsce w celu poprawy wartości omawianych wskaźników oraz przyjęte dokumenty strategiczne wskazujące kierunki działań. Studenci pracowali także nad przygotowaniem kwestionariuszy do badań ankietowych turystów lub menadżerów podmiotów świadczących usługi w branży turystycznej, które pozwoliłyby ukazać przejawy i ocenić ich świadomość ekologiczną. Powyższe zadania pozwoliły na sprawdzenie zdolności studenta do pracy w zespole i indywidualnie oraz gotowości do niezależnego poszukiwania rozwiązań problemów, doboru odpowiednich narzędzi i wykorzystania różnych niezbędnych źródeł;
- **Marketing usług turystycznych** – praca etapowa zajęć ćwiczeniowych polegała na opracowaniu projektu grupowego w zakresie analizy wybranej oferty rynkowej, jej potencjalnych grup odbiorców oraz wybranych aspektów planu marketingowego według zasad marketingu mix. Do wyboru były: usługa gastronomiczna, hotelarstwo, atrakcja turystyczna itp. Elementy składowe prezentacji obejmowały przedstawienie wybranej usługi/produktu, omówienie głównych konkurentów, dokonanie szczegółowej segmentacji do kogo skierowany jest produkt, analizę obecnej sytuacji z wykorzystaniem analizy SWOT, omówienie cyklu życia produktu, strategii cenowych, przykładów działań promocyjnych, rodzaju dystrybucji, określenie pozycji rynkowej oraz przewidywań na przyszłość. Podjęte tematy projektów dotyczyły m.in. TUI Poland, Hotel&SPA Pałac Mała Wieś, LOT, Hotel InterContinental, Hotel Gołębiowski Mikołajki. Zajęcia miały na celu rozwinięcie u studentów kompetencji związanych z rozumieniem zasad marketingu w turystyce, umiejętnością oceny i porównywania ofert turystycznych, określaniem profilu potencjalnych klientów oraz projektowaniem wybranych komponentów planów marketingowych dostosowanych do specyfiki rynku turystycznego;
- **Biznesplan i prowadzenie działalności gospodarczej** – w ramach zajęć warsztatowych studenci opracowywali w grupach projekty „Biznesplanu własnej działalności gospodarczej”, wśród których znalazły się m.in. Eco rider wypożyczalnia hulajnóg, Herbaciarnia przystań, Restauracja Krusty Krab, Kawiarnia WAM, Biuro Podróży „Po co chodzić jak można latać, Wypożyczalnia sprzętu wodnego „Agathos and Patricos”, Restauracja „Naturana”, Agencja turystyczna „Zielony Szlak”, Agroturystyka „Lubelski Texas”, Biuro Podróży „Ukryta Polska” i inne. Ocenie przez prowadzącego podlegały następujące aspekty opracowania: ogólna charakterystyka przedsiębiorstwa, analiza rynku i analiza strategiczna, plan marketingowy, plan inwestycyjny, zasoby ludzkie, finansowanie inwestycji, plan finansowy działalności, analiza czynników ryzyka, jak również streszczenie i podsumowanie. Studenci nabywali umiejętności samodzielnego planowania i podejmowania działalności w branży turystycznej oraz stosowania wiedzy specjalistycznej z zakresu prowadzenia działalności gospodarczej i tworzenia biznesplanów, niezbędnej do współpracy z innymi obszarami funkcjonalnymi w typowych sytuacjach profesjonalnych;

- **Krajoznawstwo** – w ramach zajęć ćwiczeniowych studenci nabywali umiejętność inwentaryzacji krajoznawczej, poprzez przygotowanie projektu z zakresu turystyki krajoznawczej: prezentacji tematycznej: okolic miejsca zamieszkania i prezentacji własnych miejscowości, szlaku tematycznego po Warszawie lub prowadzenia wycieczki krajoznawczej w terenie. Dodatkowo mieli za zadanie odwiedzić wybrane muzeum i przygotować recenzję o zastosowanych w nim sposobach interpretacji dziedzictwa. W ramach zajęć studenci realizowali spacer, którego trasa obejmowała Ulice: Łucka, Żelazna, Krochmalna, Grzybowska, Plac Europejski oraz takie obiekty na trasie jak: Ulica Łucka, wieżowiec Łucka City, Fabryka Norblina, Budynek synagogi Icchaka Altera, „Kładka Pamięci” i Nordwache, „Dom Kereta”, Browary Warszawskie, Plac Europejski i wieżowce wokół. Spacer tematyczny pozwolił wyrazić swoje impresje i opinie o sposobie udostępniania poszczególnych obiektów. Realizując prace cząstkowe studenci potrafili ocenić przydatność przestrzeni geograficznej do potrzeb turystyki krajoznawczej oraz nabywali umiejętność poszukiwania informacji z zakresu krajoznawstwa;
- **Zarządzanie ośrodkiem wellness i Spa** – zajęcia warsztatowe pozwoliły na analizę zjawisk zachodzących na rynku turystycznym w zakresie usług wellness i Spa; nabywali umiejętność identyfikacji trendów panujących na rynku wellness i Spa w Polsce i na świecie, analizy stylów kierowania zasobami ludzkimi i ich charakterystyki w ośrodku wellness i Spa, charakterystyki systemu motywacyjnego i ich narzędzi w celu efektywnego zarządzania personelem czy wskazania znaczenia umiejętności i zakresu kompetencji zadań menadżera zarządzającego ośrodkiem wellness i Spa. Inna praca cząstkowa polegała na charakterystyce ośrodka z ofertą wellness i Spa, opisie cech bazy zabiegowej, wskazaniu czynników wyróżniających obiekt od konkurencji, przedstawienia organizacji obiektu oraz nazwania pionów operacyjnych i opisanie zakresu realizowanych usług. Pozwoliło to studentom zapoznać się szczegółowo z funkcjonowaniem i ofertą ośrodków wellness i Spa;
- **Obsługa klienta w destynacji turystycznej** – zajęcia warsztatowe pozwalają poznać obowiązki pilota wycieczek i rezydenta turystycznego czy animatora czasu wolnego, słownictwo branżowe używane podczas obsługi klienta w destynacji turystycznej, procedury rozwiązywania sytuacji reklamacyjnych, nagłych i kryzysowych oraz zasady wystąpień publicznych i komunikacji z klientami. Podczas zaliczenia ustnego przedmiotu student przedstawia komunikaty stosowane w obsłudze klienta na destynacji (tj. powitanie, organizacja dnia, program aktywności, itp. oraz prezentuje wybraną wycieczkę fakultatywną zgodnie z zasadami wystąpień publicznych i technik sprzedaży. Aby przygotować prezentację wycieczki zbiera niezbędne informacje na temat wybranej destynacji turystycznej w postaci atrakcji, kuchni i innych ważnych elementów potencjału turystycznego obszaru. Zadania te pozwalają zweryfikować umiejętności praktyczne obsługi klienta w destynacji;
- **Przedsiębiorczość w ekoturystyce** – studenci uczestniczyli w realizacji kilku prac etapowych; pierwsza dotyczyła przedsiębiorczości w działalności agroturystycznej dla ekoturystyki, w ramach której należało: ocenić rozwój gospodarstw ekologicznych w Polsce na przestrzeni ostatnich kilkunastu lat oraz stan gospodarstw ekoagroturystycznych (na podstawie danych źródłowych literaturowych, statystycznych, raportów), następnie określić czynniki ograniczające ekologizację gospodarstwa agroturystycznych oraz czynniki, które mogą temu sprzyjać, następnie zidentyfikować gospodarstwa agroturystyczne oferujące kontakt z naturą oraz ich ofertę dla ekoturystyki i innowacyjną ofertę jako przejaw przedsiębiorczości, zaś na koniec zaproponować dodatkowe usługi dla wybranego gospodarstwa agroturystycznego w oparciu o dostępne walory przyrodnicze, stanowiące wartość dodaną do obecnie świadczonych usług oraz atrakcje w ekoturystyce. Zadanie drugie było związane z questingiem, jako formą aktywizacji społecznej. Studenci analizowali aktywności województw w tworzeniu questów, w tym o charakterze naturalnym, określali tematykę questów naturalnych w poszczególnych województwach (krótka charakterystyka, czego dotyczą, jakie walory eksponują) oraz proponowali obszar do realizacji questu naturalnego (obszar miejscowości, wsi, fragment obszaru przyrodniczo cennego), typowali miejsca, które mogą znaleźć się na szlaku (jak mógłby przebiegać, co eksponować) oraz proponowali nazwę questu. Inne zadanie dotyczyło wioszek tematycznych. Należało między innymi zaproponować koncepcję wioski tematycznej dla naturalnej wsi (jej specjalizację oraz produkty bazujące na walorach wsi). W ramach prezentacji studenci opisywali Zielone szlaki Greenways oraz identyfikowali inicjatywy jakie powstały wzdłuż szlaku dla ekoturystyki. Realizowane zadania pozwoliły nabyć umiejętności identyfikacji licznych przedsięwzięć uruchamianych dla rozwoju ekoturystyki, w tym o charakterze innowacyjnym oraz dokonać analizy wielu aspektów pod kątem określonych kryteriów. Studenci proponowali także uzupełnienie

istniejącej oferty przedsięwzięć ekoturystycznych na obszarach przyrodniczo cennych oraz nowe inicjatywy wykorzystujące walory obszarów;

- **Geografia turystyczna** – wiedza i umiejętności praktyczne były weryfikowane poprzez dwie prace grupowe projektowe. Pierwsza w postaci prezentacji wybranej grupy walorów turystycznych szlaku, regionu turystycznego Polski (np. rejon Zatoki Gdańskiej, Helu i Trójmiasta, Rejon Tatr, Podhale i Pieniny, Kotlina Kłodzka, Podlasie czy Szlak Piastowski). Druga dotyczyła pisemnej monografii zagranicznego regionu turystycznego (np. Wyspy Kanaryjskie, Katalonia, Bawaria i wiele innych). Studenci umiejętności nabywali także poprzez redakcję mapki wybranych walorów przyrodniczych i kulturowych Polski. Realizowane prace na zajęciach ćwiczeniowych umożliwiały analizę atrakcyjności turystycznej przestrzeni geograficznej na potrzeby różnych form turystyki oraz nabycie umiejętności korzystania z materiałów obcojęzycznych.

Kadra prowadząca zajęcia formułując tematykę prac etapowych uwzględnia jej zgodność z celami kształcenia oraz efektami uczenia się, z poziomem studiów I stopnia, realizowanymi treściami programowymi i zgodność z zakresem dyscyplin „nauki o zarządzaniu i jakości”, „geografia społeczno-ekonomiczna i gospodarka przestrzenna” oraz „nauki o kulturze fizycznej”.

Skuteczność osiągania zakładanych efektów uczenia się weryfikowana jest również poprzez monitorowanie losów zawodowych absolwentów. Celem badania jest dostosowanie oferty edukacyjnej prowadzonych kierunków studiów do potrzeb i oczekiwań pracodawców, a także uczynienie programów studiów atrakcyjnymi z punktu widzenia rynku pracy. Na badanie losów absolwentów składają się 2 etapy. Na każdym z nich absolwent wypełnia kwestionariusz, który dotyczy sytuacji zawodowej i pozycji na rynku pracy, planów zawodowych, stopnia satysfakcji z kształcenia zrealizowanego na kierunku „turystyka i rekreacja” w Filii w Warszawie Społecznej Akademii Nauk z perspektywy wykonywanej pracy zawodowej, stopnia osiągnięcia wybranych kompetencji, przydatności wiedzy i kompetencji zdobytych podczas studiów w pracy zawodowej, itd. Wyniki badań są omawiane na spotkaniach Komisji Programowej oraz Uczelnianej Komisji ds. Jakości Kształcenia, a na ich podstawie rekomendowane są zmiany w programie studiów. Wyniki ostatniej edycji badania pokazują, że odbyte studia pozwoliły absolwentom kierunku „turystyka i rekreacja” nabyć poszczególne kompetencje w wystarczającym stopniu oraz że wykonują pracę zgodną z kierunkiem studiów.

Wyniki te potwierdzają badania przeprowadzone przez Ogólnopolski system monitorowania Ekonomicznych Losów Absolwentów szkół wyższych (ELA). Wynika z nich, iż absolwenci kierunku „turystyka i rekreacja”, studiów I stopnia nie mają większych problemów ze znalezieniem zatrudnienia. Ostatnie badanie ELA obejmowało absolwentów, którzy otrzymali dyplom ukończenia studiów w Filii w Warszawie SAN w roku 2022, którzy od dnia uzyskania dyplomu do końca okresu objętego badaniem, czyli 31.12.2023, podjęli pierwszą pracę. Średni czas (w miesiącach) od uzyskania dyplomu do podjęcia pierwszej pracy po uzyskaniu dyplomu dla absolwentów I stopnia studiów niestacjonarnych z 2022 r. wynosił 4,5 miesiąca, zaś dla absolwentów studiów stacjonarnych z 2022 r. otrzymanie umowy o pracę zajmowało dużo mniej tj. 1,33 miesiąca. Dla porównania absolwenci rocznika 2021 poszukiwali pracy najdłużej, bo aż 6,5 miesiąca. Z analizy przedstawionych w Raporcie danych wynika, iż w indywidualnych przypadkach absolwenci studiów stacjonarnych poszukują pracy w krótszym czasie. Analizując średnie miesięczne wynagrodzenie ze wszystkich źródeł po uzyskaniu dyplomu (na dzień 31.12.2023), można zauważyć, że jest ono wyższe w przypadku ukończenia studiów przez absolwentów w 2022 r. i wynosi 4507 zł brutto (studia niestacjonarne) oraz 4784 zł brutto (studia stacjonarne), podczas gdy zarobki po uzyskaniu dyplomu w 2021 r. stanowią 4183 zł brutto (studia niestacjonarne). Natomiast przeciętne bezrobocie absolwentów kierunku „turystyka i rekreacja” we wszystkich analizowanych rocznikach studiów w stosunku do stopy bezrobocia w miejscu ich zamieszkania znacznie się różni. Dla rocznika 2021 względny wskaźnik bezrobocia wynosił 0,82 (studia niestacjonarne), tymczasem wskaźnik dla absolwentów z 2022 stanowił 0,2 dla studentów studiów niestacjonarnych, a dla studentów studiów stacjonarnych stanowił 0. Odsetek absolwentów, którzy byli bezrobotni w pierwszym roku po uzyskaniu dyplomu był identyczny w przypadku absolwentów 2021 r. i wynosił 6,7% (studia niestacjonarne) oraz dla absolwentów z 2022 r., gdzie odsetek wyniósł 6,7% (studia niestacjonarne), oraz 0% (studia stacjonarne).

Zasady dokumentowania i archiwizowania efektów uczenia się osiągniętych przez studentów określa procedura P-10 (*Określenie efektów uczenia się, monitorowanie i weryfikacja osiąganych przez studentów efektów uczenia się*). Zgodnie z nią, prace etapowe/zaliczeniowe/egzaminacyjne studentów są archiwizowane przez okres nie krótszy niż dwa semestry po realizacji efektów uczenia się przypisanych

dla danego przedmiotu w tzw. teczce przedmiotu. Prace mogą być przechowywane w wersji papierowej lub elektronicznej. Teczka przedmiotu zawiera: zestawienie ilościowe ocen (wg przyjętej skali ocen), sylabus przedmiotu, test/zestaw pytań z przyjętą punktacją/kryteriami oceny, prace studentów potwierdzające realizację efektów uczenia się opisanych w sylabusach w formie prac pisemnych, zadań realizowanych samodzielnie lub w grupie (praca własna studenta), zadań lub ćwiczeń, projektów i slajdów z prezentacji, testów, kolokwii, prac egzaminacyjnych, zestawów pytań ustnych itp. oraz wypełniony arkusz WEU (arkusz weryfikacji efektów uczenia się) wraz ze strukturą ocen oraz z rekomendacjami dotyczącymi zmian np. w sposobach weryfikacji efektów uczenia się, wymaganiach dotyczących zaliczenia przedmiotu. W przypadku zaliczeń i egzaminów ustnych nauczyciel akademicki przygotowuje listę zadawanych pytań wraz z wykazem, które pytania wylosował dany student i uzasadnieniem otrzymanej oceny, zgodnych z założeniami opisanymi w sylabusie danego przedmiotu.

Do ogólnych zasad związanych ze skutecznością osiągania określonych w sylabusach przedmiotowych efektów uczenia się, jakie przyjmują i stosują nauczyciele akademicy należą: systematyczność weryfikacji umiejętności i wiedzy studentów, przedstawienie i wyjaśnienie zasad sposobów weryfikacji ich wiedzy, umiejętności i kompetencji, w tym w kształceniu zdalnym, umożliwienie studentom poprawy uzyskanych stopni (zgodnie z regulaminem studiów), możliwość wyjaśnienia niezrozumiałych treści w trakcie konsultacji wykładowców, również w formie zdalnej. Weryfikacja efektów uzyskiwanych w formie zdalnej oparta jest o różne środki komunikacji elektronicznej, w tym zapewniające synchroniczny kontakt ze studentami tj. komunikator wideo Skype, Microsoft Teams, Facebook Messenger, TeamSpeak czy wiadomość mailowa. Przyjęte metody weryfikacji stosowane były przez odpowiedni do sytuacji pandemicznej okres roku akademickiego 2021/2022, jednocześnie gwarantowały identyfikację studenta i bezpieczeństwo danych dotyczących studentów. Podczas egzaminów i zaliczeń, które realizowano w formule on-line, wykładowca miał obowiązek oczekiwać od studenta uczestnictwa w zajęciach z włączoną kamerą, prezentującą jego wizerunek. Nauczyciele akademicy zobowiązani byli do rejestrowania i archiwizowania w zasobach sieciowych SAN przebiegu weryfikacji osiągniętych efektów uczenia się przez okres 12 miesięcy od zakończenia semestru.

Formy i warunki zaliczenia przedmiotu prowadzonego zarówno w formie zdalnej, jak i z bezpośrednim udziałem nauczyciela akademickiego i studentów są zróżnicowane i dostosowane do poszczególnych efektów w taki sposób, aby umożliwić ich weryfikację. W przypadku zajęć zdalnych metody weryfikacji i oceny osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się stosowane w procesie nauczania gwarantują identyfikację studenta i zapewniają ochronę danych i identyfikacji tożsamości studenta. Udział tych zajęć jest zgodny z regulacjami prawnymi. Ponadto podczas egzaminów i zaliczeń, które realizowano w formule on-line, wykładowca miał obowiązek oczekiwać od studenta uczestnictwa w zajęciach z włączoną kamerą, prezentującą jego wizerunek. Nauczyciele akademicy zobowiązani byli do rejestrowania i archiwizowania w zasobach sieciowych SAN przebiegu weryfikacji osiągniętych efektów uczenia się przez okres 12 miesięcy od zakończenia semestru.

Jak wspomniano powyżej, szczegółowe sposoby weryfikacji efektów uczenia się zawarte są w sylabusach. Ponadto, każdy nauczyciel akademicki zobowiązany jest do przedstawienia studentom warunków zaliczenia modułu i sposobów weryfikacji efektów na pierwszych zajęciach. Stosowane na kierunku „turystyka i rekreacja” metody weryfikacji osiągnięcia przez studenta zakładanych efektów uczenia się to: egzamin pisemny w formie testu, egzamin pisemny w formie opisowej, egzamin ustny, okresowe prace kontrolne – kolokwia ustne lub pisemne, projekty indywidualne lub prezentacje przygotowane indywidualnie lub w grupie, rozwiązanie zadania problemowego, obserwacja aktywności i wypowiedzi, obserwacja i ocena realizacji zadań z zakresu turystyki i rekreacji, analitycznych, obserwacja wykonywanych czynności praktycznych, w tym z wykorzystaniem specjalistycznego oprogramowania właściwego dla działalności zawodowej z zakresu turystyki i rekreacji, przygotowanie pracy dyplomowej i inne, dobrane indywidualnie przez nauczyciela akademickiego metody weryfikacji efektów uczenia się.

W zakresie weryfikacji wiedzy stosuje się najczęściej formę egzaminu/zaliczenia pisemnego lub ustnego, testu wiedzy, udziału w dyskusji, obserwacji wykonywania zadań na zajęciach zarówno indywidualnych jak i zespołowych. **Z kolei umiejętności**, w szczególności umiejętności praktyczne weryfikowane są przez wykonanie projektu indywidualnego lub zespołowego, w tym z obszaru turystyki i rekreacji, prezentacji, prezentację/wypowiedź ustną, obserwację i ocenę wykonania zadań wymagających specjalistycznego oprogramowania właściwego dla praktyki turystycznej i rekreacyjnej, zadanie zespołowe, egzamin (pisemny, ustny), zaliczenie (pisemne, ustne), wykonanie czynności z

obszaru turystyki i rekreacji, ocenę aktywności na zajęciach, wykonanie zadań na praktyce zawodowej. **W zakresie kompetencji społecznych**, z uwagi na specyfikę tej grupy efektów, najczęściej stosowaną metodą jest obserwacja i ocena pracy oraz wypowiedzi/aktywności studenta na zajęciach, jego postawa w otoczeniu studentów, jak również efekty osiągnięte przez realizację zadań uwzględniających gotowość studenta do podejmowania działań.

Stosowane metody weryfikacji i oceny efektów umożliwiają sprawdzenie stopnia opanowania umiejętności praktycznych, kompetencji projektowych i przygotowania do prowadzenia działalności zawodowej związanej z turystyką i rekreacją w tym jej obszarem związanym z branżą usług turystycznych. Dowodami na osiąganie efektów uczenia się dotyczących opanowania umiejętności praktycznych oraz przygotowania studentów do działalności zawodowej i są prace etapowe (niektóre ich przykłady opisano wyżej) w postaci projektów, które polegają na tworzeniu programów imprez turystycznych, ofert biur podróży, gier terenowych, planów eventów, analizie rzeczywistego lub symulowanego problemu z branży turystycznej, prowadzeniu wycieczek, symulacjach zawodowych (w rolach np. pilota wycieczek, rezydenta, pracownika recepcji) stąd też metody weryfikacji odnosząc się do wymienionych efektów sprawdzają przygotowanie studenta do działalności zawodowej.

Dla przykładu można wskazać niektóre **sposoby weryfikacji i oceny stopnia osiągnięcia efektów kierunkowych odnoszących się do umiejętności praktycznych**, np.: **w celu oceny stopnia osiągnięcia efektu kierunkowego odnoszącego się do umiejętności** stosowania właściwych metod i technik do tworzenia produktu turystycznego, tj.: **K_U14** (potrafi opracować program produktu turystycznego dostosowanego do różnego odbiorcy) zastosowano metodę sprawdzania i oceniania w formie realizacji zleconych do wykonania zadań praktycznych w grupie lub indywidualnie oraz aktywności na zajęciach, weryfikujących umiejętność wykorzystania informacji i metod prezentacji wybranych ofert np. na przedmiotach: *Marketing usług i destynacji turystycznych*, *Pedagogika czasu wolnego*, *Przedsiębiorczość w ekoturystyce*.

W celu oceny osiągnięcia efektu kierunkowego odnoszącego się do kompetencji językowych: K_U22 (umie posługiwać się co najmniej jednym językiem obcym minimum na poziomie B2) zastosowano metodę sprawdzania i oceniania w formie egzaminu/zaliczenia pisemnego, karty obserwacji oraz aktywności na zajęciach, np. weryfikacja umiejętności konwersacji, na przedmiotach: *Język obcy* (do wyboru), *Język obcy w turystyce* (do wyboru).

Ponadto weryfikacja praktycznych umiejętności - kompetencji organizacyjnych i ich osiągnięcie związanych z przygotowaniem zawodowym oraz kompetencji społecznych niezbędnych na rynku pracy przeprowadzana jest:

- na zajęciach kształtujących umiejętności praktyczne w trakcie zajęć poprzez ocenę wykonania zleconych zadań praktycznych tj. symulacji, prac samodzielnych wspierających realizację zadań z obszaru turystyki i rekreacji, w tym gotowości studentów do ich podejmowania, jak również w ramach indywidualnej pracy studenta poprzez wykonywanie ćwiczeń, zadań, projektów np. w przedmiotach jak: *Informatyka w zarządzaniu biznesem turystycznym* – praca etapowa polegała na indywidualnym przygotowaniu ofert sprzedażowych odnośnie wskazanych destynacji wyjazdowych w oparciu o system MerlinX. Zastosowane metody weryfikacji pozwoliły na zapoznanie z praktycznymi zasadami działania systemów rezerwacyjnych i pogłębiania wiedzy oraz umiejętności dotyczących zagadnień związanych z informatyką w biznesie turystycznym w celu przygotowania ofert, ich profesjonalnego przedstawiania i sprzedaży; *Współczesny rynek hotelarski* – prace etapowe składały się z zadań indywidualnych i grupowych. Projekt indywidualny w postaci prezentacji multimedialnej polegał na przygotowaniu tematu prezentacji zgodnej z tematyką wybraną przez prowadzącego, zachowaniu struktury prezentacji, dopasowaniu szaty graficznej do przedstawianej problematyki oraz odniesieniu do użyteczności praktycznej i doboru odpowiedniej bibliografii. Zastosowana metoda weryfikacji wiedzy i umiejętności umożliwiła ocenę zadań związanych z umiejętnością przedstawienia oferty obiektu hotelarskiego, a także planowania i organizowania działalności hotelarskiej w zakresie świadczonych usług; *Marketing usług i destynacji turystycznych* – praca etapowa polegała na opracowaniu projektu grupowego w zakresie analizy wybranej oferty rynkowej lub lokalnej atrakcji turystycznej i jej potencjalnych grup odbiorców oraz wybranych aspektów planu marketingowego. Zajęcia miały na celu rozwinięcie u studentów kompetencji związanych z rozumieniem zasad marketingu w turystyce, umiejętnością oceny i porównywania ofert turystycznych (zarówno indywidualnych, jak i regionalnych), określaniem profilu potencjalnych klientów oraz

projektowaniem wybranych komponentów planów marketingowych dostosowanych do specyfiki rynku turystycznego;

- w procesie dyplomowania poprzez pracę dyplomową, która wskazuje na umiejętność analizy problemu badawczego o charakterze praktycznym, pozyskania informacji, doboru źródeł tych informacji, ich selekcji i oceny wiarygodności, umiejętność doboru i wykorzystania metod i narzędzi analizy wykorzystywanych w turystyce i rekreacji, zastosowania nowoczesnego oprogramowania oraz poprzez recenzje pracy dyplomowej; weryfikację wiedzy i umiejętności studenta w zakresie prezentacji podczas przedstawiania prezentacji multimedialnej, umiejętności prezentacji swojej wiedzy, wypowiedzi, dyskusji; odpowiedzi na pytania otrzymane podczas egzaminu dyplomowego;
- na praktykach zawodowych - poprzez monitorowanie wykonywania zadań praktycznych związanych z działalnością zawodową w zakresie turystyki i rekreacji i obszaru związanego z gospodarką turystyczną. Weryfikacja efektów uzyskiwanych na praktykach zawodowych odbywa się poprzez bezpośrednią codzienną obserwację i ocenę wykonywania przez studenta zadań zawodowych związanych z programem praktyk i potrzebami Organizacji (instytucji, firmy), w której odbywa się praktyka - z uwzględnieniem każdego efektu uczenia się określonego dla praktyki zawodowej. Weryfikacja i ocena obejmują realizację celu wykonywanego zadania, wykorzystania narzędzi do realizacji zadań jak i umiejętność współpracy przy realizacji zadań. Udokumentowaniem osiągnięcia efektów określonych dla praktyki zawodowej jest Dzienniczek praktyk wypełniony przez studenta oraz pisemna opinia wydana przez opiekuna praktyk z ramienia Organizacji, w której się ona odbywa, o wykonywanych przez studenta zadaniach. Ostatnim etapem weryfikacji efektów uczenia się osiąganych na praktyce zawodowej jest weryfikacja i ocena przez Pełnomocnika Dziekana ds. praktyk rezultatów praktyk i ich zgodności z założonymi efektami uczenia dla praktyk zawodowych, a także związku z odpowiednimi efektami kierunkowymi.

Zalecenia dotyczące kryterium 3 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę.

BRAK

Kryterium 4. Kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry

Zajęcia na studiach pierwszego stopnia na kierunku „turystyka i rekreacja” o profilu praktycznym prowadzi 24 nauczycieli akademickich oraz innych osób, w tym: 1 profesor, 3 osoby ze stopniem doktora habilitowanego, 15 ze stopniem doktora oraz 5 z tytułem zawodowym magistra. Dorobek naukowy kadry prowadzącej zajęcia jest różnorodny, dostosowany do potrzeb dydaktycznych kierunku i mieści się w takich dyscyplinach naukowych m.in. jak: nauki o zarządzaniu i jakości, nauki o kulturze fizycznej, ekonomia i finanse, nauki o komunikacji społecznej i mediach, nauki o zdrowiu, geografia społeczno-ekonomiczna i gospodarka przestrzenna i psychologia.

Wśród osób z wykształceniem magisterskim są przede wszystkim osoby z doświadczeniem zawodowym z zakresu turystyki, a także osoba prowadząca wychowanie fizyczne oraz osoby wspierające proces dydaktyczny jako lektorzy nauki języków obcych z odpowiednim wykształceniem filologicznym i dorobkiem dydaktycznym oraz zawodowym.

Dorobek naukowy kadry kierunku związany jest z dyscypliną wiodącą, jaką są nauki o zarządzaniu i jakości, a także z dyscyplinami uzupełniającymi, takimi jak geografia społeczno-ekonomiczna i gospodarka przestrzenna oraz nauki o kulturze fizycznej. Obejmuje on szeroki zakres zagadnień, w tym: promocję zdrowia publicznego, aktywność fizyczną, zarządzanie marką, zrównoważony rozwój turystyki, ekonomikę turystyki, badania rynku i opinii publicznej, marketing turystyczny, marketing żywności, organizację transportu, przedsiębiorczość, zarządzanie kulturą.

Wśród 24 osób prowadzących zajęcia na kierunku „turystyka i rekreacja” **13 posiada doświadczenie w działalności zawodowej związanej z turystyką i rekreacją** jako pracownik biura podróży, przewodnik i pilot wycieczek, event manager, autor przewodników turystycznych, manager obiektów hotelarskich, dyrektor muzeum, ekspert ds. zrównoważonego rozwoju, doradca finansowy w branży turystycznej, dziennikarz i publicysta kulturalny, organizator wydarzeń kulturalnych, pracownik: Światowej Organizacji Turystycznej, Organizacji Współpracy Gospodarczej i Rozwoju, Polskiego Towarzystwa Turystyczno-Krajoznawczego, Polskiej Organizacji Turystycznej, Ministerstwa Sportu i Turystyki, Departamentu Promocji Turystyki. Część z tych osób prowadzi prywatną działalność w branży turystycznej. Wśród osób posiadających doświadczenie zawodowe są zarówno nauczyciele akademicy,

którzy łączą lub łączyli działalność naukową z działalnością zawodową, co tworzy sprzyjające warunki dla oddziaływania na sferę motywacyjną studentów w zakresie nabywania kompetencji oczekiwanych w zawodowym środowisku pracy absolwenta tego kierunku, jak też osoby reprezentujące praktykę z zakresu turystyki. Doświadczenie zawodowe kadry obejmuje działalność zawodową związaną z rynkiem pracy odpowiadającym kierunkowi „turystyka i rekreacja” oraz doświadczenie to, jest właściwe dla realizacji zajęć na kierunku „turystyka i rekreacja”.

Struktura kwalifikacji kadry z uwagi na dorobek naukowy i zawodowy ma charakter kompleksowy, co umożliwia zarówno **przekazywanie studentom teoretycznych i metodycznych aspektów wiedzy**, jak i z uwagi na doświadczenie zawodowe **kształtować u studentów umiejętności praktyczne**, co w konsekwencji pozwala na osiąganie przez studentów wszystkich efektów uczenia się założonych dla kierunku „turystyka i rekreacja” na poziomie studiów pierwszego stopnia o profilu praktycznym, zarówno w zakresie wiedzy, jak i umiejętności oraz kompetencji społecznych. Jako przedstawiciele kadry akademickiej posiadającej dorobek naukowy w dyscyplinach, do których przyporządkowano kierunek „turystyka i rekreacja” i/lub posiadających doświadczenie zawodowe można wskazać takie osoby jak, m.in.: [REDAKTOR] – jej dorobek naukowy obejmuje determinanty procesu zarządzania marką, marketing i badania marketingowe, analizę uwarunkowań funkcjonowania przedsiębiorstw sektora usług turystycznych, jak też organizację i zarządzanie w tychże. W badaniach koncentruje się przede wszystkim na produkcji ekologicznej i rynku usług gastronomicznych; [REDAKTOR] – autorka wielu projektów i prac badawczych m.in. w zakresie zrównoważonego rozwoju turystyki, wpływu turystyki na gospodarkę regionu, turystyki osób z niepełnosprawnościami, ekonomii współdzielenia, wpływu turystyki na zrównoważony rozwój Polski. Współrealizatorka projektów finansowanych przez NCN i NCBiR. Uczestniczyła w pracach instytucji międzynarodowych takich jak Światowa Organizacja Turystyczna ONZ (UNWTO) czy Organizacja Współpracy Gospodarczej i Rozwoju (OECD), poświęconych badaniom popytu w turystyce międzynarodowej oraz przygotowywaniu założeń i wdrażaniu rachunku satelitarnego dla turystyki; [REDAKTOR] – posiada bogaty dorobek naukowy i zawodowy z obszaru turystyki, zwłaszcza w zakresie wykorzystania dziedzictwa kulturowego w formie produktu turystycznego, rozwoju bazy noclegowej w Polsce oraz obsłudze turysty. Jego zawodowa działalność obejmuje kształtowanie polityki turystycznej i jej egzekucji (European Travel Commission, Ministerstwo Sportu i Turystyki, Polska Organizacja Turystyczna) oraz zarządzanie podmiotami działającymi w ramach gospodarki turystycznej, np. linie lotnicze (PLL LOT) czy atrakcje turystyczne (Muzeum Józefa Piłsudskiego w Sulejówku); [REDAKTOR] – w pracy naukowej i zawodowej koncentruje się na zarządzaniu rozwojem zrównoważonym i ochroną środowiska, zarządzaniem turystyką, społecznej odpowiedzialności biznesu oraz współpracy klastrowej w turystyce. Jest współautorem pionierskich publikacji z zakresu oceny rozwoju turystyki w województwie podlaskim z punktu widzenia wymagań zrównoważonego sektora (2014 r.) oraz próby pełnego opisu organizacji systemu zarządzania ochroną środowiska w Polsce (1998 r.). W najnowszych badaniach skupiała się na analizie wpływu pandemii COVID-19 na podmioty świadczące usługi zakwaterowania w miejscowościach turystycznych. Jest członkiem wielu zespołów eksperckich w działaniach związanych z wytyczaniem kierunków rozwoju zrównoważonego. Współpracowała m.in. z Biebrzańskim Parkiem Narodowym w realizacji badań dotyczących rozwoju turystyki; [REDAKTOR] – posiada bogate doświadczenie naukowe i zawodowe jako dziennikarz w Programie Drugim Polskiego Radia oraz Polskim Radiu Regionalnej Rozgłośni w Opolu, gdzie m.in. prowadziła program kulturowo-publicystyczny Rewiry Kultury, przeprowadzała wywiady z artystami, była autorką reportaży i felietonów. Ma na swoim koncie rozliczne publikacje z zakresu zarządzania kulturą oraz udział w unijnych grantach z obszaru strategii audiowizualnej, budowy sieci medialnej oraz zarządzania europejskim sektorem medialnym. Laureatka Nagrody dla Kreatora Kultury Marszałka Województwa Opolskiego (2019 r.); [REDAKTOR] – dorobek naukowy powiązany z ekonomią, zarządzaniem i marketingiem: opiekun Inkubatora Przedsiębiorczości SAN Warszawa oraz Koła Naukowego „Zarządzanie z ludzką twarzą” SAN Warszawa, uczestnik wielu programów ERASMUS+STA, laureat nagrody zespołowej Rektora Szkoły Głównej Handlowej w Warszawie stopnia drugiego w dziedzinie działalności naukowej. Brał udział w projekcie „Zarządzanie ryzykiem cyberprzestępczości w przedsiębiorstwach 4.0” SGGW (2023 r.). Zawodowo zajmuje się doradztwem biznesowym dla polskich firm oraz instytucji kultury i jednostek samorządowych w zakresie skutecznego zarządzania, w tym motywowania i organizowania; [REDAKTOR] – opiekun Rady Biznesu SAN, specjalista z zakresu ekonomii i finansów, członek rad nadzorczych w takich przedsiębiorstwach

jak PLL LOT SA w Warszawie, Zarząd Morskich Portów Szczecin-Świnoujście S.A. w Szczecinie, Polska Żegluga Bałtycka S.A. w Kołobrzegu. Był kierownikiem Działu Strategii i Planowania Polskiego Radia S.A. w Warszawie w latach 2020-2022 r., od 2005 r. właściciel przedsiębiorstwa świadczącego usługi hotelowe. Autor publikacji takich jak „Zarządzanie stabilnością finansową w Unii Europejskiej”, „Zróżnicowanie modeli podatkowych w sieciach handlu detalicznego w Polsce”, „Minimalne wynagrodzenie w zależności od wielkości przedsiębiorstwa”; [REDAKTOR] – posiada bogaty dorobek naukowy oraz zawodowy w obszarze zarządzania w turystyce i rekreacji, pedagogice czasu wolnego, wychowania do i przez turystykę, zarządzania bazą materialną w turystyce. Ma na swoim koncie wiele publikacji z zakresu turystyki oraz wielokrotny udział w konferencjach naukowych oraz projektach badawczych. Posiada uprawnienia certyfikowanego trenera instruktora branżowych symulacji biznesowych REVAS w nauczaniu w zakresie zarządzania firmą oraz dyplom MIE Certified Microsoft Innovative Educator (2010 r.). Pracowała m.in. w Hotelu Jan III Sobieski oraz Sheraton Grand w Warszawie, jak też w Departamencie Promocji Turystyki Urzędu Kultury Fizycznej i Turystyki w Warszawie.

Spośród osób prowadzących zajęcia na kierunku „turystyka i rekreacja” posiadających doświadczenie zawodowe z zakresu turystyki można wskazać takie osoby jak:

[REDAKTOR] jest specjalistą prawa w turystyce i hotelarstwie oraz radcą prawnym z kilkunastoletnim stażem pracy w organach administracji publicznej; pełniła funkcję Przewodniczącej Rady Nadzorczej Gliwickiej Agencji Turystycznej S.A. w latach 2017-2020 oraz Dyrektora Biura Administracyjnego Polskiej Organizacji Turystycznej w latach 2020-2021. Brała udział w przygotowaniu projektu ustawy o Polskim Bonie Turystycznym oraz organizacji do jego wdrożenia, jak też udział w licznych negocjacjach ugodowych, m.in. z wykonawcą Stadionu Narodowego w Warszawie; [REDAKTOR] zawodowo zajmuje się pilotażem i przewodnictwem turystycznym (po Warszawie oraz w USA), prowadzeniem kursów i szkoleń turystycznych (pilot wycieczek, rezydent turystyczny, przewodnik turystyczny, steward linii lotniczych). Ukończył kurs międzynarodowego trenera przewodnictwa turystycznego (World Federation of Tourist Guide Associations, 2015 r.). Jest też prezesem zarządu i trenerem firmy Kadry Turystyki sp. z o.o. od 2015 r.; [REDAKTOR] w latach 2008-2017 pracował jako specjalista ds. turystyki i ds. jakości w ACCES (Hiszpania). Posiada też wieloletnie doświadczenie jako pracownik biura podróży oraz przewodnik miejski po Warszawie (ukończony kurs w Polskim Towarzystwie Turystyczno-Krajoznawczym w 2018 r.).

Polityka kadrowa SAN jest zorientowana na wsparcie rozwoju nauczycieli akademickich jak i innych osób prowadzących zajęcia w tym na kierunku „turystyka i rekreacja”. **Uczelnia wspiera rozwój kadry finansując udział w konferencjach naukowych, publikacje naukowe w monografiach i materiałach pokonferencyjnych oraz artykuły w renomowanych czasopismach** Kadra prowadząca zajęcia uczestnicząc w konferencjach naukowych przenosi te doświadczenia do procesu kształcenia. Jako przykład udziału kadry w konferencjach naukowych prezentującej referaty naukowe można wskazać:

- [REDAKTOR]:
 - [REDAKTOR], *Sport i aktywność fizyczna Polaków w kontekście dobrego zdrowia i jakości życia jako celu zrównoważonego rozwoju*. Kongres Gospodarka i Zdrowie, SGH Szkoła Główna Handlowa w Warszawie, Warszawa, 5-6.03.2024.
- [REDAKTOR]:
 - *Wpływ pandemii COVID-19 i wojny w Ukrainie na wartość i kapitał marek*. IV Międzynarodowa Konferencja „Ekonomiczno-społeczne skutki pandemii COVID-19 i wojny na Ukrainie”, Szkoła Główna Gospodarstwa Wiejskiego, Warszawa, 20.06.2024.
- [REDAKTOR]:
 - *Inteligencja - emocjonalna vs sztuczna w procesie podejmowania decyzji*. V Konferencja Naukowa „Współczesne wyzwania zarządzania, ekonomii i finansów”, organizowana przez Katedrę Zarządzania Kapitałem Ludzkim Uniwersytetu Szczecińskiego, 14.03.2025 r.
- [REDAKTOR]:
 - *Identifying Quality Gaps in Tourism for People with Disabilities: Importance-Performance Analysis (I.P.A.)*. Turystyka w Naukach Społecznych, UJ, Bukowina Tatrzańska, 2022.
- [REDAKTOR]:
 - *Czynniki determinujące wpływ klastrów na zrównoważony rozwój turystyki w obszarach recepcji*. Konferencja Naukowa „Produkt turystyczny. Innowacje – Marketing – Zarządzanie”, SAN, Warszawa 2019.

- [REDACTED]:
 - [REDACTED], *Zróżnicowanie modeli podatkowych w sieciach handlu detalicznego w Polsce* [w:] S. Kluza (red.), „Rola handlu detalicznego w rozwoju społeczno-gospodarczym Polski”, SGH Oficyna Wydawnicza, Warszawa 2022 (publikacja towarzysząca konferencji).
- [REDACTED]:
 - *The information culture of higher education institutions*. 4th Edition of the Scientific Conference “Modern Aspects Of Management”, Warszawska Szkoła Zarządzania – Szkoła Wyższa w Warszawie, Hurghada (Egipt), 9.09.2022.
- [REDACTED]:
 - *Średni czas pobytu w parku narodowym w zależności od płci i wieku z wyodrębnieniem społeczności regionalnych*. „Społeczne funkcje obszarów chronionych”, Konferencja Naukowa, Akademia Wychowania Fizycznego w Krakowie, 2022.

Część kadry prowadzącej zajęcia na kierunku „turystyka i rekreacja” **przynależy do stowarzyszeń naukowych oraz organizacji zawodowych, jak i rad redakcyjnych prestiżowych branżowych czasopism naukowych**, w tym związanych z zakresem kierunku „turystyka i rekreacja”, np.: [REDACTED] jest członkiem Global Physical Activity Observatory (GoPA!) i European Association for the Study of Obesity oraz była członkiem Rady Naukowo-Programowej Krajowej Federacji Sportu dla Wszystkich; [REDACTED] pełni funkcję Editorial Manager w International Journal of Gastronomy and Food Science, jak również była członkiem Reviewer Board w Applied Sciences, edytorem i członkiem Reviewer Board w Sustainability, jak też członkiem Medycznych Zeszytów Naukowych Uczelni Warszawskiej im. M. Skłodowskiej-Curie; [REDACTED] należy do Warszawskiego Oddziału Terenowego Polskiego Towarzystwa Psychologicznego; [REDACTED] jest członkiem Europejskiego Stowarzyszenia Współpracy w Dziedzinie Nauki i Technologii (COST) oraz Prezesem Zarządu Stowarzyszenia na Rzecz Badania, Rozwoju i Promocji Turystyki; [REDACTED] jest członkiem Polskiego Towarzystwa Historii Gospodarczej; [REDACTED] jest członkiem Polskiego Stowarzyszenia Ekonomistów Środowiska i Zasobów Naturalnych oraz Polskiego Towarzystwa Ekonomicznego; [REDACTED] był członkiem zarządu Akademickiego Związku Sportowego (SGGW Warszawa) w latach 2017-2024; [REDACTED] piastuje funkcję wiceprezesa Stowarzyszenia Artystycznego Front Sztuki; [REDACTED] jest członkiem Polskiego Towarzystwa Socjologicznego; [REDACTED] przez kilkanaście lat była członkiem Komisji Neuropsychologicznej Komitetu Nauk Neurologicznych VI Wydziału Medycznego Polskiej Akademii Nauk; [REDACTED] jest członkiem European Federation of Tourist Guides Associations (FEG); [REDACTED] jest członkiem Warszawskiego Koła Przewodników Miejskich Polskiego Towarzystwa Turystyczno-Krajoznawczego.

Kadra prowadząca zajęcia na kierunku „turystyka i rekreacja” posiada znaczący dorobek dydaktyczny na co wskazuje zarówno staż w szkolnictwie wyższym, a przede wszystkim szczególnie ważne osiągnięcia jak opublikowanie **podręczników akademickich oraz skryptów dla studentów** kierunku „turystyka i rekreacja” jak i **opracowanie materiałów dydaktycznych**, np. do zajęć zdalnych. Autorami podręczników i skryptów są np.: [REDACTED], współautorka m.in. *Realizacja usług w recepcji cz. 2*, Wyd. Format AB, Warszawa 2020, *Obsługa turystyczna cz. IV. Podstawy turystyki*, Wyd. Format AB, Warszawa 2015 i *Gastronomia, t. 3. Działalność gospodarcza w gastronomii*, WSiP, Rea, Wyd. 2, Warszawa 2015; [REDACTED], autorka podręcznika *Krajoznawstwo tradycja i współczesność*, Difin, Warszawa, 2016.

Kadra nauczająca jest przygotowana poprzez szkolenia specjalistyczne do prowadzenia zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość, które w związku z pandemią COVID-19 oraz zgodnie z regulacjami Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego, rozpoczęły się w semestrze letnim 2019/2020 i są prowadzone w części wykładowej również w roku akademickim 2024/2025. Zajęcia zdalne podlegają bieżącej kontroli władz Uczelni. Społeczna Akademia Nauk od momentu wprowadzenia zajęć zdalnych organizuje dla kadry nauczającej **szkolenia w zakresie wykorzystania środków komunikacji elektronicznej**, tj. platformy MS Teams, programu Blackboard do zajęć zdalnych oraz szkolenia tematyczne jak np. pt.: „Ocenianie postępów w nauce w pracy zdalnej ze studentami”. Ponadto, kadra jest wspierana w zakresie kształcenia zdalnego przez Zespół ds. zdalnego nauczania, w tym informatyków, którzy odpowiednio reagują na potrzeby nauczycieli.

Zgodnie z wymaganiami na kierunku „turystyka i rekreacja” realizowanym w Społecznej Akademii Nauk z siedzibą w Łodzi, ponad 50% ogółu godzin zajęć dydaktycznych, prowadzonych z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich oraz innych osób prowadzących zajęcia i studentów, określonych w programie studiów pierwszego stopnia realizują nauczyciele akademicki zatrudnieni w Uczelni na podstawowym miejscu pracy. Udział zajęć prowadzonych przez nauczycieli akademickich zatrudnionych na podstawowym miejscu pracy spełnia wymagania określone w art. 73 ust. 2 pkt.1) ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce. Sposób jego ustalenia uwzględnia informację Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego podaną w komunikacie pod adresem: <http://konstytucjadlanauki.gov.pl/zniesienie-minimum-kadrowego-informacje-o-prowadzeniu-zajec>.

Wykaz kadry przewidzianej do prowadzenia zajęć na kierunku „turystyka i rekreacja” na poziomie studiów pierwszego stopnia w roku akademickim 2025/2026, w tym nauczycieli zatrudnionych na Uczelni jako podstawowym miejscu pracy, obejmujący dorobek naukowy, dydaktyczny, doświadczenie zawodowe, a także obciążenie godzinowe podany jest w załączniku – charakterystyka kadry.

W Społecznej Akademii Nauk przyjęto zasadę, że za właściwą obsadę zajęć dydaktycznych i ocenę kompetencji pracowników badawczo - dydaktycznych, a także pracowników dydaktycznych odpowiada Kierownik Katedry/Zakładu, Dziekan oraz Pełnomocnik Rektora ds. organizacji dydaktyki. Działanie to służy osiągnięciu zakładanych w programie efektów uczenia się i jest ono zgodne z procedurą P-02 (Tworzenie i doskonalenie programów studiów oraz obsada zajęć dydaktycznych) Wewnętrznego Systemu Zarządzania Jakością Kształcenia. W obsadzie zajęć uwzględnia się zgodność dorobku naukowego osoby prowadzącej z zakresem merytorycznym przedmiotu w dyscyplinie, z którą ten przedmiot jest związany, jak również doświadczenie dydaktyczne. Z uwagi na profil praktyczny, istotnym warunkiem przestrzegającym w obsadzie zajęć jest zgodność doświadczenia zawodowego nauczyciela akademickiego lub innej osoby prowadzącej zajęcia, zdobytego poza uczelnią, z zakresem prowadzonych zajęć oraz praktycznymi umiejętnościami wskazanymi w opisie efektów uczenia się. Zajęcia kształtujące umiejętności praktyczne prowadzi wyłącznie osoby z odpowiednim doświadczeniem zawodowym zdobytym poza uczelnią. Kierownik Katedry/Zakładu stara się też zapewnić równomierne obciążenie poszczególnych osób godzinami prowadzonych zajęć uwzględniając obowiązujący wymiar godzin oraz potrzeby dydaktyczne.

Szczególne wagę Uczelnia przywiązuje do obsady seminarium dyplomowego. Na kierunku „turystyka i rekreacja” seminarium dyplomowe powierzane jest osobom posiadającym co najmniej stopień naukowy doktora z dorobkiem naukowym, jak też może być uzupełniony doświadczeniem zawodowym związanym z zakresem kształcenia na kierunku „turystyka i rekreacja”.

Przy obsadzie zajęć dydaktycznych uwzględnia się także wyniki oceny studenckiej (tzn. ankietyzacji), kompetencje cyfrowe, wyniki hospitowania zajęć dydaktycznych oraz oceny okresowej. Uczelniana Komisja ds. Jakości Kształcenia dokonuje analizy wyników studenckiej oceny w zakresie wypełniania obowiązków związanych z kształceniem osób prowadzących zajęcia, hospitacji oraz oceny okresowej. Może ona rekomendować zmiany w obsadzie zajęć. Kwalifikacje kadry i stosowane zasady sprawiają, że obsada zajęć umożliwia studentom nabywanie umiejętności praktycznych i przygotowanie do prowadzenia działalności zawodowej.

Konsekwentnie realizowana przez Władze Uczelni polityka kadrowa zapewnia, odpowiednio do potrzeb prowadzonych kierunków udział w procesie kształcenia kadry z odpowiednim dorobkiem naukowym oraz dydaktycznym jak i doświadczeniem zawodowym. Osoby z wykształceniem magisterskim, rozpoczynające prace na uczelni, mają możliwość udziału w szkoleniach podnoszących kompetencje dydaktyczne, a ponadto pozostają pod opieką kadry posiadającej co najmniej stopień naukowy doktora. Zasady te sprawiają, że obsada zajęć umożliwia studentom kierunku „turystyka i rekreacja” nabycie wiedzy, umiejętności związanych z praktycznym przygotowaniem zawodowym i kompetencji społecznych niezbędnych w działalności naukowej właściwych dla kierunku studiów.

Polityka kadrowa realizowana w SAN jest zorientowana na wspieranie rozwoju kompetencji jak i ocenę kadry badawczo-dydaktycznej. Realizuje ona strategię zarządzania zasobami ludzkimi łączącą system oceniania, motywowania oraz rozwoju pracowników. Prowadzona ocena pracowników służy monitorowaniu i podwyższaniu ich kwalifikacji. Ocena progresu w zakresie tworzenia dorobku naukowego i zawodowego oraz rozwoju kompetencji dydaktycznych jest elementem motywującym do podejmowania kolejnych zadań badawczych oraz rozwojowych. Obejmuje ona, zgodnie z regulacjami

Ustawy, cztery ostatnie lata i jako ocena okresowa jest dokonywana na podstawie następujących ocen częściowych:

- oceny dorobku naukowego/artystycznego i dydaktycznego oraz zaangażowania w sprawy organizacyjne Uczelni (przedstawionego w postaci wypełnionego przygotowanego wcześniej arkusza oceny pracownika);
- oceny kompetencji cyfrowych w nauczaniu zdalnym;
- oceny doświadczenia praktycznego/zawodowego zdobytego poza uczelnią w szczególności w przypadku oceny pracowników dydaktycznych prowadzących zajęcia na kierunkach o profilu praktycznym;
- wyników hospitacji;
- wyników oceny dokonywanej przez studentów.

Ocena działalności naukowej uwzględnia: aktywny udział w konferencjach naukowych, w tym międzynarodowych, publikacje naukowe w czasopismach w szczególności punktowanych na „Liście ministerialnej”, monografie, udział w pracach badawczych, w tym ubieganie się o granty wewnętrzne czy zewnętrzne (krajowe, unijne i/lub uczestnictwo w ich realizacji).

Działalność dydaktyczna oceniana jest na podstawie hospitacji zajęć, analizy ocen studenckich, oceny przygotowywanych materiałów dydaktycznych, w tym elektronicznych, podręczników/skryptów, filmików edukacyjnych oraz zaangażowania w proces kształcenia, w szczególności poprzez dyplomowanie, a także aktywność w wymianie międzynarodowej.

Natomiast **działalność organizacyjna** uwzględnia: pełnienie funkcji organizacyjnych, udział w komisjach uczelnianych, w tym Komisji Programowej, senackich, w tym ds. jakości kształcenia, udział w inicjatywach motywujących i wspierających studentów w ich rozwoju, zaangażowanie we współpracę z otoczeniem społeczno-gospodarczym.

Dorobek zawodowy oceniany jest z uwzględnieniem kompetencji wynikających z pełnionych poza uczelnią funkcji zawodowych, stanowisk, kompetencji eksperckich, posiadanych certyfikatów zawodowych oraz uczestnictwa w specjalistycznych szkoleniach.

W ocenie okresowej kadry uwzględnia się również wyniki hospitacji. Proces hospitacji planowany jest przez Dziekana SAN w porozumieniu z Kierownikiem Katedry/Zakładu. Objęci są nim wszyscy nauczyciele akademicki, którzy podlegają hospitacjom nie rzadziej niż raz na dwa lata. Określa to procedura wewnętrznego systemu zarządzania jakością kształcenia P-08 (Prowadzenie hospitacji zajęć dydaktycznych). Oprócz hospitacji planowanych, mogą być realizowane hospitacje interwencyjne w przypadku, gdy nauczyciel otrzymał niską ocenę w „ankietyzacji” lub gdy studenci zgłaszali skargi. W roku akademickim 2024/2025 zrealizowano 10 hospitacji, w tym zajęcia on-line, natomiast na rok akademicki 2025/2026 zaplanowano 9 hospitacji zajęć.

W ocenie kadry, w tym w ocenie okresowej, istotną rolę odgrywają również opinie studentów. Wyniki studenckiej oceny jakości zajęć dydaktycznych, regulowanej przez procedurę P-09 (Ocena jakości zajęć dydaktycznych i pracy nauczycieli akademickich dokonywana przez studentów, tzn. „ankietyzacja”), przekazywane są w formie raportów częściowych kierownikowi jednostki organizacyjnej oraz ocenianym nauczycielom akademickim. Ponadto, wyniki w formie raportu końcowego otrzymują Władze Uczelni, Wydziału oraz Pełnomocnik Rektora ds. jakości kształcenia. Wyniki badań oraz opracowywane na ich podstawie rekomendacje są omawiane na spotkaniach Uczelnianej Komisji ds. Jakości Kształcenia.

Wnioski z badań ankietowych oraz z hospitacji zajęć stanowią podstawę do samooceny i weryfikacji pracy dydaktycznej nauczycieli, a przede wszystkim są ważnym elementem polityki zapewniania doboru kadry badawczo-dydaktycznej oraz dydaktycznej o najwyższych kwalifikacjach.

Uwzględniając wszystkie wymienione elementy, okresowej oceny pracownika dokonuje Dziekan i przedstawia swoją propozycję w zakresie jego dalszego zatrudnienia. Ocenę opiniuje Komisja ds. Etyki i Oceniania Pracowników, a następnie zatwierdza Rektor. Ocena ta brana jest pod uwagę przy planowaniu obsady zajęć dydaktycznych oraz w polityce awansu realizowanej przez Władze Uczelni. W przypadku przyznania oceny negatywnej Władze Uczelni analizują jej przyczyny i mogą rozpocząć działania prowadzące do nieprzedłużenia umowy o pracę z danym nauczycielem akademickim, jak również działania dyscyplinujące lub wspierające w doskonaleniu warsztatu dydaktycznego czy też w rozwoju naukowym jak i zawodowym. W ramach polityki kadrowej zostały opracowane zasady awansu nauczycieli akademickich na stanowiska badawcze, badawczo-dydaktyczne i dydaktyczne oraz tryb

postępowania w sprawach awansów. Celem procedury jest określenie wymagań kwalifikacyjnych niezbędnych do ubiegania się o awans na stanowisko profesora, profesora uczelni i adiunkta w grupie pracowników badawczych, badawczo-dydaktycznych oraz dydaktycznych.

Uczelnia wspiera rozwój kompetencji dydaktycznych kadry organizując, czy też finansując udział w odpowiednich szkoleniach, w tym podnoszących kompetencje cyfrowe, językowe. W ostatnich 3 latach Uczelnia zorganizowała kolejne edycje jak i umożliwiła udział kadry w następujących szkoleniach:

- Metoda projektów w pracy dydaktycznej nauczyciela;
- Obsługa programu do statystycznej obróbki danych IBM SPSS Statistics;
- Wykorzystanie Excela w procesie dydaktycznym;
- Komputerowe wspomaganie nauczania – wykorzystywanie technologii informatycznych e-nauczanie;
- Technologie mobilne w edukacji procesów komunikacji;
- Podnoszenie kompetencji kadr SAN w zakresie dydaktyki w języku angielskim;
- Nowe trendy w dydaktyce akademickiej;
- Projektowanie uniwersalne;
- Szkolenie z zakresu motywowania i zaangażowania;
- Jak wyszukiwać interesujące nas dofinansowanie i pisać wnioski o dofinansowanie o granty indywidualne w obszarze badań;
- Jak napisać wnioski z wybranych programów badawczo-rozwojowych. Elementy dobrego projektu oraz tworzenie budżetów;
- Strategia pozyskiwania funduszy na badania naukowe, wdrażanie strategii ukierunkowanej na rozwój programów badawczo-rozwojowych, badawczych;
- Podnoszenia świadomości na temat potrzeb Osób z Niepełnosprawnością;
- Jak wykorzystać sztuczną inteligencję i CHATGPT w pisaniu publikacji naukowych;
- Bezpieczeństwo osób z niepełnosprawnościami podczas ewakuacji.

System wynagradzania pracowników badawczo-dydaktycznych i dydaktycznych jest ściśle powiązany z rezultatami ich pracy badawczej i dydaktycznej. Uczelnia prowadzi politykę promowania pracowników o największych osiągnięciach naukowych i dydaktycznych w postaci nagród Rektora. Podstawą ubiegania się o nagrodę Rektora Społecznej Akademii Nauk w Łodzi mogą być wybitne osiągnięcia w zakresie: wydanych publikacji, pracy badawczej, osiągnięć patentowych, prac artystycznych, pracy organizacyjnej, pracy dydaktycznej. Do opiniowania zgłoszeń o nagrodę Rektora Społecznej Akademii Nauk w Łodzi uprawniona jest Komisja ds. Etyki i Oceniania Pracowników. Ostateczną decyzję o przyznaniu i wysokości nagród podejmuje Rektor.

Obowiązujący w Uczelni system wspierający rozwój kadry badawczo-dydaktycznej opiera się m.in. na:

- finansowaniu publikacji w czasopismach lub monografiach zewnętrznych i udziału w konferencjach naukowych organizowanych przez badawczo-dydaktyczne ośrodki zewnętrzne;
- umożliwieniu publikacji w czasopismach i monografiach afiliowanych przez SAN;
- finansowaniu projektów i grantów wewnętrznych;
- wspieraniu, na etapie opracowania wniosku o granty zewnętrzne;
- wspieraniu finansowym i organizacyjnym uczelnianych konferencji naukowych o charakterze ogólnopolskim, środowiskowym i międzynarodowym inicjowanych przez SAN;
- udzielaniu stypendiów naukowych;
- finansowaniu szkoleń podwyższających kompetencje dydaktyczne;
- finansowaniu szkoleń podwyższających kompetencje cyfrowe w kształceniu zdalnym;
- finansowaniu szkoleń i zdobywania certyfikatów podwyższających kompetencje zawodowe;
- finansowaniu zagranicznych i krajowych staży zawodowych.

Dla młodej kadry, w ramach realizowanej w Uczelni polityki kadrowej, prowadzone są doskonalące kursy pedagogiczne, seminaria naukowe oraz oferowane są studia doktorskie. Ich celem jest praca nad rozwojem dydaktycznym i naukowym pracownika oraz wymiana doświadczeń badawczych, a także dydaktycznych pomiędzy młodymi pracownikami nauki, a doświadczoną kadrą badawczo-dydaktyczną.

Zatrudnienie nauczyciela akademickiego w SAN następuje w drodze otwartego konkursu, zgodnie z zapisami zawartymi w Statucie Uczelni oraz obowiązującą w ramach WSZJK procedurą P-15 (Przeprowadzanie postępowań konkursowych na stanowiska nauczycieli akademickich). Decyzję o wszczęciu postępowania konkursowego podejmuje Rektor po dokonaniu oceny wniosku dziekana uwzględniającego potrzeby dydaktyczne, naukowe i organizacyjne Uczelni. Konkurs przeprowadza czteroosobowa Komisja Konkursowa w składzie: Prorektor, Dziekan, Pełnomocnik Rektora oraz

Dyrektor Instytutu. Konkurs ogłaszany jest na stronie internetowej Uczelni. Pozyskiwanie kadry z doświadczeniem zawodowym odbywa się w drodze długoletniej współpracy ze środowiskiem zawodowym związanym z określonym kierunkiem studiów o profilu praktycznym. W przypadku kierunku „turystyka i rekreacja” przyniosło to trwałą współpracę z takimi osobami jak: [REDAKTOWANO], zawodowo zajmujący się pilotażem i przewodnictwem turystycznym oraz prowadzeniem kursów i szkoleń turystycznych; [REDAKTOWANO], pracownik biura podróży, przewodnik miejski oraz nauczyciel przedmiotów zawodowych turystycznych w technikum.

Polityka kadrowa Uczelni umożliwia odpowiedni dobór kadry, motywuje nauczycieli akademickich do podnoszenia kwalifikacji naukowych, zawodowych i rozwijania kompetencji dydaktycznych, a także sprzyja umiędzynarodowianiu kadry dydaktycznej. **W ciągu ostatnich 6 lat 1 nauczycielka akademicka prowadząca zajęcia na kierunku „turystyka i rekreacja” ([REDAKTOWANO]) uzyskała stopień profesora, 1 nauczycielka ([REDAKTOWANO]) uzyskała stopień naukowy doktora habilitowanego, a 3 nauczycieli ([REDAKTOWANO]) uzyskało stopień doktora.**

Uczelnia w ramach realizowanej polityki kadrowej posiada narzędzia zapobiegania zjawiskom patologicznym w Uczelni i zapewnia pracownikom oraz studentom możliwość skutecznego rozpatrywania skarg i wniosków. Jednym z nich jest procedura P-16 (Przeprowadzanie postępowania w sprawie skarg i wniosków zgłaszanych przez studentów) oraz P-17 (Przeprowadzanie postępowania w sprawie skarg i wniosków zgłaszanych przez pracowników), określają zasady przyjmowania oraz rozpatrywania skarg i wniosków składanych do właściwego Rzecznika Praw Studentów przez studentów oraz zasady przyjmowania oraz rozpatrywania skarg/wniosków składanych do Komisji ds. Etyki i Oceniania Pracowników przez pracowników SAN. Zgodnie z procedurą prawo do składania skarg/wniosków ma każdy student oraz pracownik SAN, niezależnie od zajmowanego stanowiska.

Uczelnia reaguje również na przypadki zagrożenia, naruszenia bezpieczeństwa lub dyskryminacji i przemocy wobec członków kadry prowadzącej kształcenie – „Procedura antymobbingowa Społecznej Akademii Nauk w Łodzi” stanowiąca Załącznik nr 1 do Uchwały Nr 16 Senatu SAN z dnia 27 września 2019 roku określająca zasady przeciwdziałania zjawisku mobbingu, dyskryminacji i nierównego traktowania pracowników, studentów w SAN oraz tryb postępowania w takich sprawach. Skargi w tym zakresie rozpatruje powołana przez Rektora Komisja Antymobbingowa w składzie: przedstawiciel nauczycieli akademickich, przedstawiciel studentów, przedstawiciel pracowników niebędących nauczycielami akademickimi, radca prawny zatrudniony w SAN, pracownik Działu Kadr. Komisja dokonuje oceny zasadności skargi. Komisja przekazuje Rektorowi i stronom postępowania w formie pisemnej ocenę wraz z wnioskami i propozycjami niezbędnych działań, podpisaną przez przewodniczącego i wszystkich członków Komisji. Ocena zasadności kończy postępowanie. Zakończenie postępowania powinno nastąpić w terminie do 2 miesięcy od dnia złożenia skargi. Prowadzone przez Komisję postępowanie nie wyłącza możliwości skierowania przez każdą ze stron sprawy na drogę postępowania sądowego.

Zalecenia dotyczące kryterium 4 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę

BRAK

Kryterium 5. Infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie

Kampus dydaktyczny Filii SAN w Warszawie obejmuje dwa budynki będące własnością Uczelni znajdujące się w dogodnym dla studentów położeniu w centrum miasta. Budynek, zlokalizowany przy ul. Łuckiej 11, w którym odbywają się zajęcia na kierunku „turystyka i rekreacja” zlokalizowany jest blisko najważniejszych ciągów komunikacyjnych, posiada powierzchnię 6480,2 m². Budynek obecnie jest w trakcie rozbudowy, dzięki której zyska ponad 1500 m² powierzchni użytkowej.

W kompleksie tym znajdują się m.in.: 3 przestronne, nowoczesne aule wykładowe (całością każdej z nich steruje zintegrowany system zarządzający pracą wszystkich urządzeń) – każda mieszcząca ponad 200 osób; 6 sal wykładowych – każda mieszcząca 100-120 studentów; 2 laboratoria językowe i multimedialna pracownia językowa, 7 laboratoriów komputerowych – 20 stanowisk każde, 30 sal dydaktycznych (każda od 20 do 40 osób), 11 pracowni specjalistycznych, 4 sale seminaryjne – każda dla 20 studentów, biblioteka wraz z podręcznym magazynem, czytelnia, pokoje do rozwijania zainteresowań artystycznych (studio filmowe, studio telewizyjne, studio radiowe oraz sala kinowa), pokoje katedr, dziekanaty, pokój

Akademickie Biuro Karier, pomieszczenie samorządu studenckiego, studencka strefa relaksu oraz pokój socjalny.

Budynek przy ulicy Ciołka 6, który obecnie jest w trakcie kapitalnego remontu, składa się z sześciu kondygnacji i znajdują się w nim m.in.: sale konferencyjne, siłownia i sala fitness wraz z szatnią (na poziom -1), pokoje gościnne (dla rodziców studentów oraz wykładowców) oraz Dom Studenta (5-, 4-, 3- i 2-osobowe pokoje przeznaczone dla ok. 180 studentów).

Pracownie specjalistyczne, wykorzystywane do prowadzenia zajęć na kierunku „turystyka i rekreacja” znajdujące się przy ul. Łuckiej 11 to:

- **pracownia badań marketingowych** – pracownia, w ramach której realizowane są badania fokusowe z wydzielonym pomieszczeniem z lustrem weneckim pełniącym rolę sali obserwacyjnej przebieg badania (pozwala to na obserwację reakcji w czasie rzeczywistym).
- **laboratorium informatyczne** – pracownia z 20 stanowiskach komputerowymi, na których zainstalowane są także dedykowane oprogramowania wykorzystywane na kierunku „turystyka i rekreacja” tj. REVAS – Branżowe symulacje biznesowe oraz MerlinX - wielofunkcyjny system rezerwacyjny oraz umożliwiającej zapoznanie się studentów z platformami rezerwacyjnymi kayak, expedia, hrs, orbitz, booking).
- **pracownia rekreacji** – pracownia wykorzystywana na ćwiczeniach z *Fizjologicznych aspektów aktywności fizycznej w turystyce*, w której znajduje się następujące wyposażenie:
 - 6 szt. kształtek i 7 wałków,
 - 17 piłki rehabilitacyjne,
 - 6 materace,
 - 9 piłek do Pilates mała 25 cm
 - 2 skoliometry,
 - 9 taśm terapeutycznych Thera Band,
 - 5 gum lateksowych niebieskich,
 - 4 gum lateksowych różowych,
 - 3 obciążniki na kostki,
 - 10 hantli 1 kg,
 - 10 hantli 2 kg,
 - 55 szarf gimnastycznych,
 - 1 pompki do piłek,
 - 1 rotor do ćwiczeń MEDOTTI SIMPLE,
 - 10 stepów do ćwiczeń,
 - 19 mat do ćwiczeń,
 - 9 poduszek sensomotorycznych,
 - 2 pasy do terapii manualnej,
 - 4 kliny do terapii manualnej,
 - 9 krążków gumowych,
 - 2 piłki do piłki ręcznej,
 - 15 x kije do nordic walking,
 - 2 ławki do ćwiczeń,
 - 2 drabinki,
 - 4 hula hop,
 - 4 skakanki,
 - 1 zestaw pachołków,
 - 17 woreczków do ćwiczeń,
 - 2 piłki miękkie 15 cm,
 - 2 stoliki do terapii ręki.

Ponadto, studenci kierunku „turystyki i rekreacji” korzystają również z:

- **multimedialnej pracowni językowej** – wyposażona w 55" telewizor interaktywny, tablicę elektroniczną z interfejsem do komputera, tablice magnetyczne dwustronne. Profesjonalny system nagłośnienia sali zapewnia najwyższą jakość dźwięku i jednakową słyszalność wykładowcy w dowolnym miejscu sali co jest szczególnie istotne dla zajęć na kierunku „turystyka i rekreacja” w

przypadku ćwiczeń wymowy języka obcego oraz słuchania treści przekazywanych w ramach nagrań audio.

Dotychczas, tj. przed rozpoczęciem remontu budynku przy ul. Ciołka 6, w ramach zajęć z *Hotelarstwa, Kultury i obsługi gościa hotelowego oraz Organizacji technik i usług hotelarskich*, wykorzystywano zaplecze Domu Studenta SAN. Obiekty te służyły do doskonalenia umiejętności praktycznych z zakresu organizacji i obsługi klienta w przedsiębiorstwach hotelarskich. Znajdowały się tam m.in. dwa pokoje hotelowe dwuosobowe, punkt symulujący recepcję oraz klimatyzowana, nagłośniona sala konferencyjna na 50 osób z zapleczem gastronomicznym, wyposażonym w sprzęt cateringowy i kuchenny. Po zakończeniu remontu podjęto decyzję o **przywróceniu – od roku akademickiego 2026/2027 – zajęć dydaktycznych prowadzonych w warunkach symulujących realne środowisko pracy hotelarskiej**. Pracownie te wraz z ich wyposażeniem są w pełni dostosowane do potrzeb procesu kształcenia i uczenia się, odpowiadają rzeczywistym warunkom przyszłej pracy zawodowej oraz umożliwiają realizację zajęć rozwijających umiejętności praktyczne w zakresie działalności turystycznej i hotelarskiej. Każda z sal dydaktycznych wyposażona jest w nowoczesne urządzenia multimedialne – projektory, ekrany, komputery multimedialne oraz system nagłośnienia. Liczba sal, ich wielkość, a także liczba stanowisk w pracowniach specjalistycznych i komputerowych, jak również posiadane licencje na specjalistyczne oprogramowanie oraz materiały dydaktyczne, są dostosowane do liczebności grup studenckich i potrzeb procesu kształcenia na kierunku „*turystyka i rekreacja*” (studia I stopnia o profilu praktycznym), umożliwiając studentom samodzielne wykonywanie czynności praktycznych w warunkach zbliżonych do rzeczywistych.

Uczelnia dysponuje własną siecią komputerową złożoną z jednostek znajdujących się w części dydaktycznej oraz części biurowej. Infrastruktura informatyczna Uczelni obejmuje pracownie komputerowe wraz z odpowiednim sprzętem, oprogramowanie oraz platformy kształcenia zdalnego. Posiadane w pracowniach komputery klasy IBM mają zainstalowane oprogramowanie specjalistyczne tj. (REVAS – Branżowe symulacje biznesowe, MerlinX, a także studenci zapoznawani są z platformami rezerwacyjnymi: kayak, expedia, hrs, orbitz, booking), które jest nowoczesne i odpowiadające wymaganiom współczesnego rynku pracy, nieodlegające od aktualnie używanych w działalności zawodowej właściwej dla kierunku „*turystyka i rekreacja*” oraz umożliwiają prawidłową realizację zajęć z wykorzystaniem zaawansowanych technik informacyjno-komunikacyjnych. Każdy z komputerów multimedialnych został wyposażony w minimum 16 GB pamięci operacyjnej i monitor LCD min. 19”. Na całość oprogramowania, w tym obejmującego system operacyjny Windows i pakiet biurowy Microsoft Office (Word, Excel, Access, PowerPoint oraz FrontPage), a także wspomniane wcześniej oprogramowania specjalistyczne *MerlinX* oraz *REVAS*. Uczelnia posiada niezbędne licencje. Każdy ze studentów ma dostęp do oprogramowania firmy Microsoft, dzięki współpracy Uczelni w ramach MSDN Academic Alliance. Daje to możliwość korzystania nieodpłatnie z pakietu **Microsoft Office 365** dla wszystkich studentów wraz z szczegółową instrukcją dotyczącą instalacji oprogramowania i logowania oraz wsparciem technicznym. Usługa ta daje możliwość korzystania z bogatego pakietu internetowych aplikacji takich jak: **Word, Excel, Onedrive, Onenote, Outlook, Powerpoint** i wielu innych. Studenci otrzymują również skrzynkę pocztową w domenie @student.san.edu.pl o pojemności **50 GB** oraz aż 5 TB przestrzeni na dane w chmurze Onedrive. Pewnym ułatwieniem jest także utworzenie dostępu do innych systemów i aplikacji używanych w Społecznej Akademii Nauk. Dane logowania zwane identyfikatorem "SANet" umożliwiają logowanie przy użyciu jednego zestawu poświadczeń. W przypadku napotkania trudności, studenci mogą zwrócić się o pomoc do zaplecza informatycznego SAN (tj. Helpdesk). Jednocześnie Uczelnia dokłada wszelkich starań, aby oprogramowania do pracy biurowej oraz zapewniające bezpieczeństwo użytkownika (tj. antywirusowe i gwarantujące bezpieczne przeglądanie Internetu) było regularnie aktualizowane.

Uczelnia jest w pełni przygotowana do prowadzenia zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość, realizowanych również na kierunku „*turystyka i rekreacja*” studiów I stopnia. Wykorzystywane są odpowiednie narzędzia, tj. panel komunikacyjny **Microsoft Teams** zapewniający synchroniczną i asynchroniczną interakcję między studentami a nauczycielami akademickimi i innymi osobami prowadzącymi zajęcia, które na kierunku „*turystyka i rekreacja*” są wykorzystywane do prowadzenia części zajęć (np. zdalnych wykładów, konwersatoriów, seminariów) oraz wspomagania procesu kształcenia (np. zamieszczania materiałów dydaktycznych, dodatkowego kontaktu podczas konsultacji). Dostęp studentów do sieci internetowych na terenie Uczelni wymaga zalogowania się przez użytkownika.

Wymienione wyżej narzędzia i platformy są monitorowane i doskonalone (poprzez aktualizację oprogramowania, zakup dodatkowych narzędzi) i zapewniają bezpieczeństwo danych i informacji, a także spełniają standardy jakości gwarantując odpowiednie warunki ich wykorzystywania.

W Społecznej Akademii Nauk, w ramach finansowanego przez NCBiR projektu „Zintegrowany program SAN – nowa jakość”, wdrażana jest najnowsza generacja e-learningu. Kształcenie zdalne (prowadzone jest tylko z poziomu jednostki macierzystej) realizowane jest na platformie **Blackboard**, która jest wiodącą na świecie platformą edukacyjną umożliwiającą innowacyjne tworzenie interaktywnych zajęć oraz skuteczną ewaluację efektów osiąganych przez studentów. SAN jest pierwszą uczelnią w Polsce, która uruchomiła to narzędzie jako usługę w chmurze, której operatorem jest Amazon Web Services (AWS).

Proces zarządzania Uczelnią jest wspomagany poprzez Wirtualny Dziekanat, który w 2020 roku został gruntownie zmodernizowany, co uczyniło go bardziej przejrzystym, łatwiejszym w obsłudze oraz rozszerzającym znacznie jego funkcjonalność. Jest to znaczące udogodnienie (w szczególności przydatne było w sytuacji epidemiologicznej związanej z koronawirusem) umożliwiające studentom szybki dostęp do ocen, kontaktu z wykładowcą oraz bieżących informacji/komunikatów dot. aktualnych wydarzeń w Uczelni.

Uczelnia tworzy odpowiednie warunki umożliwiające studentom z niepełnosprawnością pełny udział w procesie kształcenia, jak i zapewnia pomoc materialną. Budynek przy ul. Łuckiej 11 jest dostosowany do potrzeb osób z niepełnosprawnością. Wyposażenie obejmuje podjazdy, windy, toalety o gabarytach przystosowanych dla wózków inwalidzkich na parterze oraz przestronny ciąg komunikacyjny, a więc rozwiązania techniczne przyjazne dla osób poruszających się na wózkach. W każdej sali wykładowej, sali dydaktycznej, laboratorium, pracowni, bibliotece i czytelnicy zostały wydzielone miejsca dla osób z niepełnosprawnością, w tym poruszających się na wózku. Sukcesywnie uzupełniane są również numery pomieszczeń z oznaczeniami w alfabecie Braille’a. W bibliotece oraz w pracowniach komputerowych znajdują się stanowiska komputerowe przeznaczone dla osób niedowidzących i niedosłyszących. W czytelnicy znajdują się stanowiska do pracy wyposażone w komputery/laptopy dostosowane do korzystania także przez osoby z niepełnosprawnością (w tym lampki z lupą powiększającą oraz zestawy słuchawkowe).

Komputery wyposażone są w 24” monitory, program powiększająco-mówiący ZoomText MagReader oraz klawiaturę ZoomText – z dużymi kontrastowymi klawiszami. Uczelnia zadbała także o zakup pętli indukcyjnej, aby ułatwić odbiór przekazywanych treści osobom słabosłyszącym lub niedosłyszącym. Jej zadaniem jest wspomaganie słuchu i przekazywanie informacji „prosto do ucha” osobom przebywającym w murach budynku. Działa to za sprawą podłączenia do źródła dźwięku (tj. mikrofonu, zespołu mikrofonów, telewizora, laptopa czy rzutnika multimedialnego) pętli indukcyjnej generującej prąd zmienny o wartości nawet kilkunastu amper. Sygnał ze źródła dźwięku (mikrofon lub zespół mikrofonów, TV, laptop, rzutnik multimedialny...) jest podłączony do wzmacniacza pętli indukcyjnej, który generuje prąd zmienny o wartości nawet kilkunastu amper. Prąd ten „płynie” poprzez obwód zamknięty, w którym wytwarzane jest zmienne pole magnetyczne. Zmienne pole magnetyczne przekształcane jest przez cewkę w aparacie słuchowym na dźwięk a następnie wzmocniony odpowiednio do poziomu ubytku słuchu użytkownika.

Do obsługi studentów z niepełnosprawnościami ruchową w dziekanatach wyznaczone są osobne stanowiska, w których blat roboczy znajduje się na wysokości 85 cm od posadzki z zachowaniem możliwości swobodnego podjazdu wózkiem inwalidzkim.

Szerokość głównych drzwi wejściowych oraz ciągów komunikacyjnych w całym budynku umożliwia poruszanie się osobom z niepełnosprawnością ruchową. Framugi windy pomalowane są w kolorze kontrastowym do koloru ściany. Na każdym z pięter znajduje się toaleta odpowiednio oznaczona, z której może skorzystać osoba z niepełnosprawnością.

Napisy informacyjne umieszczane na drzwiach lub obok drzwi do pomieszczeń znajdują się na wysokości wzroku osoby pochylonej lub osoby na wózku inwalidzkim. W budynku umieszczono tabliczki informujące o funkcji pomieszczenia w formie wizualnej oraz dotykowej (alfabet Braille’a). Informacja dotykowa znajdująca się na ścianie, po stronie klamki, na wysokości min. 120 cm (dół tabliczki) i maks. 160 cm (górną tabliczki), w odległości 5-10 cm od ościeżnicy drzwi.

W budynku zainstalowano dźwiękowo-wizualny system powiadamiania alarmowego.

Na parkingu, przed budynkiem w pobliżu wejścia od strony łącznika do Filii w Warszawie Społecznej Akademii Nauk, znajdują się dwa wyznaczone miejsca parkingowe dla osób z niepełnosprawnością.

Dojazd z miejsca parkingowego do wejścia budynku przebiega najkrótszą możliwą drogą, po pochylni, której usytuowanie względem jezdni zapewnia bezpieczeństwo użytkowników, w tym osób z niepełnosprawnościami.

Studenci, w celu wykonywania zadań wynikających z programu studiów, w ramach indywidualnej pracy własnej, mają dostęp do całej stacjonarnej infrastruktury dydaktycznej, urządzeń specjalistycznych, oprogramowania i materiałów dydaktycznych, specjalistycznych sal, jak również do wirtualnych laboratoriów. Rozwiązanie to pozwala na przydzielanie studentom gotowych do pracy środowisk komputerowych wraz z niezbędnym oprogramowaniem. Studenci otrzymują maila z linkiem do Wirtualnych Laboratoriów za pomocą którego mogą pracować z każdego miejsca i o każdej porze dnia. Dzięki Wirtualnym Laboratoriom student może ustalić indywidualne tempo pracy nad zleconymi zadaniami oraz szerzej rozwijać swoje umiejętności. Użytkownicy nie są przy tym limitowani parametrami technicznymi posiadanego komputera, gdyż wszystkie operacje wykonywane są na serwerach centralnych, w chmurze uczelnianej.

Infrastruktura informatyczna, specjalistyczne oprogramowanie jest dostosowane do procesu kształcenia i potrzeb współczesnego rynku pracy. Do realizacji zajęć, w tym w szczególności kształtujących umiejętności praktyczne na kierunku „turystyka i rekreacja” wykorzystywane jest następujące specjalistyczne oprogramowanie, m.in.:

- **REVAS - Branżowe symulacje biznesowe** – to narzędzie przeznaczone do nauki prowadzenia działalności gospodarczej oraz podstaw przedsiębiorczości. W ramach symulacji uczestnicy podejmują realne decyzje biznesowe zarządzając wirtualnym przedsiębiorstwem – włączają się w działalność biznesową, m.in.: tworzą stanowiska pracy, zatrudniają pracowników, ustalają wynagrodzenia, kupują sprzęt, inwestują w reklamę tradycyjną oraz internetową, ustalając ceny. Branżowe Symulacje Biznesowe Zarządzania Projektami przeznaczone do nauki zarządzania projektami biznesowymi. W ramach symulacji uczestnicy stają się Projekt Menedżerami i podejmują realistyczne decyzje związane z prowadzeniem projektu w firmie;
- **MerlinX** - wielofunkcyjny system rezerwacyjny, spełniający wszystkie wymagania nowoczesnego biura podróży. System oparty na technologii MDS i stanowi kompleksowe rozwiązanie dla biur podróży oraz agencji turystycznych. Wśród możliwości platformy można znaleźć m.in.: widok oferty (lokalizacja na mapie, galeria zdjęć, pogoda, przewodnik, oceny i opinie o hotelu, wycieczki fakultatywne), ścieżka rezerwacyjna (płatności online, rezerwacja w wybranym biurze stacjonarnym, powiadomienia email), promocje (konfigurator promocji z możliwością podpinania ofert z systemu), mapa serwisu, przewodniki, oceny i opinie, prezentacja na stronie głównej serwisu promowanych ofert i kierunków. System pozwala też na konfigurację takich parametrów jak: touroperatorzy, kraje, regiony, hotele, minimalny standard hotelu, cena, termin wyjazdu, termin powrotu, czas trwania, minimalna ocena hotelu w systemie Zoover, wyżywienie, rodzaj wyjazdu czy udogodnienia.

Studenci kierunku „turystyka i rekreacja” zapoznawani są również z następującymi platformami rezerwacyjnymi w ramach przedmiotu *Informatyka w zarządzaniu biznesem turystycznym*:

- **Kayak** - wszechstronna i zaawansowana platforma do planowania podróży, która umożliwia znalezienie tanich lotów, hoteli, wynajmu samochodów oraz wielu innych usług związanych z podróżowaniem;
- **Expedia** – platforma rezerwacyjna dla biur podróży (dostępna jako strona internetowa lub aplikacja mobilna dla telefonów wyposażonych w system Android) przez którą klienci mogą rezerwować loty, hotele, samochody, rejsy wycieczkowe i pakiety wakacyjne. Warto przy tym wspomnieć, że firma Expedia Group stworzyła też platformę streamingową, na której internauci mogą oglądać programy podróżnicze i decydować się na podróż do oglądanego obszaru;
- **HRS** – platforma rezerwacyjna specjalizująca się głównie w rezerwacjach hotelowych dla klientów biznesowych. Umożliwia wyszukiwanie i rezerwację hoteli na całym świecie, oferując narzędzia do zarządzania podróżami służbowymi;
- **Orbitz** – platforma umożliwiająca rezerwację lotów, hoteli, wynajmu samochodów i pakietów wakacyjnych. Skierowana jest zarówno do klientów indywidualnych, jak i biznesowych;
- **Booking.com** – platforma umożliwiająca rezerwację noclegów w hotelach, apartamentach, pensjonatach, hostelach i innych obiektach noclegowych. Posiada bardzo rozbudowaną bazę obiektów i szczegółowe opinie użytkowników.

Zajęcia te kształtują praktyczne umiejętności w zakresie wykorzystania technologii informatycznych w zarządzaniu usługami turystycznymi oraz rozwijają kompetencje cyfrowe niezbędne w pracy w biurach podróży, hotelarstwie i sektorze MICE.

Biblioteka SAN Filii w Warszawie mieści się przy ul. Łuckiej 11. Prowadząc działalność usługową oraz dydaktyczną dla studentów i pracowników Uczelni przyczynia się do rozwijania potencjału intelektualnego i kulturalnego SAN. Na zaplecze lokalowo-sprzętowe Biblioteki SAN Filii w Warszawie składają się wypożyczalnia z regałami, w której przechowywane są zbiory biblioteczne oraz czytelnia z 6 stanowiskami ogólnodostępnymi i 16 krzesłkami. Biblioteka jest otwarta od poniedziałku do środy w godzinach 8.00 - 16.00, a w czwartki i piątki w godzinach 11.00 – 19.00. Pracuje również we wszystkie weekendy zjazdowe – w soboty i niedzielę w godzinach 9.00 – 17.00. Godziny pracy w okresach sesji oraz egzaminów dyplomowych są dodatkowo dostosowywane do potrzeb studentów oraz nauczycieli akademickich. Wykwalifikowana kadra biblioteczna służy studentom pomocą w lokalizacji potrzebnych pozycji książkowych, a także organizuje i monitoruje sprowadzanie zamówionych przez studentów publikacji z innych bibliotek. Dla osób niedowidzących i niedosłyszących, jak już wspomniano, jest możliwy dostęp do ZoomText MagReader – program powiększająco-mówiący oraz klawiatury ZoomText – z dużymi kontrastowymi klawiszami, jest zapewniony dostęp do Internetu, a także zasobów elektronicznych. W czytelni znajdują się stanowiska do pracy wyposażone w komputery/laptopy dostosowane do korzystania także przez osoby z niepełnosprawnością (w tym lampki z lupą powiększającą oraz zestawy słuchawkowe).

Biblioteka posiada około 15 tys. woluminów zbiorów zwartych i jej księgozbiór jest na bieżąco aktualizowany. Księgozbiór przeznaczony na potrzeby kierunku „turystyka i rekreacja” SAN jest podzielony na takie działy jak, m.in.: hotelarstwo (137 pozycji), gastronomia (11 pozycji), zarządzanie (1312 pozycji), finanse (669 pozycji), logistyka (405 pozycji), ekonomia (229 pozycji), marketing (287 pozycji), geografia (28 pozycji), historia sztuki (50 pozycji), filozofia (91 pozycji), informatyka (171 pozycji), psychologia (274 pozycje), socjologia (650 pozycji) oraz zasoby ludzkie i BHP (355 pozycji). Polecane jest również korzystanie ze zbiorów cyfrowych (m.in. ibuk.pl, oraz pełnej bazy EBSCO z dostępem dla pracowników i studentów, również zdalnym), do których przekierowania znajdują się na stronie internetowej biblioteki. Zapewnia to dostęp do zbiorów wszystkim studentom oraz sprzyja warunkom do nauki.

Konsekwentnie od momentu powstania Biblioteki SAN Filii w Warszawie, co miesiąc księgozbiór uzupełniany jest o kolejne pozycje. Są to najnowsze o znaczącej pozycji rynkowej wydawnictwa, materiały źródłowe oraz kompendia z różnych dziedzin naukowych. Część zapotrzebowań dotyczących m.in.: zakupu literatury jest zgłaszana przez nauczycieli i studentów, co wynika z potrzeb kształcenia i/lub prowadzonych badań w Uczelni. Wykładowcy są zobowiązani, do końca czerwca każdego roku akademickiego, złożyć swoje propozycje zamówień bibliotecznych do Kierownika Biblioteki. Zamówienie to przyjmuje formę zbiorczego rocznego zapotrzebowania, które stanowi jeden z dokumentów uwzględnianych w planie inwestycyjnym na kolejny rok. Nie ma żadnych ograniczeń ze strony Władz Uczelni w kupowaniu książek, także w systemie bieżącym w oparciu o najnowsze wydania publikacji dostępnych na rynku wydawniczym. **Studenci kierunku „turystyka i rekreacja” mają możliwość korzystania z czasopism specjalistycznych** (w tym polskich i zagranicznych czasopism elektronicznych): „Wiomości turystyczne”, „Rynek turystyczny”, „Hotelarz”, „Turystyka i rozwój regionalny”, „Tourism and hospitality”, „International Journal of Tourism Research”, „European Journal of Tourism Research” (<https://ejtr.vumk.eu/index.php/about/index>, <http://onlinelibrary.wiley.com/journal/15221970>, <https://www.mdpi.com/journal/tourismhosp>). Ponadto, **studenci mają dostęp do czasopism** (pośrednio związanych z kierunkiem „turystyka i rekreacja”) **w wersji papierowej takich, jak:** „Państwo i Prawo”, „Charaktery”, i „Media i Marketing Polska”.

Użytkownicy biblioteki mają też dostęp do informacji naukowo-technicznej i całej wiedzy zgromadzonej w sieci Internet oraz uczelnianej sieci komputerowej. Istnieje także możliwość korzystania nie tylko z polskich, lecz także i zagranicznych baz bibliograficznych, abstraktowych i pełnotekstowych, jak chociażby EBSCO. Wśród tych baz można wymienić np.:

- **EBSCOhost** – pełnotekstowa baza specjalistyczna EBSCO Publishing oraz baza pakietu podstawowego, do którego należy m.in. najobszerniejsza baza obejmująca publikacje z różnych dziedzin nauki *Academic Search Complete*, w tym m.in. z zakresu: turystyki, atrakcji turystycznych, gastronomii, rekreacji, podróży, hotelarstwo, goście hotelowi, usługi, motele, system rezerwacji itp.;

- Kolekcja **eBook Academic Collection** na platformie EBSCOhost – to wielodyscyplinowa kolekcja ponad 152.300 książek elektronicznych od ponad 515 wydawców, w tym wiodących wydawnictw naukowych takich jak: Taylor & Francis, Penguin Random House, Sage Publications and John Wiley & Sons, jak również wydawnictw uniwersyteckich, m.in. Oxford University Press, New York University Press, MIT Press, Cambridge University Press, University of California Press, Elsevier, McGill-Queen's University Press, Harvard University Press i wiele innych.

Studenci Społecznej Akademii Nauk z siedzibą w Łodzi mają również dostęp do **Wirtualnej Biblioteki Nauki (WBN)**, która stanowi istotne wsparcie w pracach badawczych, rozwojowych i wdrożeniowych we wszystkich dziedzinach wiedzy i specjalnościach naukowych, a także stanowi ważną pomoc dla studentów kierunku „turystyka i rekreacja”.

Do dyspozycji studentów „turystyka i rekreacja” Społecznej Akademii Nauk w Łodzi poprzez link do Wirtualnej Bazy Nauki (<http://www.wbn.edu.pl/>) pozostają następujące źródła:

- wybrane czasopisma Freedom Collection, w tym 1232 tytułów bieżących z rocznikami od 1995 oraz 364 tytuły archiwalne oraz książki: 1712 monografii z lat 2013 i 2014 oraz 803 wolumeny serii książkowych lub poradnikowych z lat 2011-2015;
- Springer Link – czasopisma, w tym 2132 tytuły bieżące ze wszystkimi dostępnymi rocznikami do 1997 r. oraz głębokie archiwa dla ok. 1000 czasopism, oraz ok. 137.000 książek wydanych w latach: 1888-1989, 1990-1999, 2000-2004, 2005-2009, 2010-2014, 2015-2019 (z wyjątkiem 2016);
- Wiley Online Library – wybrane 491 czasopism oraz 2450 książek wydanych w latach 2009 i 2015;
- nature.com – Czasopismo Nature, roczniki od 2010 r.;
- sciencemag.org – Czasopismo Science, roczniki od 1997 r.;
- E-czasopisma – Wyszukiwarka czasopism dostępnych w ramach licencji krajowych;
- E-książki – Przeglądarka dziedzinowa i wyszukiwarka książek dostępnych w ramach licencji krajowych;
- Infona – Archiwum krajowe wraz z bieżącymi zasobami i codzienną aktualizacją czasopism Elsevier, Springer i Wiley, książki Springer z lat 2004, 2005 i 2009-2011 oraz książki Wiley z lat 2009 i 2015, ponadto archiwa licencji konsorcyjnych ACS i IEEE oraz otwarte zasoby polskie.

Ponadto, studenci korzystają z cyfrowej wypożyczalni międzybibliotecznej książek i czasopism naukowych **Academica**, która umożliwia uzyskanie dostępu do zasobów cyfrowych, w tym współczesnych książek i periodyków naukowych ze wszystkich dziedzin wiedzy. Obecnie udostępnianych jest ponad 3,2 mln dokumentów.

Uczelnia przystąpiła również do projektu **ibuk.pl**, dzięki któremu studenci, w tym kierunku „turystyka i rekreacja” mają możliwość wypożyczenia książek drogą elektroniczną, w tym również z krajowych zasobów elektronicznych. Serwis zawiera ponad 7300 podręczników i publikacji naukowych, do których przekierowania znajdują się na stronie internetowej biblioteki i jest dostępny z poziomu biblioteki głównej, jak i na osobistym komputerze studenta po otrzymaniu wygenerowanego kodu dostępu. Baza serwisu ibuk.pl zawiera pozycje z różnych dziedzin nauki, w tym odnoszących się do kierunku „turystyka i rekreacja” m.in. z takiego zakresu, jak: usługi, zarządzanie zasobami ludzkimi, zarządzanie, organizacja, strategie, marketing, reklama.

Uczelnia gromadząc zbiory biblioteczne uwzględnia przede wszystkim potrzeby prowadzonych w SAN kierunków studiów i profile kształcenia, a także potrzeby badań naukowych. Posiadane zbiory podręczników, monografii, jak i czasopism umożliwiają prawidłową realizację zajęć, a studentom kierunku „turystyka i rekreacja” osiąganie efektów uczenia się, w tym przygotowanie do prowadzenia działalności zawodowej, a także przygotowanie do wymagań współczesnego rynku pracy związanego z kierunkiem. Ponadto, studenci, mają dostęp do materiałów dydaktycznych przygotowanych przez kadrę akademicką w formie elektronicznej udostępnianych w ramach nauczania z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość. Szczególnie istotne jest to dla osób z niepełnosprawnością (w stopniu znacznym, umiarkowanym i lekkim), które dzięki temu mają możliwość przystosowania tych materiałów do swoich potrzeb.

W zbiorach bibliotecznych znajduje się również czasopismo wydawane przez SAN, zarówno w formie papierowej, jak i cyfrowej, w tym „Publicystyka i Prace Studentów”, która prezentuje artykuły o wymiarach praktycznym i badawczo-naukowym studentów SAN.

Posiadane zbiory Biblioteki SAN Filii w Warszawie zapewniają pełny dostęp do zalecanej w sylabusach literatury.

Pracownicy dydaktyczni Społecznej Akademii Nauk mają prawo korzystać z wypożyczonych pozycji przez trzy miesiące. Studenci mogą wypożyczać książki na okres jednego semestru z prawem przedłużenia o kolejny. Termin wypożyczenia można przedłużyć osobiście, telefonicznie lub za pomocą poczty elektronicznej. Książki dostępne w innych bibliotekach SAN są zamawiane i sprowadzane na potrzeby studentów w drodze indywidualnych zamówień. Studenci, w tym także kierunku „turystyka i rekreacja”, w ramach ogólnouczelnianej wymiany akademickiej mają możliwość korzystania ze zbiorów innych bibliotek, m.in. Biblioteki Publicznej m.st. Warszawy, Biblioteki Uniwersyteckiej w Warszawie.

Rozwój systemu bibliotecznego-informacyjnego w Uczelni jest wspomagany przez Radę Biblioteczną, w skład której wchodzi między innymi przedstawiciel interesariuszy zewnętrznych. Rada opiniuje plany zakupów książek i czasopism, przedkłada Rektorowi propozycje uzupełniania zasobów i zgłasza uwagi dotyczące funkcjonowania systemu bibliotecznego-informacyjnego. Propozycje uzupełniania zasobów zgłaszają na bieżąco nauczyciele akademicki oraz studenci. W latach 2024-2025 roku dla kierunku „turystyka i rekreacja” dokonano zakupów pozycji bibliecznych dla Filii w Warszawie Społecznej Akademii Nauk z siedzibą w Łodzi na łączną kwotę ok. 4,3 tys. złotych.

W dokumentach strategicznych Uczelni (Polityka Jakości, Misja i Strategia Rozwoju Uczelni) zakłada się systematyczny rozwój i doskonalenie infrastruktury dydaktycznej, w tym infrastruktury informatycznej oraz zasobów bibliecznych. Uczelnia przeznacza na ten cel znaczące kwoty w swoim budżecie umożliwiające przedłużenie terminu ważności licencji na wspomniane wyżej oprogramowania biurowe, w tym pakiet Microsoft Office (Word, Excel, Powerpoint).

W celu zapewnienia dostosowania infrastruktury dydaktycznej i naukowej do współczesnych potrzeb procesu kształcenia **Uczelnia monitoruje stan bazy Filii w Warszawie Społecznej Akademii Nauk z siedzibą w Łodzi i dokonuje jej przeglądów z udziałem specjalistów, pracowników administracyjno-technicznych, kadry dydaktycznej, studentów a także interesariuszy zewnętrznych**. Bieżącego monitorowania stanu wyposażenia sal dydaktycznych, laboratoriów, zasobów bibliecznych i oprogramowania dokonują odpowiedni pracownicy techniczni, administracyjni, pracownicy biblioteki odpowiednio reagując na bieżące potrzeby. Ponadto do monitorowania i oceny warunków procesu uczenia się (w tym infrastruktury) służą m.in. funkcjonujące w ramach WSZJK procedury P-06 (*Baza dydaktyczna, wsparcie dla studentów, organizacja i realizacja procesu uczenia się*) i P-07 (*Ocena dostosowania bazy dydaktycznej do potrzeb procesu uczenia się, obsługi administracyjnej, wsparcia dla studentów oraz organizacji procesu uczenia się*). Procedury te umożliwiają systemowe i cykliczne prowadzenie przeglądów dotyczących infrastruktury dydaktycznej i naukowej w celu dokonania oceny jej przydatności do realizacji procesu nauczania i uczenia się oraz prowadzenia badań naukowych. W planach rozwojowych infrastruktury uwzględniana jest infrastruktura informatyczna i oprogramowanie stosowane w kształceniu z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość z uwzględnieniem potrzeb i rozwoju Filii SAN w Warszawie.

Studencka ocena infrastruktury dokonywana jest poprzez badanie ankietowe raz na 2 lata. Zebrane opinie od kadry, studentów i interesariuszy zewnętrznych oraz opracowywane na ich podstawie rekomendacje stanowią punkt wyjścia dla strategii doskonalenia bazy dydaktycznej oraz planów zarządzania Uczelnią (w tym planu inwestycyjnego). Wdrożenie rekomendacji pozwala zapewnić studentom odpowiednie warunki procesu kształcenia w zakresie m.in. infrastruktury.

Badanie obejmujące opinie studentów kierunku „turystyka i rekreacja” dotyczące dostosowania bazy dydaktycznej do potrzeb kształcenia, jakości obsługi administracyjnej i organizacji procesu kształcenia zostało przeprowadzone pod koniec semestru letniego roku akademickiego 2023/2024.

W przypadku badania infrastruktury dydaktycznej obejmowało ono, między innymi takie zagadnienia jak: dostępność zasobów bibliecznych tradycyjnych i elektronicznych, dostępność do naukowych baz danych online (EBSCOhost, Ibuk Libra, WBN), jakość obsługi i godziny pracy w Bibliotece, warunki dokonywania wypożyczeń, w tym korzystanie z Czytelni, jakość połączenia internetowego w ramach zajęć (dostęp do baz danych), wykorzystywanie narzędzi do komunikacji zdalnych do aktywności pozazajęciowych (np. spotkań kół naukowych, uczestnictwie w szkoleniach/warsztatach zdalnych) czy też dostępność specjalistycznego oprogramowania w ramach zajęć. Studenci dokonali oceny poszczególnych aspektów stosując skalę 1-5. Najwyższe noty z zakresu odwołującego się do Biblioteki SAN otrzymały: jakość obsługi w Bibliotece (4,3), a także dostępność zasobów bibliecznych tradycyjnych (dostępność zasobów elektronicznych otrzymała niższą średnią wynoszącą 3,9 i godziny pracy Biblioteki (po 4,1), a także warunki dokonywania wypożyczeń, w tym korzystanie z Czytelni (4,0). Poniżej granicy 4,0 (poza wymienioną dostępnością zasobów bibliecznych elektronicznych) znalazł się

obszar dostępności do naukowych baz danych online (EBSCOhost, Ibuk, Libra NET, WBN) (3,9). Należy również wskazać pozostałe obszary związane z infrastrukturą dydaktyczną i prowadzeniem zajęć: przygotowanie wykładowców do prowadzenia zajęć (4,4), jakość połączenia internetowego (4,3), udostępnianie przez wykładowców materiałów z zajęć (4,1), możliwość uzyskania pomocy w przypadku problemów technicznych związanych z uczestnictwem w zajęciach zdalnych (3,9), dostępność specjalistycznego oprogramowania w ramach zajęć (3,8) oraz wykorzystywanie narzędzi do komunikacji zdalnych do aktywności pozazajęciowych (np. spotkań kół naukowych, uczestnictwie w szkoleniach/warsztatach zdalnych) (3,7).

Ważnym głosem w opracowaniu planu inwestycyjnego dotyczącego doskonalenia i rozwoju infrastruktury dydaktycznej jest opinia interesariuszy zewnętrznych skupionych wokół kierunku „turystyka i rekreacja” związanych m.in. z takimi podmiotami, jak: **wakacje.pl, Kadry Turystyki, Courtyard by Marriott Warsaw Airport, Hotelu Leonardo Royal Hotels, Muzeum Cosmos w Warszawie, Muzeum Warszawskiej Pragi, Muzeum Kolejnictwa „Stacja Muzeum”, Sektorowa Rada ds. Kompetencji HoReCa, Wasza Turystyka, CroVibes, My Travel, Hotels Management Prestige PM Sp. z o.o., Uzdrowisko Konstancin-Zdrój S.A., Uzdrowisko Rolnik w Nałęczowie.**

Zalecenia dotyczące kryterium 5 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę.

BRAK

Kryterium 6. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku

Strategia Uczelni, zakłada prowadzenie na wszystkich kierunkach studiów ścisłej i systematycznej współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym w całym cyklu kształcenia. W celu powiązania procesu kształcenia i efektów uczenia się na kierunku „turystyka i rekreacja” prowadzonym w Filii w Warszawie Społecznej Akademii Nauk z siedzibą w Łodzi z potrzebami rozwojowymi, w tym kadrowymi regionu mazowieckiego, a przede wszystkim z potrzebami pracodawców, Uczelnia nawiązuje i utrzymuje kontakty z wieloma podmiotami otoczenia społeczno-gospodarczego.

Przedstawiciele otoczenia społeczno-gospodarczego uczestniczyli przy tworzeniu koncepcji kształcenia i formułowaniu efektów uczenia się na kierunku „turystyka i rekreacja”. Mieli możliwość opiniowania i wysuwania propozycji odnośnie m.in. przedmiotów kierunkowych, jak też specjalności odpowiadających zapotrzebowaniu rynku pracy zwłaszcza w kontekście zarządzania w turystyce, gastronomii, hotelarstwa oraz rekreacji. Za szczególnie istotne uznano stworzenie programu kształcenia, który wyposaża studentów w umiejętności przydatne na rynku pracy, a więc odpowiadające obecnemu stanowi praktyki i współczesnym rozwiązaniom stosowanym w sektorze turystyki i rekreacji, w tym hotelarstwa i gastronomii i zarządzaniu obiektem turystycznym. Założenie to zostało zrealizowane poprzez uwzględnienie w przedmiotowych efektach uczenia się sugestii potencjalnych pracodawców dotyczących między innymi przedmiotów specjalnościowych, jak też zajęć kształtujących umiejętności praktyczne odwołujących się do obszaru turystyki i rekreacji oraz zakresu wykorzystania specjalistycznego oprogramowania w ramach przedmiotów przygotowujących do wymagań współczesnego rynku pracy związanego z kierunkiem „turystyka i rekreacja”.

Wyrazem roli, jaką Uczelnia nadaje współpracy z otoczeniem w zakresie doskonalenia programu prowadzonych kierunków studiów jest zaproszenie jego przedstawicieli do udziału w pracach **Uczelnianej Komisji ds. Jakości Kształcenia i Komisji Programowej**, jako stałych członków obok pracowników, nauczycieli akademickich i studentów. Komisja Programowa kierunku „turystyka i rekreacja” ma charakter nie tylko opiniotawczo-doradczy, lecz przede wszystkim realizuje prace nad doskonaleniem i projektowaniem programu studiów, a jej zadaniem jest ciągle dostosowywanie programu do potrzeb oraz oczekiwań pracodawców i lokalnych rynków pracy. Spotkania Komisji odbywają się dwa razy do roku, po skończonym semestrze zimowym i letnim. Daje to szansę na przeanalizowanie zrealizowanego programu i wdrożenie sugestii oraz uwag z pozyskanych opinii, które przekładają się na doskonalenie procesu kształcenia. W skład Komisji Programowej kierunku „turystyka i rekreacja” obok przedstawicieli nauczycieli akademickich i studentów wchodzi przedstawiciele podmiotów i instytucji związanych z szeroko pojętym obszarem turystyki i rekreacji, w szczególności zajmujących się takimi dziedzinami, jak: turystyka, rekreacja, gastronomia, zarządzanie w biznesie turystycznym czy hotelarstwo.

Dodatkowo, należy również wspomnieć o działającej Radzie Biznesu SAN - sekcji kierunku „turystyka i rekreacja”, której rolą jest opiniowanie programu studiów, wspieranie organizacji wizyt studyjnych, praktyk studenckich, seminariów, czy też proponowanie do prowadzenia zajęć specjalnościowych wybitnych praktyków – specjalistów z obszaru turystyki, rekreacji, hotelarstwa, gastronomii czy zarządzania w biznesie turystycznym, konsultowanie planów rozwoju infrastruktury, dla kierunku „turystyka i rekreacja”, w tym infrastruktury specjalistycznej - pracowni, zorientowanej na aspekty dotyczące szeroko pojętego obszaru turystyki i rekreacji, który uwzględnia kwestie dotyczące zarządzania w biznesie turystycznym. Informacje o tych działaniach są przekazane Komisji Programowej, która ocenia współpracę na kierunku „turystyka i rekreacja” z otoczeniem społeczno-gospodarczym, w tym z Radą Biznesu - sekcją kierunku „turystyka i rekreacja”. Rada Biznesu ma pełne możliwości kontaktowania się z członkami Komisji Programowej oraz Uczelnianej Komisji ds. jakości kształcenia poprzez swoich przedstawicieli – członków tych Komisji.

Szczególnym celem współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym dla Uczelni w zakresie kierunku „turystyka i rekreacja” o profilu praktycznym jest utrwalenie współpracy z podmiotami związanymi z obszarem turystyki, hotelarstwa, rekreacji, gastronomii i zarządzania obiektem turystycznym dla zapewnienia studentom możliwości poznania współczesnego rynku pracy i współczesnych rozwiązań stosowanych w działalności związanej z obszarem turystyki i rekreacji. Współpraca ta obejmuje m.in. następujące podmioty: **wakacje.pl, Kadry Turystyki, Courtyard by Marriott Warsaw Airport, Hotelu Leonardo Royal Hotels, Muzeum Cosmos w Warszawie, Muzeum Warszawskiej Pragi, Muzeum Kolejnictwa „Stacja Muzeum”, Sektorowa Rada ds. Kompetencji HoReCa, Wasza Turystyka, CroVibes, My Travel, Hotels Management Prestige PM Sp. z o.o., Uzdrowisko Konstancin-Zdrój S.A., Uzdrowisko Rolnik w Nałęczowie**. Szczególne znaczenie ma współpraca z wakacje.pl oraz Kadrami Turystyki, które oferują aktywności praktyczne podnoszące umiejętności i kompetencje oraz przygotowujące do pracy w obszarze ściśle powiązanym z kierunkiem studiów. Jedną z kluczowych form współpracy jest organizacja wizyt studyjnych w instytucjach, organizacjach otoczenia społeczno-gospodarczego, których zakres działalności zawodowej jest powiązany z zakresem kształcenia na kierunku „turystyka i rekreacja”. Studenci kierunku „turystyka i rekreacja” uczestniczyli w licznych wizytach studyjnych, które umożliwiły im zapoznanie się ze środowiskiem pracy, sposobem jego funkcjonowania, stosowanymi nowoczesnymi narzędziami oraz wyzwaniem, z jakimi mierzą się specjaliści tego sektora. Były to:

- *wizyta studyjna w hotelu biznesowym w Courtyard by Marriott Warsaw Airport*, położonym, tuż obok terminala Lotniska Chopina (22.07.2025), którą zorganizował i koordynował [REDAKTOWANE]. Przewodnikiem po obiekcie była [REDAKTOWANE], Koordynator ds. Administracji i Szkoleń, która nie tylko oprowadziła studentów po pokojach i strefie fitness, ale także zapoznała ich z rozbudowaną częścią konferencyjno-bankietową hotelu w której odbywają się prestiżowe wydarzenia, m.in. konferencje prasowe z udziałem reprezentacji Polski czy proekologiczne inicjatywy „Green Events”. Oprócz aspektów technicznych i organizacyjnych funkcjonowania obiektu, studenci poznali również historię rodziny Marriott, aspekty kulturowe (jak obecność mormońskiej Biblii w pokojach), a także codzienne wyzwania pracy w branży hotelarskiej;
- *wizyta studyjna w Hotelu Leonardo Royal Hotels* (18.05.2025), którą zorganizował i koordynował [REDAKTOWANE]. Podczas wizyty studenci mieli okazję poznać funkcjonowanie hotelu od strony personelu i zobaczyć, z jakimi wyzwaniami będą się mierzyć w swojej przyszłej pracy. Przewodnikiem spotkania był recepcjonista [REDAKTOWANE], który podzielił się swoim doświadczeniem, opowiadając o codziennej pracy z gośćmi oraz najtrudniejszych sytuacjach, z jakimi się spotyka. Grupa zwiedziła wszystkie kluczowe obszary hotelu – od recepcji, przez sale konferencyjne i restaurację, aż po pokoje hotelowe typu COMFORT double/twin oraz Apartament;
- *wizyta studyjna w Muzeum Sportu i Turystyki w Warszawie* (18.05.2025) zorganizowaną przez [REDAKTOWANE]. Studenci poznali historię starożytnych igrzysk olimpijskich, rozwój sportu w czasach nowożytnych, a także osiągnięcia polskich sportowców. Duże zainteresowanie wzbudziły eksponaty związane z wybitnymi olimpijczykami oraz zabytkowy sprzęt sportowy. W drugiej części zwiedzania, studenci zapoznali się z historią turystyki, rozwojem infrastruktury turystycznej, dawnymi mapami, plakatami oraz przewodnikami. Uzupełnieniem wizyty była prelekcja dotycząca roli muzeów w edukacji turystycznej – temat istotny dla przyszłych specjalistów branży turystycznej;
- *Wizyta studyjna dedykowana studentom III roku kierunku „turystyka i rekreacja”* odbyła się w Muzeum Sportu i Turystyki w Warszawie (13.05.2025). Głównym celem wizyty było pogłębienie

- wiedzy z zakresu historii sportu i turystyki oraz zapoznanie się z unikatowymi eksponatami dokumentującymi rozwój aktywności fizycznej i podróżniczej na przestrzeni wieków. Zajęcia terenowe, zorganizowane przez [REDAKTOWANO], rozpoczęły się od przypomnienia historii starożytnych igrzysk olimpijskich, rozwoju sportu w czasach nowożytnych, a także osiągnięcia polskich sportowców. Duże zainteresowanie wzbudziły eksponaty związane z wybitnymi olimpijczykami oraz zabytkowy sprzęt sportowy. W drugiej części zwiedzania studenci mieli okazję zapoznać się z historią turystyki, rozwojem infrastruktury turystycznej, dawnymi mapami, plakatami oraz przewodnikami. Uzupełnieniem wycieczki była prelekcja dotycząca roli muzeów w edukacji turystycznej – tematem istotnym dla przyszłych specjalistów branży turystycznej;
- *wizyta studyjna na Lotnisku Chopina (7.05.2025)*, w której uczestniczyli studenci „turystyki i rekreacji” oraz członkowie Koła Naukowego Marketingu i Turystyki. Całość była organizowana i koordynowana przez [REDAKTOWANO] we współpracy z opiekunem kierunku „turystyka i rekreacja” [REDAKTOWANO]. Głównymi celami wizyty było: poznanie ścieżki pasażera oraz sytuacji jakie mogą się zdarzyć w porcie lotniczym, przygotowanie do podróży prywatnych i biznesowych oraz poznanie możliwości pracy na lotnisku jako agent obsługi pasażerskiej i w samolocie w roli stewardessy/stewarda. Studenci w czasie zajęć terenowych dowiedzieli się wiele cennych i praktycznych informacji na temat funkcjonowania lotniska, jako Huba lotniczego – węzłowego portu lotniczego lub portu przesiadkowego, gdzie pasażerowie uzyskują połączenie do wybranego lotniska międzynarodowego. W szczególności zostali zaznajomieni ze strefą ogólnodostępną lotniska, obejmującą m.in. terminal pasażerki, taras widokowy oraz otaczające elementy infrastrukturalne;
 - *wizyta studyjna w Muzeum „Cosmos” w Warszawie* - jednego z najbardziej nowoczesnych i interaktywnych muzeów w stolicy (13.04.2025), które odbyło się w ramach zajęć ćwiczeniowych prowadzonych przez [REDAKTOWANO]. Na studentów czekało ponad 50 instalacji i pomieszczeń tematycznych, takich jak tunel nieskończoności, pokój lustrzany czy przestrzenie inspirowane galaktyką. Każdy z uczestników mógł zanurzyć się w świat wrażeń wizualnych i sprawdzić, jak działa turystyka oparta na emocjach i doświadczeniu. Studenci dostrzegli, że dla dzisiejszych turystów – szczególnie młodszych – ważne są nie tylko fakty i historia, ale także możliwość przeżycia czegoś wyjątkowego i udokumentowania tego w mediach społecznościowych. Muzea takie jak „Cosmos” idealnie wpisują się w nurt tzw. turystyki przeżyć, łącząc edukację z rozrywką i nowymi technologiami;
 - *wizyta studyjna w Muzeum Warszawskiej Pragi (20.11.2024)*, którą zorganizowała [REDAKTOWANO]. Wydarzenie zostało zrealizowane wraz z Panią przewodnik, która oprowadziła studentów po całej ekspozycji. W pierwszej sali mogli oni podziwiać makietę prezentującą to, jak niegdyś wyglądała Warszawska Praga. Studenci dowiedzieli się także wiele na temat historii Pragi, a także ujrzeni zdjęcia prezentujące to miejsc z dawnych lat np. widok z wieży Zamku Królewskiego przedstawiającą Warszawską Pragę z lotu ptaka. Pojawiła się również możliwość poznania postaci. Ściany wypełnione były różnymi obrazami przedstawiającymi Starą Pragę, ale również wydarzenia jakie miały miejsce w tej części Warszawy ze starodawnych lat, m.in. zdjęcie zrobione z wieży Zamku Królewskiego, które przedstawiało Warszawską Pragę jakby z lotu ptaka. Pojawiła się też sala poświęcona Bazarowi Różyckiemu, gdzie każdy mógł podziwiać to, co sprzedawano wówczas na bazarze, natomiast w podziemiach Muzeum znalazły się z kolei różne eksponaty pochodzenia żydowskiego, takie jak: fragment Ściany Płaczu, malowidła Grobu Racheli czy zwoje żydowskiej Tory;
 - *wizyta studyjna w Muzeum Kolejnictwa „Stacja Muzeum” (17.11.2024)*, którą zorganizowała [REDAKTOWANO] wraz z [REDAKTOWANO]. Studenci dowiedzieli się wiele na temat dziejów kolejnictwa w Polsce i na świecie, o historii dworca Warszawa Główna oraz o kolei Warszawsko-Wiedeńskiej. Sala muzealna wypełniona była pięknymi modelami pociągów pasażerskich i towarowych, które przyciągały nasze spojrzenia swoimi kolorami. Ekspozycja obejmowała także makietę zabytkowych dworców np. Dworca Kolei Warszawsko-Wiedeńskiej w Warszawie, który zbudowany został w latach 1844-1845 i zaprojektowany został przez samego Henryka Marconiego. W kolejnej sali obejrzelśmy eksponaty pamiątkowo-historyczne tj. pamiątkowe medale, dokumenty, dworcowe zegary czy semafore. Jednak dopiero po wyjściu na zewnątrz w pełni studenci docenili wartość muzeum, ponieważ ujrzeni wielki zbiór prawdziwych pociągów, które zachowały się w Stacji Muzeum. Była to niepowtarzalna okazja, żeby zobaczyć np. pociąg pancerny czy wejść do

lokomotywy. Kilka wagonów było przystosowanych do zwiedzania, ponieważ zostały w nich ustawione eksponaty, a zwiedzający mogą swobodnie wchodzić do środka;

- wizyta studyjna *Courtyard by Marriott Warsaw Airport* (2.06.2025) – studenci kierunku „turystyka i rekreacja” Społecznej Akademii Nauk w Warszawie odwiedzili jeden z najbardziej rozpoznawalnych hoteli biznesowych w stolicy, położony tuż obok terminala Lotniska Chopina. Wycieczkę zorganizował i koordynował [REDAKTOWANO], przewodnikiem była [REDAKTOWANO], Koordynator ds. Administracji i Szkoleń, która nie tylko oprowadziła studentów po pokojach i strefie fitness, ale także zapoznała z rozbudowaną częścią konferencyjno-bankietową hotelu i wskazała miejsca, w których odbywają się prestiżowe wydarzenia, m.in. konferencje prasowe z udziałem reprezentacji Polski czy proekologiczne inicjatywy „Green Events”. Oprócz aspektów technicznych i organizacyjnych funkcjonowania obiektu, studenci mieli możliwości porozmawiać z Panią Manager o historii rodziny Marriott, ciekawostkach kulturowych (jak obecność mormońskiej Biblii w pokojach), a także o codziennych wyzwaniach pracy w branży hotelarskiej.

Udział w tych wizytach stanowił cenne doświadczenie, sprzyjające **rozwojowi praktycznych umiejętności niezbędnych** w przyszłej drodze zawodowej studentów.

Ponadto, Uczelnia ma podpisane porozumienia z wieloma firmami, w których studenci mogą odbywać zawodowe praktyki studenckie, ale także uzyskać informacje i materiały do opracowania prac dyplomowych. Są to m.in.: Hampton by Hilton Warszawa Mokotów, Obiekt Hotelowy LOFT Hostel, EWL Sp. z o.o., Bistro “Spar”, WAW Hotels Sp. z o.o., Royal Bristol Warszawa, Warsaw Presidential Hotel, Sakana Restaurant Sp. z o.o., Campanile Varsovie Warszawa, Myata Lounge Warszawa, Radisson Collection Hotel, Hilton Warsaw City Hotel, Bieszczady-Travel [REDAKTOWANO], Sala Weselna Hotel "Monika", Double Tree by Hilton Hotel & Conference Centre Warsaw, "Podróżuj z Dumą", Holiday Inn Express Warsaw-Mokotow, Muzeum Wsi Radomskiej, Wakacje.pl, Mazurkas Travel Biuro Podróży Sp. z o.o., Global Parks Poland Sp. z o.o., TUI Poland Dystrybucja Sp. z o.o., Muzeum Regionalne w Łukowie, Weekendowo Travel Sp. z o.o., Sound Garden Hotel Sp. z o.o., Pałac Rozalin A.K. Molgo Sp. J., Royal Patronus Apartments.

Szczególną formą współpracy z otoczeniem jest pozyskiwanie wysoko kwalifikowanej eksperckiej kadry prowadzącej zajęcia kształtujące umiejętności praktyczne, jak też wzbogacające treści o praktyczne aspekty wiedzy z dyscyplin naukowych tworzących podstawy programu kierunku „turystyka i rekreacja”. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym pozwala pozyskiwać do udziału w procesie dydaktycznym kierunku „turystyka i rekreacja” wybitnych specjalistów posiadających kontakty eksperckie z praktyką związaną z turystyką i rekreacją, w tym gastronomią czy hotelarstwem. W wyniku współpracy do procesu kształcenia na kierunku „turystyka i rekreacja” w Filii SAN w Warszawie zaproszono wybitnych specjalistów, z dorobkiem naukowym i/lub eksperckim, których dla przykładu można wskazać:

- [REDAKTOWANO] - działalność naukowo-dydaktyczną [REDAKTOWANO] łączy z zawodową działalnością w sektorze turystyki, poczynając od kształtowania polityki turystycznej i jej egzekucji (European Travel Commission, Ministerstwo Sportu i Turystyki, Polska Organizacja Turystyczna) po zarządzanie podmiotami działającymi w ramach gospodarki turystycznej np. linie lotnicze (PLL LOT) czy atrakcje turystyczne. Obecnie jest dyrektorem Muzeum Józefa Piłsudskiego w Sulejówce (od 2021 roku). Dorobek naukowy [REDAKTOWANO] w dziedzinie turystyki skupia się wokół wykorzystania dziedzictwa kulturowego w formie produktu turystycznego, rozwoju bazy noclegowej w Polsce oraz obsłudze turysty;
- [REDAKTOWANO] - ekspert ekonomiki turystyki, ekonomiki przedsiębiorstw turystycznych, zarządzania biznesem turystycznym oraz obsługi ruchu turystycznego. Ma wieloletnie doświadczenie w pracy w branży turystycznej. Zarządza biurem podróży „Wycieczki Z Nami”, specjalizującym się w imprezach objazdowych po Europie i Azji oraz wyjazdach incentive dla firm. Pracował dla takich firm jak biuro podróży Orbis Travel, Logos Tour, United Partners, Club&Travel w zakresie tworzenia ofert turystycznych oraz pilotowania wycieczek. Od 2018 roku jest współwłaścicielem obiektów hotelarskich Komfort Plus i Komfort Willa w Blizne Łaszczyńskiego;
- [REDAKTOWANO] – specjalistka z zakresu zarządzania w turystyce i rekreacji, pedagogiki czasu wolnego, wychowania do i przez turystykę, zagadnienia związanego z zarządzaniem bazą materialną w turystyce, w tym ośrodkami Spa&Wellness, a także innowacyjnych rozwiązań związanych z podnoszeniem umiejętności i wykorzystywaniem narzędzi poszerzających wiedzę i kompetencje w prowadzeniu zajęć zdalnych w obszarze zarządzania w branży turystycznej. W przeszłości pracowała

w branży hotelarskiej (m.in. w Sheraton Grand w Warszawie, Hotel Jan II Sobieski – obecnie Radisson Blu Hotel w Warszawie czy Hotel Felix w Warszawie);

- [REDACTED] - dziennikarka relacjonująca i komentująca bieżące trendy na rynku turystycznym w Polsce i na świecie („Wiadomości Turystyczne” oraz w portalach www.wiadomosciturystyczne.pl i turystyka.rp.pl), a także ekspertką rynku turystycznego, która również zajmuje się kontaktami z mediami i branżą turystyczną w Polsce i za granicą;
- [REDACTED] - radca prawny z kilkunastoletnim stażem pracy w organach administracji publicznej, zajmowała stanowisko zastępcy dyrektora Departamentu Opłat Drogowych Ministerstwa Finansów, wcześniej pełniła również m.in. funkcję p.o. dyrektora Biura Administracyjnego Polskiej Organizacji Turystycznej oraz naczelnika Wydziału nadzoru właścicielskiego w Ministerstwie Sportu i Turystyki. Zainteresowania badawcze [REDACTED] koncentrują się przede wszystkim na zagadnieniach prawa spółek, w tym nadzoru właścicielskiego oraz problematyką styku prawa administracyjnego z prawem cywilnym. Do jej najważniejszych osiągnięć należy udział w opracowaniu koncepcji utrzymania i rozwoju systemu poboru opłat drogowych, udział w przygotowaniu projektu ustawy o Polskim Bonie Turystycznym oraz przygotowanie organizacji do wdrożenia obsługi Polskiego Bonu Turystycznego oraz udział w negocjacjach ugodowych z wykonawcą Stadionu Narodowego w Warszawie;
- [REDACTED] - od 2017 jest związany z branżą turystyczną. Zarządza siecią ponad 350 salonów stacjonarnych (biur podróży) w ramach największego multiagenta w Polsce. Stworzył Standardy Sprzedaży, strategię szkoleniową dla ponad 1000 osób, a także przeprowadził ponad 500h szkoleń z zakresu podstaw prowadzenia biura podróży, technik sprzedaży i umiejętności sprzedażowych oraz zarządzania przedsiębiorstwem turystycznym;
- [REDACTED] - pilot i przewodnik turystyczny (przewodnik po Warszawie, pilot wycieczek w USA), dodatkowo zajmujący się także prowadzeniem kursów i szkoleń turystycznych (pilot wycieczek, rezydent turystycznym, przewodnik turystyczny, stewardesa/steward linii lotniczych), a także egzaminowaniem w ramach Zintegrowanego Systemu Kwalifikacji (kwalifikacja rynkowa: pilotowanie imprez turystycznych, pilotowanie imprez turystycznych typu incentive).

Kadra ta, prowadząc zajęcia przekazuje studentom swoją wiedzę, jak i doświadczenia wynikające z prowadzonej działalności zawodowej, co zapewnia nabywanie przez studentów kompetencji zawodowych związanych z obszarem turystyki i rekreacji przydatnych na rynku pracy. Udział przedstawicieli otoczenia społeczno-gospodarczego w procesie kształcenia zapewnia bezpośredni wpływ na realizację programu studiów. Efektem współpracy z kadrami specjalistów - praktyków jest wprowadzenie do programu studiów większej liczby przedmiotów z zaktualizowanymi treściami kształcenia odwołującymi się do najnowszych trendów praktyki w zakresie zarządzania w biznesie turystycznym czy hotelarstwa i gastronomii, a więc: cyfryzacji w usługach turystycznych (np. automatyzacji obsługi, wprowadzenia chatbotów czy kluczy cyfrowych oraz wykorzystywania sztucznej inteligencji do personalizowania ofert turystycznych), zielonej turystyki, turystyki wellness, czy zapotrzebowania na kombinacje pracy i wypoczynku („workation”, „bleisure”), a także nowoczesnych metod zarządzania w turystyce czy też strategii i modeli biznesowych w hotelarstwie oraz współczesnego rynku hotelarskiego i wyzwań związanymi z nim.

Przedsiębiorstwa, instytucje czy inne podmioty zewnętrzne, z którymi Uczelnia współpracuje, jak wspomniano, uczestniczą w procesie konsultacyjnym dotyczącym konstruowania i doskonalenia programu studiów na kierunku „turystyka i rekreacja”, m.in. w opracowywaniu koncepcji kształcenia, a także oferują realizację praktyk zawodowych, wizyt studyjnych czy dodatkowych aktywności podnoszących umiejętności przydatne dla specjalisty z zakresu turystyki, rekreacji, gastronomii i hotelarstwa. Na podstawie podpisanych porozumień studenci kierunku „turystyka i rekreacja” mogą uzyskać niezbędne materiały do opracowywania prac etapowych i możliwości odpowiedniego przygotowania się do opracowania pracy dyplomowej zwięzającej studia I stopnia.

Podmioty te chętnie także służą pomocą i swoją specjalistyczną wiedzą, co przekłada się na jakość i wartość poznawczą prac dyplomowych i etapowych przygotowywanych przez studentów.

Jedną z form współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym są także organizowane przez Uczelnię dla studentów oraz środowiska zawodowego spotkania z ekspertami dotyczące ważnej dla kierunku „turystyka i rekreacja” tematyki budowania ścieżki zawodowej, wejścia na rynek pracy, jak np. warsztaty,

szkolenia, czy też cykliczne spotkania z ekspertami, którzy przedstawiają swoje doświadczenia zawodowe dotyczące rozwoju branży turystycznej i hotelarskiej, w szczególności wskazujące na wyłanianie się nowych form imprez czy usług turystycznych oraz wykorzystania nowoczesnych technologii w obiektach hotelarskich.

Szczególłą wartość dla studentów kierunku „turystyka i rekreacja” studiów I stopnia mają te formy współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym, które przygotowują do wejścia na rynek pracy, a więc: **szkolenia, warsztaty, kursy czy wykłady problemowe prowadzone przez ekspertów-przedstawicieli różnych specjalizacji powiązanych z turystyką, rekreacją, gastronomią, hotelarstwem i zarządzaniem w biznesie turystycznym. Należy tu wymienić, np.:**

- konferencja naukowa II Warszawskie Forum Turystyki i rekreacji „Zarządzanie turystyką i rekreacją - wczoraj, dziś i jutro” (28.11.2025). Wydarzenie będzie miało na celu: prezentację wyników badań naukowych w zakresie zarządzania turystyką i rekreacją, zaprezentowanie obecnych kierunków badań nad zarządzaniem turystyką i rekreacją, wskazanie możliwości dalszych poszukiwań badawczych dotyczących zarządzania turystyką i rekreacją; Zakres problemowy konferencji: uwarunkowania rozwoju i zarządzanie turystyką i rekreacją, trendy w rozwoju turystyki i rekreacji, rola turystyki w rozwoju lokalnym i regionalnym, kapitał społeczny w rozwoju turystyki, zarządzanie kulturowymi determinantami rozwoju turystyki, współczesne tendencje w rozwoju form rekreacyjnych, rozwój bazy noclegowej w wybranych regionach, formy spędzania czasu wolnego oraz motyw i bariery uczestnictwa w rekreacji osób w różnym wieku. W wydarzeniu uczestniczyć aktywnie będzie kadra kierunku „turystyka i rekreacja”:

- [redacted] wraz ze studentem tj. [redacted] z wystąpieniem pt. „Doskonalenie oraz ocena jakości w usługach turystycznych transportu lotniczego na przykładzie PLL LOT” (współautorstwo wykładowcy ze studentem),
- [redacted] ze studentką tj. [redacted] (również będącą członkinią Komitetu Organizacyjnego konferencji) z wystąpieniem pt. „Innowacyjne podejście do zarządzania zespołem animatorów w branży turystycznej (współautorstwo wykładowcy ze studentem),
- [redacted] z wystąpieniem pt. „Uprzystępnianie dziedzictwa turystom zagranicznym na przykładzie tradycji rybackich w Katalonii”.

Ponadto zgodnie z Programem obrad I sesji tematycznej „Zarządzanie turystyką i rekreacją” przewodniczyć będzie [redacted], zaś II sesji tematycznej „Wybrane uwarunkowania rozwoju turystyki” [redacted]. Dodatkowo, w Komitecie Organizacyjnym znaleźli się: [redacted] (przewodniczący), [redacted] (sekretarz) oraz [redacted] (członkowie);

- seminarium branżowo-naukowe „Zarządzanie w przedsiębiorstwie hotelarskim, SPA i Wellness” (24.03.2025) dotyczyło zarządzania w obiektach oferujących usługi z zakresu spa i wellness, w którym uczestniczyli jako prelegenci wykładowcy kierunku „turystyka i rekreacja” tj. [redacted], [redacted], [redacted], [redacted], a także [redacted];
- seminarium naukowe pt. „Wybrane aspekty zarządzania zasobami ludzkimi - kobiety na rynku pracy” (30.01.2025). Wśród prelegentek była przedstawicielska sektora turystyki - [redacted], freelance consultant w turystyce, z wystąpieniem „Kobiety w turystyce: siła, inspiracja przyszłość”. W ramach wydarzenia swoją prelekcję miała również [redacted] – adiunkt w Społecznej Akademii Nauk i Global Marketing Manager w Accenture: „Jak strategiczne podejście do employer branding może wzmacniać kobiety na rynku pracy?”;
- wykład otwarty „Zagraniczna konferencja dla 300 osób - co pójdzie nie tak?” (16.12.2024), który poprowadził [redacted] - Dyrektor Wsparcia Sieci w Wakacje.pl, ekspert z wieloletnim doświadczeniem w tworzeniu przedsiębiorstw oraz zarządzaniu zespołami. Specjalizuje się w optymalizacji biznesu i rozwoju kompetencji pracowników. Podczas wykładu podzielił się on praktycznymi doświadczeniami z organizacji dużych konferencji międzynarodowych, wskazując na najczęstsze wyzwania i potencjalne problemy, jakie mogą się pojawić przy realizacji tego typu wydarzeń;
- uczestnictwo studentów „turystyki i rekreacji” w I Warszawskim Forum Turystyki i Rekreacji „Nauk, Praktyka, Perspektywy” (22.11.2024), które organizowane było w murach Filii SAN w Warszawie we współpracy ze Szkołą Główną Gospodarstwa Wiejskiego. Konferencja stanowiła platformę wymiany wiedzy i doświadczeń dla badaczy, praktyków oraz studentów z obszaru turystyki i rekreacji. Wśród

- tematów poszczególnych prelekcji były m.in. „Zróznicowanie zakresu wykorzystania technologii w hotelach- rozpoznawcze studium przypadków”, „Kredytowanie branży turystycznej w Polsce- szanse i zagrożenia”, „Ways of development of rural tourism in Ukraine during the war period”, „Mykoturystyka jako wyspecjalizowana forma turystyki i rekreacji na obszarach leśnych”, „Wpływ wybranych czynników ekologicznych na bryoflorę subborealnych lasów bagiennych”, „Organizacja i animacja czasu wolnego w kontekście zmian społecznych – wyznaczniki i wyzwania” czy „Inwentaryzacja krajoznawcza góry Karczówka w Kielcach”;
- uczestnictwo studentów kierunku „turystyka i rekreacja” oraz przedstawicieli Koła Naukowego Marketingu i Turystyki w XV Forum Promocji Turystycznej (29.10.2024) stanowiącym okazję do zapoznania się z praktykami oraz wyzwaniami związanymi z promocją turystyki. Udział w Forum był doskonałą okazją do wysłuchania prezentacji i dyskusji prowadzonych przez blisko 30 ekspertów z branży. Dzięki temu studenci mieli możliwość poszerzenia swojej wiedzy o najnowsze techniki promocji oraz zdobycia cennych informacji, które stanowią ważne uzupełnienie programu nauczania;
 - spotkanie warsztatowe z kierownictwem Hotelu Bel Mare w Międzyzdrojach (19.06.2024), w trakcie którego przedstawione zostały wybrane aspekty zarządzania dużym obiektem hotelarskim, stan obecny i plany rozwoju infrastruktury, struktura organizacyjna obiektu, zasoby kadrowe oraz inne problemy istotne w nowoczesnym hotelarstwie. W ramach spotkania dla studentów kierunku „turystyka i rekreacja”, a także „zarządzanie” oraz „kosmetologia” odbyła się prezentacja Aqua & Belmare Resort w Międzyzdrojach oraz omówiono strukturę organizacyjną Resortu;
 - udział studentów i wykładowców kierunku „turystyka i rekreacja” w badaniu naukowym międzyuczelnianym (08.05.2024), które miało na celu poznanie i ocenę opinii dorosłych mieszkańców Polski na temat turystyki miejskiej, w szczególności wyjazdów typu city-break. Wyniki badania zostały wykorzystane wyłącznie w formie zagregowanej do celów naukowych, aby rozpoznać poziom świadomości i zainteresowanie mieszkańców Polski turystyką miejską oraz ocenić ich preferencje dotyczące spędzania wolnego czasu w miastach. Badania prowadzone było przez Uniwersytet Łódzki i Uniwersytet Ekonomiczny we Wrocławiu;
 - debata „Zarządzanie zrównoważonym rozwojem organizacji” (13.04.2023) zorganizowana z inicjatywy Rady Biznesu SAN. Ze względu na ważność problematyki i pilną potrzebę podjęcia działań na rzecz wdrażania 17 celów zrównoważonego rozwoju „Agendy 2030” przez różne strony – rządy, samorządy, organizacje pozarządowe, sektor nauki, biznesu oraz poszczególnych obywateli na debatę zostali zaproszeni przedstawiciele różnych organizacji z sektora biznesu i pozabiznesowego. Debacie przewodniczyła [REDAKTOWANO] – wykładowca SAN. Debacie przysłuchiwali się studenci i wykładowcy kierunku „turystyka i rekreacja” oraz „zarządzanie”. W trakcie spotkania dyskutowano na temat rozumienia istoty zrównoważonego rozwoju i koncepcji społecznej odpowiedzialności oraz praktycznej ich realizacji. Wskazywano na rolę poszczególnych organizacji we wdrażaniu przyjętych celów kluczowych dla ludzkości i planety, a w szczególności na sposób zarządzania społeczną odpowiedzialnością. Odniesiono się do założeń przyjętych Strategii zrównoważonego rozwoju oraz innych dokumentów planistycznych i narzędzi, które wspierają realizację przyjętych przez środowisko globalne celów. Uczestnicy debaty podzielili się podejmowanymi i planowanymi działaniami z różnych obszarów społecznej odpowiedzialności wynikającymi z charakteru prowadzonej działalności, ale też zidentyfikowali bariery i problemy związane z wdrożeniem tej idei;
 - warsztaty i wykłady realizowane w ramach „Ferii z SAN” w 2023 roku:
 - wykład „Workation jako nowa forma zatrudnienia w turystyce” poprowadzony przez [REDAKTOWANO] (16.02.2023), w trakcie, którego studenci kierunku „turystyka i rekreacja” mogli poznać specyfikę workation, czyli możliwości pracy zdalnej z dowolnego zakątka świata,
 - warsztaty „Savoir-vivre na co dzień” (15.02.2023) prowadzone przez [REDAKTOWANO], w ramach których zostały udzielone szczegółowe odpowiedzi na następujące pytania: Kto powinien pierwszy wyciągnąć rękę na powitanie? Jak się należy zachować w towarzystwie? Czy kobieta zawsze ma pierwszeństwo? Jak prawidłowo zachować się przy stole? Wydarzenie służyło więc rozwijaniu kompetencji interpersonalnych i kulturowych (w tym budowaniu pozytywnego wizerunku osobistego i zawodowego) studentów kierunku „turystyka i rekreacja”,
 - wykład pt. „Nowe trendy w turystyce a content marketing w social mediach” (24.01.2023) zrealizowany przez [REDAKTOWANO], który przybliżył studentom specyfikę i znaczenie

content marketingu, sposobów skutecznego wykorzystania tej strategii marketingowej przy użyciu i wsparciu social media czy USG (User-generated content);

- konferencja „Dostępne podróżowanie - podróżowanie bez barier - metodologia wsparcia organizatorów oferty turystycznej skierowanej do osób o specjalnych potrzebach” (22.06.2022), która była skierowana do osób zainteresowanych turystyką dostępu i instytucji zajmujących się organizacją oferty turystycznej dla osób o specjalnych potrzebach w zakresie podróżowania - osób z niepełnosprawnościami, osób starszych, osób o specjalnych potrzebach żywieniowych, rodzin z małymi dziećmi, itp. Podczas konferencji zaprezentowano kluczowe materiały wypracowane w ramach projektu: Raport na temat czynników warunkujących dostępność turystyki na obszarach wiejskich oparty na badaniach dotyczących barier dostępności i wyzwań związanych z ich poprawą, których doświadczają MŚP turystyczne; studia przypadków z turystyki dostępności w formie wideo prezentacji z MŚP turystycznymi, które wdrożyły innowacyjne rozwiązania poprawiające dostępność swoich produktów/usług i zdołały skomercjalizować swoją nową lub ulepszoną ofertę; interaktywny zestaw narzędzi do wspierania biznesu, w tym wytyczne "How to" dotyczące strategicznego podejścia do innowacji w rozwoju dostępnych produktów turystycznych, internetowe narzędzie oceny wyników w zakresie dostępności oraz scenariusze sesji wspólnego projektowania; broszura dla odbiorców projektu, zawierająca wskazówki dotyczące współprojektowania dostępnych ofert turystycznych. Zarówno w projekt Access IT, jak i konferencję ściśle z nim powiązaną, zaangażowani byli wykładowcy kierunku „turystyka i rekreacja” tj. [REDAKTOWANO] oraz [REDAKTOWANO];
- udział w Nocy Muzeów (14.05.2022) w ramach której studenci kierunku „turystyka i rekreacja” mogli partycypować w warsztacie „Śniadanie w Warszawie, kolacja w Nowym Jorku. Jak wygląda życie stewardesy/stewarda linii lotniczych”;
- warsztaty i wykłady realizowane w ramach „Ferii z SAN” w 2022 roku:
 - warsztaty „Jak mówić, aby ludzie słuchali? Podstawy warsztatu przewodnika turystycznego”, prowadzone przez [REDAKTOWANO] (15.02.2022), w ramach, których uczestnicy mogli dowiedzieć się, jak opowiadać o mieście i jego atrakcjach w ciekawy sposób, a także przyciągać uwagę swoich odbiorców,
 - wykład „Jak zwiększyć sprzedaż usług turystycznych stosując reguły wpływu społecznego?”, realizowany przez [REDAKTOWANO], dotyczące metod skuteczności sprzedaży usług turystycznych i sposobów wykorzystania reguł wpływu społecznego w turystyce;
- Wakacyjne Laboratorium Analityczne, w ramach którego zorganizowano cztery webinaria:
 - Analiza danych w zarządzaniu (05.08.2021),
 - Tabele i wykresy w Excelu (12.08.2021),
 - Big Data w praktyce (19.08.2021),
 - Podstawy makr i VBA (26.08.2021);
- wykład pt. „Nowa turystyka w obliczu obecnej sytuacji COVID-19 według ekspertów branży turystycznych” (08.12.2020), który został wygłoszony przez [REDAKTOWANO]. Miał on na celu zapoznać studentów z obecną sytuacją oraz nowymi trendami w turystyce na najbliższe lata. Tematem przewodnim były omawiane szanse i zagrożenia obecnej sytuacji oraz skutki pandemii na poziomie lokalnym, jak i globalnym wprowadzonych w różnych częściach świata. Wyodrębnione zostały cztery podstawowe trendy w podróżowaniu tj. trend #StayAtHome co oznacza wakacje w bliskich lokalizacjach i kraju zamieszkania; etyczna turystyka, czyli wakacje na łonie natury; turystyka wirtualna oraz turystyka w służbie planety.

Innym przykładem współpracy z otoczeniem społecznym łączącym formułę promocji Społecznej Akademii Nauk w Łodzi z systemem szkolnictwa średniego regionu mazowieckiego, której adresatami są przyszli absolwenci szkół średnich oraz przyszli studenci Uczelni, są kursy maturalne realizowane w formule warsztatów **SAN Power**:

- powtórki maturalne z matematyki realizowane przez [REDAKTOWANO] z **MatematykaGryzie.pl**, która skupiła się na kluczowych zagadnieniach matematycznych związanych z programem maturalnym (uwzględniających różnorodne zadania i przykłady, rozwijanie umiejętności logicznego myślenia oraz techniki rozwiązywania problemów matematycznych);
- powtórki maturalne z języka polskiego realizowane przez [REDAKTOWANO] – nauczyciela, edukatora, egzaminatora OKE, trenera oraz laureata nagrody Nauczyciel Roku 2021, który jest również twórcą kanału na Tik-Toku dla maturzystów: **@daro_uczy_polaka**. Harmonogram kursów

obejmował takie zagadnienia, jak: Wypowiedź argumentacyjną na maturze z polskiego na 99%, Test historyczno-literacki i język polski w użyciu. Jak napisać notatkę syntetyzującą?, Epoki literackie - walizka maturalna, Top 7 najważniejszych lektur obowiązkowych do matury oraz Matura ustna z języka polskiego bez spiny.

Do uczniów szkół średnich skierowany był również organizowany przez SAN konkurs „Hotel dla planety”, który odbył się w formule zdalnej w ramach 5. edycji wydarzenia Hotelowy Tydzień Ziemi, którego celem jest budowanie świadomości hotelarzy w zakresie zrównoważonego hotelarstwa. Konkurs odbył się w dniach 17 marca – 10 kwietnia 2025 r. Uczestnicy mieli za zadanie przygotować autorską pracę konkursową w formie krótkiego filmu (do 5 minut), prezentującego innowacyjny pakiet pobytowy dla gości hotelowych – taki, który promowałby proekologiczne postawy i wspierałby zrównoważoną turystykę. Społeczna Akademia Nauk jako organizator konkursu, do współpracy zaprosiła partnerów, tj.: Hotelmania Association, Inspektor Hotelowy i Green Officer [REDACTED].

Innym przykładem jest konkurs „Konkurs wiedzy i umiejętności turystycznych: Obsługa klienta w turystyce” (II edycja odbędzie się 19.11.2025, natomiast I edycja zorganizowana została 11.12.2024), organizowany również przez Społeczną Akademię Nauk, który skierowany jest do uczniów szkół średnich (klas trzecich, czwartych i piątych), w szczególności o profilu „technik organizacji turystyki” lub „technik hotelarstwa” oraz zainteresowanych turystyką. Celami konkursu są: rozwijanie zainteresowań uczniów w zakresie wiedzy i umiejętności, przydatnych w dalszej edukacji na kierunkach studiów takich jak: „turystyka i rekreacja” czy „zarządzanie” oraz do pracy w sektorze turystycznym, inspirowanie młodzieży do odkrywania potencjału turystyki jako ścieżki kariery, sprawdzenie wiedzy i umiejętności zdobytych przez uczniów podczas warsztatów, umożliwienie zdobycia cennego doświadczenia uczniom szkół średnich z branży turystycznej, zachęcanie uczniów do myślenia kreatywnego i wprowadzania innowacyjnych rozwiązań w zakresie obsługi klienta i zarządzania turystyką, umożliwienie młodzieży nawiązania kontaktów z profesjonalistami z branży turystycznej, co może przyczynić się do przyszłych możliwości zawodowych i rozwoju kariery. Partnerami konkursu są: KadryTurystyki.pl oraz Green Officer [REDACTED].

Społeczna Akademia Nauk była również sponsorem nagród w konkursach dla uczniów szkół średnich, w tym finału II edycji Olimpiady Umiejętności Hotelarskich (25-27.03.2024), który zgromadził ponad 3 tysiące utalentowanych uczestników, rywalizujących pod hasłem „Hotele są tak dobre jak ludzie, którzy w nich pracują”. Tegoroczny finał odbył się w Ostródzie w hotelu Willa Port*****, w którym finaliści mieli możliwość rywalizacji w realnie funkcjonującym obiekcie. Dzięki współpracy Szkoły Głównej Handlowej oraz Fundacji Polskie Hotele Niezależne, uczestnicy olimpiady mieli możliwość doskonalić swoje umiejętności i zdobywać doświadczenie w sektorze hotelarskim.

Społeczna Akademia Nauk nawiązała także strategiczną współpracę z Zespołem Szkół nr 11 im. Władysława Grabskiego w Warszawie poprzez objęcie patronatem działającej w niej klasy turystycznej. Współpraca ma na celu: integrację teorii z praktyką na etapie szkolnictwa średniego, rozwój kompetencji niezbędnych na rynku pracy oraz wspólne kształtowanie przyszłych kadr turystycznych w regionie.

Kolejną formą współpracy z instytucjami otoczenia społeczno-gospodarczego jest pozyskiwanie od pracodawców opinii o uzyskiwanych przez studentów kierunku „turystyka i rekreacja” kompetencji zawodowych. Współpraca w tym zakresie realizuje jednocześnie cele Polityki Jakości określonej dla Uczelni w zakresie jakości procesu kształcenia i oceny osiągania przez studentów efektów uczenia się. W badaniu biorą udział podmioty i instytucje, w których studenci odbywają praktyki oraz z którymi kontaktują się w celu pozyskania materiałów przydatnych do prac dyplomowych.

Uczelnia stale poszukuje metod doskonalenia form współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym. Ocena współpracy realizowana jest w ujęciu dynamicznym, umożliwiającym porównywanie efektów dla doskonalenia procesu dydaktycznego w różnych okresach. Udział studentów w ocenie wpływu otoczenia społeczno-gospodarczego na program studiów odbywa się wielopłaszczyznowo. Jak już wspomniano, na Uczelni funkcjonuje **Uczelniana Komisja ds. Jakości Kształcenia** oraz Komisje Programowe, w tym **Komisja Programowa kierunku „turystyka i rekreacja”** w Filii w Warszawie Społecznej Akademii Nauk z siedzibą w Łodzi, w których skład wchodzi zarówno przedstawiciele otoczenia społeczno-gospodarczego, jak i studenci. Komisja przygotowując raporty ze swojej działalności dokonuje oceny zakresu i efektów współpracy z przedstawicielami pracodawców i otoczenia społecznego, gospodarczego i kulturalnego. Wnioski służą wypracowywaniu skutecznych form współpracy z interesariuszami zewnętrznymi, w tym: doboru instytucji lub przedsiębiorstw, w których studenci mogą odbywać praktyki

dyplomowe, możliwości zorganizowania wizyt studyjnych. W ramach ostatnio zorganizowanego spotkania Komisji Programowej kierunku „turystyka i rekreacja” jej uczestnicy dokonali oceny programu studiów i doboru instytucji współpracujących z uczelnią w zakresie potrzeb kształcenia na kierunku „turystyka i rekreacja”, a także oczekiwań rynku oraz zmian zachodzących w sektorze turystyki i hotelarstwa (w tym wykorzystania sztucznej inteligencji np. w zakresie automatyzacji operacji, obsługi klienta czy analizie danych, a także wzrost znaczenia turystyki ekologicznej, aktywnej, personalizację ofert oraz wskazywanie na istotny wpływ zrównoważonego rozwoju na wymiar obszaru turystyki i hotelarstwa). Komisja stwierdziła, iż dobór instytucji, firm i przedsiębiorstw do współpracy w zakresie realizacji procesu kształcenia na kierunku „turystyka i rekreacja” wspiera osiąganie celów kształcenia na profilu praktycznym, a przyjęte formy współpracy, w szczególności takie jak wizyty studyjne i praktyki zawodowe, rozwijają kompetencje zawodowe studentów.

Stwierdzono, że współpraca Uczelni z otoczeniem społeczno-gospodarczym ma istotny wpływ na doskonalenie programu studiów oraz osiąganie przez studentów efektów uczenia się, w szczególności w zakresie przygotowania do działalności zawodowej. Współpraca ta przejawia się m.in. poprzez prowadzenie zajęć przez osoby posiadające dorobek naukowy oraz doświadczonych praktyków sektora turystyki i rekreacji, a także poprzez uwzględnianie w treściach programowych aktualnego stanu praktyki zawodowej i współczesnych rozwiązań branżowych. Działania te znacząco wzmacniają pozycję absolwentów na rynku pracy. Zakres współpracy z otoczeniem gospodarczym jest również systematycznie oceniany przez władze Uczelni oraz przedstawicieli Rady Biznesu działającej przy Rektorze, co pozwala na jego dalsze poszerzanie i doskonalenie. Warto dodać, że Rada Biznesu – sekcja kierunku „turystyka i rekreacja” dokonała m.in. oceny programu studiów I stopnia realizowanego w Filii Społecznej Akademii Nauk w Warszawie. W opinii przedstawicieli otoczenia społeczno-gospodarczego wskazano na potrzebę rozwijania zajęć uwzględniających zastosowanie innowacyjnych technologii w pracy w sektorze usług turystycznych.

Uczelnia zamierza przeprowadzić też badania ankietowe, w których studenci kierunku „turystyka i rekreacja” zostaną poproszeni o ocenę współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym. Wyniki i ocena zadowolenia studentów z wkładu pracodawców w program studiów, obok oceny **Uczelnianej Komisja ds. Jakości Kształcenia i Komisji Programowej** będą wykorzystywane w działaniach doskonalących przez władze Uczelni w Filii w Warszawie.

Zalecenia dotyczące kryterium 6 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę

BRAK

Kryterium 7. Warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku

Umiędzynarodowienie procesu kształcenia zostało zawarte w koncepcji kształcenia kierunku „turystyka i rekreacja” jako działanie realizujące cele strategiczne Uczelni. Zgodnie z Misją i Strategią Uczelni, Społeczna Akademia Nauk koncentruje swoje wysiłki na rozwoju procesu kształcenia. Uczelnia skupia się na kształtowaniu przyjaznego środowiska akademickiego, budowaniu pozytywnych relacji z innymi Uczelniami Wyższymi oraz otoczeniem społeczno-gospodarczym, zarówno na płaszczyźnie krajowej, jak i międzynarodowej. W swojej wizji zaznacza, iż jest ośrodkiem wychodzącym naprzeciw wyzwaniom przyszłości zmieniającego się świata, działającym zgodnie z zasadami zrównoważonego rozwoju, służącym społeczności lokalnej, regionalnej, krajowej i europejskiej. Stąd też wśród priorytetowych celów strategicznych na lata 2023-2030, znajdują się m.in.:

- przygotowanie polskich studentów do funkcjonowania w globalnej społeczności oraz pozyskiwanie studentów zagranicznych z różnych regionów świata;
- zwiększenie wymiany międzynarodowej (mobilności) pracowników i studentów, a tym samym umożliwienie studentom zdobywania wiedzy i doświadczenia w wielokulturowym środowisku.

Elementy umiędzynarodowienia procesu kształcenia zostały uwzględnione w Misji i Strategii Uczelni, a także koncepcji kształcenia kierunku „turystyka i rekreacja”, poprzez założenie:

1. adaptacji w procesie kształcenia wyników badań prowadzonych w skali światowej z zakresu nauk społecznych jak też nauk medycznych i nauk o zdrowiu, udostępnianie i upowszechnianie rezultatów pracy twórczej kadry akademickiej Uczelni w renomowanych czasopismach branżowych: uczelnianych i pozauczelnianych, a także w czasopismach zagranicznych;

2. inicjowanie i rozwijanie form współpracy międzynarodowej z uczelniami partnerskimi opartej m.in. na wspólnych projektach z zakresu turystyki, rekreacji realizowanych przy wykorzystaniu wyników badań naukowych; pozyskiwania dobrych praktyk w zakresie kształcenia, w tym kształcenia praktycznego; propagowaniu wartości wielokulturowych sprzyjających wymianom studenckim; wprowadzanie do procesu kształcenia case study opartych o doświadczenia w branży turystycznej różnych kultur;
3. nawiązywanie i rozwijanie współpracy w dziedzinie nauk społecznych oraz nauk medycznych i nauk o zdrowiu (dyscyplina: „nauki o zarządzaniu i jakości”, „geografia społeczno-ekonomiczna i gospodarka przestrzenna” oraz „nauki o kulturze fizycznej”) z zagranicznymi ośrodkami akademickimi i badawczymi;
4. promowanie wśród studentów możliwości korzystania z opcji realizacji części programu studiów w innej niż macierzysta uczelnia zagranicznej, a także odbywania tam praktyk dyplomowych podczas studiów;
5. dostosowanie organizacji toku studiów dla studentów z zagranicy, z możliwością realizacji pełnego programu studiów;
6. prowadzenie aktywnej polityki zatrudniania, zmierzającej do zwiększania wśród kadry badawczo-dydaktycznej udziału kreatywnych, mobilnych i otwartych na świat nauczycieli akademickich posiadających bogaty dorobek w dziedzinie nauk społecznych oraz nauk medycznych i nauk o zdrowiu, nabyte również podczas międzynarodowych konferencji naukowych.

Współpracę międzynarodową zakłada także Polityka Jakości Społecznej Akademii Nauk z siedzibą w Łodzi. Wskazano w niej obszar m.in. *w zakresie badań naukowych, doskonalenia programów kształcenia, wyjazdów kadry i studentów do uczelni zagranicznych, tworzenie oferty kształcenia dla studentów zagranicznych.*

Zgodnie ze strategią Uczelni oraz założeniami zawartymi w koncepcji kształcenia rozszerzenie stopnia umiędzynarodowienia jest podyktowane europejskim rynkiem pracy, na którym może się znaleźć absolwent kierunku „turystyka i rekreacja”. **Program studiów sprzyja umiędzynarodowieniu** procesu kształcenia **poprzez:**

- realizację lektoratu *Języka obcego* na studiach I stopnia w wymiarze: 300 godzin na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych, a także *Języka obcego w turystyce* w wymiarze 150 godzin na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych;
- możliwość uczestnictwa w Mieszanym Programie Intensywnym (Blended Intensive Programme – BIP) „Tourism, Cultural Heritage, Storytelling and the Art of Tour Guiding” organizowanym w ramach programu Erasmus+ przez Alexandru Ioan Cuza University w Iasi, Rumunii. Oferta skierowana jest do studentów kierunku „turystyka i rekreacja” na co najmniej drugim roku studiów, posługujących się językiem angielskim na poziomie minimum B2. BIP składał się z mobilności fizycznej w terminie 14-20.07.2025 r. oraz części wirtualnej w terminie 08.07.2025 r. Treść programu BIP miała charakter interdyscyplinarny i obejmowała dwa główne kierunki: podstawowe pojęcia i praktyczne aspekty turystyki (geografia turystyki, narzędzia prognozowania pogody, geolokalizacja, czytanie map, interpretacja i promocja dziedzictwa kulturowego itp. oraz techniki i narzędzia przewodnictwa turystycznego (perswazyjne przemówienia, struktura wypowiedzi, techniki mowy ciała, podstawy opowiadania historii poprzez rzeczywiste wycieczki po mieście, wizyty w muzeach, wycieczki krajoznawcze, interpretacja dzieł sztuki itp. Z tej możliwości skorzystało czworo studentów: [REDACTED];
- możliwość uczestnictwa w Mieszanym Programie Intensywnym (BIP) Promotion of diversity, inclusion and well-being policies in companies through sports practices w ramach programu Erasmus+ przez Universidade Europeia w Lizbonie. Do udziału zostali zaproszeni studenci kierunków „psychologia”, „turystyka i rekreacja” oraz „zarządzanie” na co najmniej drugim roku studiów, posługujących się językiem angielskim na poziomie minimum B2. BIP składał się z mobilności fizycznej w terminie 7-11.07.2025 oraz części wirtualnej, która realizowana była 24.07.2025. Program kursu ma charakter interdyscyplinarny i jest kierowany dla studentów zainteresowanych różnorodnością, integracją, zdrowiem psychicznym, dobrostanem organizacyjnym i transformacyjną mocą sportu, szczególnie poprzez podejście inspirowane sportem paraolimpijskim. Pracując w międzynarodowych zespołach, uczestnicy opracują strategie dla rzeczywistych wyzwań organizacyjnych, we współpracy z portugalską firmą;

- możliwość wymiany w ramach programu Erasmus+ oraz umów bilateralnych. Programy współpracy dotyczą wymiany studentów i pracowników badawczo-dydaktycznych, wspólnych badań i konferencji naukowych, praktyk studenckich. Dzięki współpracy realizowanej w ramach programu UE LLP-Erasmus (od 2014: Erasmus+) studenci kierunku „turystyka i rekreacja” mają możliwość odbywania studiów (jeden lub dwa semestry) na Uczelniach, które prowadzą kierunki powiązane z obszarem turystyki i rekreacji: Varna University of Economics (Bulgaria), University of Split (Chorwacja), University of Central Lancashire – UCLAN (Cypr), College of Tourism and Hotel Management (Cypr), Metropolitan University Prague (Czechy), Pan-European University (Czechy), Klaipedos Valstybine Kolegija (Litwa), Fachhochschule Westkuste (Niemcy), Universidade Europeia – ENSILIS (Portugalia), ISAG ESE Ensino Superior Empresarial (Portugalia), Instituto Politecnico de Portalegre (Portugalia), Universidade Lusiada (Portugalia), Alexandru Ioan Cuza University (Rumunia), Babes-Bolyai University (Rumunia), University of Iasi (Rumunia), Erudio Center for Higher Education (Słowenia), Alanya University (Turcja), Pannon Egyetem (Węgry). Z możliwości studiowania za granicą skorzystali: Roksolana Sapizhak w FH Joanneum University of Applied Sciences, Austria (28.02.-04.07.2022), Iryna Prytula w Universidade Europeia, Portugalia (10.02.-25.06.2020) i Yuliia Stetsivka w Universidade Europeia, Portugalia (10.02.-25.06.2020).
- praktyki zagraniczne - w ramach programu Erasmus istnieje możliwość uczestnictwa w praktykach zagranicznych - studenci mają możliwość realizacji minimum 3-miesięcznych praktyk w firmach i uczelniach zagranicznych. Z tej możliwości skorzystali: [REDACTED] w TOIANO42 SL (06.10.-06.12.2025), [REDACTED] w Hotel Union Praha (14.06.-13.09.2024; 10.07.-09.10.2023), [REDACTED] w Hotel Union Praha (14.06.-13.09.2024; 10.07.-09.10.2023), [REDACTED] w Anton Florian, Czechy (15.05.-31.10.2024), [REDACTED] w: RecruitingPro, Tallinn (14.05.-13.11.2024), Insigne Tourism Group SL (30.11.2023-29.01.2024), Holidays Leisure and Turism International (11.07.-10.09.2023), [REDACTED] w In Focus Travel Press Si (12.12.2023-11.06.2024; 17.07.-16.09.2023), [REDACTED] w Holidays Leisure and Turism International (11.07.-10.09.2023), [REDACTED] w Tivoli Etoile Paryż (21.08.2023-20.02.2024), w Hotel Termas Vizela (27.06.-26.09.2022), [REDACTED] w Olive Garden Hotel (15.06.-20.09.2023), [REDACTED] w InFocus Travel Press S1 (30.06.-29.09.2022), [REDACTED] w Alia Luxury Suites (30.06.-29.10.2022), [REDACTED] w Atlantica Holiday Village Resort (15.06.-14.09.2022), [REDACTED] w Hotel Termas Vizela (27.06.-26.09.2022) i Hotel TERMAS VIZELA, Portugalia (21.01.-22.04.2022) oraz Union Hotel, Czechy (23.07.-25.09.2021), [REDACTED] w Atlantica Imperial Resort-Algoos (15.06.-14.09.2022), [REDACTED] w Atlantica Holiday Village (15.06.-14.09.2022), [REDACTED] w Atlantica Holiday Village (15.06.-14.09.2022), [REDACTED] w Atlantica Holiday Village (15.06.-14.09.2022), [REDACTED] w Atlantica Imperial Resort-Algoos (15.06.-14.09.2022), [REDACTED] w Hotel Anton Florian (12.04.-11.07.2022) i Algoos Ellia Hotel (01.06.-10.09.2021), [REDACTED] w Hotel Anton Florian (12.04.-11.07.2022), [REDACTED] w Hotel Anton Florian (12.04.-11.07.2022) i Algoos Ellia Hotel (01.06.-10.09.2021), [REDACTED] w Hotel Anton Florian (12.04.-11.07.2022), [REDACTED] w Aloha Bar, Praga (18.03.-17.06.2022), [REDACTED] w Adams Beach Hotel-Cypr (20.07.-30.10.2021), [REDACTED] w Gastro Culture Praga (05.07.-10.09.2021), [REDACTED] w Algoos-Atlantica Mikri Poli Kos (01.07.-30.09.2021), [REDACTED] w Algoos-Atlantica Mikri Poli Kos (01.06.-31.10.2021), [REDACTED] w Algoos Amira Hotel, Grecja (15.06.-25.09.2021), [REDACTED] w Algoos Amira Hotel, Grecja (15.06.-25.09.2021), [REDACTED] w Algoos Labranda Marine Aquapark (01.06.-18.09.2021), [REDACTED] w Timmberg, Szwecja (29.04.-28.07.2021), [REDACTED] w Timmberg, Szwecja (29.04.-28.07.2021), [REDACTED] w s.r.o The Bart Group, Czechy (19.04.-30.06.2021) i B R M TECHNICAL SRL, Rumunia (11.12.2020-10.03.2021), [REDACTED] w Reset Technologies s.r.o. The Brutal Panda Bar, Czechy (15.04.-16.07.2021), [REDACTED] w Manikraft Praga, Czechy (12.02.-11.05.2021) i Union Hotel, Czechy (23.07.-25.09.2021), [REDACTED] w Manikraft Praga, Czechy (12.02.-11.05.2021), [REDACTED] w Anton Florian Zamecky Hotel Valtice, Czechy (31.01.-20.05.2022), [REDACTED] w Gennadi Grand Resort-Algoos (20.07.-20.09.2021) i Algoos Labranda Miraluna Kiatori Hotel (07.08.-08.10.2020), [REDACTED] w Lindos White Hotel & Suites-Grecja Algoos (16.07.-30.09.2021) i Algoos Labranda Hotel and Resort Rhodes (17.07.-30.09.2020), [REDACTED] w Algoos Labranda Sandy Beach Resort (01.08.-30.09.2020), [REDACTED] w Reset Technologies s.r.o. The Brutal Panda Bar, Czechy (06.07.-

- 20.09.2020), [REDACTED] w Algoos Labranda Hotel and Resort Rhodes (06.07.-20.09.2020), [REDACTED] w Algoos Alia Luxury Suites (17.07.2020-06.10.2020);
- zaangażowanie się członków Koła Naukowego Marketingu i Turystyki w pierwszy wykład z nowego, międzynarodowego cyklu pt. „On the way to success in tourism – countries and companies” (zaplanowany na 30.10.2025), poświęconego analizie sukcesów branży turystycznej w różnych zakątkach świata. Cykl ma na celu przybliżenie studentom realiów funkcjonowania turystyki w wybranych krajach, a także pokazanie inspirujących przykładów działań przedsiębiorstw, instytucji i organizacji, które przyczyniają się do rozwoju tej niezwykle dynamicznej gałęzi gospodarki. O specyfice turystyki w Meksyku, jej wyzwaniach i osiągnięciach opowiedziała [REDACTED], profesor na Politechnice w Escuinapa (Meksyk), autorka ponad stu publikacji naukowych z zakresu turystyki, marketingu i rozwoju regionalnego;
 - odnotowano również przyjazd dwóch studentów w ramach programu Erasmus+: [REDACTED] z Varna University of Economics (Bulgaria) w semestrze letnim 2022/2023 oraz [REDACTED] z University of Alicante (Hiszpania) w semestrze zimowym 2023/2024;
 - studenci kierunku „turystyka i rekreacja” mogli wziąć udział w spotkaniu „Work and Travel discover America” dotyczącym wyjazdu w okresie wakacyjnym do USA do pracy w celu poznawania kultury, zwyczajów i społeczeństwa amerykańskiego. Wziął w nim udział konsul Stanów Zjednoczonych [REDACTED]. Konsul rozmawiał ze studentami na temat aktualnych programów umożliwiających wyjazdy, w tym stypendia naukowe w USA;
 - realizacja projektu „III Misja Społecznej Akademii Nauk” przez Społeczną Akademię Nauk, zainicjowanego we współpracy ze Stowarzyszeniem Oświatowym „Eduktor”, w ramach którego zapraszano osoby z Ukrainy powyżej 45. roku życia, które przyjechały do Polski po 24 lutego 2022 roku. Skierowane były do nich następujące działania m.in.: kurs języka polskiego w wymiarze 40 godzin dydaktycznych. Każdy z uczestników otrzyma podręcznik oraz doradztwo zawodowe z zakresu budowania ścieżki kariery zawodowej na polskim rynku pracy - konsultacje indywidualne w wymiarze 5 godzin dydaktycznych. Wszystkie rodzaje wsparcia były bezpłatne i realizowano je od października 2022 roku do lutego 2023 roku.

Wymiana międzynarodowa stwarza również możliwość pozyskiwania kadry akademickiej z uczelni zagranicznych. W ramach tej współpracy planowany jest przyjazd [REDACTED] (26–28 listopada 2025 r.) z **Universidade Europeia w Portugalii** – dyrektor CETRAD-Europeia, specjalistki w zakresie marketingu turystycznego, zarządzania hotelami oraz zrównoważonego rozwoju sektora turystycznego. Dr Almeida posiada ponad 15-letnie doświadczenie zawodowe, pełniąc funkcję dyrektora ds. marketingu w ARTEH Hotels & Resorts – niezależnej sieci hoteli typu soft brand, zajmującej się promocją, marketingiem i dystrybucją luksusowych, designerskich oraz zabytkowych hoteli butikowych i kurortów. Podczas wizyty [REDACTED] przeprowadzi dla studentów kierunku „turystyka i rekreacja” wykład pt. *“Sustainability through the Lens of Tourism Stakeholders”*. Ponadto, w ramach II Warszawskiego Forum Turystyki i Rekreacji: „Zarządzanie turystyką i rekreacją – wczoraj, dziś i jutro”, wygłosi wykład pt. *“Tourism and Recreation Management – Yesterday, Today and Tomorrow”*.

Uczelnia tworzy **warunki do udziału kadry akademickiej kierunku „turystyka i rekreacja” w programach mobilności**, w tym w programie Erasmus+. Z takiej możliwości skorzystali następujący prowadzący realizujący zajęcia na kierunku „turystyka i rekreacja”:

- [REDACTED]: Tomas Bata University, Czechy (17-20.11.2025), University of Zilina, Słowacja (02-04.04.2025), Kłajpeda State University of Applied Sciences, Kłajpeda, Litwa (17-18.12.2024), Ventspils Augustskola, Ventspils, Łotwa (4-6.12.2023), University of Zylina, Żylina, Słowacja (05-07.09.2023), University of Economics – Varna, Bułgaria (9-12.05.2023), Kłajpeda State University of Applied Sciences, Kłajpeda, Litwa (14-16.12. 2022), Amsterdam University of Applied Sciences – Amsterdam, Niemcy (07.2022);
- [REDACTED]: Tomas Bata University, Czechy (17-20.11.2025);
- [REDACTED]: Universite Paris 13, Francja (13-17.10.2025);
- [REDACTED]: Comenius University Bratislava, Słowacja (13-17.10.2025).

Społeczna Akademia Nauk z siedzibą w Łodzi, w tym Filia w Warszawie, podjęła również, na bazie dotychczasowych doświadczeń i analiz współpracy międzynarodowej, działania umożliwiające udział studentów kierunku „turystyka i rekreacja” w mobilności wirtualnej. Studenci mogli wziąć udział w kolejnej edycji #ErasmusDays (12 grudnia 2023). To inicjatywa online mająca na celu upowszechnienie rezultatów projektów realizowanych w ramach programu Erasmus+. Organizowane były spotkania,

wystawy oraz debaty, w trakcie których można było posłuchać (lub samemu opowiedzieć) o efektach projektów Erasmus+. Podczas #ErasmusDays zachęcano w szczególności do wykorzystania narzędzi online (wspominano o webinarach, wydarzeniach na Facebooku, a także akcjach na Instagramie – podano, iż łącznie odbyło się ponad 5,6 tys. wydarzeń organizowanych w 67 państwach). Była to okazja do przekonania się, jak za pomocą środków pochodzących z Programu można kreować szereg inicjatyw kształtujących nowe możliwości rozwojowe i edukacyjne w ramach współpracy międzynarodowej. Dodatkowo zorganizowano także dwuetapowy Turniej Szachowy transmitowany online na platformie twitch, a zmagania uczestników komentowali: mistrz FIDE [REDAKTOWANE] oraz Arcymistrz [REDAKTOWANE]. Wielu studentów po zakończeniu nauki zdaje egzaminy certyfikowane przeprowadzane przez *British Council* i *Instytutu Goethego*.

Uczelnia dba również o właściwy przepływ informacji dotyczący możliwości skorzystania przez studentów z oferty wyjazdów zagranicznych organizując cykliczne spotkania z Uczelnianym Koordynatorem Programu Erasmus+ w siedzibie Uczelni, jak i filiiach. W roku akademickim 2023/2024 planowane były kolejne takie spotkania. Ponadto, wprowadzono nowe metody dotarcia z informacjami do studentów poprzez stworzenie kanału na MS Teams - Konsultacje Erasmus+ studia stacjonarne i niestacjonarne, wydawane są również kolejne numery newslettera Erasmus plus z informacjami, wprowadzane są istotne udogodnienia organizacyjne dla studentów, jak np. zasada aplikowania o wyjazdy w sposób ciągły dla studentów stacjonarnych i niestacjonarnych wszystkich kierunków, opracowano szeroką ofertę praktyk, w tym dwutygodniowych, kontynuowane będą warsztaty dotyczące zasad wypełniania stosownych dokumentów, w tym learning agreement oraz publikowane są szczegóły zamieszczane na stronie głównej uczelni, dedykowanej stronie Erasmus+ (www.erasmus.san.edu.pl), jak również w mediach społecznościowych. Studenci informowani są o możliwościach wyjazdu drogą mailową i kierowani na stronę Erasmus+, na której znajdują się: zasady rekrutacji, realizacji i finansowania wyjazdów, często zadawane pytania, lista uczelni partnerskich, a także dane kontaktowe koordynatora Erasmus+. W celu przybliżenia programu Erasmus+ studentom studiów stacjonarnych i niestacjonarnych upowszechniane są też sprawozdania z jego realizacji umieszczając w nich wyniki badań ankietowych dotyczących stopnia satysfakcji studentów z wyjazdów i ich wpływu na rozwój kariery zawodowej i osobistej. Z możliwości wymiany międzynarodowej, w ramach wyżej wymienionego programu, korzystają nie tylko studenci, ale też i pracownicy naukowcy, którzy uczestniczą w konferencjach naukowych oraz wspólnych badaniach realizowanych przez partnerską uczelnię zagraniczną. W ramach promocji i popularyzacji programów mobilności rozszerzana jest też akcja informacyjna w kampusach w Łodzi, Warszawie i wszystkich filiiach poprzez monitory z prezentacjami uczelni partnerskich, ofert praktyk zagranicznych, wspomnień ze studiów zagranicznych zadowolonych studentów - w formie 180 slajdów uaktualnianych na bieżąco.

Proces umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku „turystyka i rekreacja” jest dodatkowo wzmacniany np. poprzez uprawnienia w zakresie realizacji egzaminów z języka polskiego jako obcego oraz międzynarodowe akredytacje. Społeczna Akademia Nauk, decyzją Ministerstwa Edukacji i Nauki z dnia 28.04.2022 r., otrzymała uprawnienia do organizowania państwowych egzaminów z języka polskiego jako obcego na poziomie B1 w grupie dostosowanej do potrzeb osób dorosłych (pierwsza sesja egzaminacyjna organizowana w SAN odbyła się w dniach 5-6 listopada 2022 r.). Uczelnia uzyskała również wraz z partnerskimi Uczelniami UCLan University na Cyprze oraz University of Valladolid z Hiszpanii **międzynarodową akredytację Instytutu ds. akredytacji, certyfikacji oraz zapewniania jakości kształcenia w sektorze szkolnictwa wyższego ACQUIN z Niemiec**. Proces akredytacji był realizowany w ramach projektu *Erasmus + MentorMe Promoting Social Inclusion of people with fewer opportunities through the development of mentorships programme for HEs students* oraz miał na celu ocenę jakości kształcenia w uczelniach, a także materiałów szkoleniowych przygotowanych w projekcie. SAN otrzymała również akredytacje stowarzyszenia **CEEMAN – Central and East European Management Development Association** – skupiającej ponad kilkuset członków z Europy Środkowej i Wschodniej jako uczelnia prowadząca kształcenie w zakresie zarządzania. Zespoły akredytujące CEEMAN IQA (Peer Review Teams) tworzone są przez członków posiadających światowej klasy wiedzę i doświadczenie. Akredytacja CEEMAN IQA stanowi potwierdzenie faktu, iż akredytowana instytucja SAN z siedzibą w Łodzi, do której uczęszczają studenci lub planują uczęszczać kandydaci na studia, spełnia uznane międzynarodowe standardy jakości, a także odpowiada na ich potrzeby. Akredytacja CEEMAN IQA jest potwierdzeniem, że władze uczelni, nauczyciele akademicki oraz pracownicy administracyjni akredytowanej instytucji są zaangażowani w ciągłe doskonalenie i wdrażanie innowacji

we wszystkich aspektach kształcenia i świadczonych usług, odpowiadając tym samym na potrzeby studentów/słuchaczy.

Uczelnia rozwija również międzynarodową współpracę partnerską. Wśród tego typu inicjatyw należy wymienić:

- członkostwo w organizacjach międzynarodowych: Społeczna Akademia Nauk jest członkiem **FEDE (Europejska Federacja Szkół)**, Organizacja działa na rzecz rozwoju współpracy europejskiej i więzi transatlantyckich oraz edukacji i wychowania młodzieży. Swoje cele realizuje poprzez organizowanie seminariów, konferencji, szkoleń i warsztatów, promowanie wiedzy o UE oraz prowadzenie badań. Fundacja zrealizowała wiele projektów skierowanych do młodych ludzi, w celu rozwijania ich kompetencji miękkich oraz przedsiębiorczości. Wśród nich można wymienić m.in.: „Eastern and Western European Identity” finansowany ze środków programu Erasmus+, którego celem była budowa poczucia identyfikacji młodzieży z Europy Wschodniej z wartościami zachodu Europy. Dzięki uczestnictwu w FEDE można wydawać zainteresowanym studentom certyfikaty potwierdzające kwalifikacje zawodowe. Ponadto, SAN należy też do stowarzyszenia **CEEMAN – Central and East European Management Development Association** – skupiającej ponad kilkuset członków z Europy Środkowej i Wschodniej CEEMAN wspiera i promuje jakość procesu zarządzania oraz zmian w procesie zarządzania poprzez rozwijanie edukacji, badań, doradztwa, informacji, wsparcia sieciowego i innych powiązanych usług dla instytucji zarządzających rozwojem i korporacji działających w przejściowych i dynamicznie zmieniających się środowiskach;
- spotkanie (21.05.2024), w którym mogli uczestniczyć studenci kierunku „turystyka i rekreacja” z ambasadorem Niemiec [REDAKTOWANE] na terenie ambasady.

Wykładowcy kierunku „turystyka i rekreacja” uczestniczyli również w projektach międzynarodowych:

- **GREENSKILLS4DEAF: Promowanie włączenia społecznego, innowacji cyfrowych i zielonej transformacji w kształceniu i szkoleniu zawodowym poprzez nabywanie umiejętności w zakresie zielonej przedsiębiorczości przez studentów niesłyszących i niedosłyszących** – celami projektu są: wspieranie innowacyjnych podejść edukacyjnych w kształceniu i szkoleniu zawodowym (VET) dla uczniów z upośledzeniem słuchu, wyposażenie niesłyszącej młodzieży w niezbędne umiejętności w zakresie ekologii i przedsiębiorczości w celu zwiększenia szans na zatrudnienie w rozwijającym się zielonym sektorze, zintegrowanie kompetencji cyfrowych z umiejętnościami ekologicznymi i przedsiębiorczymi w celu zwiększenia zdolności adaptacyjnych na nowoczesnym rynku pracy, zapewnienie szkoleń i zasobów dla nauczycieli i trenerów w celu skutecznego wspierania uczniów z upośledzeniem słuchu w zdobywaniu zielonych umiejętności, wzmocnienie współpracy między instytucjami edukacyjnymi a rynkiem pracy w celu dostosowania szkoleń do wymagań branży oraz zlikwidowanie barier w uczeniu się i zatrudnieniu dla społeczności osób niesłyszących poprzez opracowanie dostępnych zasobów edukacyjnych i metodologii. **Czas trwania:** 01.10.2024 – 30.11.2026. **Uczestnicy:** dr [REDAKTOWANE] oraz [REDAKTOWANE];
- **ESTET – Włączanie kompetencji z zakresu zrównoważonego rozwoju w kształcenie i szkolenia dotyczące turystyki** – projekt miał na celu wzmocnienie pozycji podmiotów prowadzących kształcenie i szkolenie zawodowe w całej Europie, aby dostosować edukację i szkolenie w zakresie turystyki do nowych trendów rozwoju branży turystycznej poprzez włączenie umiejętności w zakresie zrównoważonego rozwoju do programów nauczania realizowanych za pomocą innowacyjnych praktyk. Do celów szczegółowych można natomiast zaliczyć: opracowanie koncepcyjnej podstawy włączania umiejętności w zakresie zrównoważonego rozwoju do programów kształcenia i szkolenia zawodowego w dziedzinie turystyki, zapewnienie materiałów dydaktycznych w zakresie turystyki zrównoważonej, dostosowanych do skutecznego włączenia ich do programów kształcenia i szkolenia zawodowego, opracowanie i pilotowanie kompleksowego programu doskonalenia zawodowego dla pracowników VET w dziedzinie turystyki zrównoważonej i innowacyjnych praktyk nauczania, ułatwianie możliwości przenoszenia i szerokiego wykorzystania opracowanych zasobów w różnych kontekstach VET, podnoszenie świadomości możliwości i wartości dodanej włączania umiejętności związanych ze zrównoważonym rozwojem do programów kształcenia i szkolenia zawodowego w dziedzinie turystyki wśród osób zawodowo zajmujących się edukacją w tym sektorze. **Czas trwania:** 01.10.2020 – 30.09.2022. **Uczestnicy:** [REDAKTOWANE] (ekspert merytoryczny) i [REDAKTOWANE];
- **Access IT: Innowacje w zakresie turystyki bez granic na obszarach naturalnych i wiejskich** - projekt miał na celu niwelowanie luki kompetencyjnej mikroprzedsiębiorstw oraz małych i średnich firm,

oferując kompleksowe szkolenie w zakresie między innymi dostępnej turystyki, innowacji i zrównoważonego rozwoju przyrody i obszarów wiejskich. Działanie było skierowane do małych i średnich przedsiębiorstw turystycznych działających w krajowych organach regulacyjnych (właścicieli, managerów, pracowników), organów zarządzających miejscem docelowym w krajowych organach regulacyjnych, osób oferujących programy i kursy z zakresu turystyki, indywidualnych uczniów i początkujących przedsiębiorców. **Czas trwania:** 01.12.2019 - 30.11.2021. **Uczestnicy:** [REDACTED] i [REDACTED].

Szczególnym przykładem łączącym aspekt międzynarodowy z aktywnością prospołeczną jest program **Pomagajka SAN**. Realizowany jest on w szkołach średnich i ma na celu kształtowanie empatii i życzliwości wśród uczniów wobec osób zagrożonych wykluczeniem: seniorów, osób w kryzysie bezdomności, samotnych, osób z niepełnosprawnościami, uchodźców, imigrantów i innych. Poprzez warsztaty i spotkania uczniowie będą mieli okazję zdobywać wiedzę i praktyczne umiejętności niezbędne do mądrego pomagania. Kluczowym elementem programu jest konkurs, w którym młodzież stworzy Projekty Mądrego Pomagania. Twórczynią i prowadzącą spotkania jest Koordynatorka Międzykulturowa SAN - [REDACTED]. Współautorem programu jest Kierownik Studium Języków Obcych SAN - [REDACTED]. W zajęciach wezmą również udział Studenci-Pomagajki z Polski, Ukrainy, Białorusi i Kazachstanu oraz uchodźcy z inicjatywy „Dzieci z Dworca Brześć”.

Umieędzynarodowienie procesu kształcenia wyraża się również w kontaktach międzynarodowych kadry, a w szczególności realizacji lub współpracy przy **projektach międzynarodowych**. I tak [REDACTED] uczestniczyła w pracach instytucji międzynarodowych (UNWTO, OECD), poświęconych badaniom popytu w turystyce międzynarodowej (badaniom ankietowym, przeprowadzanym na granicach oraz w bazie noclegowej) oraz w posiedzeniach poświęconych przygotowywaniu założeń i wdrażaniu rachunku satelitarne dla turystyki.

Kadra akademicka jest aktywna w **organizacjach międzynarodowych**, a także jako **redaktorzy, recenzenci specjalistycznych czasopism**, jak np.:

- [REDACTED]:
 - Członek, European Association for the Study of Obesity, od 2017,
 - Członek, Global Physical Activity Observatory (GoPA!), od 2014;
- [REDACTED]:
 - Editorial Manager, International Journal of Gastronomy and Food Science, od 2022,
 - Członek Reviewer Board, Applied Sciences, 2021-2022,
 - Topic Editor i członek Reviewer Board, Sustainability, 2018-2022,
 - Członek Reviewer Board, Marketing and Management of Innovations;
- [REDACTED]:
 - Europejskie Stowarzyszenie Współpracy w Dziedzinie Nauki i Technologii (COST);
- [REDACTED]:
 - European Federation of Tourist Guides Associations (FEG).

Prowadzący zajęcia są także laureatami nagród międzynarodowych:

- [REDACTED]:
 - Leader of the Year 2024, Ceeman - Central and East European Management Development Association.

Znaczącą formą umieędzynarodowienia procesu kształcenia jest udział nauczycieli akademickich kierunku „turystyka i rekreacja” w krajowych konferencjach o zasięgu **międzynarodowym czy zagranicznych konferencjach naukowych**, w których brali udział nauczyciele akademicy, m.in.:

- [REDACTED]:
 - [REDACTED]: New trends in Food Consumption, 2nd International Conference, New Trends in Food Safety and Quality NIFSA 2019, Vytautas Magnus University Agriculture Academy Kaunas, Lithuania 12-14 June 2019,
 - [REDACTED]: Innovative Changes in the Production Structure in the Polish Bakery Sector, 2nd International Conference “New Trends in Food Safety and Quality” NIFSA 2019, Vytautas Magnus University Agriculture Academy Kaunas, Lithuania 12-14 June 2019;
- [REDACTED]:

- Psychologia i media – wzajemna relacja (wystąpienie; dodatkowo: współprzewodnicząca Komitetu Organizacyjnego i współorganizator), Międzynarodowa Konferencja Naukowa „Dziennikarz Regionalny: Realia, Wyzwania, Perspektywy, Narodowy Uniwersytet Pedagogiczny im. W. Hnatiuka w Tarnopolu / Ukraina, 2021,
- Społeczna Odpowiedzialność Ukraińskich Przedsiębiorstw Medialnych w opinii młodych Ukraińców (wystąpienie), Aktualne tendencje przemysłu medialnego i regionalnego rozwoju mediów, Tarnopolski Narodowy Pedagogiczny Uniwersytet im. Włodimira Hnatiuka, Tarnopol, Ukraina, 2019;
- [REDACTED]:
- [REDACTED], Tourist Clusters as Instruments of Implementation of Smart Regional Specializations in Tourism on the Example of Poland, 23rd EBES Conference, Madrid, 2017;
- [REDACTED]:
- The information culture of higher education institutions (wystąpienie), 4th Edition of the Scientific Conference “MODERN ASPECTS OF MANAGEMENT”, Warszawska Szkoła Zarządzania – Szkoła Wyższa w Warszawie, Hurghada (Egipt), 9.09.2022,
- The role of intellectual capital in innovative business management (wystąpienie), Innovation of the strategy in the effective management of the business in THE Third International Scientific Conference „Modern aspects of management”, Warszawska Szkoła Zarządzania – Szkoła Wyższa w Warszawie, Marmaris (Turcja), 22.09.2021.

Kolejną formą umiędzynarodowienia procesu kształcenia jest **aktywność publikacyjna kadry w czasopiśmie zagranicznych czy też polskich o zasięgu międzynarodowym**:

- [REDACTED]:
- [REDACTED]
Anthropometric but not motor characteristics of young volleyball players were improved after a one-week-long intense training sports camp. *Sci Rep* 15, 2835 (2025),
- [REDACTED]
The influence of extreme thermal stress on the physiological and psychological characteristics of young women who sporadically use the sauna: practical implications. *Front. Public Health Sec. Environmental health and Exposome* 2023; 11 doi: 10.3389/fpubh.2023.13038042023,
- [REDACTED] Active or Passive Aging? Analysis of Selected Socioeconomic Factors in the Polish Population. *International Journal of Environmental Research and Public Health*. 2023, 20(6), 4683. <https://doi.org/10.3390/ijerph20064683>,
- [REDACTED] Sedentary behaviour as a lifestyle factor risk in public health. Evidence of white-collar and blue-collar workers from Poland. *Annals of Agricultural and Environmental Medicine*. 2023, <https://doi.org/10.26444/aaem/165980>,
- [REDACTED] Participation and Reasons for Non-participation in Sport and Recreational Activities Before and After the Outbreak of COVID-19: Analysis of Data From the 2016 and 2021 Poland National Sports Participation Survey. *Physical Culture and Sport. Studies and Research*, 2023, 101, 63–76. DOI: 10.2478/pcssr-2023-0025,
- [REDACTED], et al. Status and Trends of Physical Activity Surveillance, Policy, and Research in 164 Countries: Findings from the Global Observatory for Physical Activity—GoPA! 2015 and 2020 Surveys. *Journal of Physical Activity and Health* (published online ahead of print 2022). Retrieved Dec 20, 2022, from <https://journals.humankinetics.com/view/journals/jpah/aop/article-10.1123-jpah.2022-0464/article-10.1123-jpah.2022-0464.xml>. DOI: <https://doi.org/10.1123/jpah.2022-0464>,
- [REDACTED] Socio-ecological profiles of participants in sports activity in Poland: random tree-based analysis. *Acta Kinesiologica* (2021) Supp. 1: 71-81. DOI. 10.51371/issn.1840-2976.2021.15.S1.11,
- [REDACTED] Relationships between commuter cycling prevalence in Poland and socio-demographic characteristics. *Acta Kinesiologica* 15 (2021) Issue. 1:05-14. DOI. 10.51371/issn.1840-2976.2021.15.1.1,
- [REDACTED] Cycling to work: business people, encourage more physical activity in your employees! *Work. A Journal of Prevention, Assessment & Rehabilitation* 2020;65(2):391-399. ISSN 1051-9815; e-ISSN 1875-9270,

- [REDACTED] Socioecological Profile of Active Adults. Sport as a Whole-life Choice. *Physical Culture and Sport. Studies and Research* 2020;85:59-76. DOI: 10.2478/pcssr-2020-0007. ISSN 2081-2221; 1899-4849,
- [REDACTED]. Sociodemographic determinants of physical inactivity of people aged 60 years and older – a cross-sectional study in Poland. *BioMed Research International*. Volume 2020, Article ID 7469021, 10 pages. <https://doi.org/10.1155/2020/7469021>,
- [REDACTED] Leisure-time physical activity participation trends 2014–2018: a cross-sectional cohort study in Poland. *International Journal of Environmental Research and Public Health* 2020;17(1):208. ISSN 1660-4601,
- [REDACTED] Compliance with physical activity health recommendations in members of non-governmental organizations promoting active lifestyle. *Annals of Agricultural and Environmental Medicine* 2019;26(1):109–113. ISSN 1232-1966; e-ISSN 1898-2263,
- [REDACTED] Short-Term and Medium-Term Impact of Retirement on Sport Activity, Self-Reported Health and Social Activity of Women and Men in Poland. *BioMed Research International* 2019, Article ID 8383540, 12 pages. ISSN 2314-6141,
- [REDACTED] Martial arts as a form of undertaking physical activity in leisure-time - analysis of factors determining participation of Poles. *International Journal of Environmental Research and Public Health* 2018;15:1989. ISSN 1660-4601;
- [REDACTED]:
- [REDACTED], Trust and Brand Management. The Role of Brand Heritage. Londyn: Taylor and Francis 2025,
- [REDACTED], Brand communities as a new marketing trend in view of bibliometric analysis. *Marketing i Rynek*, 32(1), 2025, s. 10-19. DOI: 10.33226/1231-7853.2025.1.2,
- [REDACTED], The lifestyle of international students in Poland during the COVID-19 pandemic. *Central European Management Journal* 2025 (przyjęte do druku, manuskrypt ID CEMJ-07-2024-0223.R1),
- [REDACTED] (2025). Trust and sustainability for the organizational resilience of the world's largest companies and their corporate brand. In: [REDACTED] (eds.) *Trust, Sustainability, and Resilience. Management and Consumer Perspectives*, Routledge (chapter no. 3, p. 27-41). Routledge Taylor and Francis,
- [REDACTED] (2025). The world's most innovative brands – the role of brand communities in shaping the value proposition. In: [REDACTED] (eds.), *Handbook on Post-Schumpeterian Innovations* (chapter 13, p. 223-243). Edward Elgar Publishing,
- [REDACTED] (2025). Trust-based Brand Equity and Generative AI. In: [REDACTED] (eds.), *Trust and Generative Artificial Intelligence: Human-Robot Interaction and Ethical Considerations* (chapter no. 11, p. 115-129). Routledge Taylor and Francis,
- [REDACTED] (2025). Trust in employee- and employer- based brand equity for different collar workers. In: [REDACTED] (eds.), *Future Workscapes. Strategic Insights and Innovations in Human Resources and Organizational Development. International Perspectives on Equality, Diversity and Inclusion 11A* (p. 119-136). Emerald Publishing Limited,
- [REDACTED] (2025). The trust-based marketing communication, national brand equity and economy – the case of Poland and Bulgaria. In: [REDACTED] (eds.), *Trust, Media and the Economy – Mutual Relations* (chapter no. 17, p. 191-201). Routledge Taylor and Francis,
- [REDACTED] (2025). Smart hotels in the perception of Polish and Slovak young people. In: [REDACTED]. *Trust in Social and Business Relations Theory and Practice* (chapter no. 14, p. 166-177). Routledge Taylor and Francis,
- [REDACTED] (2024). Trust-based communication of the most valuable corporate brands. In: [REDACTED] (eds.), *Communication, Leadership and Trust in Organizations* (chapter no. 2, p. 22-33). Routledge Taylor and Francis,

- [REDACTED] (2024). Brand trust and equity in social media. In: [REDACTED] (eds.) Privacy, Trust and Social Media (chapter no. 21, p. 261-272). Routledge Taylor and Francis,
- [REDACTED], Luxury brand equity and its role in luxury marketing and branding, Scientific Papers of Silesian University of Technology. Organization and Management Series, 211, 2024, s. 111-130. DOI: 10.29119/1641-3466.2024.211.7,
- [REDACTED], Hotel brand equity as a new dimension of hospitality branding. Scientific Papers of Silesian University of Technology. Organization and Management Series, 207, 2024, s. 167-190. DOI: 10.29119/1641-3466.2024.207.10,
- [REDACTED] (2023). Economic importance of nutritional and healthy cereals and/or cereal products. In: [REDACTED] (eds.), Developing sustainable and health promoting cereals and pseudocereals: Conventional and molecular breeding (chapter no. 18, p. 433-449). Elsevier Academic Press,
- [REDACTED], Brand Authenticity as a Basic for Creating Perceived Value in the Management of the Most Valuable Polish Brands. Forum Scientiae Oeconomia, 11(4), 2023, s. 205-225. DOI:10.23762/FSO_VOL11_NO4_10,
- [REDACTED], The Shopping Behavior of International Students in Poland during COVID-19 Pandemic, International Journal of Environmental Research and Public Health 2022, 19 (18), 11311; <https://doi.org/10.3390/ijerph191811311>,
- [REDACTED], How Has the COVID-19 Pandemic Influenced the Tourism Behaviour of International Students in Poland? Sustainability 2022, 14 (4), 8480; <https://doi.org/10.3390/su14148480>,
- [REDACTED], Consumer or Patient Determinants of Hospital Brand Equity – A Systematic Literature Review, International Journal of Environmental Research and Public Health 2022, 19 (5), 9026; <https://doi.org/10.3390/ijerph19159026>,
- [REDACTED], Towards Sustainable Innovation in the Bakery Sector – An Example of Fibre-Enriched Bread, Sustainability 2022, 14 (5), 2743; <https://doi.org/10.3390/su14052743>,
- [REDACTED], Health and Non-Health Determinants of Consumer Behavior towards Private Label Products – A Systematic Literature Review, International Journal of Environmental Research and Public Health 2022, 19 (3), 1768; <https://doi.org/10.3390/ijerph19031768>;
- [REDACTED]:
- [REDACTED], Tourism Satellite Account as a framework for assessing sustainability. Monografia naukowa w jęz. ang. Wydawnictwo AFiB 2023,
- [REDACTED], Identifying Quality Gaps in Tourism for People with Disabilities: Importance Performance Analysis (I.P.A.), "Turyzm/Tourism" 33(1), April 2023, s. 41-48. DOI:10.18778/0867-5856.33.1.04,
- [REDACTED] (red.), [REDACTED], Tourism Market Segmentation: Chosen Aspects. Monografia naukowa w jęz. ang., Wydawnictwo AFiB 2022;
- [REDACTED]:
- Consumer Attitudes towards Pro-ecological Activities in Accommodation Facilities, Journal of Intercultural Management, Vol.14, No. 2, 2022, s. 66-83 (wspólnie z [REDACTED]),
- Tourist Accommodation Establishments during the Pandemic – Consequences and Aid Report on a Survey among Polish Micro-enterprises Offering Accommodation Services, Journal of Intercultural Management, Vol. 13, No. 1, 2021, s. 1-25 (wspólnie z [REDACTED]);
- [REDACTED]:

- [REDACTED], Consumer Attitudes towards Pro-ecological Activities in Accommodation Facilities, *Journal of Intercultural Management*, Vol. 14, No 2, 2022, s. 66-83,
- [REDACTED], Tourist Accommodation Establishments during the Pandemic - Consequences and Aid Report on a Survey among Polish Micro-enterprises Offering Accommodation Services, "Journal of Intercultural Management" T. 13, Wydawnictwo Społecznej Akademii Nauk, Warszawa 2021, s. 1-25,
- [REDACTED], Tourist Clusters as Instruments of Implementation of Smart Regional Specialization in Tourism on the Example of Poland, In: [REDACTED] (eds) *Eurasian Economic Perspectives. Eurasian Studies in Business and Economics*, vol 13/1. Springer, Cham 2020, s. 343-357,
- [REDACTED], The formation and development of tourist clusters: case of Poland and Armenia, (w:) „Marketing and Management of Innovations”, Issue 1, 2019, s. 21-33;
- [REDACTED]:
- [REDACTED], Health and Non-Health Determinants of Consumer Behavior toward Private Label Products—A Systematic Literature Review. *International Journal of Environmental Research and Public Health*, 19(3):1768, wyd. MDPI 2022, IF=4,614, 140pkt. MSW,
- [REDACTED], Towards Sustainable Private Labels in an Autonomous Community during COVID-19—Analysis of Consumer Behavior and Perception on the Example of Tenerife. *Sustainability*, 13(13), 7467, wyd. MDPI 2021, IF=3,889, 100 pkt. MSW,
- [REDACTED], Towards Sustainable Private Labels—What is the Consumer Behavior Relating to Private Labels in the UK and Poland? *Sustainability*, 20, 6035, wyd. MDPI 2020, IF=3,889, 100 pkt. MSW,
- [REDACTED], Non-alcoholic Beverages as Sources of Nutrients in the Average Polish Diet. *Nutrients*, 12, 1262, 2020, IF:6,706, 140 pkt. MSW;
- [REDACTED]:
- [REDACTED], Selected health issues related to high altitude trekking, *Studia Periegetica*, 33 (1):2021, s. 41-65; DOI: 10.5604/01.3001.0014.8995.

Proces umiędzynarodowienia kształcenia w Społecznej Akademii Nauk jest regularnie monitorowany, poddawany przeglądowi, ocenie oraz doskonaleniu. Od roku akademickiego 2023/2024 działania te obejmują również kierunek „turystyka i rekreacja”. Bieżące monitorowanie procesu umiędzynarodowienia prowadzi Dział Współpracy z Zagranicą i Projektów Międzynarodowych we współpracy z Prorektorem ds. międzynarodowych. Oceny procesu umiędzynarodowienia kształcenia na kierunku „turystyka i rekreacja” dokonuje Komisja Programowa, w skład której wchodzi – obok kadry akademickiej – również studenci oraz przedstawiciele otoczenia społeczno-gospodarczego. Na poziomie całej Uczelni nadzór nad procesem sprawuje Uczelniany Zespół ds. Umiędzynarodowienia. Władze jednostek organizacyjnych i Uczelni, biorąc pod uwagę opinie Komisji, a także stanowisko Senatu wyrażane na posiedzeniach poświęconych sprawozdaniu działalności Uczelni, podejmują decyzje dotyczące poszukiwania partnerów uczelni zagranicznych, w ramach programów wymiany międzynarodowej, form współpracy i promocji oraz systemu wsparcia wymiany wśród studentów i kadry akademickiej. Dla kierunku „turystyka i rekreacja” istotnym elementem oceny umiędzynarodowienia procesu kształcenia jest jego rozwój. Dlatego Komisja Programowa dokonała przeglądu i oceny formalnej oraz merytorycznej programu kształcenia, w szczególności pod kątem rozszerzenia kształcenia o zajęcia prowadzone w języku obcym oraz wielkości wymiany studenckiej i wyjazdów/przyjazdów nauczycieli akademickich. Wskazano na konieczność zwiększenia zajęć prowadzonych przez Visiting Professors z uczelni partnerskich.

W ramach zmian związanych z monitoringiem i oceną procesów umiędzynarodowienia wprowadzono w SAN zestaw poniżej wymienionych wskaźników. Przy ich wyborze wspierano się najlepszymi praktykami dotyczącymi zestawień tego rodzaju wskaźników, wzorując się na sposobie mierzenia umiędzynarodowienia kształcenia stosowanego w Rankingu Szkół Wyższych Perspektywy. Brano też

pod uwagę wskaźniki zaproponowane przez Uwe Brandenburg oraz Gero Federkeil (2007), a także Arifa Erkolę (2017). Wskaźniki te są liczone dla całej uczelni oraz dla poszczególnych jednostek oddzielnie:

- programy studiów w językach obcych (liczba);
- liczba oferowanych zajęć w języku obcym na programach polskojęzycznych;
- liczba studiujących w językach obcych;
- odsetek liczby studiujących w stosunku do całkowitej liczby studentów;
- liczba studentów cudzoziemców;
- odsetek studentów cudzoziemców w stosunku do całkowitej liczby studentów;
- liczba Visiting Professors w naszej uczelni;
- liczba Visiting Professors zapraszanych za granicę z naszej kadry;
- nauczyciele akademicki zatrudnieni w SAN z zagranicy do całej kadry (łącznie oraz liczba w stosunku do ogólnej liczby nauczycieli);
- wymiany studenckie – wyjazdy (liczba studentów wyjeżdżających oraz liczba studentów wyjeżdżających w proporcji do ogólnej liczby studentów);
- wymiany studenckie – przyjazdy (liczba studentów przyjeżdżających oraz liczba studentów przyjeżdżających w proporcji do ogólnej liczby studentów);
- liczby wyjazdów nauczycieli za granicę w celach dydaktycznych;
- liczby wyjazdów nauczycieli za granicę w celach dydaktycznych w stosunku do całkowitej liczby wykładowców;
- wielokulturowość środowiska studenckiego (liczba krajów, z których pochodzą studenci);
- liczba dydaktycznych projektów międzynarodowych realizowanych w SAN i ich budżet;
- odsetek absolwentów cudzoziemców w stosunku do całkowitej liczby absolwentów.

Po raz pierwszy ocena stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia według ww. wskaźników została przeprowadzona na zakończenie roku akademickiego 2024/2025, w tym na kierunku „turystyka i rekreacja”. Ocena ta pozwoliła stwierdzić, iż prowadzona współpraca w ramach Programu Erasmus obejmuje uczelnie prowadzące studia na kierunkach z zakresu turystyki, rekreacji, gastronomii, hotelarstwa, co umożliwia studentom kontynuowanie studiów i zaliczanie zajęć zbieżnych z programem uczelni macierzystej. Stwierdzono, iż należy intensyfikować działania promujące wyjazdy naszych studentów oraz kadry akademickiej do uczelni partnerskich. Uznano, że oferta zajęć kształtujących kompetencje językowe studentów jest właściwa, ale należy wprowadzić zajęcia do wyboru w językach obcych oraz ofertę zajęć dla studentów zagranicznych. Wysoko oceniono wsparcie studentów z Ukrainy w zakresie nauczania języka polskiego.

Zalecenia dotyczące kryterium 7 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę

BRAK

Kryterium 8. Wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia

Kształtowanie przyjaznego środowiska akademickiego, stwarzanie dogodnych warunków kształcenia i wspieranie studentów w procesie uczenia się, to cele przyjęte w dokumentach strategicznych Uczelni. Kluczowym zadaniem dydaktycznym Filii w Warszawie Społecznej Akademii Nauk na kierunku „turystyka i rekreacja” jest zapewnienie studentom zdobycie wykształcenia akademickiego z zachowaniem wysokich standardów jakości kształcenia, jak i możliwości dalszego uczenia się na studiach II stopnia na kierunkach, dla których kierunek „turystyka i rekreacja” stanowi dobrą podstawę, studiach podyplomowych, a także w dalszej perspektywie doktoranckich oraz przygotowanie do podjęcia pracy zawodowej na stanowiskach wymagających umiejętności praktycznych, w tym: analizowania rynku turystycznego oraz diagnozowania potrzeb i oczekiwań klientów w zakresie usług turystycznych i rekreacyjnych, oceniania jakości usług i trendy w branży, czy też projektowania i organizowania wydarzeń turystycznych, sprawnej obsługi nowoczesnych narzędzi IT oraz tworzenia atrakcyjnych ofert dostosowanych do współczesnych trendów w zakresie potrzeb społecznych. Celem kształcenia na kierunku „turystyka i rekreacja” o profilu praktycznym jest też przygotowanie studentów do wejścia na rynek pracy. Absolwenci kierunku „turystyka i rekreacja” posiadają kompetencje pozwalające im na znalezienie zatrudnienia m.in. w biurach podróży, agencjach turystycznych i touroperatorach, hotelach, ośrodkach wypoczynkowych i SPA & wellness, centrach konferencyjnych i firmach eventowych, administracji samorządowej i rządowej – w działach promocji turystyki i rozwoju lokalnego,

organizacjach sportowych, rekreacyjnych i ekologicznych, firmach consultingowych i startupach turystycznych, jako piloci wycieczek, przewodnicy, animatorzy czasu wolnego, menadżerowie turystyki lub właściciele własnych firm turystycznych. Uczelnia tworzy również warunki i zachęca do budowania w trakcie studiów portfolio dokumentującego najważniejsze aktywności, prace związane z turystyką, rekreacją, hotelarstwem i gastronomią, uzyskane poświadczenia i certyfikaty oraz osiągnięcia studenta, cenionego przez pracodawców i niezbędnego w poszukiwaniu dobrej oferty pracy.

Spółeczna Akademia Nauk stara się również utrwalić wizerunek Uczelni otwartej na nowe wyzwania naukowe i edukacyjne, promującej nowoczesne nauczanie przy jednoczesnym poszanowaniu bogatej tradycji akademickiej w zakresie kształcenia przyszłych pokoleń chcących sprostać oczekiwaniom cywilizacyjnym XXI wieku. SAN współpracuje ze szkołami średnimi i wskazuje im możliwości edukacyjnej ścieżki rozwoju. W swojej wizji rozwoju SAN dąży do bycia rozpoznawalnym i cenionym na arenie krajowej i międzynarodowej ośrodkiem nowych trendów i twórczej myśli naukowej w wybranych dyscyplinach naukowych. Konsekwentnie realizuje działania, które pozwalają na postrzeganie SAN jako prężnej szkoły wyższej, przyjaznej studentom otwierającej nowe kierunki studiów we współpracy z otoczeniem społecznym i gospodarczym i uzyskującej kolejne uprawnienia do nadawania stopni naukowych w dziedzinach i dyscyplinach naukowych reprezentowanych w Uczelni. Uczelnia poprzez system wsparcia rozwoju studentów dostrzega również potrzebę wsparcia Kandydatów - ewentualnych przyszłych studentów kierunku „turystyka i rekreacja”. SAN aktywnie wspiera rozwój uczniów szkół średnich, organizując szkolenia i kursy maturalne realizowane w formule warsztatów SAN Power. Działania te służą nie tylko podniesieniu poziomu przygotowania maturzystów do egzaminu dojrzałości, lecz także umożliwiają im bezpośredni kontakt ze środowiskiem akademickim. Poprzez praktyczną formę zajęć warsztatowych uczniowie mają okazję rozwijać umiejętności analityczne, krytyczne myślenie oraz kompetencje potrzebne w dalszej edukacji. Warsztaty takie wzbudzają zainteresowanie kierunkami oferowanymi przez Uczelnię. Tego typu inicjatywy stanowią ważny element współpracy uczelni ze szkołami średnimi – wspierają rozwój edukacyjny młodzieży, pomagają w świadomym wyborze ścieżki zawodowej i edukacyjnej, a jednocześnie budują pozytywny wizerunek uczelni jako instytucji otwartej i zaangażowanej w kształcenie przyszłych studentów. Kursy maturalne realizowane w formule warsztatów **SAN Power to:**

- powtórki maturalne z matematyki realizowane przez [REDAKTOWANO] z **MatematykaGryzie.pl**, która skupiła się na kluczowych zagadnieniach matematycznych związanych z programem maturalnym (uwzględniających różnorodne zadania i przykłady, rozwijanie umiejętności logicznego myślenia oraz techniki rozwiązywania problemów matematycznych);
- powtórki maturalne z języka polskiego realizowane przez [REDAKTOWANO] – nauczyciela, edukatora, egzaminatora OKE, trenera oraz laureata nagrody Nauczyciel Roku 2021, który jest również twórcą kanału na Tik-Toku dla maturzystów: @daro_uczy_polaka. Harmonogram kursów obejmował takie zagadnienia, jak: Wypowiedź argumentacyjną na maturze z polskiego na 99%, Test historyczno-literacki i język polski w użyciu. Jak napisać notatkę syntetyzującą?, Epoki literackie - walizka maturalna, Top 7 najważniejszych lektur obowiązkowych do matury oraz Matura ustna z języka polskiego bez spiny.

Uczelnia posiada dobrze zorganizowany system wsparcia rozwoju studentów uwzględniający rozwój społeczny, zawodowy, jak też naukowy, a także wsparcie w uczeniu się różnych grup studentów, w tym studentów z niepełnosprawnością. Dla studentów nowoprzyjętych do Filii w Warszawie Społecznej Akademii Nauk z siedzibą w Łodzi dodatkowo organizowane są każdego roku szkolenia z praw i obowiązków studenta. Szkolenie przeprowadza na pierwszym spotkaniu organizacyjnym przedstawiciel Samorządu Studenckiego oraz Dziekan. Studenci otrzymują pełną informację o zasadach i warunkach studiowania, opiekunach kierunku, prawach i obowiązkach studenta SAN, Komisjach działających na Uczelni na rzecz studentów, pomocy materialnej, pomocy dla wykluczonych cyfrowo, działalności Samorządu Studenckiego, kontaktów z władzami Uczelni, systemu wsparcia oraz savoir vivre akademickiego. Są także informowani o tym, że mogą być członkami wszystkich gremiów działających na Uczelni i wpływających na ewaluację jej pracy tj. m.in.: Senat, Komisja programowa, Uczelniana Komisja ds. Jakości Kształcenia czy Komisja Etyki, a także są zaangażowani w proces ankietyzacji.

System opieki i wspierania studentów obejmuje:

Wsparcie w procesie dydaktycznym:

- W procesie uczenia się bezpośrednim wsparciem dla studentów, jest wykwalifikowana, stale rozwijająca się kadra badawczo-dydaktyczna oraz dydaktyczna;

- W rozwiązywaniu bieżących problemów dydaktycznych i organizacyjnych wsparcia studentom udzielają powoływani przez Dziekana, po zasięgnięciu opinii Samorządu Studenckiego, Opiekunowie kierunku, których głównym zadaniem jest:
 - udzielanie pomocy w sprawach zgłaszanych przez studentów, związanych z tokiem studiów,
 - współpraca z pracownikami dziekanatu w zakresie poprawy jakości i organizacji kształcenia, z organami samorządu studenckiego oraz Dziekanem/Prodziekanem;
- W zakresie poszczególnych przedmiotów/modułów wsparcia studentom udzielają w trakcie konsultacji nauczyciele akademicki;
- W realizacji pracy dyplomowej wsparcia udziela promotor pracy;
- Studenci znajdujący się w szczególnej sytuacji życiowej mają możliwość realizowania przedmiotów objętych programem studiów według Indywidualnego Programu Studiów, zgodnie z zasadami określonymi w Regulaminie Studiów;
- Uczelnia organizując w ramach projektów zewnętrznych: wykłady gościnne, seminaria, szkolenia, webinaria stwarza studentom możliwość uzupełnienia lub poszerzenia wiedzy oraz umiejętności zdobywanych podczas kształcenia;
- Proces dydaktyczny wspierany jest również przez zasoby Biblioteki SAN. W księgozborze znajdują się zalecane w sylabusach podręczniki, dostępne są też czasopisma polskie i zagraniczne oraz pomoce dydaktyczne. Możliwe jest korzystanie z czytelni, ze stanowiskami komputerowymi z dostępem do Internetu;
- W procesie dydaktycznym wykorzystywane są nowoczesne technologie, w tym systemy informatyczne, metody i techniki kształcenia na odległość;
- W celu zapewnienia studentom możliwości odbywania praktyk zawodowych objętych programem studiów Uczelnia nawiązuje współpracę oraz podpisuje stosowne porozumienia z właściwymi podmiotami;
- Uczelnia umożliwia studentom udział w organizacji procesu dydaktycznego, poprzez:
 - członkostwo w organach uczelnianych i wydziałowych zajmujących się zapewnieniem jakości kształcenia,
 - zapewnienie opiniowania programów studiów i uzgadnianie zapisów Regulaminu studiów i regulaminów wewnętrznych uczelni jak np. Zasady dyplomowania,
 - przyznawanie świadczeń pomocy materialnej (w tym stypendiów) oraz zakwaterowania w domach studenckich,
 - uczestnictwo w badaniach ankietowych oceniających nauczycieli akademickich, zajęcia dydaktyczne, warunki studiowania/ podmioty realizujące obsługę studentów/ przez pracowników administracji oraz praktyki zawodowej.

Motywowanie studentów do osiągania lepszych wyników w nauce. Jedną z form motywowania studentów do osiągania lepszych wyników w nauce jest stypendium rektora, którego zasady przyznawania określa odrębne zarządzenie.

- Studenci SAN mają możliwość skorzystania z indywidualnej organizacji studiów, której zasady określone zostały w Regulaminie Studiów;
- W ramach systemu motywowania studentów do osiągnięcia lepszych wyników w nauce student, który uzyskał w cyklu nauczania bardzo dobre wyniki w nauce może uzyskać ulgę w czesnym za studia.

System pomocy materialnej, wsparcie administracyjne, psychologiczne:

- Studenci mogą korzystać z systemu pomocy materialnej zgodnie z zarządzeniem Rektora;
- Organami orzekającymi w sprawach pomocy materialnej są Komisja Stypendialna oraz Odwoławcza Komisja Stypendialna. Zasady przyznawania pomocy materialnej zamieszczone są na stronie głównej Uczelni w zakładce Student, dalej Centrum obsługi studentów – Finansowanie – Stypendia;
- Studenci mają możliwość zakwaterowania w domu studenckim;
- Uczelnia oferuje studentom bezpłatną pomoc psychologiczną w formie Studenckiego Centrum Pomocy Psychologicznej, które zajmuje się udzielaniem wsparcia osobom doświadczającym trudności życiowych tj. będących w kryzysie emocjonalnym, psychicznych, doświadczającym depresji lub innych trudności o podłożu psychologicznym;
- Uczelnia w sytuacjach szczególnych (np. pandemia) dokonuje w uzasadnionych przypadkach obniżenia czesnego;
- Obsługę administracyjno-organizacyjną studentów, w tym z wykorzystaniem współczesnych technologii, zapewniają Dziekanaty, Dział Jakości Kształcenia, Akademickie Biuro Karier;

- Studenci mają możliwość oceny obsługi administracyjnej w formie elektronicznej ankiety. Wyniki przekazywane są do WSZJK, umieszczane w corocznym raporcie oraz stanowią podstawę do sformułowania i zlecenia ewentualnych działań doskonalących kierowanych do władz Uczelni.

Wspieranie działalności naukowej studentów i studentów wybitnych:

Studenci mogą rozwijać własne zainteresowania naukowe poprzez:

- realizację projektów badawczych realizowanych w Instytutach SAN pod opieką kadry akademickiej;
- udział w Studenckich Kołach Naukowych wspieranych przez wyznaczonych opiekunów;
- publikowanie w Zeszytach Naukowych SAN lub dedykowanych kierunkowi periodykach;
- Indywidualny Program Studiów;
- sfinansowanie udziału w studenckich konferencjach naukowych;
- wsparcie finansowe - stypendium Rektora;
- korzystanie z pomieszczeń, urządzeń i środków Uczelni także poza godzinami zajęć dydaktycznych;
- wsparcie prac Koła Naukowego Marketingu i Turystyki.

Wspieranie działalności społecznej i zainteresowań studentów

Studenci mogą rozwijać swoje zainteresowania i angażować się społecznie poprzez:

- **udział w pracach Samorządu Studenckiego;**
- udział w organizowanych systematycznie przez Samorząd Studencki akcjach charytatywnych na rzecz społeczności lokalnych;
- udział w Komisjach Filii jak np. stypendialnych i w gremiach ds. jakości;
- wolontariat;
- korzystanie z możliwości AZS;
- udział w kołach naukowych np. w Kole Naukowym Marketingu i Turystyki.

Wspieranie działań przygotowujących do wejścia na rynek pracy:

- Działania wspierające przygotowanie studentów w wejściu na rynek pracy realizowane są przez władze Uczelni oraz Akademickie Biuro Karier;
- Organizowane są liczne szkolenia, seminaria, webinaria, spotkania z ludźmi sukcesu zawodowego;
- Prowadzony jest program mentoringowy dla studentów. Rolę mentorów pełnią członkowie Rady Biznesu;
- Akademickie Biuro Karier organizuje spotkania studentów z potencjalnymi pracodawcami oraz współpracuje z instytucjami rynku pracy w zakresie organizacji szkoleń przygotowujących studentów do wejścia na rynek pracy;
- Akademickie Biuro Karier sporządza coroczne raporty ze swojej działalności. Wnioski z uwagami odnośnie optymalizacji przygotowania studentów do wejścia na rynek pracy przekazywane są do Dziekana i DJK. Na ich podstawie wdrażane są działania doskonalące program studiów i jakości kształcenia.

Rozstrzyganie skarg, rozpatrywanie wniosków, rozwiązywanie sporów, sytuacji konfliktowych i zgłaszanych problemów.

- Za rozstrzygnięcia skarg i rozpatrywanie wniosków zgłaszanych przez studentów odpowiedzialni są Prorektor ds. rozwoju oraz Rektor;
- Zasady rozpoznawania skarg i wniosków regulują dwie odrębne procedury i zarządzenia;
- O sposobach rozstrzygania sporów, problemów i sytuacji konfliktowych studenci pierwszego roku informowani są na spotkaniu inauguracyjnym kształcenie, studenci starszych lat na spotkaniach z prodziekanami;
- Na Uczelni został powołany Rzecznik Praw Studentów, który stoi na straży przestrzegania praw studentów i doktorantów SAN. Rzecznik współpracuje z władzami Uczelni, Parlamentem Studentów w sprawach, w których doszło do naruszenia praw studentów a także w zakresie edukacji studentów w zakresie praw i obowiązków, jakie im przysługują;
- Studenci mogą zgłaszać uwagi skargi i wnioski w formie anonimowej za pośrednictwem „Skrzynki skarg i wniosków”.

Wsparcie studentów z niepełnosprawnością.

Bieżącej pomocy studentom z niepełnosprawnością udziela Pełnomocnik rektora ds. osób z niepełnosprawnością. Działania Pełnomocnika mają na celu wyrównanie szans edukacyjnych studentów i z niepełnosprawnością poprzez stwarzanie im warunków do pełnego udziału w procesie kształcenia i badaniach naukowych. Zakres działań Pełnomocnika obejmuje:

- Informowanie o instytucjach, stowarzyszeniach pozarządowych działających na rzecz studentów/osób z niepełnosprawnościami;
- Informowanie o programach celowych realizowanych przez Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych dotyczących osób studiujących;
- Działanie w obronie interesów studentów/osób z niepełnosprawnościami;
- Pomoc studentom z niepełnosprawnościami w rozwiązywaniu ich bieżących problemów;
- Pomoc studentom z niepełnosprawnościami w wypełnianiu dokumentów dotyczących toku studiów;
- Pośredniczenie w kontaktach studentów z niepełnosprawnościami z administracją uczelni dotyczącą toku studiów, warunków technicznych oraz barier komunikacyjnych i architektonicznych;
- Reprezentowanie spraw studentów z niepełnosprawnościami przed organami uczelni, nauczycielami akademickimi oraz w środowisku;
- Opiniowanie decyzji dotyczących studentów z niepełnosprawnościami wydawanych przez uczelnię;
- Pomoc w dostosowaniu formy egzaminów, zaliczeń do indywidualnych potrzeb wynikających z niepełnosprawności.

Wspieranie mobilności studentów

- Studenci mają możliwość odbywania części studiów i praktyk oraz staży zawodowych w uczelniach zagranicznych w ramach programu Erasmus+, a uzyskane efekty uczenia się zalicza się do efektów uczenia się realizowanych w uczelni macierzystej. W tym celu uczelnia zawiera umowy z uczelniami partnerskimi o wymianie międzynarodowej. Ponadto, istnieje również możliwość uczestnictwa w Mieszanym Programie Intensywnym (Blended Intensive Programme – BIP) łączącym formę wirtualną ze stacjonarną;
- Za wspieranie mobilności studentów odpowiedzialny jest Dział Współpracy z Zagranicą i Projektów Międzynarodowych oraz Prorektor ds. współpracy międzynarodowej, a także Koordynator ds. programu Erasmus+;
- Uczelnia dba o właściwy przepływ informacji dotyczący możliwości skorzystania przez studentów z oferty wyjazdów zagranicznych. Realizowane są kolejne prowadzone cykliczne spotkania z Uczelnianym Koordynatorem Programu Erasmus+ w siedzibie Uczelni, jak i filiach. Ponadto, wprowadzono nowe metody dotarcia z informacjami do studentów poprzez stworzenie kanału na MS Teams - Konsultacje Erasmus+ studia stacjonarne i niestacjonarne;
- Wydawany jest newsletter Erasmus+ z informacjami dotyczącymi wymiany międzynarodowej studentów;
- Wprowadzane są istotne udogodnienia organizacyjne dla studentów, jak np. zasada aplikowania o wyjazdy w sposób ciągły dla studentów stacjonarnych i niestacjonarnych wszystkich kierunków;
- Organizowane są warsztaty dotyczące zasad wypełniania stosownych dokumentów, w tym learning agreement oraz publikowane są szczegóły zamieszczane na stronie głównej uczelni, dedykowanej stronie Erasmus+ (www.erasmus.san.edu.pl), jak również w mediach społecznościowych;
- Studenci informowani są o możliwościach wyjazdu drogą mailową i kierowani na stronę Erasmus+, na której znajdują się: zasady rekrutacji, realizacji i finansowania wyjazdów, często zadawane pytania, lista uczelni partnerskich, a także dane kontaktowe koordynatora Erasmus+;
- Upowszechniane są sprawozdania z realizacji programu Erasmus+ z wynikami badań ankietowych dotyczących stopnia satysfakcji studentów z wyjazdów i ich wpływu na rozwój kariery zawodowej i osobistej;
- Powołany jest opiekun dla studentów obcokrajowców (w szczególności z Ukrainy);
- Proces umiędzynarodowienia kształcenia na kierunku „turystyka i rekreacja”, poddawany jest regularnemu monitorowaniu, przeglądowi, ocenie oraz doskonaleniu. Monitorowanie procesu umiędzynarodowienia prowadzi na bieżąco Dział Współpracy z Zagranicą i Projektów Międzynarodowych oraz Prorektor ds. współpracy międzynarodowej, zaś oceny procesu umiędzynarodowienia kształcenia na kierunku „turystyka i rekreacja” dokonuje Komisja Programowa w skład, której wchodzi również obok kadry akademickiej studenci;
- Wśród studentów prowadzone są co dwa lata badania ankietowe, które umożliwiają m.in. weryfikację stopnia ważności i zadowolenia z przekazania informacji dotyczących odbywania studiów/staży/praktyk zagranicznych.

Wyniki monitorowania i oceny procesu internacjonalizacji kształcenia służą do systematycznego poszerzania zakresu współpracy międzynarodowej, wprowadzania do programu kształcenia zajęć związanych z kompetencjami międzykulturowymi.

Przegląd, ocena i doskonalenie form wsparcia studentów i doktorantów w procesie uczenia się:

- Przeglądu i oceny form wsparcia studentów dokonuje Uczelniana Komisja ds. Jakości Kształcenia;
- Informacje odnośnie wsparcia studentów pozyskiwane są od Samorządu Studentów, Działu Jakości Kształcenia, Akademickiego Biura Karier;
- Źródłem informacji są także raporty hospitacji zajęć dydaktycznych oraz wyniki badań ankietowych;
- Końcowy raport z wyników badań ankietowych, a także wnioski ze spotkań ze studentami przesyłane są przez DJK do Władz Uczelni wraz z propozycją działań doskonalących w zakresie wsparcia studentów;
- Plan działań doskonalących i jego wdrożenie opracowuje DJK;
- Zagadnienia dotyczące wsparcia studentów w procesie uczenia się omawiane są na spotkaniach ze studentami organizowanymi przez Dziekanów lub Prodziekanów. Spotkania takie mają miejsce co najmniej raz w semestrze;
- Uwagi i wnioski przedstawicieli studentów w zakresie wsparcia w procesie dydaktycznym są przekazywane w ramach posiedzeń Uczelnianej Komisji ds. Jakości Kształcenia oraz spotkań organizowanych co najmniej raz w roku przez Pełnomocnika ds. organizacji dydaktyki;
- Z każdego spotkania sporządzane jest sprawozdanie zawierające najważniejsze wnioski studentów, które mogą zostać wykorzystane do doskonalenia różnych form wsparcia studentów i doktorantów;
- Do monitorowania i oceny wsparcia w zakresie warunków procesu uczenia się (w tym infrastruktury) służą m.in. funkcjonujące w ramach WSZJK procedury P-06 (*Baza dydaktyczna, wsparcie dla studentów, organizacja i realizacja procesu uczenia się*) i P-07 (*Ocena dostosowania bazy dydaktycznej do potrzeb procesu uczenia się, obsługi administracyjnej, wsparcia dla studentów oraz organizacji procesu uczenia się*). Procedury te umożliwiają systemowe i cykliczne prowadzenie badań dotyczących infrastruktury dydaktycznej i naukowej w celu dokonania oceny jej przydatności do realizacji procesu nauczania i uczenia się. Badania prowadzone są cyklicznie zgodnie z procedurami. Syntetyczne raporty z badań ankietowych publikowane są na stronach Działu Jakości Kształcenia;
- W planach rozwojowych infrastruktury uwzględniana jest infrastruktura informatyczna i oprogramowanie stosowane w kształceniu z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość również z uwzględnieniem potrzeb i rozwoju Filii w Warszawie Społecznej Akademii Nauk z siedzibą w Łodzi;
- Studencka ocena infrastruktury dokonywana jest poprzez badanie ankietowe raz na 2 lata. Zebrane opinie od kadry, studentów i interesariuszy zewnętrznych oraz opracowywane na ich podstawie rekomendacje stanowią punkt wyjścia dla strategii doskonalenia bazy dydaktycznej oraz planów rozwojowych;
- Prowadzone są badania ankietowe dotyczące zajęć zdalnych oraz wsparcia studentów w tym zakresie;
- W Zespołach dokonujących przeglądu systemu wsparcia są przedstawiciele studentów.

Przedstawiając opis działań i zadań Uczelni w zakresie wsparcia studentów w ich rozwoju wskażemy na działania i podejmowane inicjatywy służące rozwojowi studentów. Chcemy dodać, iż Uczelnia tworzy odpowiednie warunki umożliwiające studentom z niepełnosprawnością pełny udział w procesie kształcenia, jak i zapewnia pomoc materialną. Budynek przy ul. Łuckiej 11 jest dostosowany do potrzeb osób z niepełnosprawnością. Wyposażenie obejmuje podjazdy, windy, toalety o gabarytach przystosowanych dla wózków inwalidzkich na parterze oraz przestronny ciąg komunikacyjny, a więc rozwiązania techniczne przyjazne dla osób poruszających się na wózkach. W każdej sali dydaktycznej, laboratorium, pracowni, bibliotece i czytelnicy zostały wydzielone jedno miejsce dla osób z niepełnosprawnością, w tym poruszające się na wózku, natomiast w każdej sali wykładowej adekwatnie dostosowano dla osoby z niepełnosprawnością dwa miejsca. Sukcesywnie uzupełniane są również numery pomieszczeń z oznaczeniami w alfabecie Braille'a. W bibliotece oraz w pracowniach komputerowych znajdują się stanowiska komputerowe przeznaczone dla osób niedowidzących i niedosłyszących. Komputery wyposażone są w 24" monitory, program powiększająco-mówiący ZoomText MagReader oraz klawiaturę ZoomText – z dużymi kontrastowymi klawiszami. Uczelnia zadbała także o zakup pętli indukcyjnej, aby ułatwić odbiór przekazywanych treści osobom słabosłyszącym lub niedosłyszącym. Jej zadaniem jest wspomaganie słuchu i przekazywanie informacji „prosto do ucha” osobom przebywającym w murach budynku. Działa to za sprawą podłączenia do źródła dźwięku (tj. mikrofonu, zespołu mikrofonów, telewizora, laptopa czy rzutnika multimedialnego) pętli indukcyjnej generującej prąd zmienny o wartości nawet kilkunastu amper. Sygnał ze źródła dźwięku (mikrofon lub zespół mikrofonów, TV, laptop, rzutnik multimedialny...) jest podłączony do wzmacniacza

pętli indukcyjnej, który generuje prąd zmienny o wartości nawet kilkunastu amper. Prąd ten „płynie” poprzez obwód zamknięty, w którym wytwarzane jest zmienne pole magnetyczne. Zmienne pole magnetyczne przekształcane jest przez cewkę w aparacie słuchowym na dźwięk a następnie wzmacniony odpowiednio do poziomu ubytku słuchu użytkownika. Studenci z niepełnosprawnością mają także wydłużony czas niezbędny na zaliczenie przedmiotu, a także mogą korzystać z Indywidualnej Organizacji Studiów (IOS). Do obsługi studentów z niepełnosprawnościami ruchową w dziekanatach wyznaczone są osobne stanowiska, w których blat roboczy znajduje się na wysokości 85 cm od posadzki z zachowaniem możliwości swobodnego podjazdu wózkiem inwalidzkim”.

Dodatkowo, pracownicy administracyjni i wykładowcy kierunku „turystyka i rekreacja” uczestniczyli również w szkoleniach i warsztatach m.in. w zakresie podnoszenia świadomości potrzeb osób z niepełnosprawnościami.

W 2021 roku z inicjatywy [REDAKTOWANE] zainicjowany został projekt pod nazwą **SANCharity**. Celem przedsięwzięcia jest m.in. organizacja wydarzeń charytatywnych, jak i wsparcie Studentów SAN borykających się z chorobami nowotworowymi lub innymi ciężkimi schorzeniami. Jednym z elementów akcji była sprzedaż publikacji „Koloryt wspomnień” poświęconej [REDAKTOWANE], który zmarł w lutym 2021 roku. Uczelnia organizuje działania umożliwiające studentom udział w akcjach charytatywnych. Społeczna Akademia Nauk wsparła akcję charytatywną „**Mocni Razem – Pomagamy!**” (03.12.2020-31.01.2021). Celem akcji była pomoc dla [REDAKTOWANE], którzy od lat zmagają się z chorobami, które całkowicie zmieniły ich dzieciństwo. W przypadku każdego z dzieci potrzebne są środki na kosztowne leczenie i rehabilitację – na ten cel właśnie zostały przeznaczone wszystkie zebrane pieniądze. Inicjatywę od samego początku aktywnie wspierała Społeczna Akademia Nauk, która ufundowała m.in. nagrody dla uczestników turnieju koszykówki inaugurującego akcję.

W ramach działań prospołecznych realizowany jest również w Społecznej Akademii Nauk program **Pomagajka SAN** promujący angażowanie się w pomaganie współpracując z instytucjami NGO oraz osobami, dla których prawa człowieka i bezpieczeństwo są podstawowymi wartościami. Uczelnia jest otwarta na drugiego człowieka, bez względu na kraj pochodzenia, bariery kulturowe oraz religie. Buduje przestrzeń wolną od nietolerancji i podziałów. Studenci SAN od lat pomagają również potrzebującym w sposób mądry i potrzebny. Twórczynią i prowadzącą spotkania jest Koordynatorka Międzykulturowa SAN - [REDAKTOWANE]. Współautorem programu skierowanego do szkół podstawowych i ponadpodstawowych jest Kierownik Studium Języków Obcych SAN - [REDAKTOWANE]. W zajęciach uczestniczą również Studenci-Pomagajki z Polski, Ukrainy, Białorusi i Kazachstanu oraz uchodźcy z inicjatywy "Dzieci z Dworca Brześć".

Uczelnia zapewnia warunki i zachęca studentów do angażowania się, poza obowiązkiem uczenia się, w działalność dodatkową zarówno umożliwiającą rozwój naukowy, jak i o charakterze społecznym. Tak określone i realizowane działania SAN z siedzibą w Łodzi są dla studentów istotne ze względu na możliwość poszerzenia ich wiedzy oraz kompetencji społecznych ponad program kształcenia. Podejmowane są inicjatywy mające na celu przygotowanie studentów do wejścia na rynek pracy, dalszej edukacji, a także działalności na rzecz inicjatyw społecznych i wypełniania roli społecznej absolwenta kierunku „turystyka i rekreacja”. W tym zakresie studenci otrzymują wsparcie w kontaktach z otoczeniem społeczno-gospodarczym. W ramach współpracy z otoczeniem Uczelni oraz rozwijania kompetencji społecznych, jak i kwalifikacji zawodowych studentów podejmowane były różne działania. Studenci kierunku „turystyka i rekreacja” Filii w Warszawie Społecznej Akademii Nauk z siedzibą w Łodzi otrzymują również wsparcie w zakresie rozwijania kompetencji społecznych oraz umożliwiających nabycie umiejętności przydatnych w przyszłej pracy w przedsiębiorstwie lub ośrodkami czy obiektami związanymi z obszarem turystyki i rekreacji lub prowadząc własną działalność zawodową ściśle powiązaną z tym obszarem. To za pośrednictwem Akademickiego Biura Karier studenci mają możliwość konsultacji z doradcą zawodowym w zakresie wsparcia dotyczącego m.in.: planowania przyszłości zawodowej, określania preferencji zawodowych i cech osobowości przy użyciu testów i kwestionariuszy psychologicznych, metod poszukiwania pracy, itd. Wychodząc naprzeciw oczekiwaniom studentów oraz pracodawców, Biuro Karier prowadzi szkolenia i warsztaty pozwalające na doskonalenie umiejętności związanych z wejściem na rynek pracy – np. „Jak efektywnie szukać pracy”, „ABC Sztuki prezentacji”, „Perfect CV”. ABK zbiera i udostępnia oferty pracy, a także informacje zwrotne z rynku pracy na temat absolwentów, udziela porad dotyczących przygotowywania dokumentów aplikacyjnych, planowania kariery, metod poszukiwania pracy i technik rekrutacyjnych, współpracuje z ośrodkami uzdrowiskowymi

i wypoczynkowymi, przedsiębiorstwami oraz przedstawicielami innych podmiotów otoczenia społeczno-gospodarczego.

Studenci kierunku „turystyka i rekreacja” I stopnia mieli również możliwość podnoszenia kompetencji zawodowych poprzez uczestnictwo w uczestnictwo w projektach realizowanych w ramach Programu Operacyjnego POWER współfinansowanego przez Unię Europejską, w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego. Ważnym przedsięwzięciem był projekt „**Zintegrowany Program Rozwoju Społecznej Akademii Nauk**”. Projekt realizowany był w okresie od 1.05.2018 do 30.12.2022 roku. Projekt skierowany był do studentów wielu kierunków na I i II stopniu kształcenia, którym do końca kształcenia pozostało nie więcej niż cztery semestry. Celem projektu było podniesienie kompetencji zawodowych i społecznych oraz zdobycie doświadczenia zawodowego. Wszyscy studenci, którzy zadeklarowali uczestnictwo w projekcie wzięli udział w procesie doradczym. Łącznie z w/w wsparcia skorzystało 25 studentów (20 kobiet, 5 mężczyzn) – semestr 3 studiów I stopnia (stacjonarne i niestacjonarne). Wyżej opisane działania realizowane były w latach 2021-2022.

W ramach podnoszenia kompetencji zawodowych studenci mieli możliwość uczestnictwa w dwóch kursach (do wyboru) prowadzonych przez [REDAKTOWANO] z firmy „Kadry Turystyki”, zakończonych uzyskaniem certyfikatów potwierdzających zdobycie umiejętności zawodowych:

- **Pilot wycieczek** (50 godzin) – w kursie wzięło udział 15 osób. Celem szkolenia było przygotowanie uczestników do wykonywania zawodu pilota wycieczek. Program obejmował m.in. zagadnienia dotyczące przygotowania imprezy turystycznej, obsługi imprez autokarowych i lotniczych, organizacji zakwaterowania i planu dnia oraz metodologii prowadzenia imprezy turystycznej;
- **Rezydent turystyczny** (50 godzin) – w kursie uczestniczyło 10 osób. Celem szkolenia było przygotowanie uczestników do pracy w zawodzie rezydenta turystycznego. Program obejmował m.in. zagadnienia związane z obsługą systemów rezerwacyjnych, wprowadzaniem zmian w systemach oraz współpracą z podmiotami gospodarczymi działającymi na rynku turystycznym.

Dodatkowo, w ramach doskonalenia kompetencji zawodowych, studenci uczestniczyli w różnych formach zajęć praktycznych i wspierających rozwój umiejętności zawodowych, obejmujących m.in.:

- **Warsztat: Obsługa systemów rezerwacyjnych** (25 godzin) – celem zajęć było kształtowanie kompetencji praktycznych z zakresu obsługi systemów rezerwacyjnych wykorzystywanych w branży turystycznej. Tematyka obejmowała m.in. zasady funkcjonowania systemów, obsługę rezerwacji, wprowadzanie zmian oraz współpracę z podmiotami gospodarczymi;
- **Warsztat: Język angielski w turystyce** (60 godzin) – celem zajęć było rozwijanie kompetencji językowych specyficznych dla sektora turystycznego. Zakres tematyczny obejmował słownictwo branżowe, opisy zabytków i atrakcji turystycznych, komunikację w środowisku zawodowym oraz język używany przez pilotów, przewodników i rezydentów;
- **Wizyty studyjne** (5 godzin) – projekt zakładał zdobywanie przez studentów doświadczenia zawodowego poprzez bezpośrednie zapoznanie się z funkcjonowaniem podmiotów branży turystycznej. W ramach zajęć odbyły się wizyty studyjne w firmie *Kadry Turystyki*;
- **Konsultacje z pracodawcą** (9 godzin) – po zapoznaniu się ze specyfiką funkcjonowania wybranej instytucji, studenci pogłębiali wiedzę w zakresie praktycznych aspektów pracy w branży oraz – w ramach współpracy z pracodawcą i nauczycielem akademickim – opracowywali mini projekty edukacyjne;
- **Konsultacje z nauczycielem akademickim** (9 godzin) – zajęcia miały charakter wspierający proces kształcenia i rozwijający umiejętności analityczne studentów. W ramach pracy projektowej realizowano m.in. tematy:
 - Metody zwiększania sprzedaży w czasie pandemii na przykładzie wybranej firmy,
 - Analiza promocji firmy Kadry Turystyki w mediach społecznościowych.

Istotną formą wsparcia rozwoju zawodowego studentów kierunku „turystyka i rekreacja” są wizyty studyjne, organizowane w przedsiębiorstwach i instytucjach branżowych. Wśród nich należy wymienić:

- *Wizyta studyjna studentów kierunku „turystyka i rekreacja” w Hotelu Leonardo* (18.05.2025) – grupa studentów studiów niestacjonarnych na kierunku „turystyka i rekreacja” pod opieką [REDAKTOWANO] [REDAKTOWANO] odbyła zajęcia terenowe w Hotelu Leonardo Royal Hotels przy ulicy Grzybowskiej 45 w Warszawie. Podczas wizyty studenci mieli okazję poznać funkcjonowanie hotelu od strony personelu i zobaczyć, z jakimi wyzwaniem będą się mierzyć w swojej przyszłej pracy. Przewodnikiem spotkania był recepcjonista [REDAKTOWANO], który podzielił się swoim doświadczeniem,

opowiadając o codziennej pracy z gośćmi oraz najtrudniejszych sytuacjach, z jakimi się spotyka. Grupa zwiedziła wszystkie kluczowe obszary hotelu – od recepcji, przez sale konferencyjne i restaurację, aż po pokoje hotelowe typu COMFORT double/twin oraz Apartament. Kulminacyjnym momentem zajęć była sesja pytań do pracowników recepcji, którzy chętnie i wyczerpująco odpowiadali na wszystkie wątpliwości studentów. Dzięki temu studenci zdobyli cenną wiedzę praktyczną, która podnosi ich kompetencje zawodowe;

- *Wizyta studyjna dedykowana studentom III roku kierunku „turystyka i rekreacja”* odbyła się w Muzeum Sportu i Turystyki w Warszawie (13.05.2025). Głównym celem wizyty było pogłębienie wiedzy z zakresu historii sportu i turystyki oraz zapoznanie się z unikatowymi eksponatami dokumentującymi rozwój aktywności fizycznej i podróżniczej na przestrzeni wieków. Zajęcia terenowe, zorganizowane przez [REDAKTOWANO], rozpoczęły się od przypomnienia historii starożytnych igrzysk olimpijskich, rozwoju sportu w czasach nowożytnych, a także osiągnięcia polskich sportowców. Duże zainteresowanie wzbudziły eksponaty związane z wybitnymi olimpijczykami oraz zabytkowy sprzęt sportowy. W drugiej części zwiedzania studenci mieli okazję zapoznać się z historią turystyki, rozwojem infrastruktury turystycznej, dawnymi mapami, plakatami oraz przewodnikami. Uzupełnieniem wycieczki była prelekcja dotycząca roli muzeów w edukacji turystycznej – tematem istotnym dla przyszłych specjalistów branży turystycznej;
- *Wizyta studyjna na Lotnisko Chopina* (07.05.2025) – udział wzięli studenci I i II roku kierunku „turystyka i rekreacja” oraz członkowie Koła Naukowego Marketingu i Turystyki. Wizyta została zorganizowana przez [REDAKTOWANO], trenera firmy szkoleniowej kadryturystyki.pl jako partnera biznesowego Społecznej Akademii Nauk, we współpracy z koordynatorem kierunku „turystyka i rekreacja” [REDAKTOWANO]. Głównym celem zajęć było poznanie ścieżki pasażera i procedur obowiązujących na lotnisku, a także omówienie sytuacji, które mogą wystąpić w porcie lotniczym. Studenci zapoznali się również z możliwościami pracy w branży lotniczej – zarówno jako agenci obsługi pasażerskiej, jak i członkowie załóg pokładowych;
- *Wizyty studyjne w ramach międzynarodowego projektu GREENSKILLS4DEAF: Promoting inclusion, digital innovation and green transition in VET through the acquisition of green entrepreneurial skills of DHH students for better skills match with the labour market* (26-27.03.2025). W wizytach uczestniczyli studenci Koła Naukowego Marketingu i Turystyki oraz Koła Naukowego Zarządzania z Ludzką Twarzą. Mieli oni okazję poznać funkcjonowanie różnych instytucji i przedsiębiorstw oraz zdobyć doświadczenia związane z rynkiem pracy i zielonymi technologiami. Wizyty miały na celu nawiązanie współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym oraz promowanie idei zrównoważonego rozwoju.

Studentom kierunku „turystyka i rekreacja”, realizowanego w Filii w Warszawie Społecznej Akademii Nauk z siedzibą w Łodzi, dedykowane były także warsztaty, szkolenia, konferencje, jak i wykłady umożliwiające zapoznanie się ze specyfiką pracy specjalisty z obszaru turystyki, hotelarstwa, rekreacji czy gastronomii, bądź rozwijające określone umiejętności odwołujące się do aspektu turystyki i rekreacji czy zarządzania w biznesie turystycznym. Były to:

- *konferencja naukowa II Warszawskie Forum Turystyki i rekreacji „Zarządzanie turystyką i rekreacją - wczoraj, dziś i jutro”* (28.11.2025). Wydarzenie będzie mieć na celu: prezentację wyników badań naukowych w zakresie zarządzania turystyką i rekreacją, zaprezentowanie obecnych kierunków badań nad zarządzaniem turystyką i rekreacją, wskazanie możliwości dalszych poszukiwań badawczych dotyczących zarządzania turystyką i rekreacją; Zakres problemowy konferencji: uwarunkowania rozwoju i zarządzanie turystyką i rekreacją, trendy w rozwoju turystyki i rekreacji, rola turystyki w rozwoju lokalnym i regionalnym, kapitał społeczny w rozwoju turystyki, zarządzanie kulturowymi determinantami rozwoju turystyki, współczesne tendencje w rozwoju form rekreacyjnych, rozwój bazy noclegowej w wybranych regionach, formy spędzania czasu wolnego oraz motyw i bariery uczestnictwa w rekreacji osób w różnym wieku;
- *seminarium branżowo-naukowe „Zarządzanie w przedsiębiorstwie hotelarskim, SPA i Wellness”* (24.03.2025) dotyczyło zarządzania w obiektach oferujących usługi z zakresu spa i wellness.
- *seminarium naukowe pt. „Wybrane aspekty zarządzania zasobami ludzkimi - kobiety na rynku pracy”* (30.01.2025). Wśród prelegentek była przedstawicielska sektora turystyki - [REDAKTOWANO], freelance consultant w turystyce, z wystąpieniem „Kobiety w turystyce: siła, inspiracja przyszłość”;

- wykład otwarty „Zagraniczna konferencja dla 300 osób - co pójdzie nie tak?” (16.12.2024), który poprowadził [REDAKTOWANE] - Dyrektor Wsparcia Sieci w Wakacje.pl, ekspert z wieloletnim doświadczeniem w tworzeniu przedsiębiorstw oraz zarządzaniu zespołami. Specjalizuje się w optymalizacji biznesu i rozwoju kompetencji pracowników. Podczas wykładu podzielił się on praktycznymi doświadczeniami z organizacji dużych konferencji międzynarodowych, wskazując na najczęstsze wyzwania i potencjalne problemy, jakie mogą się pojawić przy realizacji tego typu wydarzeń;
- uczestnictwo studentów „turystyki i rekreacji” w *I Warszawskim Forum Turystyki i Rekreacji „Nauk, Praktyka, Perspektywy”* (22.11.2024), które organizowane było w murach Filii SAN w Warszawie we współpracy ze Szkołą Główną Gospodarstwa Wiejskiego. Konferencja stanowiła platformę wymiany wiedzy i doświadczeń dla badaczy, praktyków oraz studentów z obszaru turystyki i rekreacji. Wśród tematów poszczególnych prelekcji były m.in. „Zróżnicowanie zakresu wykorzystania technologii w hotelach- rozpoznawcze studium przypadków”, „Kredytowanie branży turystycznej w Polsce- szanse i zagrożenia”, „Ways of development of rural tourism in Ukraine during the war period”, „Mykoturystyka jako wyspecjalizowana forma turystyki i rekreacji na obszarach leśnych”, „Wpływ wybranych czynników ekologicznych na bioróżnorodność subborealnych lasów bagiennych”, „Organizacja i animacja czasu wolnego w kontekście zmian społecznych – wyznaczniki i wyzwania” czy „Inwentaryzacja krajoznawcza góry Karczówka w Kielcach”;
- uczestnictwo studentów kierunku „turystyka i rekreacja” oraz przedstawicieli Koła Naukowego Marketingu i Turystyki w *XV Forum Promocji Turystycznej* (29.10.2024) stanowiącym okazję do zapoznania się z praktykami oraz wyzwaniami związanymi z promocją turystyki. Udział w Forum był doskonałą okazją do wysłuchania prezentacji i dyskusji prowadzonych przez blisko 30 ekspertów z branży. Dzięki temu studenci mieli możliwość poszerzenia swojej wiedzy o najnowsze techniki promocji oraz zdobycia cennych informacji, które stanowią ważne uzupełnienie programu nauczania;
- spotkanie warsztatowe z kierownictwem Hotelu Bel Mare w Międzyzdrojach (19.06.2024), w trakcie którego przedstawione zostały wybrane aspekty zarządzania dużym obiektem hotelarskim, stan obecny i plany rozwoju infrastruktury, struktura organizacyjna obiektu, zasoby kadrowe oraz inne problemy istotne w nowoczesnym hotelarstwie. W ramach spotkania dla studentów zarządzania, kosmologii oraz turystyki i rekreacji odbyła się prezentacja Aqua & Belmare Resort w Międzyzdrojach oraz omówiono strukturę organizacyjną Resortu;
- udział studentów i wykładowców w badaniu naukowym (08.05.2024), które miało na celu zgłębienie opinii dorosłych mieszkańców Polski na temat turystyki miejskiej, w szczególności wyjazdów typu city-break. Wyniki badania zostały wykorzystane wyłącznie w formie zagregowanej do celów naukowych, aby rozpoznać poziom świadomości i zainteresowanie mieszkańców Polski turystyką miejską oraz ocenić ich preferencje dotyczące spędzania wolnego czasu w miastach. Badania prowadzone było przez Uniwersytet Łódzki i Uniwersytet Ekonomiczny we Wrocławiu;
- debata „Zarządzanie zrównoważonym rozwojem organizacji” (13.04.2023) zorganizowana z inicjatywy Rady Biznesu SAN. Ze względu na ważność problematyki i pilną potrzebę podjęcia działań na rzecz wdrażania 17 celów zrównoważonego rozwoju „Agendy 2030” przez różne strony – rządy, samorządy, organizacje pozarządowe, sektor nauki, biznesu oraz poszczególnych obywateli na debatę zostali zaproszeni przedstawiciele różnych organizacji z sektora biznesu i pozabiznesowego. Gości powitał na wstępie [REDAKTOWANE] a przewodniczyła [REDAKTOWANE] – wykładowca SAN. Debacie przysłuchiwali się studenci i wykładowcy kierunku „zarządzanie” oraz kierunku „turystyka i rekreacja”. W trakcie spotkania dyskutowano na temat rozumienia istoty zrównoważonego rozwoju i koncepcji społecznej odpowiedzialności oraz praktycznej ich realizacji. Wskazywano na rolę poszczególnych organizacji we wdrażaniu przyjętych celów kluczowych dla ludzkości i planety, a w szczególności na sposób zarządzania społeczną odpowiedzialnością. Odniesiono się do założeń przyjętych Strategii zrównoważonego rozwoju oraz innych dokumentów planistycznych i narzędzi, które wspierają realizację przyjętych przez środowisko globalne celów. Uczestnicy debaty podzielili się podejmowanymi i planowanymi działaniami z różnych obszarów społecznej odpowiedzialności wynikającymi z charakteru prowadzonej działalności, ale też zidentyfikowali bariery i problemy związane z wdrożeniem tej idei.
- warsztaty i wykłady realizowane w ramach „Ferii z SAN” w 2023 roku:

- wykład „*Workation jako nowa forma zatrudnienia w turystyce*” poprowadzony przez [REDACTED] (16.02.2023), w trakcie, którego wyjaśniona została specyfika workation, czyli możliwości pracy zdalnej z dowolnego zakątka świata,
- warsztaty „*Savoir-vivre na co dzień*” (15.02.2023) prowadzone przez [REDACTED], w ramach, których zostały udzielone szczegółowe odpowiedzi na następujące pytania: Kto powinien pierwszy wyciągnąć rękę na powitanie? Jak się należy zachować w towarzystwie? Czy kobieta zawsze ma pierwszeństwo? Jak prawidłowo zachować się przy stole? Wydarzenie to umożliwiło studentom nabycie kompetencji interpersonalnych i kulturowych
- wykład pt. „*Nowe trendy w turystyce a content marketing w social mediach*” (24.01.2023) zrealizowany przez [REDACTED], który przybliżył studentom specyfikę i znaczenie content marketingu, sposobów skutecznego wykorzystania tej strategii marketingowej przy użyciu i wsparciu social media czy USG (User-generated content);
- konferencja „*Dostępne podróżowanie - podróżowanie bez barier - metodologia wsparcia organizatorów oferty turystycznej skierowanej do osób o specjalnych potrzebach*” (22.06.2022), która była skierowana do osób zainteresowanych turystyką dostępu i instytucji zajmujących się organizacją oferty turystycznej dla osób o specjalnych potrzebach w zakresie podróżowania - osób z niepełnosprawnościami, osób starszych, osób o specjalnych potrzebach żywieniowych, rodzin z małymi dziećmi, itp. Podczas konferencji zaprezentowano kluczowe materiały wypracowane w ramach projektu: Raport na temat czynników warunkujących dostępność turystyki na obszarach wiejskich oparty na badaniach dotyczących barier dostępności i wyzwań związanych z ich poprawą, których doświadczają MŚP turystyczne; studia przypadków z turystyki dostępności w formie wideo prezentacji z MŚP turystycznymi, które wdrożyły innowacyjne rozwiązania poprawiające dostępność swoich produktów/usług i zdołały skomercjalizować swoją nową lub ulepszoną ofertę; interaktywny zestaw narzędzi do wspierania biznesu, w tym wytyczne "How to" dotyczące strategicznego podejścia do innowacji w rozwoju dostępnych produktów turystycznych, internetowe narzędzie oceny wyników w zakresie dostępności oraz scenariusze sesji wspólnego projektowania; broszura dla odbiorców projektu, zawierająca wskazówki dotyczące współprojektowania dostępnych ofert turystycznych;
- udział w *Nocy Muzeów* (14.05.2022) w ramach której studenci kierunku „turystyka i rekreacja” mogli partycypować w warsztacie „Śniadanie w Warszawie, kolacja w Nowym Jorku. Jak wygląda życie stewardesy/stewarda linii lotniczych”;
- warsztaty i wykłady realizowane w ramach „*Ferii z SAN*” w 2022 roku:
 - warsztaty „*Jak mówić, aby ludzie słuchali? Podstawy warsztatu przewodnika turystycznego*”, prowadzone przez [REDACTED] (15.02.2022), w ramach, których uczestnicy będą mogli dowiedzieć się, jak opowiadać o mieście i jego atrakcjach w ciekawy sposób, a także przyciągać uwagę swoich odbiorców,
 - wykład „*Jak zwiększyć sprzedaż usług turystycznych stosując reguły wpływu społecznego?*”, realizowany przez [REDACTED], dotyczące tego, jak skutecznie sprzedawać usługi turystyczne i sposobów wykorzystania reguł wpływu społecznego w turystyce;
- Wakacyjne Laboratorium Analityczne, w ramach którego zorganizowano cztery webinaria:
 - Analiza danych w zarządzaniu (05.08.2021),
 - Tabele i wykresy w Excelu (12.08.2021),
 - Big Data w praktyce (19.08.2021),
 - Podstawy makr i VBA (26.08.2021);
- wykład pt. „*Nowa turystyka w obliczu obecnej sytuacji COVID-19 według ekspertów branży turystycznych*” (08.12.2020), który został wygłoszony przez [REDACTED]. Miał on na celu zapoznać studentów z obecną sytuacją oraz nowymi trendami w turystyce na najbliższe lata. Tematem przewodnim były omawiane szanse i zagrożenia obecnej sytuacji oraz skutki pandemii na poziomie lokalnym, jak i globalnym wprowadzonych w różnych częściach świata. Wyodrębnione zostały cztery podstawowe trendy w podróżowaniu tj. trend #StayAtHome co oznacza wakacje w bliskich lokalizacjach i kraju zamieszkania; etyczna turystyka, czyli wakacje na łonie natury; turystyka wirtualna oraz turystyka w służbie planety.

Ponadto, studenci kierunku „turystyka i rekreacja” mogli uczestniczyć w **dodatkowych aktywnościach, wydarzeniach podnoszących ich wiedzę i umiejętności, jak też kompetencje społeczne**, np.:

- powołanie w 2023 roku tytułu „Mediana” stanowiącego przykład inicjatywy studenckiej, której celem jest współtworzenie przyszłości mediów. Publikowane mają być tam: podcasty, wywiady, artykuły międzynarodowej oraz inne formy, które umożliwiłyby na dotarcie do szerszego grona odbiorców;
- konsultacje *Doradztwo zawodowe* - studenci, jak i absolwenci SAN mogą skorzystać z diagnozy potrzeb i preferencji zawodowych, uzyskać pomoc w przygotowaniu CV i listu motywacyjnego, skorzystać z możliwości symulacji rozmowy kwalifikacyjnej, przygotowaniu do różnych etapów selekcji i rekrutacji, skorzystać z indywidualnej pomocy w zakresie samozatrudnienia, oraz udzielone zostało wsparcie dla osób z niepełnosprawnością w poszukiwaniu samozatrudnienia. Udział w konsultacjach był bezpłatny, spotkania odbywają się on-line z [REDAKTOWANO].

Studenci kierunku „turystyka i rekreacja” mają także możliwość uczestnictwa w **innych aktywnościach podnoszących ogólną wiedzę dotyczącą otaczającego świata w tym przedsiębiorczości, bezpieczeństwa (tj. wydarzenia w formach webinarium, spotkań czy seminariów, bądź warsztatów, w tym również zdalnych):**

- *Warsztaty z przedsiębiorczości* (27.01.2023) – omówiono szczegółowo, jak stworzyć prawidłowo biznesplan (np. starając się o dofinansowanie), czy pomysł na biznes przyniesie oczekiwane zyski, czy firma będzie w stanie utrzymać się na konkurencyjnym rynku (analiza SWOT), a także, jak założyć własną działalność oraz jakie cechy osobowościowe powinna posiadać osoba przedsiębiorcza;
- szkoleniu pt. *Cyberbezpieczeństwo* (01.12.2022) – Fundacja Platforma Przemysłu oraz Instytut Bezpieczeństwa Narodowego SAN zrealizowały szkolenie online, na którym uczestnicy mogli nabyć wiedzę odnośnie wprowadzenia cyberbezpieczeństwa w swoich firmach, mogli otrzymać praktyczne narzędzia i wskazówki w tym zakresie oraz poznać praktyczne przykłady cyberzagrożeń, ich konsekwencje dla prowadzonej działalności oraz uzyskać wiedzę, jak można im zapobiegać;
- konferencja naukowa „*Budowanie kariery zawodowej studentów Społecznej Akademii Nauk*” (24.06.2022), która została zorganizowana przez Społeczną Akademię Nauk w ramach unijnego projektu pn. „Zintegrowany Program Rozwoju Społecznej Akademii Nauk”. W programie spotkania poruszono następujące zagadnienia: pomoc studentom przy założeniu własnej działalności gospodarczej dzięki środkom unijnym. Tą tematykę przedstawiła Mazowiecka Jednostka wdrażania Programów unijnych; ścieżka rozwoju „od Uczelni, przez własną firmę i hospicjum, do CSR-u” - zagadnienie zaprezentował [REDAKTOWANO] z Forum Odpowiedzialnego Biznesu, a także świadome budowanie różnych ścieżek kariery zawodowej i wizerunku eksperckiego - temat omówiony przez [REDAKTOWANO] ze Stowarzyszenia Twórców grafiki użytkowej;
- warsztat online *Cyberbezpieczeństwo – jak funkcjonować w świecie wirtualnym, jakie dane zostawiać w sieci i czy wiemy, jak zacierać po sobie ślady* (19.07.2021), który poprowadziła [REDAKTOWANO]. Był on poświęcony zacieraniu cyfrowych śladów pozostawianych w Internecie, zjawisku fake newsów i medialnej bańki mydlanej, a także obronie swojego wizerunku w przestrzeni online;
- *Personal Branding – biznesowe korzyści z budowania marki własnej* (22.07.2021) – tematem warsztatu było: czym jest personal branding i jak praktycznie zastosować go w biznesie;
- *Budowanie ścieżki kariery* (19.07.2021) – warsztat miał na celu poznanie zasad budowania drogi zawodowej, ale również zwiększenie świadomości dotyczącej własnych kompetencji i atutów;
- *Budowanie relacji biznesowych* (16.07.2021) – omówione podczas warsztatu zostały zagadnienia, takie jak: komunikacja interpersonalna, jak powinny wyglądać komunikaty na strony firm, jak i w mediach społecznościowych;
- *Pracoholizm - poświęcony problemowi zagrożenia pracoholizmem* (12.01.2019), który poprowadził [REDAKTOWANO] – psycholog, menadżer – z doświadczeniem w zakresie psychologii motywacji, pomocy osobom cierpiącym na depresję, stany lękowe i problemy wywołane niewłaściwą aktywnością zawodową.

Społeczna Akademia Nauk oferuje także wsparcia dla osób wykluczonych cyfrowo umożliwiając wypożyczenie sprzętu komputerowego wraz z oprogramowaniem zapewniającym stosowanie technik informacyjno- komunikacyjnym. Każdy student, który jest zainteresowany wypożyczeniem sprzętu, zgłasza potrzebę wypożyczenia komputera do działu IT i taki sprzęt otrzymuje. Studenci kierunku „turystyka i rekreacja” nie zgłaszali takich potrzeb. Uczelnia umożliwia studentom rozwijanie czy też nabywanie kompetencji cyfrowych poprzez systematyczne szkolenia. Podczas zajęć na studiach stacjonarnych oraz niestacjonarnych jest zorganizowany dyżur pracownika Działu IT, który reaguje na bieżąco na problemy techniczne.

Studenci wychowujący dzieci, a znajdujący się ponadto w trudnej sytuacji materialnej mogą korzystać z zapomogi finansowej, której warunki przyznawania są zawarte w **Regulaminie pomocy materialnej** oraz w uzasadnionych przypadkach mogą korzystać ze zniżki w cieszym. Do roku 2019 (czas przed pandemią) Uczelnia oferowała studentom wychowującym dzieci możliwość korzystania z tzw. Punktu opieki w czasie dni zjazdowych. Uczelnia wynajmowała salę w pobliskim przedszkolu i zatrudniła Opiekunkę ze specjalistycznymi kwalifikacjami. Studenci nie byli zainteresowani tą formą opieki i Uczelnia wycofała się z tej oferty, co też było związane z pandemią Covid-19.

Studenci mogą też korzystać z pomocy psychologicznej. **W ramach Uczelni funkcjonuje Studenckie Centrum Pomocy Psychologicznej.** Zajmuje się ono udzielaniem wsparcia osobom doświadczającym trudności życiowych tj. będących w kryzysie emocjonalnym, psychicznych, doświadczającym depresji lub innych trudności o podłożu psychologicznym. Centrum funkcjonuje w oparciu o dyżury w ściśle określonych godzinach, a jej kierownikami są [REDAKTOWANE].

Ponadto, Uczelnia oferuje możliwość wzięcia udziału w bezpłatnych konsultacjach psychologicznych. Zapisy odbywają się przez stronę Uczelni pod linkiem: Społeczna Akademia Nauk - SAN - studia licencjackie i magisterskie Łódź - Zapisy na bezpłatne konsultacje psychologiczne dla studentów lub bezpośrednio przez stronę internetową Niezależnego Zrzeszenia Studentów: <https://nzs.org.pl/konsultacje2022/>, gdzie istnieje możliwość dopasowania dnia i godziny konsultacji i wyboru terapeuty. Na podany podczas zapisów adres e-mail, uczestnik konsultacji otrzyma wiadomość z potwierdzeniem. Spotkania ze specjalistami odbywają się za pośrednictwem platformy Microsoft Teams i trwają 50 minut – informacja ta znajduje się również na naszej stronie internetowej. Organizatorem konsultacji jest Niezależne Zrzeszenie Studentów wraz z inicjatywą „The Presja”.

Na Uczelni istnieje również system motywowania studentów do osiągania lepszych wyników w procesie uczenia się. Jednym z narzędzi aktywizacji słuchaczy do efektywnej nauki jest stypendium specjalne Rektora przyznawane za wyniki w nauce i szczególne zaangażowanie studentów w życie Uczelni. Innym instrumentem wsparcia są nagrody dla studentów za wybitne prace dyplomowe. Stypendium Rektora dla najlepszych studentów może otrzymać student, który uzyskał wysoką średnią ocen ze wszystkich przedmiotów objętych planem studiów i programem nauczania na danym kierunku studiów, a także posiada osiągnięcia naukowe lub wysokie wyniki sportowe we współzawodnictwie międzynarodowym lub krajowym. Uczelnia wspiera studentów wybitnych poprzez tutoring pracownika naukowego, indywidualizację programu studiów, włączanie do prac badawczych, w tym umożliwienie publikowania prac czy udziału w projektach o zasięgu krajowym czy międzynarodowym. Dla najlepszych studentów przygotowywane są także oferty motywacyjne w postaci organizowanego w Uczelni darmowego kursu specjalistycznego rozszerzającego kompetencje zawodowe.

Studenci kierunku „turystyka i rekreacja” są autorami lub współautorami (wraz z wykładowcami) artykułów naukowych poświęconych zagadnieniom związanych z szeroko pojętym obszarem turystyki i rekreacji:

- [REDAKTOWANE] (wraz z [REDAKTOWANE]), *Doskonalenie oraz ocena jakości w usługach turystycznych transportu lotniczego na przykładzie PLL LOT* (zgłoszony także aktywny udział w II Warszawskim Forum Turystyki i Rekreacji „Zarządzanie Turystyką i Rekreacją - Wczoraj, Dziś i Jutro” - 28 listopada 2025);
- [REDAKTOWANE] (wraz z [REDAKTOWANE]), *Innowacyjne podejście do zarządzania zespołem animatorów w branży turystycznej* (zgłoszony także aktywny udział w II Warszawskim Forum Turystyki i Rekreacji „Zarządzanie Turystyką i Rekreacją – Wczoraj, Dziś i Jutro” - 28 listopada 2025);
- [REDAKTOWANE] (wraz z [REDAKTOWANE], w druku), *The importance of human resource management in the tourism sector in the context of the operation of a travel agency*, [w:] [REDAKTOWANE] (red.), *Innowacyjność i przedsiębiorczość w zarządzaniu – wybrane aspekty*, Wydawnictwo Społecznej Akademii Nauk, Warszawa 2025;
- [REDAKTOWANE] (wraz z [REDAKTOWANE], w druku), *Doświadczenie gościa jako element przewagi konkurencyjnej w segmencie hoteli luksusowych*, [w:] [REDAKTOWANE] (red.), *Współczesne wyzwania zarządzania w innowacyjnym hotelarstwie*, Wydawnictwo Społecznej Akademii Nauk, Warszawa 2025;
- [REDAKTOWANE] (wraz z [REDAKTOWANE], w druku), *Innowacyjny wymiar gościnności w dobie transformacji: współczesne wyzwania zarządzania w sektorze hotelarskim*, [w:] [REDAKTOWANE] (red.), *Współczesne wyzwania zarządzania w innowacyjnym hotelarstwie*, Wydawnictwo Społecznej Akademii Nauk, Warszawa 2025;

- [REDACTED] (wraz z [REDACTED]), *Rola promocji w zarządzaniu ofertą usług na przykładzie przedsiębiorstwa turystycznego* [w:] *Aspekty współczesnego zarządzania: promocja, kompetencje i dobrostan w przedsiębiorstwach*, „Przedsiębiorczość i Zarządzanie” tom XXIV, Zeszyt 3, pod red. [REDACTED], Społeczna Akademia Nauk, Łódź – Warszawa 2023.

Studenci mogą też publikować wyniki swoich prac w dedykowanej serii „Publicystyka i Prace Studentów” wydawanej przez Wydawnictwo SAN.

Studenci kierunku „turystyka i rekreacja”, realizowanego w Filii SAN w Warszawie, mają również możliwość uczestnictwa w Kole Naukowym Marketingu i Turystyki. Celem koła naukowego jest: obserwowanie i analizowanie tendencji rozwojowych z zakresu turystyki, prezentowanie dorobku naukowego podejmującego problematykę zagadnienia, badanie perspektyw rozwoju przedsiębiorstw turystycznych oraz zorganizowanie forum wymiany doświadczeń, umożliwiając w ten sposób przepływ informacji i wiedzy. Członkowie Koła Naukowego wzięli udział lub pomagali przy organizacji:

- pierwszego wykładu z nowego, międzynarodowego cyklu pt. „On the way to success in tourism – countries and companies” (zaplanowanego na 30.10.2025), poświęconego analizie sukcesów branży turystycznej w różnych zakątkach świata. Cykl ma na celu przybliżenie studentom realiów funkcjonowania turystyki w wybranych krajach, a także pokazanie inspirujących przykładów działań przedsiębiorstw, instytucji i organizacji, które przyczyniają się do rozwoju tej niezwykle dynamicznej gałęzi gospodarki. O specyfice turystyki w Meksyku, jej wyzwaniach i osiągnięciach opowiedziała dr [REDACTED], profesor na Politechnice w Escuinapa (Meksyk), autorka ponad stu publikacji naukowych z zakresu turystyki, marketingu i rozwoju regionalnego;
- wizytach studyjnych w ramach międzynarodowego projektu GREENSKILLS4DEAF: Promoting inclusion, digital innovation and green transition in VET through the acquisition of green entrepreneurial skills of DHH students for better skills match with the labour market, w Muzeum Józefa Piłsudskiego w Sulejówku (26.03.2025), gdzie poznali nie tylko historię i dziedzictwo Marszałka, ale również nowoczesne podejście do zarządzania instytucjami kultury i edukacji historycznej. Tego samego dnia studenci mieli także okazję gościć w **WP Holding**, gdzie zapoznali się z praktykami zarządzania, dotyczącymi osób niepełnosprawnych oraz wizycie w siedzibie **Zakładu Ubezpieczeń Społecznych (ZUS)** (27.03.2025), podczas której uczestnicy zdobyli wiedzę na temat funkcjonowania systemu ubezpieczeń społecznych w Polsce oraz jego wpływu na rynek pracy;
- seminarium naukowe pt. „Lojalność jako element kapitału marki” (12.12.2024) poświęcone tematyce budowania lojalności wobec marki – jednego z kluczowych zagadnień w nowoczesnym marketingu;
- wykład pt. „Przedsiębiorca w agroturystyce” (14.11.2023), współorganizowany z Inkubatorem Przedsiębiorczości, został zrealizowany z udziałem gościa i prelegenta – [REDACTED], eksperta w dziedzinie agroturystyki. Podczas wykładu prelegent przedstawił studentom możliwości rozwoju przedsiębiorczości w obszarze agroturystyki, zwracając szczególną uwagę na innowacyjne podejścia do wykorzystania zasobów rolnych i naturalnych w celu przyciągnięcia turystów;
- debata pt. „Zarządzanie zrównoważonym rozwojem organizacji” (07.11.2023) była poświęcona zagadnieniom związanym ze zrównoważonym rozwojem organizacji, który umożliwia efektywne wykorzystanie zasobów, prowadząc do oszczędności i redukcji kosztów operacyjnych. Uczestnicy dyskusji podkreślali, że wdrażanie zasad zrównoważonego rozwoju wzmacnia reputację firmy, przyciąga klientów świadomych ekologicznie i zwiększa jej konkurencyjność. Ponadto promowanie odpowiedzialnych praktyk wpływa pozytywnie na zaangażowanie pracowników oraz poziom akceptacji przedsiębiorstwa w jego otoczeniu społecznym.

Na Uczelni podejmuje się działania wspierające mobilność studentów w wymianie międzynarodowej. Uczelnia współpracuje z instytucjami naukowymi i edukacyjnymi z całego świata, m.in. w ramach programu Erasmus+ oraz umów bilateralnych dających możliwości odbycia praktyk i staży zagranicznych. Umowy partnerskie z uczelniami prowadzącymi kierunek „turystyka i rekreacja” zostały podpisane z wieloma Uczelniami. Są to: Varna University of Economics (Bulgaria), University of Split (Chorwacja), University of Central Lancashire – UCLAN (Cypr), College of Tourism and Hotel Management (Cypr), Metropolitan University Prague (Czechy), Pan-European University (Czechy), Klaipėdos Valstybinė kolegija (Litwa), Fachhochschule Westküste (Niemcy), Universidade Europeia – ENSILIS (Portugalia), ISAG ESE Ensino Superior Empresarial (Portugalia), Instituto Politécnico de Portalegre (Portugalia), Universidade Lusitana (Portugalia), Alexandru Ioan Cuza University (Rumunia),

Babes-Bolyai University (Rumunia), University of Iasi (Rumunia), Erudio Center for Higher Education (Słowenia), Alanya University (Turcja), Pannon Egyetem (Węgry). Z możliwości studiowania za granicą skorzystali: Roksolana Sapizhak w FH Joanneum University of Applied Sciences, Austria (28.02.-04.07.2022), Iryna Prytula w Universidade Europeia, Portugalia (10.02.-25.06.2020) i Yuliia Stetsivka w Universidade Europeia, Portugalia (10.02.-25.06.2020). Opiekun kierunku organizuje dwa razy w semestrze spotkania informacyjne ze studentami dotyczące możliwości wyjazdu w ramach programu Erasmus+. O możliwościach wyjazdu na studia i praktyki w ramach programu Erasmus+ studenci są także informowani drogą mailową - są kierowani na stronę Erasmus+, na której znajdują się zasady rekrutacji, realizacji i finansowania wyjazdów, często zadawane pytania, lista uczelni partnerskich, oraz dane kontaktowe koordynatora Erasmus+. Wyjazdy zagraniczne promuje się także poprzez ulotki, portal społecznościowy FB oraz stronę internetową.

Dodatkowo, w ramach programu Erasmus+ studenci kierunku „turystyka i rekreacja” mają możliwość realizacji minimum 3-miesięcznych praktyk zawodowych w firmach i uczelniach zagranicznych. Z tej możliwości skorzystali: [redacted] w TOIANO42 SL (06.10.-06.12.2025), [redacted] w Hotel Union Praha (14.06.-13.09.2024; 10.07.-09.10.2023), [redacted] w Hotel Union Praha (14.06.-13.09.2024; 10.07.-09.10.2023), [redacted] w Anton Florian, Czechy (15.05.-31.10.2024), [redacted] w: RecruitingPro, Tallinn (14.05.-13.11.2024), Insigme Tourism Group SL (30.11.2023-29.01.2024), Holidays Leisure and Turism International (11.07.-10.09.2023), [redacted] w In Focus Travel Press Si (12.12.2023-11.06.2024; 17.07.-16.09.2023), [redacted] w Holidays Leisure and Turism International (11.07.-10.09.2023), Anastasiia Antoniuk w Tivoli Etoile Paryż (21.08.2023-20.02.2024), w Hotel Termas Vizela (27.06.-26.09.2022), [redacted] w Olive Garden Hotel (15.06.-20.09.2023), [redacted] w InFocus Travel Press S1 (30.06.-29.09.2022), [redacted] w Alia Luxury Suites (30.06.-29.10.2022), [redacted] w Atlantica Holiday Village Resort (15.06.-14.09.2022), [redacted] w Hotel Termas Vizela (27.06.-26.09.2022) i Hotel TERMAS VIZELA, Portugalia (21.01.-22.04.2022) oraz Union Hotel, Czechy (23.07.-25.09.2021), [redacted] w Atlantica Imperial Resort-Algoos (15.06.-14.09.2022), [redacted] w Atlantica Holiday Village (15.06.-14.09.2022), [redacted] w Atlantica Holiday Village (15.06.-14.09.2022), [redacted] w Atlantica Holiday Village (15.06.-14.09.2022), [redacted] w Atlantica Imperial Resort-Algoos (15.06.-14.09.2022), [redacted] w Hotel Anton Florian (12.04.-11.07.2022) i Algoos Ellia Hotel (01.06.-10.09.2021), [redacted] w Hotel Anton Florian (12.04.-11.07.2022), [redacted] w Hotel Anton Florian (12.04.-11.07.2022) i Algoos Ellia Hotel (01.06.-10.09.2021), [redacted] w Hotel Anton Florian (12.04.-11.07.2022), [redacted] w Aloha Bar, Praga (18.03.-17.06.2022), [redacted] w Adams Beach Hotel-Cypr (20.07.-30.10.2021), [redacted] w Gastro Culture Praga (05.07.-10.09.2021), [redacted] w Algoos-Atlantica Mikri Poli Kos (01.07.-30.09.2021), [redacted] w Algoos-Atlantica Mikri Poli Kos (01.06.-31.10.2021), [redacted] w Algoos Amira Hotel, Grecja (15.06.-25.09.2021), [redacted] w Algoos Amira Hotel, Grecja (15.06.-25.09.2021), [redacted] w Algoos Labranda Marine Aquapark (01.06.-18.09.2021), [redacted] w Timmberg, Szwecja (29.04.-28.07.2021), [redacted] w Timmberg, Szwecja (29.04.-28.07.2021), [redacted] w s.r.o The Bart Group, Czechy (19.04.-30.06.2021) i B R M TECHNICAL SRL, Rumunia (11.12.2020-10.03.2021), [redacted] w Reset Technologies s.r.o. The Brutal Panda Bar, Czechy (15.04.-16.07.2021), [redacted] w Manikraft Praga, Czechy (12.02.-11.05.2021) i Union Hotel, Czechy (23.07.-25.09.2021), [redacted] w Manikraft Praga, Czechy (12.02.-11.05.2021), [redacted] w Anton Florian Zamecky Hotel Valtice, Czechy (31.01.-20.05.2022), [redacted] w Gennadi Grand Resort-Algoos (20.07.-20.09.2021) i Algoos Labranda Miraluna Kiatori Hotel (07.08.-08.10.2020), [redacted] w Lindos White Hotel & Suites-Grecja Algoos (16.07.-30.09.2021) i Algoos Labranda Hotel and Resort Rhodes (17.07.-30.09.2020), [redacted] w Algoos Labranda Sandy Beach Resort (01.08.-30.09.2020), [redacted] w Reset Technologies s.r.o. The Brutal Panda Bar, Czechy (06.07.-20.09.2020), [redacted] w Algoos Labranda Hotel and Resort Rhodes (06.07.-20.09.2020), [redacted] w Algoos Alia Luxury Suites (17.07.2020-06.10.2020).

Spółeczna Akademia Nauk podjęła również inne działania na bazie dotychczasowych doświadczeń i analiz współpracy międzynarodowej. Studenci mogli wziąć udział w kolejnej edycji #ErasmusDays zorganizowanej w Społecznej Akademii Nauk z siedzibą w Łodzi. To inicjatywa online mająca na celu upowszechnienie rezultatów projektów realizowanych w ramach programu Erasmus+. Organizowane

były spotkania, wystawy oraz debaty, w trakcie których można było posłuchać (lub samemu opowiedzieć) o efektach projektów Erasmus+. Podczas ostatniej edycji #ErasmusDays (w grudniu 2024 r.) zachęcano w szczególności do wykorzystania narzędzi online (wspominano o webinarach, wydarzeniach na Facebooku, a także akcjach na Instagramie – łącznie odbyło się ponad 5,6 tys. wydarzeń organizowanych w 67 państwach). Była to doskonała okazja do przekonania się, jak za pomocą środków pochodzących z Programu można kreować szereg inicjatyw kształtujących nowe możliwości rozwojowe i edukacyjne zarówno w społeczności lokalnej, zawodowej, ale także – międzynarodowej. Dodatkowo zorganizowano także dwuetapowy Turniej Szachowy transmitowany online na platformie twitch, a zmagania uczestników komentowali: mistrz FIDE [REDAKTOWANE] oraz Arcymistrz [REDAKTOWANE].

Informacje o zakresie i formach wsparcia udzielanego studentom w procesie uczenia się oraz w aspekcie rozwoju naukowego, społecznego, zawodowego i pomocy materialnej upowszechniane są w takich dokumentach jak np.: Regulamin Studiów, Regulamin praktyk czy Regulamin Pomocy Materialnej. Wszystkie wymienione materiały dostępne są za pośrednictwem Wirtualnego Dziekanatu, a także mediów społecznościowych (Facebook, TikTok, Instagram i YouTube) i stron internetowych SAN (zakładka „Stypendia i dofinansowania”), gdzie znajdują się szczegóły dotyczące rodzajów stypendiów (do kogo są one skierowane, jak się ubiegać oraz jaka jest ich wysokość), procedurze oraz terminu składania niezbędnych dokumentów.

Kwestie związane z rozstrzyganiem skarg i rozpatrywaniem wniosków zgłaszanych przez studentów określa Regulamin Studiów oraz obowiązująca w ramach WSZJK *procedura P-16 (Przeprowadzanie postępowania w sprawie skarg i wniosków zgłaszanych przez studentów)*. W celu zapobieganiu zjawiskom patologicznym, związanym z procesem kształcenia powołano na Uczelni Rzecznika Praw Studentów, który ma za zadanie przyjmowanie skarg i wniosków wnoszonych anonimowo przez studentów. Skargi i wnioski rozpatruje właściwa jednostka, którą, po otrzymaniu skargi/wniosku, określa Rzecznik Praw Studentów. Jeżeli rozpatrzenie skargi/wniosku wymaga uprzedniego zbadania i wyjaśnienia sprawy, Rzecznik Praw Studentów zbiera niezbędne informacje i materiały. W tym celu może zwrócić się do innych jednostek o przekazanie niezbędnych materiałów i wyjaśnień. W przypadkach szczególnie skomplikowanych, skarga lub wniosek mogą być rozpatrzone w terminie późniejszym, nie później jednak niż do dwóch miesięcy od jej złożenia. W razie niemożności załatwienia sprawy w ciągu miesiąca, Rzecznik Praw Studentów zobowiązany jest zawiadomić skarżącego/wnioskującego o czynnościach podjętych w celu rozpatrzenia sprawy oraz o przewidywanym terminie jej rozpatrzenia. Ponadto, studenci na pierwszym spotkaniu z opiekunem roku są informowani o tym, jakie działania/kroki należy podjąć w momencie pojawienia się sytuacji konfliktowej i do kogo się zwrócić celem jej rozwiązania. Do dyspozycji mają także „skrzynkę skarg i wniosków”, do której mogą anonimowo wrzucać kartkę z wnioskami, uwagami czy skargami. Mogą także wykorzystywać w tym celu drogę mailową pisząc do Działu Jakości Kształcenia (DJK) na adres: djk@san.edu.pl, o czym są informowani na stronie internetowej DJK. Dostępny jest także Biuletyn oraz FAQ, czyli najczęściej zadawane przez studentów pytania dotyczące m.in. przeprowadzanych badań ankietowych czy konsekwencji wyciąganych wobec wykładowców, którzy uzyskali niską ocenę od studentów. Rozpatrywaniem skarg i wniosków wnoszonych przez pracowników Uczelni zajmuje się z kolei Komisja ds. Etyki i Oceniania Pracowników (*procedura P-17: Przeprowadzanie postępowania w sprawie skarg i wniosków zgłaszanych przez pracowników*). Skargi/wnioski mogą być wnoszone pisemnie lub za pomocą poczty elektronicznej, a także ustnie do protokołu. Protokół zgłoszenia skargi/wniosku ustnie podpisują wnoszący skargę/wniosek oraz przyjmujący. Każdą sprawę rozpatruje właściwa jednostka, którą, po otrzymaniu skargi/wniosku, określa Komisja ds. Etyki i Oceniania Pracowników. Komisja ds. Etyki i Oceniania Pracowników zbiera niezbędne informacje i materiały. W tym celu może zwrócić się do innych jednostek o przekazanie niezbędnych materiałów i wyjaśnień. Zadaniem Komisji jest reagowanie na skargi zgłaszane zarówno przez pracowników Uczelni, jak i studentów dotyczących nieetycznych zachowań lub przypadków łamania praw współżycia społecznego i standardów akademickich. W sytuacjach problematycznych i konfliktowych student może także zwrócić się do: Rektora, Dziekana, Pełnomocnika Rektora ds. Jakości Kształcenia, Samorządu Studentów czy Opiekuna roku. Pomoc oferuje również Rzecznik Studentów pełniący rolę reprezentanta studentów przed Władzami Uczelni w zakresie składanych skarg i wniosków. Do jego zadań należy: interweniowanie w przypadkach wskazujących na zachowania patologiczne i przypadki łamania praw studentów Społecznej Akademii Nauk, a także podejmowanie szeregu działań mających na celu poszerzenie świadomości wśród studentów w zakresie ich praw i obowiązków.

Uczelnia reaguje również na przypadki zagrożenia, naruszenia bezpieczeństwa lub dyskryminacji i przemocy wobec członków kadry prowadzącej kształcenie oraz studentów – „Procedura antymobbingowa Społecznej Akademii Nauk w Łodzi” stanowiąca Załącznik nr 1 do Uchwały Nr 16 Senatu SAN z dnia 27 września 2019 roku określająca zasady przeciwdziałania zjawisku mobbingu, dyskryminacji i nierównego traktowania pracowników, studentów w SAN oraz tryb postępowania w takich sprawach. Skargi w tym zakresie rozpatruje powołana przez Rektora Komisja Antymobbingowa w składzie: przedstawiciel nauczycieli akademickich, przedstawiciel studentów, przedstawiciel pracowników niebędących nauczycielami akademickimi, radca prawny zatrudniony w SAN, pracownik Działu Kadr. Komisja dokonuje oceny zasadności skargi. Komisja przekazuje Rektorowi i stronom postępowania w formie pisemnej ocenę wraz z wnioskami i propozycjami niezbędnych działań, podpisaną przez przewodniczącego i wszystkich członków Komisji. Ocena zasadności kończy postępowanie. Zakończenie postępowania powinno nastąpić w terminie do 2 miesięcy od dnia złożenia skargi. Prowadzone przez Komisję postępowanie nie wyłącza możliwości skierowania przez każdą ze stron sprawy na drogę postępowania sądowego.

Studentom zapewnia się także skuteczną i kompetentną obsługę administracyjną w zakresie spraw związanych z procesem dydaktycznym oraz pomocą materialną. Dziekanat jest czynny w poniedziałki, środy i piątki w godzinach 8:00 – 16:00, wtorki i czwartki w godzinach 11:00 – 17:00 oraz w weekendy zjazdowe w godzinach 8:00 – 16.00. Godziny pracy zapewniają ciągłość obsługi procesu dydaktycznego. Pracownicy administracyjni są zobligowani do podnoszenia swoich kwalifikacji, w szczególności w zakresie korzystania ze szkoleń i konferencji dotyczących szkolnictwa wyższego i technologii informatycznych organizowanych przez Uczelnię oraz poza nią. Na kierunku „turystyka i rekreacja” dokonano pod koniec roku akademickiego 2023/2024 oceny funkcjonowania Dziekanatu oraz odbioru obsługi tej komórki uczelnianej. Najwyższe noty zadowolenia przyznano kulturze osobistej pracownikom Dziekanatu (4,4) oraz kompletności informacji uzyskiwanych od jej pracowników (4,2). Na dalszych miejscach znalazły się: godziny pracy Dziekanatu (4,1), sprawność obsługi komórki uczelnianej (4,0) oraz kompetencje jej pracowników (3,9).

W ramach systemu wsparcia organizowane są również spotkania informacyjne i edukacyjne z udziałem opiekuna kierunku i Rzecznika Praw Studentów w zakresie bezpieczeństwa studentów. Organizowane były wydarzenia poświęcone kwestiom bezpieczeństwa w Internecie oferowane także studentom kierunku „turystyka i rekreacja”. Uczelnia organizowała w poprzednich latach spotkania w formie online z dr Andrzejem Kozłowskim ówczesnym redaktorem naczelnym portalu CyberDefence24.pl należącym do grupy Defence24.pl, dzięki któremu słuchacze mogli dowiedzieć się o najpopularniejszych technikach wykorzystywanych przez hakerów, zasadach bezpieczeństwa w Internecie, najczęściej popełnianych błędach przez użytkowników i sposobach zachowania się w obliczu ataku. Ponadto, zorganizowano również inne inicjatywy dla kierunku „turystyka i rekreacja”, były to:

- warsztaty „Bezpieczny człowiek w cyfrowym świecie” (26.05.2021);
- wykłady interaktywne z zakresu cyberbezpieczeństwa, które poprowadziła [REDAKOWANE].

Uczelnia tworzy możliwości rozwoju i działania na rzecz społeczności studenckiej poprzez wspieranie organizacji studenckich. Najważniejszą z nich jest Samorząd Studentów Filii w Warszawie Społecznej Akademii Nauk, który organizuje życie studenckie, w tym między innymi: konferencje, warsztaty, imprezy integracyjne, wydarzenia kulturalne (imprezy cykliczne i okolicznościowe, itd.). Jego członkowie zasiadają we wszystkich organach kolegialnych Uczelni: Senacie, Radach Wydziałów (do 30.09.2019 r.), czy ogólnouczelnianych komisjach tematycznych, jak i Komisjach czy Zespołach działających w ramach wewnętrznego systemu zapewniania jakości kształcenia. Samorząd reprezentuje ogół studentów we Władzach Uczelni i wobec tychże Władz, w organach kolegialnych, jednoosobowych Uczelni, oraz przed kierownikami poszczególnych jednostek organizacyjnych. Oprócz ustawowych obowiązków nałożonych na Samorząd, jest on głównym partnerem w działalności społecznej, kulturalnej i charytatywnej Uczelni. Przykładem dotychczasowej działalności kulturalno-społecznej Samorządu Studenckiego Filii w Warszawie Społecznej Akademii Nauk z siedzibą w Łodzi, tj. w latach 2019-2024 roku, mogą być:

- współorganizacja wykładu online „Food Waste. Wyzwania współczesnego świata” (4.12.2024) poświęconego jednemu z najpoważniejszych problemów społeczno-ekonomicznych naszych czasów, który przedstawiła [REDAKOWANE] - wykładowczyni i badaczka z Amsterdam School of International Business;

- włączenie się do gry w 33. Finale Wielkiej Orkiestry Świątecznej Pomocy (styczeń 2025);
- organizacja warsztatu charytatywnego poświęconego mediom cyfrowym (9.02.2022), które poprowadził [REDAKTOWANE]. Dochód z wydarzenia przeznaczony był na wsparcie w leczeniu studenta Społecznej Akademii Nauk – [REDAKTOWANE], który od 6 lat zмага się z niewydolnością nerek;
- współorganizacja przez SAN Warsaw Business Game (26.03.2019) - największego międzyuczelnianego konkursu dla osób interesujących się ekonomią, finansami oraz biznesem. ze względu na wymogi globalnego biznesu konkurs prowadzony był w języku angielskim;
- organizacja imprez integrujących środowisko studentów;
- organizacja wraz ze Stowarzyszeniem Salutem oraz Fundacją dla Rozwoju EDU Afryka w ramach projektu „Syczoryki wzdłuż Afryki” zbiórki przyborów papierniczych dla dzieci z Afryki. Nad całym projektem czuwał [REDAKTOWANE], podróżnik, szef Stowarzyszenia Salutem oraz wykładowca wydziału SAN w Kielcach. O całej akcji możecie się dowiedzieć czytając wywiad z [REDAKTOWANE] (2017 rok).

W Uczelni zostały opracowane systemowe rozwiązania, które pozwalają na skuteczne monitorowanie procesu kształcenia, systemu wsparcia oraz sprawne działanie w kierunku ich doskonalenia. Dzięki zaangażowaniu studentów w badania ankietowe Dział Jakości Kształcenia gromadzi informacje pozwalające poznać oczekiwania, potrzeby i bariery, na jakie napotykają studenci w procesie kształcenia. Analiza wyników prowadzonych badań pozwala na doskonalenie systemu wspierania oraz motywowania studentów.

System wspierania i motywowania studentów jest oceniany przez studentów m.in. poprzez badanie ankietowe, którego zasady realizacji określa procedura *P-07 (Ocena (...) obsługi administracyjnej, wsparcia dla studentów oraz organizacji procesu kształcenia)*. Zgodnie z nią, raz na 2 lata realizowane jest (jak wspomniano wyżej) wśród studentów badanie jakości obsługi administracyjnej i organizacji procesu kształcenia. Wyniki badania oraz opracowywane na ich podstawie rekomendacje stanowią punkt wyjścia dla strategii doskonalenia procesu kształcenia, systemu wsparcia rozwoju studentów oraz planów zarządzania Uczelnią. Wdrożenie rekomendacji pozwala zapewnić studentom odpowiednie warunki procesu kształcenia w zakresie m.in. jakości obsługi administracyjnej, środków wsparcia, przepływu informacji. Przykładowe działania doskonalące wdrożone na podstawie analizy wyników badań ankietowych studentów to: poprawa obsługi studentów w Dziekanacie czy też organizacja dodatkowych kursów i szkoleń.

W ostatniej edycji badania organizowanego dla kierunku „turystyka i rekreacja” uwzględniono wnioski wyciągnięte z poprzednich ewaluacji prowadzonych także w innych jednostkach Społecznej Akademii Nauk. Zawarto pytania odnoszące się m.in. do aktywności Samorządu Studenckiego, oferty Biura Karier, warunków lokalowych (także przystosowanych dla osób z niepełnosprawnością), systemu informacyjnego, działalności biblioteki oraz kwestii odnoszących się do rozstrzygania skarg zgłaszanych przez studentów.

Ostatnie badanie dot. stopnia ważności i zadowolenia z obszarów zaliczanych do systemu opieki i wsparcia studentów na kierunku „turystyka i rekreacja” zostało przeprowadzone wraz z końcem semestru letniego 2023/2024. Obejmowało ono takie zagadnienia, jak np.: możliwość rozwoju osobistego i pogłębienia własnych zainteresowań (np. koła naukowe, udział w konferencjach, itd.), kontakt z otoczeniem społeczno-gospodarczym (wizyty studyjne, spotkania z ekspertami, włączenie praktyków w proces dydaktyczny) i sposób ich organizacji, tryb rozstrzygania skarg i rozpatrywania wniosków zgłaszanych przez studentów, wsparcie nauczycieli akademickich oraz administracji udzielane osobom z niepełnosprawnością, aktywności Samorządu Studenckiego (imprezy integracyjne, wydarzenia kulturalne itd.) oraz oferta Biura Karier Studenckich w tym wsparcie w zakresie wejścia na rynek pracy. W tym celu studenci mieli stosować skalę ocen 1-5. W ramach tej kategorii najwyższą średnią zadowolenia otrzymał kontakt z otoczeniem społeczno-gospodarczym (wizyty studyjne, spotkania z ekspertami, włączenie praktyków w proces dydaktyczny) i sposób ich organizacji (4,3). Na dalszych miejscach należałoby wymienić z kolei: możliwość rozwoju osobistego i pogłębienia własnych zainteresowań (np. koła naukowe, udział w konferencjach, itd.), oferta dotycząca pomocy materialnej i wsparcie nauczycieli akademickich oraz administracji udzielane osobom z niepełnosprawnością (każdy z wymienionych obszarów uzyskał średnią wynoszącą 4,1). Poniżej granicy 4,0 znalazły się z kolei trzy obszary: aktywność Samorządu Studenckiego (imprezy integracyjne, wydarzenia kulturalne itd.) (3,9),

tryb rozstrzygania skarg i rozpatrywania wniosków zgłaszanych przez studentów (3,8) i oferta Biura Karier Studenckich w tym wsparcie w zakresie wejścia na rynek pracy (3,7).

Monitorowaniu podlegają konsultacje prowadzone przez nauczycieli dla studentów. Zgodnie z obowiązującymi w WSZJK procedurami Dział Jakości Kształcenia lub inna wyznaczona przez Przewodniczącą Uczelnianej Komisji ds. Jakości Kształcenia jednostka, może prowadzić monitoring losowo wybranych konsultacji. Ocenie podlega zgodność realizacji planowanych konsultacji z przyjętymi standardami (badanie weryfikuje czy konsultacje te odbywają się dla studentów w ustalonych wcześniej terminach, a także czy otrzymali studenci od nauczyciela oczekiwane wsparcie). Ponadto, monitorowany jest także stopień zadowolenia studentów z systemu wsparcia, jakie zapewnia im Uczelnia. Raz w roku Opiekun kierunku przedstawia Dziekanowi podsumowanie wniosków zgłoszonych przez studentów. Wśród ostatnio zgłaszanych uwag były m.in. usprawnienie przepływu informacji na linii wykładowca-student. Studenci mają możliwość zgłaszania tego typu uwag na bieżąco, zgodnie ze swoimi potrzebami. Wnioski te rozpatrywane są przez osoby/jednostki wskazane przez Dziekana. Analogicznie wygląda sytuacja z wnioskami i uwagami zgłaszanymi przez studentów za pośrednictwem „skrzynki uwag i wniosków”. Raz w roku DJK przygotowuje dla Pełnomocnika Rektora ds. Jakości Kształcenia podsumowanie, przy czym na zgłaszane uwagi reaguje się na bieżąco. W podsumowaniu rocznym DJK uwzględnia się nie tylko informację o zgłaszanych przez studentów uwagach i wnioskach, lecz także ocenia się skuteczność w rozwiązywaniu poszczególnych problemów. Kierunek „turystyka i rekreacja” został objęty tymi działaniami. Realizowane działania uwzględniające monitoring, w tym badanie opinii studentów i ocenę jakości pracy kadry akademickiej oraz wspieranie organizacji procesu kształcenia przynoszą efekty w zakresie doskonalenia systemu wsparcia dydaktycznego czy zawodowego udzielanego studentom. Wśród takich rezultatów warto wymienić np.: dostosowanie organizacji zajęć do potrzeb studentów, rozwijanie kompetencji pracowników obsługi administracyjnej z zakresu obsługi klienta, a także zwiększenie elastyczności czasu pracy dziekanatu, dostosowanie godzin konsultacji nauczycieli do potrzeb studentów, udostępnienie informacji wskazanych przez studentów jako przydatne na stronie Uczelni, a więc dostosowanie komunikacji internetowej do oczekiwań użytkowników. Spośród wymienionych wyżej obszarów najlepiej ocenianymi pod względem zadowolenia okazały się: przygotowanie wykładowców do prowadzenia zajęć (4,4), jakość połączenia internetowego (4,3), udostępnianie przez wykładowców materiałów z zajęć (4,1), możliwość uzyskania pomocy w przypadku problemów technicznych związanych z uczestnictwem w zajęciach zdalnych (3,9), dostępność specjalistycznego oprogramowania w ramach zajęć (3,8) oraz wykorzystywanie narzędzi do komunikacji zdalnych do aktywności poza zajęciami (np. spotkań kół naukowych, uczestnictwie w szkoleniach/warsztatach zdalnych) (3,7).

Zalecenia dotyczące kryterium 8 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę.

BRAK

Kryterium 9. Publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach

Uczelnia, w celu zapewnienia pełnego publicznego dostępu do informacji różnym grupom interesariuszy wewnętrznych i zewnętrznych wykorzystuje szeroki wachlarz kanałów komunikacyjnych takich, jak np.: strona internetowa, portale społecznościowe, mailing czy tablice informacyjne na terenie Uczelni.

Na stronie internetowej Społecznej Akademii Nauk zapewniony jest, w szczególności zainteresowanym kształceniem w naszej Uczelni, dostęp do informacji dotyczących zasad rekrutacji. W Biuletynie Informacji Publicznej umieszczona została Uchwała Senatu w sprawie: warunków i trybu rekrutacji na studia w Społecznej Akademii Nauk (w tym na kierunek „turystyka i rekreacja”), gdzie uwzględniono m.in. warunki przyjęcia na studia i kryteria kwalifikacji kandydatów, wymagania i kompetencje cyfrowe, a także zasady potwierdzania efektów uczenia się uzyskanych poza systemem studiów. Informacja o uznawaniu efektów uczenia się uzyskanych w innej uczelni ujęta jest w Regulaminie studiów, który jest również dostępny w BIP Uczelni. Strona internetowa Społecznej Akademii Nauk z siedzibą w Łodzi, a także jej Filii w Warszawie, została w 2023 roku poddana gruntownej modernizacji i jest w pełni przystosowana do potrzeb osób z niepełnosprawnościami, m.in. wzrokowymi, zgodnie z wytycznymi wyszczególnionymi w Web Content Accessibility Guidelines 2.1, czyli w skrócie WCAG 2.1 (ustawa z 21 lutego 2019 r. o dostępności cyfrowej stron internetowych i aplikacji mobilnych podmiotów publicznych). Zapewniona jest m.in. możliwość zwiększenia kontrastu i wielkości czcionki tekstu na

stronie, nie ma treści mogących wywołać atak padaczki, użytkownikom gwarantuje się wystarczającą ilość czasu na swobodną nawigację, udzielana jest pomoc celem unikania błędów i ich korygowania (dotyczy to m.in. wypełniania elektronicznej rekrutacji na studia), a także opracowany został czytelny interfejs – spójna nawigacja i kompatybilność. Ponadto, jest także możliwość wglądu w szczegóły dotyczące procesu kształcenia (w tym na kierunku „turystyka i rekreacja”), w tym: program studiów, efekty uczenia się, plany studiów oraz stosowany system weryfikacji i oceny efektów uczenia się, uzyskiwanych kwalifikacji, sylwetki absolwenta, obowiązujące regulaminy (m.in. Regulamin Studiów, Regulaminu pomocy materialnej) oraz wykaz miejsc odbywania praktyk dla wszystkich grup interesariuszy (studentów, pracowników, pracodawców, absolwentów oraz kandydatów na studia). Dodatkowo, kandydaci na studia, studenci oraz absolwenci mają dostęp do szczegółowych informacji o kierunku na dedykowanej podstronie internetowej. Zamieszczono tam m.in. opis kierunku, jego najważniejsze zalety, informacje o kosztach studiów (z możliwością płatności w systemie ratalnym), program kształcenia z przykładowymi zajęciami rozwijającymi umiejętności praktyczne, a także dane dotyczące wykładowców i opiekuna kierunku. Podstrona zawiera również szczegółowe informacje o oferowanych specjalnościach na kierunku „Turystyka i rekreacja” w Filii SAN w Warszawie. Po kliknięciu przycisku „Czytaj więcej” można zapoznać się z opisem wybranej specjalności, zakresem interdyscyplinarnej wiedzy możliwej do zdobycia podczas studiów, listą przykładowych przedmiotów specjalnościowych oraz perspektywami zawodowymi po ukończeniu kierunku — szczególnie istotnymi dla osób planujących karierę w branży turystycznej. Podstawowym źródłem informacji o programie kształcenia są sylabusy przedmiotów, dostępne na stronie internetowej Uczelni, w Bibliotece oraz we właściwym dziekanacie. Wymienione dane znajdują się również w gablotach na terenie Uczelni. Dodatkowe informacje można uzyskać od pracowników Dziekanatu oraz nauczycieli akademickich prowadzących zajęcia. Strona internetowa dla kandydatów, studentów, kadry prowadzącej zajęcia oraz interesariuszy zewnętrznych, Społecznej Akademii Nauk jest również dostępna w języku angielskim, natomiast w planach jest uwzględnienie lokalizacji strony w języku ukraińskim. Interesariusze wewnętrzni mają dostęp do części strony internetowej wymagającej zalogowania. Wraz z uzyskaniem kodu dostępu, mają wgląd do pełnej wersji sylabusu (sylabusy dostępne są w postaci wymaganej rozporządzeniem Ministra w Biuletynie Informacji Publicznej SAN oraz w zakładce „Oferta uczelni”). Na stronie Społecznej Akademii Nauk dostępne są także ogólne zasady dyplomowania dla kierunku „turystyka i rekreacja”. Ponadto w Społecznej Akademii Nauk przewidziano również uwzględnienie informacji o zajęciach dydaktycznych prowadzonych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość w dwóch komplementarnych formach: asynchronicznie z wykorzystaniem platformy edukacyjnej i synchronicznie poprzez zajęcia online w czasie rzeczywistym. Umieszczono szczegółową instrukcję dotyczącą instalacji na komputerze pakietu MS Office 365 i logowania się do platformy MS Teams (zarówno w formie tekstowej, jak i materiału wideo zamieszczonego na YouTube), informacji o weryfikacji konta i resecie hasła, a także kontaktu z pomocą techniczną w przypadku zaistnienia problemu. Jeśli zaś chodzi o kody do zajęć realizowanych w formie zdalnej to umieszczone zostały one w planie prowadzonych kierunków studiów.

Dzięki systemowi Wirtualny Dziekanat studenci mają dostęp do swoich wyników w nauce - ocen uzyskiwanych w ramach poszczególnych przedmiotów oraz podgląd dokonanych płatności za studia. Natomiast w „Strefie Studenta” studenci mają możliwość uzyskania informacji m.in. na temat: szczegółowego planu zajęć, zasad dyplomowania, regulaminu praktyk czy konsultacji.

Na stronie internetowej Uczelni zamieszczane są także bieżące informacje, w tym dotyczące organizacji studiów, jak i zajęć wspomagających dla studentów tj. dotyczące zmian w planie zajęć, szkoleń i warsztatów dla studentów oraz zasad wyboru przedmiotów. Ponadto, zamieszcza się również wszelkie informacje odnoszące się do wsparcia studentów w procesie uczenia się, jak wsparcia rozwoju studentów np. dotyczące organizowanych wydarzeń, tj. konferencji naukowych, seminariów, spotkań z przedstawicielami otoczenia społecznego i gospodarczego oraz imprez kulturalnych odbywających się w Filii w Warszawie Społecznej Akademii Nauk z siedzibą w Łodzi. Te informacje są także przysyłane na adres mailowy studenta lub na adres maila grupowego danego roku lub grupy. Warto przy tym zaznaczyć, że informacje dotyczące wydarzeń odbywających się na terenie Uczelni, szkoleń i warsztatów dla studentów są także zamieszczane na portalu społecznościowym Facebook. Działania promujące Uczelnię realizowane są natomiast poza platformą Facebook także na YouTube, TikToku, czy też Instagramie.

Na podstronie internetowej SAN poświęconej kierunkowi „turystyka i rekreacja”, której adresatami są kandydaci na studia, pracodawcy (współpracujący z Uczelnią lub wyrażający zainteresowanie

współdziałaniem) lub absolwenci, znajdują się informacje dotyczące: koncepcji kształcenia i sylwetki absolwenta, specjalnościach realizowanych w ramach kierunku, procesu rekrutacyjnego oraz perspektywach zawodowych po ukończeniu studiów.

Informacje o możliwościach dalszego kształcenia, znajdują się na stronie internetowej i wskazują, iż koncepcja kształcenia na kierunku „turystyka i rekreacja” w Filii w Warszawie Społecznej Akademii Nauk w Łodzi pozwala studentom studiów I stopnia na kontynuowanie edukacji na kierunku „zarządzanie” na poziomie studiów II stopnia (np. w ramach specjalności „zarządzanie turystyką”), a także skorzystanie z szerokiej oferty studiów podyplomowych oferowanych przez Filie w Warszawie Społecznej Akademii Nauk w Łodzi. Studenci „turystyki i rekreacji” są regularnie powiadamiani przez wykładowców, a także informowani za pośrednictwem wpisów w mediach społecznościowych i ogłoszeń zamieszczanych na stronie internetowej SAN o możliwościach dodatkowego **podnoszenia kompetencji społecznych czy umiejętności praktycznych**. Takim przykładem niech będzie możliwość udziału studentów w projekcie „Zintegrowany program rozwoju Społecznej Akademii Nauk” w okresie od 1.05.2018 do 30.12.2022 roku, spotkanie warsztatowe z kierownictwem Hotelu Bel Mare w Międzyzdrojach (19.06.2024), wykład otwarty „Zagraniczna konferencja dla 300 osób - co pójdzie nie tak?” (16.12.2024), a także liczne wizyty studyjne m.in. w hotelu biznesowym w Courtyard by Marriott Warsaw Airport, Hotelu Leonardo Royal Hotels, Muzeum Sportu i Turystyki w Warszawie, na Lotnisku Chopina, w Muzeum Cosmos w Warszawie, Muzeum Warszawskiej Pragi oraz Muzeum Kolejnictwa „Stacja Muzeum”.

Szczególne miejsce w systemie informacyjnym Uczelni zajmują informacje o jakości kształcenia. Działania realizowane w ramach wewnętrznego systemu zapewniania jakości kształcenia są dokumentowane w postaci raportów bądź sprawozdań opracowywanych najczęściej przez Dział Jakości Kształcenia (DJK). Są to w znacznej większości dokumenty, do których mają wgląd wszyscy zainteresowani, w tym także studenci. Uczelniany System Zarządzania Jakością oraz Opis procedur służących zapewnianiu jakości kształcenia jest dostępny dla wszystkich zainteresowanych na stronie internetowej oraz w DJK i w Dziekanatach. Raporty z badań jakości są dostępne w Dziale Jakości Kształcenia oraz w wersji elektronicznej na stronie internetowej DJK (w całości lub w formie streszczeń, bądź podsumowań - z dostępem do nich po zalogowaniu). Na wniosek studentów na stronie internetowej DJK zamieszczone są także odpowiedzi na najczęściej zadawane przez nich pytania obejmujące również kierunek „turystyka i rekreacja”.

System informacyjny, w celu jego dostosowywania do potrzeb odbiorców, podlega cyklicznej ocenie. Uczelnia pozyskuje opinie studentów dotyczące zakresu przekazywanych informacji. Studenci systematycznie dokonują oceny dostępności informacji na temat kształcenia poprzez badanie ankietowe (*Procedura P-07 - Ocena dostosowania bazy dydaktycznej do potrzeb procesu kształcenia, obsługi administracyjnej, wsparcia dla studentów oraz organizacji procesu kształcenia*), które jest realizowane raz na 2 lata. Głównymi adresatami przygotowywanego raportu są jednostki administracyjne Uczelni oraz osoby, które realizują działania wspomagające proces kształcenia podlegające w badaniu ocenie. Ewaluacja ma pomóc ocenić przydatność systemu informacji, jego zakres, aktualność publikowanych treści, zgodności z potrzebami studentów oraz wiarygodność.

W przeprowadzonym badaniu dotyczącym dostępności wykładowców, władz Uczelni i Wydziału, przepływowi informacji oraz wspierania studentów, ocenie studentów kierunku „turystyka i rekreacja” poddany został m.in. stopień zadowolenia z dostępności informacji związanych z tokiem studiów (plan zajęć, godziny konsultacji, terminy sesji, informacje o odwołanych zajęciach, itd.), a także użyteczność strony internetowej Uczelni. Ewaluacji podlega także zakres użyteczności, funkcjonalności, wiarygodności zamieszczanych informacji oraz estetyki strony. W badaniu wykorzystana jest skala 1-5. Najlepiej pod względem zadowolenia ocenione zostały cztery obszary: dostosowanie strony internetowej do potrzeb osób z niepełnosprawnościami, dostępność informacji związanych z tokiem studiów (plan zajęć, godziny konsultacji, terminy sesji, informacje o odwołanych zajęciach, itd.) na stronie Uczelni czy portalach społecznościowych, dostępność sylabusów i programów studiów (na stronie www Uczelni) oraz przydatność systemu: Wirtualny Dziekanat (każdy z obszarów uzyskał średnią wynoszącą 4,2). Na dalszym miejscu znalazła się z kolei aktualność informacji dostępnych na stronie Uczelni (4,1), a poniżej granicy 4,0 należałoby wskazać: dostępność wykładowców i możliwość korzystania z konsultacji (w tym zdalnych za pośrednictwem narzędzi komunikacji na odległość) i funkcjonalność, estetyka i przejrzystość strony internetowej Uczelni (po 3,9) oraz dostępność i kontakt z Władzami Uczelni (w tym za pośrednictwem narzędzi do komunikacji na odległość) (3,5).

Prowadzone badanie, zgodnie ze wskazaną *Procedurą P-07*, służy zidentyfikowaniu nieprawidłowości w sposobie organizowania procesu dydaktycznego, zwracając przy tym uwagę na obszary, z których studenci nie są zadowoleni. Uzyskane wyniki stanowią punkt wyjścia do sformułowania strategii doskonalenia organizacji procesu kształcenia oraz systemu informacyjnego.

Oceny publicznego dostępu do informacji dokonują także potencjalni studenci Społecznej Akademii Nauk z siedzibą w Łodzi podczas spotkań z uczniami szkół średnich realizowanych przez pracowników Działu Promocji Uczelni. Podczas prezentacji SAN, uczniowie wypowiadają się na temat dostępności informacji dotyczących oferty kształcenia, w tym prowadzonych kierunków, programów studiów, zasad rekrutacji, systemu wsparcia studentów, włącznie z osobami z niepełnosprawnościami. Wnioski z analiz opinii uzyskanych zarówno od interesariuszy zewnętrznych (tj. uczniów szkół średnich) oraz wewnętrznych (badanie ankietowe przeprowadzone online wśród studentów), zostały opracowane przez DJK oraz Dział Promocji. Na podstawie analiz przeprowadzonego w bieżącym roku badania, należy sądzić, że respondenci na ogół są zadowoleni z funkcjonalności zmodernizowanej strony internetowej oraz jej odbioru przez różnych rodzajów użytkowników, w tym osób z niepełnosprawnościami (m.in. niedowidzących lub słabowidzących). Uczelnia zasięga również opinii Rady Biznesu w zakresie informacji o studiach publikowanych na stronie internetowej. Zarówno opinie Rady Biznesu, jak i Studentów oraz Kandydatów były uwzględnione przy modernizacji i doskonaleniu strony internetowej Uczelni.

Ogólne założenia monitorowania i oceny publicznego dostępu do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiąganych rezultatach i wykorzystywania ich wyników do doskonalenia dostępności i jakości informacji o studiach określa *procedura P-24*. Celem jest zapewnienie publicznego dostępu do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiąganych rezultatach poprzez monitorowanie, ocenę i wykorzystywanie ich wyników do doskonalenia dostępności i jakości informacji o studiach. Uczelniany Zespół ds. Systemu informacyjnego SAN sporządza, nie później niż 2 tygodnie przed rozpoczęciem każdego semestru, ocenę publicznego dostępu do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiąganych rezultatach, uwzględniając wszystkie prowadzone kierunki studiów i przedstawia ją Uczelnianej Komisji ds. Jakości Kształcenia oraz Prorektorowi ds. rozwoju i przekazuje do Działu Jakości Kształcenia. Wyniki monitorowania i wnioski oraz rekomendacje z tej oceny są wdrażane i wykorzystywane do doskonalenia publicznego dostępu do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiąganych rezultatach.

Zalecenia dotyczące kryterium 9 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę

BRAK

Kryterium 10. Polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów

Polityka jakości określona została w ramach Strategii Rozwoju Społecznej Akademii Nauk oraz Wewnętrznego Systemu Zarządzania Jakością Kształcenia. Nadzór nad zarządzaniem jakością kształcenia i jej doskonaleniem na poziomie Uczelni sprawuje Senat i Rektor SAN. Nadzór nad oceną jakości kształcenia, nad realizacją procedur wspomagających ocenę jakości kształcenia oraz nad procesami doskonalącymi na poziomie Uczelni prowadzi Uczelniana Komisja ds. Jakości Kształcenia oraz Pełnomocnik Rektora ds. Jakości Kształcenia. Nadzór nad funkcjonowaniem wewnętrznego systemu zarządzania jakością na poziomie jednostki organizacyjnej uczelni pełni odpowiedni Dziekan oraz Pełnomocnik Rektora ds. Jakości Kształcenia. Nadzór merytoryczny, organizacyjny i administracyjny nad kierunkiem „turystyka i rekreacja” sprawuje Dziekan. Zakres kompetencji i odpowiedzialności dziekana określają procedury wewnętrznego systemu zarządzania jakością, tj.: pkt. 5.4 *Procedury P-02 Tworzenie i doskonalenie programów studiów oraz obsada zajęć dydaktycznych*), pkt. 5.6. *Procedura P-10 Określenie efektów uczenia się, monitorowanie i weryfikacja osiąganych przez studentów efektów uczenia się*, pkt. 6.5. *Procedura P-10 Określenie efektów uczenia się, monitorowanie i weryfikacja osiąganych przez studentów efektów uczenia się*. Dziekan odpowiada m.in. za właściwą obsadę zajęć dydaktycznych oraz ocenę kompetencji pracowników badawczych, badawczo-dydaktycznych i pracowników dydaktycznych oraz innych osób prowadzących zajęcia na kierunku studiów służącą osiągnięciu zakładanych w programie studiów efektów uczenia się, a także za realizację programu studiów prowadzonych kierunków, w tym kierunku „turystyka i rekreacja” w Filii w Warszawie

Spółecznej Akademii Nauk z siedzibą w Łodzi. Jest on także odpowiedzialny za dokonanie zmian w propozycji obsady kadrowej, wyznaczanie osób lub zespołów dokonujących przeglądu modułów czy przedmiotów (także praktyk zawodowych i seminariów/proseminariów) pod kątem osiągania zakładanych efektów uczenia się, a także wyznacza osoby odpowiedzialne za realizację działań korygujących, naprawczych, doskonalących oraz określa harmonogram tych działań, a także przyjmuje i kieruje do wdrożenia zatwierdzany przez Senat odpowiedni program studiów. Nadzór nad projektowaniem, monitorowaniem, przeglądem i doskonaleniem programu studiów prowadzonym w ramach wewnętrznego systemu zarządzania jakością kształcenia na poziomie kierunku studiów realizowanych w Uczelni, w tym kierunku „turystyka i rekreacja”, sprawuje odpowiedni dziekan, Pełnomocnik Rektora ds. Jakości Kształcenia. Natomiast prace nad projektowaniem, przeglądem i doskonaleniem programu studiów prowadzi Komisja Programowa. Kompetencje Pełnomocnika Rektora ds. jakości kształcenia, Uczelnianej Komisji ds. Jakości Kształcenia oraz Komisji Programowej określa Uczelniany System Zarządzania Jakością Kształcenia.

Istotne z punktu widzenia Uczelni, a także polityki jakości jest także zapewnienie prawidłowego, zgodnego z regulacjami prawnymi oraz przyjętymi przez SAN zasadami, przebiegu rekrutacji, który określa wyraźnie procedura P-01 „Nabór kandydata na studia”. Przedmiotem niniejszej procedury są zasady i tryb postępowania przy rekrutacji studentów na studia. Ważną rolę odgrywa w tym przypadku Komisja Rekrutacyjna powołana na mocy zarządzeń przez Rektora Uczelni, która prowadzi postępowanie rekrutacyjne. W procedurze uszczegółowiono również postępowanie kwalifikacyjne Komisji Rekrutacyjnej oraz konieczność zapewnienia odpowiedniego przepływu informacji w okresie rekrutacji pomiędzy Uczelnią, a kandydatem na studia (a w rezultacie także i przyszłym studentem). Warunki przyjęcia kandydatów na studia (w tym na kierunek „turystyka i rekreacja”), tryb oraz sposób przeprowadzenia rekrutacji są formalnie przyjęte uchwałą Senatu SAN w Łodzi podejmowaną zgodnie z art. 70. Ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce i opublikowane w BiP SAN.

Zatwierdzanie, zmiany oraz wycofanie programu studiów, jak też monitorowanie i okresowy przegląd programu studiów kierunku „turystyka i rekreacja” jest prowadzone w ramach funkcjonowania Wewnętrznego Systemu Zarządzania Jakością. Zasady projektowania, zatwierdzania, zmiany, monitorowania i doskonalenia programów studiów określają obowiązujące w ramach Wewnętrznego Systemu Zarządzania Jakością Kształcenia procedury: *P-02 (Tworzenie i doskonalenie programów studiów oraz obsada zajęć dydaktycznych)* oraz *P-10 (Określenie efektów uczenia się, monitorowanie i weryfikacja osiąganych przez studentów efektów uczenia się)*. Prace nad projektowaniem (obejmującym również zmiany) programu studiów prowadzi, zgodnie z procedurami, funkcjonującymi w ramach Wewnętrznego Systemu Zapewnienia Jakości Kształcenia, Komisja Programowa. Prace nad projektowaniem programu studiów odnoszą się do tworzenia nowych kierunków studiów, a także do doskonalenia realizowanych programów studiów poprzez wprowadzanie odpowiednich zmian. W projektowaniu programów dla nowych kierunków studiów oraz realizowanych uwzględnia się wymagania określone w Ustawie Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce oraz w Rozporządzeniu w sprawie studiów ujętym w Obwieszczeniu Ministra Edukacji i Nauki z dnia 23 listopada 2023 r. w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego w sprawie studiów Dz.U. 2023 poz.2787. Przy projektowaniu programu studiów bierze się pod uwagę również: Misję i Strategię Rozwoju Uczelni, Politykę Jakości SAN, potencjał kadrowy Uczelni, zaplecze dydaktyczne, wyniki badań rynku pracy, wyniki konsultacji z pracodawcami oraz opinię ekspertów ds. kształcenia. Uwzględnia się także opinie studentów i absolwentów wyrażone w badaniach ankietowych oraz nauczycieli akademickich. Projektowanie programu studiów dla kierunku „turystyka i rekreacja” koncentrują się na systematycznym dostosowaniu do wymagań i oczekiwań rynku pracy oraz wprowadzaniu zmian doskonalących wynikających z opinii interesariuszy wewnętrznych, tj. kadry akademickiej i studentów oraz interesariuszy zewnętrznych - przedstawicieli otoczenia społeczno-gospodarczego w tym pracodawców, a także uwag sformułowanych w ocenie programowej przez Zespoły Oceniające Polskiej Komisji Akredytacyjnej. W projektowaniu programu studiów zwraca się szczególną uwagę na przedmiotowe efekty uczenia się, metody kształcenia, metody weryfikacji efektów uczenia się oraz treści programowe. Posiedzenia Komisji Programowej zwoływane są systematycznie, w zależności od potrzeb nie mniej niż raz w semestrze. Efekty swoich prac Komisja przedstawia Dziekanowi, jak i władzom Uczelni. Zgodnie z ustawą „Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce” program studiów, w tym kierunkowe efekty uczenia się, ustala (zatwierdza) Senat Uczelni z uwzględnieniem opinii Samorządu Studentów. Po ustaleniu programu studiów dla danego kierunku, w tym kierunku „turystyka i rekreacja”

przez Senat, odpowiedni dziekan przyjmuje i kieruje go do wdrożenia (program studiów zawiera wszystkie elementy określone w Rozporządzeniu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 27 września 2018 r. - tekst jednolity Dz. U. 2023 poz. 2787, w tym: opis określonych przez Senat efektów uczenia wraz z przypisanymi do poszczególnych modułów zajęć efektów uczenia się i treści programowych umożliwiających osiągnięcie tych efektów, a także przypisanymi im punktami ECTS).

Doskonalenie programu studiów opiera się na wynikach monitorowania, które obejmuje kluczowe obszary oceny jakości kształcenia na każdym etapie studiów, w tym dyplomowania, a w szczególności weryfikacji efektów uczenia się oraz przeglądu programu studiów. Dział Jakości, we współpracy z Komisją Programową oraz Dziekanem, monitoruje wyniki uzyskiwane przez studentów w sesji egzaminacyjnej, osiąganie efektów uczenia się w zakresie wiedzy, umiejętności oraz kompetencji społecznych na poziomie przedmiotów poprzez przegląd prac etapowych, dokumentacji praktyk zawodowych i w oparciu o wnioski ujęte w raportach Weryfikacji Efektów Uczenia się. Na podstawie wyników monitorowania oraz przeglądu programu studiów formułowane są wnioski w zakresie: zgodności programu z założeniami profilu i koncepcji kształcenia, innowacyjności oferty kształcenia oraz luk kompetencyjnych pomiędzy kompetencjami nabytymi przez studentów w toku studiów, a kompetencjami wymaganymi przez pracodawców - co jest uwzględniane sukcesywnie w programach studiów w kolejnych latach prowadzenia kierunku „turystyka i rekreacja”. W ramach przeglądu programu studiów dokonuje się oceny: zgodności systemu ECTS, wymiaru godzin poszczególnych modułów, sekwencji przedmiotów i zgodności treści kształcenia z zakładanymi efektami uczenia się, jak i aktualnym stanem wiedzy i jej zastosowania w zakresie dyscyplin, do których kierunek „turystyka i rekreacja” jest przyporządkowany, a także aktualny stan praktyki w obszarach działalności zawodowej oraz zawodowego rynku pracy właściwych dla kierunku „turystyka i rekreacja”, wymiaru godzin poszczególnych modułów w tym przeznaczonych na zajęcia zorganizowane przez Uczelnię i pracę indywidualną studentów, sekwencji przedmiotów i formy zajęć. Weryfikuje się i opiniuje zgodność form zajęć, metod dydaktycznych z zakładanymi przedmiotowymi efektami uczenia się, treści programowych z kierunkowymi efektami uczenia się oraz określonymi dla poszczególnych zajęć. Zmiany w programie studiów dokonywane są w wyniku przeglądu programu stwierdzającego ich konieczność, opinii kadry akademickiej, studentów, jak i interesariuszy zewnętrznych sygnalizujących potrzebę doskonalenia programu, a także w wyniku zmian przepisów prawnych. W projektowaniu i doskonaleniu programu studiów Uczelnia uwzględnia uwagi Polskiej Komisji Akredytacyjnej formułowane w wyniku ocen programowych. W pracach nad projektowaniem i przeglądem programu studiów kierunku „turystyka i rekreacja” uczestniczy również, z głosem doradczym w szczególności, kadra prowadząca badania naukowe, jak też posiadająca doświadczenie zawodowe, która realizuje zajęcia na kierunku „turystyka i rekreacja”, a jednocześnie prowadzi działalność zawodową znając przy tym dobrze specyfikę działalności zawodowej w zakresie sektora turystyki i rekreacji. Wśród nich są m.in.:

- [redacted] - działalność naukowo-dydaktyczną [redacted] łączy z zawodową działalnością w sektorze turystyki, poczynając od kształtowania polityki turystycznej i jej egzekucji (European Travel Commission, Ministerstwo Sportu i Turystyki, Polska Organizacja Turystyczna) po zarządzanie podmiotami działającymi w ramach gospodarki turystycznej np. linie lotnicze (PLL LOT) czy atrakcje turystyczne. Obecnie jest dyrektorem Muzeum Józefa Piłsudskiego w Sulejówce (od 2021 roku). Dorobek naukowy [redacted] w dziedzinie turystyki skupia się wokół wykorzystania dziedzictwa kulturowego w formie produktu turystycznego, rozwoju bazy noclegowej w Polsce oraz obsłudze turysty;
- [redacted] - ekspert ekonomiki turystyki, ekonomiki przedsiębiorstw turystycznych, zarządzania biznesem turystycznym oraz obsługi ruchu turystycznego. Ma wieloletnie doświadczenie w pracy w branży turystycznej. Zarządza biurem podróży „Wycieczki Z Nami”, specjalizującym się w imprezach objazdowych po Europie i Azji oraz wyjazdach incentive dla firm. Pracował dla takich firm jak biuro podróży Orbis Travel, Logos Tour, United Partners, Club&Travel w zakresie tworzenia ofert turystycznych oraz pilotowania wycieczek. Od 2018 roku jest współwłaścicielem obiektów hotelarskich Komfort Plus i Komfort Willa w Blizne Łaszczyńskiego. Obszar zainteresowań badawczych i naukowych: Rozwój turystyki na szczeblu lokalnym i regionalnym; Ekonomiczne znaczenie turystyki; Prawnofinansowe warunki prowadzenia działalności gospodarczej w obszarze turystyki; Marketing przedsiębiorstw turystycznych;
- [redacted] – specjalistka z zakresu zarządzania w turystyce i rekreacji, pedagogiki czasu wolnego, wychowania do i przez turystykę, zagadnienia związanego z zarządzaniem bazą materialną

w turystyce, w tym ośrodkami Spa&Wellness, a także innowacyjnych rozwiązań związanych z podnoszeniem umiejętności i wykorzystywaniem narzędzi poszerzających wiedzę i kompetencje w prowadzeniu zajęć zdalnych w obszarze zarządzania w branży turystycznej. W przeszłości pracowała w branży hotelarskiej (m.in. w Sheraton Grand w Warszawie, Hotel Jan II Sobieski – obecnie Radisson Blu Hotel w Warszawie czy Hotel Felix w Warszawie);

- [REDACTED] - dziennikarka relacjonująca i komentująca bieżące trendy na rynku turystycznym w Polsce i na świecie („Wiadomości Turystyczne” oraz w portalach www.wiadomosciturystyczne.pl i turystyka.rp.pl), a także ekspertką rynku turystycznego, która również zajmuje się kontaktami z mediami i branżą turystyczną w Polsce i za granicą;
- [REDACTED] - radca prawny z kilkunastoletnim stażem pracy w organach administracji publicznej, zajmowała stanowisko zastępcy dyrektora Departamentu Opłat Drogowych Ministerstwa Finansów, wcześniej pełniła również m.in. funkcję p.o. dyrektora Biura Administracyjnego Polskiej Organizacji Turystycznej oraz naczelnika Wydziału nadzoru właścicielskiego w Ministerstwie Sportu i Turystyki. Zainteresowania badawcze [REDACTED] koncentrują się przede wszystkim na zagadnieniach prawa spółek, w tym nadzoru właścicielskiego oraz problematyką styku prawa administracyjnego z prawem cywilnym. Do jej najważniejszych osiągnięć należy udział w opracowaniu koncepcji utrzymania i rozwoju systemu poboru opłat drogowych, udział w przygotowaniu projektu ustawy o Polskim Bonie Turystycznym oraz przygotowanie organizacji do wdrożenia obsługi Polskiego Bonu Turystycznego oraz udział w negocjacjach ugodowych z wykonawcą Stadionu Narodowego w Warszawie;
- [REDACTED] - od 2017 jest związany z branżą turystyczną. Zarządza siecią ponad 350 salonów stacjonarnych (biur podróży) w ramach największego multiagenta w Polsce. Stworzył Standardy Sprzedaży, strategię szkoleniową dla ponad 1000 osób, a także przeprowadził ponad 500h szkoleń z zakresu podstaw prowadzenia biura podróży, technik sprzedaży i umiejętności sprzedażowych oraz zarządzania przedsiębiorstwem turystycznym;
- [REDACTED] - pilot i przewodnik turystyczny (przewodnik po Warszawie, pilot wycieczek w USA), dodatkowo zajmujący się także prowadzeniem kursów i szkoleń turystycznych (pilot wycieczek, rezydent turystycznym, przewodnik turystyczny, stewardesa/steward linii lotniczych), a także egzaminowaniem w ramach Zintegrowanego Systemu Kwalifikacji (kwalifikacja rynkowa: pilotowanie imprez turystycznych, pilotowanie imprez turystycznych typu incentive).

Ponadto, pracodawcy biorą udział w doskonaleniu programu studiów poprzez udział w Komisji Programowej jak też Uczelnianej Komisji ds. Jakości Kształcenia.

Komisja Programowa kierunku „turystyka i rekreacja” dokonuje systematycznej oceny programu studiów corocznie. Ocena ta obejmuje monitorowanie, analizę, ocenę i doskonalenie programu studiów. Monitorowanie stopnia osiągnięcia zakładanych efektów uczenia się na kierunku „turystyka i rekreacja”, zgodnie z zasadami przyjętymi na Uczelni, obejmuje wszystkie kategorie: wiedzę, umiejętności i kompetencje społeczne. Monitorowanie i analiza jego wyników prowadzona jest systematycznie. Ocena procesu weryfikacji efektów uczenia się stanowiąca element oceny programu studiów opiera się m.in. na analizie prac zaliczeniowych/egzaminacyjnych studentów, struktury ocen uzyskiwanych przez studentów na sesjach egzaminacyjnych i w wyniku zaliczeń zajęć, oceny praktyk zawodowych czy opinii pracodawców. Analizie w ocenie programu studiów podlegają również: opinie studentów dotyczące wywiązywania się z obowiązków dydaktycznych nauczycieli akademickich oraz wyniki hospitacji zajęć. Weryfikacji podlega stopień realizacji założonych efektów uczenia się dokonywanych na każdym etapie studiów. Na podstawie dokonanej analizy Komisja Programowa (z możliwym wsparciem odpowiedniego Zespołu powołanego przez Dziekana) przygotowuje ocenę programu studiów i rekomendacje programu studiów na kolejny rok akademicki. Komisja Programowa kierunku, na podstawie analizy wyników monitorowania, może rekomendować na kierunku „turystyka i rekreacja” odpowiednie zmiany w programie studiów, w tym dotyczących efektów uczenia się określonych dla kierunku oraz dla zajęć, treści programowych, wymiaru godzinowego poszczególnych zajęć i nakładu pracy studenta wyrażonego punktami ECTS, formy zajęć, metod kształcenia i metod weryfikacji efektów uczenia się. Tworząc propozycję programu dla kierunku „turystyka i rekreacja”, Komisja Programowa przy ocenie programu studiów uwzględnia specyfikę kierunku oraz rozwój dyscyplin naukowych, do których przyporządkowany jest kierunek studiów, a także opinie kadry akademickiej, studentów i absolwentów, jak i pracodawców. Opinie te i konsultacje umożliwiają reakcje na zmiany i służą do wprowadzania do

programu studiów innowacji dydaktycznych. W wyniku przeglądu programu studiów na kierunku „turystyka i rekreacja” zostały uwzględniane innowacje dydaktyczne, osiągnięcia nowoczesnej dydaktyki akademickiej, tj. wykorzystywane na zajęciach profesjonalne oprogramowanie stosowane we współczesnej praktyce sektora turystyki, rekreacji, w tym i zarządzaniu obiektem turystycznym jak: MerlinX, Revas, współczesna technologia informacyjno-komunikacyjna, treści programów dotyczące zrównoważonego rozwoju oraz narzędzia i techniki kształcenia na odległość.

Rekomendacje i konsultacje z podmiotami społeczno-gospodarczymi, studentami i absolwentami przekazywane podczas spotkań Komisji Programowej, wpływają na doskonalenie programu, jak też procesu kształcenia. W procesie doskonalenia programu studiów kierunku „turystyka i rekreacja” uczestniczą także absolwenci poprzez możliwość wyrażenia opinii w cyklicznych badaniach ankietowych. Uwzględniane są także wyniki badania losów zawodowych absolwentów opracowanych w ramach raportów dostępnych w systemie monitorowania ELA (Ekonomicznych Losów Absolwentów).

Na kierunku „turystyka i rekreacja” została przeprowadzona również ocena procesu weryfikacji efektów uczenia się, struktury ocen z sesji egzaminacyjnych, ocena wyników procesu ankietyzacji. W ramach systematycznego monitorowania wyników sesji egzaminacyjnych identyfikowane są przedmioty, w których studenci uzyskują najniższe oceny. Analiza z sesji zimowej roku akademickiego 2024/2025 wykazała, że do przedmiotów, z których studenci kierunku „turystyka i rekreacja” otrzymali niskie oceny należą m.in. na studiach I stopnia: *Ekonomia* (ćwiczenia i wykłady), *Geografia turystyczna* (ćwiczenia i wykłady), *Psychologia* (konwersatorium), *Język angielski* (lektorat), *Turystyka kwalifikowana* (konwersatorium), *Turystyka zdrowotna* (wykład). W wyniku tych analiz podjęto działania wspomagające uczenie się studentów, np. poprzez wprowadzenie dodatkowych konsultacji dla studentów Filii w Warszawie Społecznej Akademii Nauk kierunku „turystyka i rekreacja”, a także zdecydowano się m.in. na przeprowadzenie pogłębionej analizy prac zaliczeniowych i egzaminacyjnych w celu przyjrzenia się metodom weryfikacji osiągniętych efektów uczenia się i wymaganiom stawianym studentom, a także formie zajęć, liczbie oferowanych godzin, zadań wyznaczonych w ramach indywidualnej pracy własnej studenta.

W ocenie programu studiów kierunku „turystyka i rekreacja” biorą w różnych formach udział interesariusze wewnętrzni tj.: kadra akademicka prowadząca zajęcia na kierunku „turystyka i rekreacja” - podczas spotkań w Instytucie; studenci kierunku „turystyka i rekreacja” podczas spotkań z władzami kierunku oraz poprzez badania ankietowe; Samorząd Studencki poprzez opiniowanie programu studiów oraz interesariusze zewnętrzni skupieni w Radzie Biznesu – sekcji kierunku „turystyka i rekreacja”, którą tworzą przedstawiciele współpracujących z Uczelnią przedsiębiorstw, instytucji publicznych i podmiotów związanych z obszarem turystyki, rekreacji, hotelarstwa i gastronomii. Wszystkie te grupy interesariuszy biorą udział w ocenie programu studiów również oraz jako członkowie Komisji Programowej kierunku „turystyka i rekreacja”. Komisja Programowa kierunku „turystyka i rekreacja” w wyniku corocznego przeglądu programu studiów, pogłębionej dyskusji i refleksji rekomendowała wprowadzenie zmian, które proponowane i wnioskowane były zarówno przez nauczycieli akademickich, wśród których znajdują się osoby reprezentujące praktykę sektora turystyki i rekreacji, przedstawiciele otoczenia społeczno-gospodarczego jak też studentów - zmiany te zostały zatwierdzone przez Senat SAN i dotyczyły:

- aktualizacji treści kształcenia m.in. do takich zajęć jak: *Kultura i obsługa gościa hotelowego*, *Organizacja technik i usług hotelarskich*, *Zarządzanie w przedsiębiorstwie hotelarskim i gastronomicznym*, *Umiejętności sprzedażowe w branży turystycznej*, *Krajoznawstwo*, *Zarządzanie zasobami ludzkimi*, *Podstawy zarządzania*, *Geografia turystyczna* czy *Biznesplan i prowadzenie działalności gospodarczej*;
- rozszerzenia treści zajęć *Zarządzanie przychodami w obiekcie hotelarskim* o problematykę kosztów i odpowiednie dostosowanie nazwy, tj. *Zarządzanie przychodami i kosztami w obiekcie hotelarskim*. Zmiana ta poprzez kompleksowe ujęcie – połączenie analizy przychodów z analizą kosztów pozwala studentom zrozumieć pełen obraz zarządzania wynikami finansowymi przedsiębiorstwa hotelarskiego;
- rozszerzenia treści zajęć z przedmiotu *Marketing usług turystycznych* o zagadnienia dotyczące marketingu destynacji oraz dostosowanie jego nazwy do nowego zakresu tematycznego – *Marketing usług i destynacji turystycznych*;
- wprowadzenia przedmiotu *Podstawy prawa i ochrona własności intelektualnej* do modułu Przedmiotów ogólnouczeniowych;

- wprowadzenia większej liczby godzin dla takich przedmiotów, jak: *Podstawy zarządzania, Prawo w turystyce i hotelarstwie czy Geografia turystyczna*;
- wprowadzenia w miejsce zajęć *Organizacja wyjazdów motywacyjnych* realizowanych w ramach modułu Przedmiotów specjalnościowych wspólnych zajęć z *Turystyki biznesowej*. Zmiana umożliwia zapoznanie studenta ze specyfiką i zróżnicowaniem form turystyki biznesowej, tendencjami rozwoju sektora turystyki biznesowej oraz krajowymi i międzynarodowymi organizacjami wspierającymi ten rozwój, a także praktycznymi aspektami działalności podmiotów z sektora turystyki biznesowej;
- włączenia do przedmiotu *Wiedza o kulturze* treści kształcenia odwołujących się do różnic międzykulturowych, potrzeb i oczekiwań turystów z różnych kręgów kulturowych, a także skuteczności komunikacji międzykulturowej w turystyce;
- uwzględnienia problematyki zarządzania zasobami gości oraz zarządzania klientem międzynarodowym w ramach przedmiotu *„Zarządzanie w przedsiębiorstwie hotelarskim i gastronomicznym”*;
- zwiększenia liczby wyjazdów do obiektów turystyczno-rekreacyjnych (w ramach realizowanych wizyt studyjnych);
- wprowadzenia do przedmiotu *Obsługa w ruchu turystycznym* treści dotyczące pilotażu i przewodnictwa grup turystycznych.

Procedury WSZJK uwzględniają również wykorzystanie wyników zewnętrznych ocen jakości kształcenia”. Uczelnia zdobyła kolejne doświadczenie poddając się międzynarodowej akredytacji wraz z partnerskimi Uczelniami UCLan University na Cyprze oraz University of Valladolid z Hiszpanii **Instytutu ds. akredytacji, certyfikacji oraz zapewniania jakości kształcenia w sektorze szkolnictwa wyższego ACQUIN z Niemiec**. Proces akredytacji był realizowany w ramach projektu *Erasmus + MentorMe Promoting Social Inclusion of people with fewer opportunities through the development of mentorships programme for HEs students* oraz miał na celu ocenę przygotowania i realizacji zadań w zakresie jakości kształcenia w uczelniach, a także materiałów szkoleniowych przygotowanych w projekcie. Uczelnia uzyskała w roku 2023 międzynarodową akredytację dotyczącą kształcenia w zakresie zarządzania wydaną przez organizację międzynarodową CEEMAN. Uczelnia systematycznie poddawana jest ocenom Polskiej Komisji Akredytacyjnej. Każdorazowo po wizytacji PKA, Przewodniczący Uczelnianej Komisji ds. Jakości Kształcenia (lub wyznaczona przez niego osoba) przedstawia sprawozdanie oraz wnioski na spotkaniach Uczelnianej Komisji ds. Jakości Kształcenia oraz Komisji Programowej. Na podstawie analizy tych sprawozdań Komisje proponują wspólnie przygotowanie programu dla działań doskonalących. Wnioski z oceny programowej omawiane są także na poziomie Uczelni na dorocznej „czerwcowej” konferencji dydaktycznej, w której bierze udział kadra akademicka i studenci. Działania doskonalące są rekomendowane na podstawie wyników monitorowania procesu kształcenia, w tym: weryfikacji efektów uczenia się dokonywanej przez kadre akademicką, pozyskiwania opinii studentów, pracodawców i absolwentów, przeglądu programu studiów oraz ocen zewnętrznych Polskiej Komisji Akredytacyjnej.

Zalecenia dotyczące kryterium 10 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę

BRAK

Część II - Perspektywy rozwoju kształcenia na ocenianym kierunku studiów

Analiza SWOT programu studiów na ocenianym kierunku i jego realizacji, z uwzględnieniem szczegółowych kryteriów oceny programowej.

	POZYTYWNE	NEGATYWNE
Czynniki wewnętrzne	Mocne strony - wysoki poziom merytoryczny kadry dydaktycznej, zarówno pod względem działalności naukowej, jak i doświadczenia zawodowego w sektorze turystycznym, hotelarskim i rekreacyjnym, potrafiącej przekazać swoją wiedzę i doświadczenie zawodowe; - duże zainteresowanie studentów międzynarodowymi programami mobilnościowymi; - system wsparcia i motywacji studentów zwiększający ich zaangażowanie oraz zachęcający do aktualizacji wiedzy i rozwoju umiejętności; - brak konfliktów, bardzo dobra atmosfera pracy oraz podejście kadry dydaktycznej sprzyjające produktywniej nauce; - wysoka jakość kształcenia w ocenie studentów oraz dobrze funkcjonujący WSZJK; - mocna pozycja Uczelni na rynku lokalnym wynikająca z wieloletniej obecności na rynku; - zaangażowanie interesariuszy zewnętrznych w tworzeniu koncepcji i programu kształcenia; - dobrze funkcjonujący Wewnętrzny System Zarządzania Jakością Kształcenia; - lokalizacja Uczelni;	Słabe strony - niewielka motywacja studentów do wykorzystania szans oferowanych przez Uczelnię (zaangażowanie w pracę naukową, życie Uczelni, działania na rzecz społeczności akademickiej i społeczności lokalnej);
Czynniki zewnętrzne	Szanse - dobra opinia Uczelni w regionie, co przekłada się na dobrą opinię o absolwentach Uczelni na lokalnym rynku pracy; - rosnące zapotrzebowanie rynku pracy na absolwentów posiadających praktyczne umiejętności w zakresie organizacji usług turystycznych, hotelarskich, rekreacyjnych oraz w obszarze turystyki zrównoważonej i prozdrowotnej; - stale rosnące potrzeby społeczne w zakresie aktywnego wypoczynku, turystyki zdrowotnej, wellness i rekreacji, wynikające z rosnącej świadomości znaczenia zdrowego stylu życia oraz potrzeby równowagi między pracą a odpoczynkiem; - rozwijająca się współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym, w ramach której oferowane są warsztaty i szkolenia pozwalające na rozwinięcie umiejętności twardych oraz miękkich; - możliwości korzystania z Funduszy Unii Europejskiej wspierających proces dydaktyczny, a także funduszy krajowych; - dostępność środków finansowych na szkolenia kadry.	Zagrożenia - niekorzystne trendy demograficzne: emigracja młodych ludzi z Polski w celach zarobkowych oraz postępujący i coraz bardziej odczuwalny w Polsce skutek niżu demograficznego, który powoduje mniejszą liczbę kandydatów na studia; - rosnące oczekiwania płacowe ze strony potencjalnej kadry dydaktycznej, zwłaszcza osób posiadających wiedzę praktyczną/ ekspercką; - obniżający się poziom przygotowania merytorycznego kandydatów na studia; - ogólna sytuacja społeczna i ekonomiczna kraju związana z wojną na Ukrainie, zmiany w zasadach rekrutacji cudzoziemców.

(Pieczęć uczelni)

.....
(podpis Dziekana – dr Krzysztof Kandefer, prof. SAN)

.....
(podpis Rektora – dr hab. Roman Patora, prof. SAN)

Warszawa, dnia 30.10.2025 r.

Część III. Załączniki

Załącznik nr 1. Zestawienia dotyczące ocenianego kierunku studiów

Tabela 1. Liczba studentów ocenianego kierunku³

Poziom studiów	Rok studiów	Studia stacjonarne		Studia niestacjonarne	
		Dane sprzed 3 lat	Bieżący rok akademicki	Dane sprzed 3 lat	Bieżący rok akademicki
I stopnia	I	70	0	37	34
	II	20	21	0	19
	III	31	0	0	22
Razem:		121	21	37	75

Tabela 2. Liczba absolwentów ocenianego kierunku w ostatnich trzech latach poprzedzających rok przeprowadzenia oceny

Poziom studiów	Rok ukończenia	Studia stacjonarne		Studia niestacjonarne	
		Liczba studentów, którzy rozpoczęli cykl kształcenia kończący się w danym roku	Liczba absolwentów w danym roku	Liczba studentów, którzy rozpoczęli cykl kształcenia kończący się w danym roku	Liczba absolwentów w danym roku
I stopnia	2022/2023	43	11	0	0
	2023/2024	32	12	0	0
	2024/2025	79	17	35	16
Razem:		154	40	35	16

Tabela 3. Wskaźniki dotyczące programu studiów na kierunku „turystyka i rekreacja”, studia I stopnia o profilu praktycznym określone w rozporządzeniu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 27 września 2018 r. w sprawie studiów – tekst jednolity (Dz.U. 2021 poz. 661)⁴.

Wskaźniki dotyczące programu studiów I stopnia o profilu praktycznym dla kierunku „turystyka i rekreacja”	Liczba punktów ECTS/Liczba godzin	
Liczba semestrów i punktów konieczna do ukończenia studiów na ocenianym kierunku na danym poziomie kształcenia:	6 semestrów	
Liczba punktów ECTS konieczna do ukończenia studiów na ocenianym kierunku na danym poziomie kształcenia:	180 ECTS	
Łączna liczba godzin zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów	Studia stacjonarne: 2660 h	Studia niestacjonarne: 1892 h
Łączna liczba punktów ECTS, jaką student musi uzyskać w ramach zajęć prowadzonych z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia	Studia stacjonarne: 106 ECTS	Studia niestacjonarne: 76 ECTS
Łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana zajęciom kształtującym umiejętności praktyczne	100 ECTS	
Łączna liczba punktów ECTS, jaką student musi uzyskać w ramach zajęć z dziedziny nauk humanistycznych lub nauk społecznych – w przypadku kierunków studiów przyporządkowanych do dyscyplin w ramach dziedzin innych niż odpowiednio nauki humanistyczne lub nauki społeczne	5 ECTS	
Łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana zajęciom do wyboru	55 ECTS	
Łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana praktykom zawodowym	30 ECTS	
Wymiar praktyk zawodowych	6 miesięcy	
W przypadku stacjonarnych studiów pierwszego stopnia i jednolitych studiów magisterskich liczba godzin zajęć z wychowania fizycznego.	60 h (0 ECTS)	
W przypadku prowadzenia zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość:		

³ Należy podać liczbę studentów ocenianego kierunku, z podziałem na poziomy, lata i formy studiów (z uwzględnieniem tylko tych poziomów i form studiów, które są prowadzone na ocenianym kierunku).

⁴ Tabelę należy wypełnić odrębnie dla każdego z poziomów studiów i każdej z form studiów podlegających ocenie.

1. Łączna liczba godzin zajęć określona w programie studiów na studiach stacjonarnych / Łączna liczba godzin zajęć na studiach stacjonarnych prowadzonych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość.	1. 2660 / 476
2. Łączna liczba godzin zajęć określona w programie studiów na studiach niestacjonarnych / Łączna liczba godzin zajęć na studiach niestacjonarnych prowadzonych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość.	2. 1892 / 272

Tabela 4. Zajęcia kształtujące umiejętności praktyczne⁵ - studia I stopnia

Nazwa zajęć/grupy zajęć	Forma/ formy zajęć	Łączna liczba godzin kształt. umiej. prakt. (w tym godz. z bezpośr. udziałem n-li akad. i stud. stac./niestac.)	Łączna liczba godzin	Liczba punktów ECTS (kształtujących umiejętności praktyczne)
PRZEDMIOTY OGÓLNOUCZELNIANE				
Prawo w turystyce i hotelarstwie	konwersatorium	50 (30 / 18)	50	2
PRZEDMIOTY KIERUNKOWE I KIERUNKOWE				
Geografia turystyczna	ćwiczenia	50 (60 / 36)	100	2
Ekonomika turystyki i rekreacji	ćwiczenia	25 (46 / 28)	100	1
Zarządzanie ekologią i zrównoważonym rozwojem	ćwiczenia	25 (46/28)	75	1
Marketing usług i destynacji turystycznych	ćwiczenia	50 (46 / 28)	100	2
Podstawy finansów przedsiębiorstwa turystycznego	ćwiczenia	50 (46 / 28)	100	2
Obsługa ruchu turystycznego	ćwiczenia	50 (46 / 28)	100	2
Pedagogika czasu wolnego	ćwiczenia	50 (46 / 28)	100	2
Informatyka w zarządzaniu biznesem turystycznym	laboratorium	50 (30 / 18)	50	2
Krajoznawstwo	ćwiczenia	25 (46 / 28)	100	1
Zarządzanie zasobami ludzkimi w turystyce	ćwiczenia	25 (46 / 28)	100	1
Język obcy w turystyce	lektorat	150 (60 / 36)	150	6
Fizjologiczne aspekty aktywności fizycznej w turystyce i rekreacji	ćwiczenia	50 (46 / 28)	75	2
PRZEDMIOTY DO WYBORU				
Savoir vivre w turystyce / Obsługa klienta w destynacji turystycznej	warsztaty	50 (30 / 18)	50	2
Nowe trendy na rynku usług turystycznych / Metody badań rynku turystycznego	konwersatorium, ćwiczenia	50 (30 / 18)	50	2
Negocjacje handlowe / Trening asertywności	warsztaty	50 (30 / 18)	50	2
Ubezpieczenia i transport na rynku turystycznym / Świadczenia pomocowe w turystce	konwersatorium	50 (30 / 18)	50	2
Przedsiębiorczość w ekoturystyce / Przedsiębiorczość turystyczna na obszarach wiejskich	warsztaty	50 (30 / 18)	50	2
PRZEDMIOTY SPECJALNOŚCIOWE WSPÓLNE				
Turystyka zdrowotna	ćwiczenia	25 (30 / 18)	50	1
Gospodarka turystyczna	ćwiczenia	50 (46 / 28)	75	2
Zarządzenie marką w biznesie turystycznym	ćwiczenia	50 (46 / 28)	75	2
Turystyka biznesowa	konwersatorium, warsztaty	50 (30 / 18)	50	2
Przedmioty specjalnościowe: ZARZĄDZANIE W BIZNESIE TURYSTYCZNYM				
Biznesplan i prowadzenie działalności gospodarczej	warsztaty	50 (46 / 28)	75	2
Planowanie turystyczne	warsztaty	50 (30 / 18)	75	2
Umiejętności sprzedażowe w branży turystycznej	ćwiczenia	75 (46 / 28)	100	3
Zarządzanie ośrodkiem wellness & SPA	warsztaty	75 (46 / 28)	100	3

⁵ Tabelę należy wypełnić odrębnie dla każdego z poziomów studiów i każdej z form studiów podlegających ocenie.

Turystyka kwalifikowana i aktywna	ćwiczenia	50 (30 / 18)	75	2
Innowacje w turystyce	ćwiczenia	25 (30 / 18)	50	1
Nowoczesne metody zarządzania w turystyce	ćwiczenia	50 (46 / 28)	100	2
Przedmioty specjalnościowe: HOTELARSTWO I GASTRONOMIA				
Strategie i modele biznesowe w hotelarstwie	ćwiczenia	25 (46 / 28)	75	1
Kultura i obsługa gościa hotelowego	warsztaty	50 (30 / 18)	75	2
Zarządzanie przychodami i kosztami w obiekcie hotelarskim	ćwiczenia	50 (30 / 18)	75	2
Ekonomika przedsiębiorstwa hotelarskiego i gastronomicznego	ćwiczenia	75 (46 / 28)	100	3
Zarządzanie w przedsiębiorstwie hotelarskim i gastronomicznym	warsztaty	75 (46 / 28)	100	3
Organizacja technik i usług hotelarskich	warsztaty	25 (30 / 18)	50	1
Współczesny rynek hotelarski	ćwiczenia	75 (46 / 28)	100	3
SEMINARIUM DYPLOMOWE I PRAKTYKI				
Seminarium dyplomowe i praca dyplomowa	seminarium	300 (74 / 44)	300	12
Praktyki	praktyki	750	750	30
RAZEM:		2500 (1967 / 1502)	3325	100

Tabela 5. Zajęcia lub grupy zajęć służące zdobywaniu przez studentów kompetencji inżynierskich / Zajęcia lub grupy zajęć przygotowujące studentów do wykonywania zawodu nauczyciela⁶

BRAK

Tabela 6. Informacja o programach studiów/zajęciach lub grupach zajęć prowadzonych w językach obcych⁷

Nazwa programu/zajęć/grupy zajęć	Forma realizacji	Semestr	Forma studiów	Język wykładowy	Liczba studentów (w tym niebędących obywatelami polskimi)
STUDIA I STOPNIA					
Język obcy	lektorat	I - IV	studia stacjonarne/niestacjonarne	j. angielski lub j. niemiecki	obowiązkowe dla wszystkich studentów
Język obcy w turystyce	lektorat	III-IV	studia stacjonarne/niestacjonarne	j. angielski lub j. niemiecki	obowiązkowe dla wszystkich studentów

⁶ Tabelę należy wypełnić odrębnie dla każdego z poziomów studiów i każdej z form studiów podlegających ocenie, w przypadku, gdy absolwenci ocenianego kierunku uzyskują tytuł zawodowy inżyniera/magistra inżyniera lub w przypadku studiów uwzględniających przygotowanie do wykonywania zawodu nauczyciela.

⁷ Tabelę należy wypełnić odrębnie dla każdego z poziomów studiów i każdej z form studiów podlegających ocenie. Jeżeli wszystkie zajęcia prowadzone są w języku obcym należy w tabeli zamieścić jedynie taką informację.

Załącznik nr 2. Wykaz materiałów uzupełniających (wyłącznie w formie elektronicznej)

1. Program studiów dla kierunku studiów, profilu i poziomu opisany zgodnie z art. 67 ust. 1 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz.U.2022 poz. 574 tj.) oraz § 3-4 rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 27 września 2018 r. w sprawie studiów – tekst jednolity (Dz.U. 2021 poz. 661).
2. Obsada zajęć na kierunku, poziomie i profilu w roku akademickim, w którym przeprowadzana jest ocena.
3. Harmonogram zajęć na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych, obowiązujący w semestrze roku akademickiego, w którym przeprowadzana jest ocena, dla każdego z poziomów studiów.
4. Charakterystykę nauczycieli akademickich oraz innych osób prowadzących zajęcia lub grupy zajęć wykazane w tabeli 4, tabeli 5 (jeśli dotyczy ocenianego kierunku) oraz opiekunów prac dyplomowych (jeśli dotyczy ocenianego kierunku), a w przypadku kierunku pielęgniarstwo lub położnictwo także nauczycieli akademickich oraz inne osoby prowadzące zajęcia odpowiednio z podstaw opieki pielęgniarstwa lub podstaw opieki położniczej, sporządzoną wg wzoru.
5. Charakterystyka wyposażenia sal wykładowych, pracowni, laboratoriów i innych obiektów, w których odbywają się zajęcia związane z kształceniem na ocenianym kierunku, a także informacja o bibliotece i dostępnych zasobach bibliotecznych i informacyjnych.
6. Wykaz tematów prac dyplomowych uporządkowany wg lat, z podziałem na poziomy oraz formy studiów; wykaz można przygotować wg. przykładowego wzoru.